Årsredovisning 2020

Ålandsbanken Abp

ÅLANDSBANKEN

Vi går vår egen väg

Innehållsförteckning

Hållbarhet är en naturlig del av vår verksamhet och i år har vi integrerat vår hållbarhetsrapportering i befintliga kapitel av vår årsredovisning.

Om Ålandsbanken 2
Året 2020 i korthet 3
Legal koncernstruktur och organisationsschema 4
Vd har ordet 5
Strategi 7
Medarbetarintervju 8
Östersjöprojektet 9
Vårt bidrag till FN:s globala målsättningar 10
Private Banking 18
Premium Banking 20
Partnersamarbeten 22
Koncernstaben 24
IT 27

STYRELSENS VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsens verksamhetsberättelse 29
Aktiefakta 36
Nyckeltal kring miljöpåverkan 39

BOKSLUT

Koncernens resultaträkning 44
Koncernens totalresultat 45
Koncernens balansräkning 46
Koncernens rapport över förändring i eget kapital 47
Koncernens kassaflödesanalys 48
Innehållsförteckning noter koncernen 50
Noter till koncernens finansiella rapporter 51
Moderbolagets resultaträkning 97
Moderbolagets balansräkning 98
Moderbolagets rapport över förändring i eget kapital 99
Moderbolagets kassaflödesanalys 100
Innehållsförteckning noter moderbolaget 101
Noter till moderbolagets finansiella rapporter 102
Förslag till vinstdisposition 119
Revisionsberättelse 120

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT

Bolagsstyrningsrapport 124

Styrelse 130
Verkställande ledning 132
Definitioner 134
Börsmeddelanden 2020 135
Adressförteckning 136

Finansiell kalender

Ålandsbanken publicerar följande delårsrapporter under verksamhetsåret 2021:

- Delårsrapport januari–mars 27.4.2021
- Delårsrapport januari–juni 20.7.2021
- Delårsrapport januari–september 26.10.2021

Årsredovisningen och alla delårsrapporterna publiceras på bankens webbplats: *www.alandsbanken.fi*

Årsredovisning och delårsrapporter kan beställas under adress: info@alandsbanken.fi eller Ålandsbanken Abp, Sekretariatet, PB 3, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland.

MILJÖMÄRKT 4041 0676 Trycksak

Tryckt på papper av 100 % returfiber.
Pappret har även CO_2-kompenserats.

Omslagsbild: Anton Sucksdorff

Om Ålandsbanken

- Ålandsbanken grundades år 1919 som Ålands Aktiebank och har varit listad på Helsingforsbörsen sedan 1942.
- Huvudkontoret ligger i Mariehamn. Totalt finns två kontor på Åland och fem kontor i övriga Finland: Helsingfors, Tammerfors, Vasa, Åbo och Pargas. I Sverige har Ålandsbanken tre kontor: Stockholm, Göteborg och Malmö.
- Till Ålandsbankenkoncernen hör två dotterbolag, Ålandsbanken Fondbolag Ab och IT-bolaget Crosskey Banking Solutions Ab Ltd.
- På Åland är Ålandsbanken alla ålänningars bank och har både en position och vilja att vara med och utveckla framtidens Åland.
- På finländska fastlandet och i Sverige har Ålandsbanken en nischstrategi med inriktning på entreprenörer, välbärgade familjer samt privatkunder med en lite större ekonomi. Vi erbjuder två koncept: Private Banking och Premium Banking®.
- Ålandsbanken har genom åren varit en innovativ föregångare inom finansbranschen. Ålandsbankens Premium Banking®, lanserat 2004, har tagits som modell av konkurrenter i Norden. Åland Index, lanserat 2016, har etablerats som en internationell standard för mätning av klimatavtryck vid konsumtion.
- Ålandsbanken har partnersamarbete med flera fintechbolag samt är tjänsteleverantör till bolag verksamma inom finansbranschen. Ålandsbanken är även delägare i ett antal strategiska samarbetspartners.
- Ålandsbanken har aktivt valt att erbjuda produkter som gynnar kunden på flera plan: först och främst ekonomiskt men i andra hand även genom att bidra till hållbar utveckling. Med summan från 2020 medräknad har Östersjökontot (tidigare Miljökontot) genom åren bidragit med nästan 2,8 miljoner euro till projekt som förbättrar och skyddar miljön.

Koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
miljoner euro					
Resultat					
Rörelseresultat	39,7	33,2	29,0	26,0	25,1
Årets resultat hänförligt till aktieägarna	31,5	26,3	22,9	20,7	19,7
Volymer					
Utlåning till allmänheten	4 378	4 110	4 022	3 979	3 808
Inlåning från allmänheten	3 605	3 368	3 304	3 148	3 028
Aktivt förvaltat kapital [1]	7 436	6 343	5 177	5 737	3 900
Eget kapital	292	258	242	234	222
Riskexponeringsbelopp	1 671	1 583	1 578	1 538	1 576
Nyckeltal					
Avkastning på eget kapital (ROE), % [2]	11,6	10,7	9,8	9,1	9,1
K/I-tal [3]	0,70	0,73	0,77	0,78	0,76
Kreditförlustnivå, % [4]	0,11	0,08	0,02	0,06	0,11
Core funding ratio, % [5]	96	90	90	88	89
Soliditet, % [6]	4,8	4,6	4,4	4,4	4,3
Kärnprimärkapitalrelation, % [7]	14,3	13,4	13,0	12,9	11,8
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster	751	700	691	691	683
Resultat per aktie, euro	2,02	1,69	1,48	1,35	1,29
Eget kapital per aktie, euro	18,76	16,61	15,67	15,14	14,50
Dividend per aktie, euro	1,00	1,00	0,70	0,65	0,60

[1] Aktivt förvaltat kapital inkluderar förvaltat kapital i egna fonder samt värdepappersförvar med diskretionära och rådgivande förvaltningsavtal.
[2] Rapportperiodens resultat hänförligt till aktieägarna/Aktieägarnas andel av eget kapital genomsnitt.
[3] Kostnader/Intäkter.
[4] Nedskrivning av krediter och andra åtaganden/Utlåning till allmänheten vid periodens ingång.
[5] Utlåning till allmänheten/Inlåning inkl. bankcertifikat, indexobligationer och debenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer.
[6] Eget kapital/Balansomslutning.
[7] (Kärnprimärkapital/Kapitalkrav) ×8 procent.

Året 2020 i korthet

Ekonomiskt sammandrag 2020

- Rörelseresultatet ökade med 20 procent till 39,7 miljoner euro (33,2).
- Resultatet per aktie ökad med 19 procent till 2,02 euro (1,69).
- Avkastningen på eget kapital efter skatt (ROE) ökade till 11,6 procent (10,7).
- Räntenettot ökade med 9 procent till 58,9 miljoner euro (53,9).
- Provisionsnettot ökade med 14 procent till 66,3 miljoner euro (58,0).
- Kostnaderna ökade med 8 procent till 105,6 miljoner euro (97,5).
- Nedskrivningar av finansiella tillgångar (netto inklusive återvinningar) uppgick till 4,9 miljoner euro (3,2) motsvarande en kreditförlustnivå på 0,11 procent (0,08).
- Aktivt förvaltat kapital ökade med 17 procent till 7 436 miljoner euro (6 343).
- Utlåningen ökade med 7 procent till 4 378 miljoner euro (4 110).
- Depositionerna ökade med 7 procent till 3 605 miljoner euro (3 368).
- Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 14,3 procent (13,4).
- Styrelsen föreslår en dividend om 1,00 euro per aktie (0,80 i ordinarie dividend samt en jubileumsdividend om 0,20).

Viktiga händelser 2020

KVARTAL 1

- Coronapandemin slog till i Finland och Sverige. På grund av den stora osäkerheten om hur banken och dess kunder skulle påverkas avstod Ålandsbanken tills vidare från att lämna framtidsutsikter om rörelseresultatet.
- Räntefonden Ålandsbanken Euro Bond belönades för sjunde året i rad av Refinitiv Lipper som den bästa fonden i sin kategori i Norden. Fonden vann priset för alla tidsperioder som analyserats, 3, 5 och 10 år.
- Tillsammans med våra kunder fortsätter engagemanget för en renare Östersjö. Östersjöprojektet bidrog med 445 tusen euro till olika projekt som främjar Östersjöns tillstånd.

KVARTAL 2

- På bolagsstämman den 2 april 2020 omvaldes styrelsen bestående av Nils Lampi, Christoffer Taxell, Åsa Ceder, Anders Å. Karlsson, Ulrika Valassi och Anders Wiklöf. På styrelsens konstituerande möte samma dag valdes Nils Lampi till ordförande och Christoffer Taxell till vice ordförande.
- I enlighet med Finansinspektionens rekommendation med anledning av coronapandemin senarelades utbetalningen av 2019 års dividend till en obestämd framtida tidpunkt.
- Ålandsbanken lanserade en ny aktiefond, Ålandsbanken Nordiska Småbolag. Fonden investerar i nordiska små och medelstora bolag, som vi klassar som ”kvalitetsbolag”, det vill säga bolag med stabila balansräkningar, starka kassaflöden, hög lönsamhet och god tillväxtpotential.
- Kvartalsresultatet blev det högsta någonsin i Ålandsbankens historia.

KVARTAL 3

- Ålandsbankens aktiefond Ålandsbanken Global Aktie blev som andra fond i Ålandsbankens förvaltningserbjudande Svanenmärkt.
- Kvartalsresultatet blev på nytt det högsta någonsin i Ålandsbankens historia.

KVARTAL 4

- Ålandsbanken förstärkte sin position inom hållbara investeringar ytterligare genom att lansera Finlands första specialplaceringsfond som investerar i vindkraft – Ålandsbanken Vindkraft.
- Kvartalsresultatet blev för tredje kvartalet i rad på nytt det högsta någonsin i Ålandsbankens historia. Helårsresultatet blev för andra året i rad det högsta någonsin.

Rörelseresultat

miljoner euro

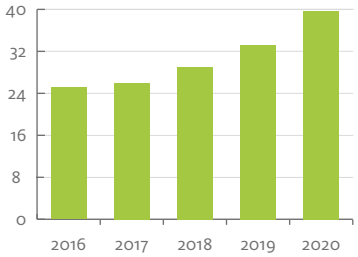

Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE)

procent

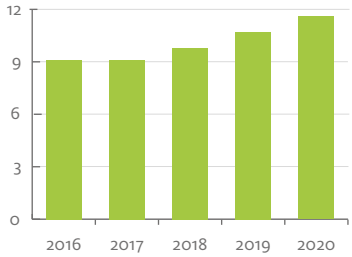

Kärnprimärkapitalrelation

procent

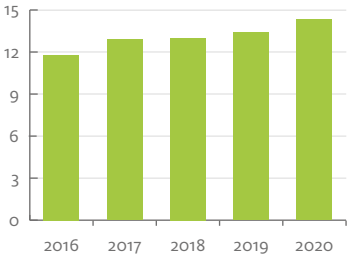

Legal koncernstruktur

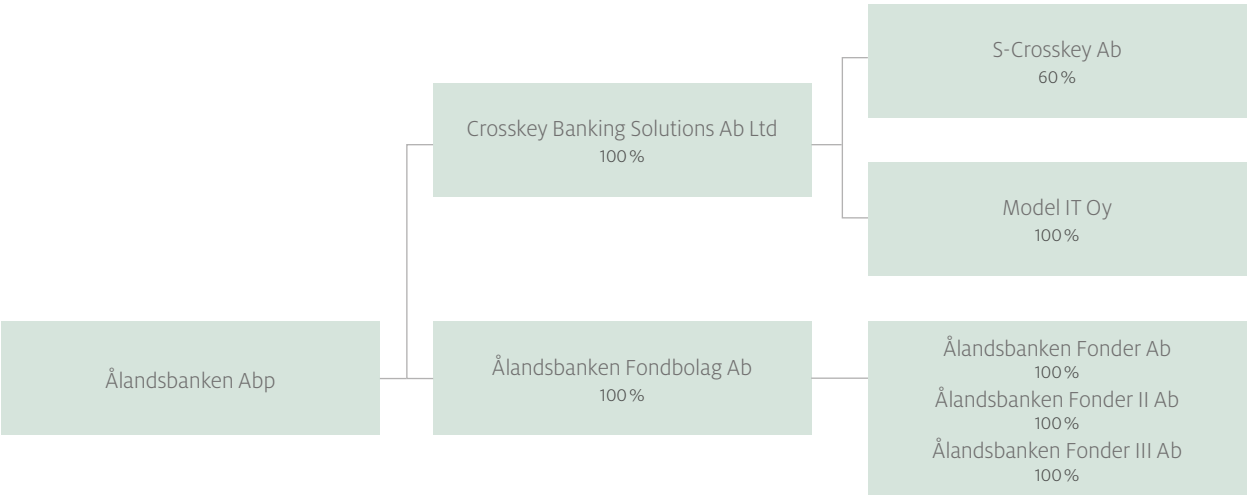

Intresseföretag som konsolideras: Åland Index Solutions AB 50 %, Mäklarhuset Åland Ab 29 %, IISÅ Holdco AB 25 %, Borgo AB 100 %.

Ålandsbanken Abp

Organisationsschema

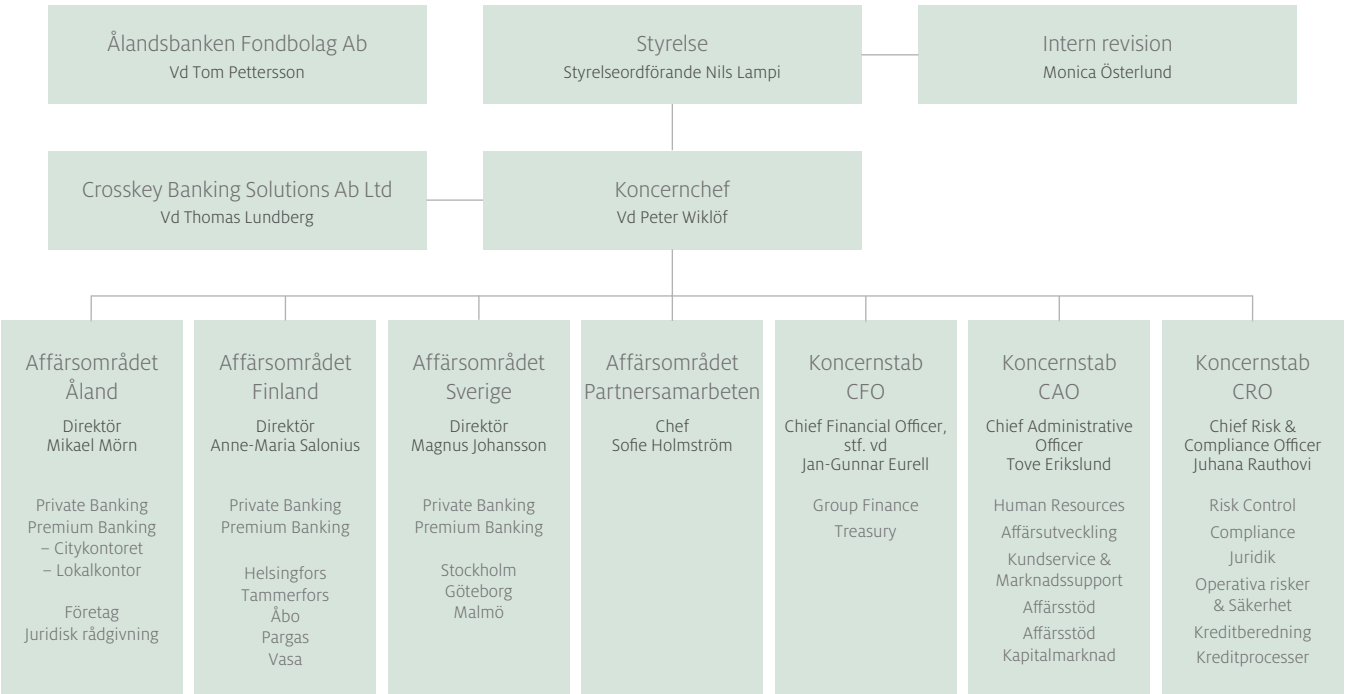

Vi kommer sent att glömma 2020

Foto: Viktor Fremling

Peter Wiklöf, verkställande direktör.

Den som läser vår resultaträkning för 2020 och dess tillhörande volymutveckling kan konstatera att vi haft ett framgångsrikt år. Lägger man till insikten att vi åstadkom resultatet under en pandemi blir det ännu bättre.

Efter att vi 2019 hade avslutat vårt etthundrade verksamhetsår med ett rekordresultat var förhoppningarna på 2020 högt ställda. Föga anade vi då den dramatik som vi och resten av världen skulle få uppleva när coronaviruset spred sig som en löpeld över världen. Aktiemarknaderna föll kraftigt under mars månad och räntemarknaderna slutade till stora delar fungera.

SNABB OMSTÄLLNING OCH LUGNA KUNDER

Låt mig göra några personliga reflektioner över pandemins inledande chockfas. Jag är tacksam över att vi har en mycket lyhörd och anpassningsbar personal. När kraven på social distansering ökade kunde vi snabbt ställa om och fortsätta vårt arbete hemifrån utan några större komplikationer.

Även våra kunder visade stor förståelse och accepterade att vi började leverera en betydligt större del av vår rådgivning via digitala kanaler. Vi såg att en del av våra konkurrenter fick utmaningar med stora utflöden på placeringssidan när marknaderna rasade, men det såg inte vi. Våra kunder valde nästan uteslutande att lyssna på våra råd och stanna kvar tills den värsta dramatiken lagt sig. Det rådet visade sig vara rätt.

Vi såg även att myndigheterna agerade betydligt snabbare än under finanskrisen 2008–2009. Centralbankerna, de olika ländernas regeringar och Ålands landskapsregering kom fort ut med omfattande stödåtgärder för att hjälpa de branscher som drabbades hårdast av att människor upphörde resa och träffas. Dessa åtgärder har med stor sannolikhet medverkat till att vi på Ålandsbanken inte såg antalet oskötta krediter öka under året. Stödåtgärderna innebar även att det inte funnits skäl att använda de större nedskrivningsreserveringar vi gjorde under årets första kvartal, de finns istället med som reserver för kommande år.

TILLGÅNGSKÖP TRYCKTE NER RÄNTOR

De kapitalmarknader som har störst inflytande på vår utveckling är ränte- och aktiemarknaderna. Få kunde gissa att aktiemarknaderna skulle avsluta året på högre nivåer än de inledde på efter kursras om 20–30 procent under våren. Vid årsskiftet kunde vi ändå konstatera att de flesta aktiemarknader hade mer än återhämtat sig. Stockholmsbörsen steg under året med 13 procent och Helsingforsbörsen med 10 procent. De omfattande tillgångsköp som centralbankerna genomförde tryckte ner både de korta och långa räntorna. Det ledde till att vi i slutet av året kunde se våra viktigaste marknadsräntor i Finland och Sverige röra sig i negativt territorium, Euribor 3 mån –0,52 procent och Stibor 3 mån –0,08 procent.

På Ålandsbanken har vi fortsatt att ge kunderna möjlighet till personliga möten. Vi ska erbjuda högklassiga digitala tjänster, men möjligheten att träffa personliga rådgivare är alltjämt viktig för oss. Pandemin ändrade våra möjligheter att spela ut hela vårt register. Trots det lyckades vi fortsätta att öka våra volymer på ett mycket tillfredsställande sätt. Det aktivt förvaltade kapitalet växte under året med 17 procent till 7 436 miljoner euro. Tillväxten drevs genom inflöde av nytt kapital från nya och existerande kunder samt genom värdetillväxt.

NYA FONDER FICK VARMT MOTTAGANDE

Under året lanserade vi ett par nya placeringsfonder, aktiefonden Nordiska Småbolag samt Nordens första placeringsfond som enbart investerar i vindkraft. Bägge fonderna fick ett mycket gott mottagande. Vindkraftsfonden kunde i december meddela att den slutit avtal med byggbolaget YIT om en park med femton vindkraftverk i Murtomäki i norra Österbotten med en samlad effekt på 90 MW. Vår största fond Ålandsbanken Global med över en miljard euro i placeringar blev under året Svanenmärkt, vilket är i linje med vår långsiktiga hållbarhetsstrategi där bland annat fossila investeringar fasas ut ur vårt sortiment.

Ett fortsatt gott mottagande hos kunderna gjorde att även vår inlåning på 3 605 miljoner euro och vår utlåning på 4 378 miljoner euro växte med 7 procent under året. Utlåningstillväxten stöddes av det samarbete som vi har med ICA Banken om att deras bolån tas upp i vår balansräkning tills vårt nya gemensamma hypoteksbolag Borgo lanseras under 2021. I det nystartade hypoteksbolaget kommer Ålandsbanken att vara en fullständig tjänsteleverantör av allt från IT-tjänster till normala back office- och ekonomitjänster.

HÅLLBARHETSARBETE PÅ GLOBAL ARENA

Ålandsbankens målsättning är att hela tiden förbättra vårt agerande ur ett hållbarhetsperspektiv. Inom vissa områden ligger Ålandsbanken långt framme och vi redovisar till exempel kvartalsvis transparent vårt koldioxidavtryck från el, resor och pappersförbrukning. Detta avtryck sjönk med hela 60 procent under år 2020 tack vare medvetna beslut, men också på grund av att coronapandemin förhindrade många resor. För några år sedan skapade vi Åland Index som ger möjlighet att beräkna koldioxidavtrycket från din dagliga konsumtion. Tillsammans med fintech-bolaget Doconomy för vi nu framgångsrikt ut det på en global arena.

År 2019 undertecknade Ålandsbanken FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet. Under 2020 har vi gjort vår hemläxa genom en väsentlighetsanalys som utgår från FN:s 17 hållbarhetsmål. Analysen tar avstamp i de områden där vi har negativ och positiv inverkan på vår omgivning. Här ställer vi nu upp nya målsättningar inom de olika områdena för att på ett systematiskt sätt minska den påverkan vi har och för att kunna följa upp utvecklingen av vårt eget hållbarhetsarbete. Den långsiktiga målsättningen är att vi ska bli klimatneutrala och under år 2021 kommer vi att tydliggöra den målsättningen.

MED GOD FÖRMÅGA ATT ANPASSA OSS

Vår omvärld förändras kontinuerligt. Företag som kan anpassa sig till den förändrade omvärlden kommer att överleva, övriga kommer att försvinna. Ålandsbanken har under många decennier visat på en god förmåga att anpassa sig till de förutsättningar som råder. År 2020 var inget undantag, tvärtom. Sällan har vår organisation visat en så god förmåga att på kort tid ställa om som under detta verksamhetsår. Vi klarade prövningen med gott betyg.

Ålandsbanken är ekonomiskt starkare än vad vi någonsin varit tidigare. Med en avkastning på eget kapital som nådde 11,6 procent under året tillhör vi de mest lönsamma fullservicebankerna i Europa. Kombinerar vi denna kunskap med den positiva trend vi haft de senaste åren kan man inte annat än att med tillförsikt se fram emot de kommande åren.

Jag vill tacka våra kunder och all vår personal för den stora flexibilitet och förmåga att ta sig an alla de utmaningar året ställde oss inför. Förhoppningsvis kan vi under 2021 återgå till en mer normaliserad värld.

Att våga gå sin egen väg

Ett tydligt behov uppstår när de stora bankerna blir allt större och deras kunder känner sig allt mindre. Det är behovet av en bank där varje kund känner sig sedd, hörd och uppskattad. Ålandsbanken har ett sekel i ryggen som en självständig, innovativ och kundanpassad bank. Därför är det självklart att vi fortsätter på den väg där kundernas behov är ledstjärnan i vår utveckling.

VÅR VISION

Vi ska vara den självklara banken för personer med ambitioner och för företag som värdesätter relationer.

VÅR POSITION

Ålandsbanken är en placeringsbank med finansieringskunnande. Ålandsbanken skapar värde för människor och företag genom att leverera storbankernas tjänsteutbud med den mindre bankens omtanke och engagemang.

På Ålandsbanken fokuserar vi på problemen vi löser, vilka möjligheter vi skapar och hur vi levererar olika typer av värde till våra kunder. Vi går alltid vår egen väg och det är så vi får allt fler vänner med på resan. Valet av position är ambitiöst och det är en position där Ålandsbanken ser ett tydligt kundbehov och en växande marknad. Vi växer inom utvalda målgrupper när vi lägger särskild vikt på placeringsverksamheten, samtidigt som vi levererar finansieringslösningar och övriga banktjänster med utmärkt service.

PLACERINGSBANKEN SOM KAN FINANSIERING

Ålandsbankens kompetens som placeringsbank har under de senaste åren befästs på samtliga marknader. Det ökade antalet kunder och flera branschspecifika utmärkelser visar det. Vårt finansieringskunnande har långa traditioner och kommer fortsättningsvis att spela en central roll.

KUNDRELATIONER OCH FÖRTROENDE

All sund bankverksamhet bygger på förtroende. Det syns tydligt i kundernas sätt att hantera sina placeringar. Vi vet att det krävs tid och engagemang för att bygga upp förtroende hos nya kunder. Ålandsbanken erbjuder en bank som den borde vara. En bank som vill att personer, företag och samhälle ska ha grogrund att utvecklas. Vi är övertygade om att starka och långsiktiga relationer byggs genom goda prestationer av personer med ambitioner.

GOD SERVICE VIA ALLA KANALER

Ålandsbanken har alltid välkomnat ny teknologi som gör vardagen lättare för våra kunder. Därför har vårt Internetkontor sedan starten varit en föregångare i branschen.

I utvecklingsarbetet gör vi inte skillnad mellan det personliga och digitala mötet. Oavsett kanal ska våra kunder alltid känna att de får god service. Våra relationer ska vara lika starka i varje kanal. Men vi tar också fasta på de särskilda styrkor som olika kanaler har. För rådgivning passar personliga möten bäst, medan Internetkontoret på webben och bankapplikationen i mobiltelefonen ger kunden en tydlig överblick och möjlighet att smidigt sköta sin vardagsekonomi.

PARTNERSAMARBETEN I ALLT BREDARE OMFATTNING

Ålandsbanken har länge samarbetat med andra aktörer inom IT-området via dotterbolaget Crosskey Banking Solutions. I den värld som nu växer fram ser vi att Ålandsbanken har förmågan och möjligheterna att erbjuda andra aktörer produkter och tjänster inom ett betydligt bredare område än enbart IT-tjänster. Inom fintech är Ålandsbanken redan idag en mångsidig och kompetent partner med förmåga att leverera lösningar till bolag inom de flesta finansiella områden.

VI SKA BLI KLIMATNEUTRALA

Med en nära koppling till det lilla samhället på Åland, beläget bland tusentals öar mitt i Östersjön, är det naturligt att hållbarhetsarbetet varit en del av vår värdegrund under lång tid. Tillsammans med våra kunder har vi skapat produkter och tjänster som både ökar medvetenheten och stöder konkreta hållbarhetsprojekt. Hållbarhetsfrågorna är en integrerad del av vår vanliga verksamhetsstyrning, där styrelse, ledning och varje medarbetare har sin roll. Vi redovisar kvartalsvis transparent vårt koldioxidavtryck från resor, el och papper.

År 2019 undertecknade Ålandsbanken FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet. Vi tar avstamp i vår väsentlighetsanalys som grundar sig på FN:s 17 hållbarhetsmål. Vi analyserar vår verksamhet och identifierar de områden där vi har positiv och negativ inverkan. Därefter sätter vi upp tydliga utvecklingsmål och följer regelbundet upp vårt arbete. Vår långsiktiga målsättning är att bli en klimatneutral koncern.

Jobbet på banken gav Eli framtidshopp

Eli Ghaderpour, uppvuxen i mångmiljonstaden Teheran i Iran, kom till Åland med en universitetsexamen i ekonomi i bagaget. Omställningen blev svår men när hon fick ett jobb på Ålandsbanken förändrades läget. ”Jag trivs så bra och nu känns det meningsfullt att stanna på Åland”, säger hon.

Eli Ghaderpour, 31 år, jobbar sedan januari 2020 som portföljadministratör på Affärsstöd – kapitalmarknad på bankens huvudkontor i Mariehamn. Hon minns mycket väl när hon första gången kom i kontakt med banken – då som studerande på SFI-kursen – svenska för inflyttade.

”Vi gjorde ett studiebesök på Ålandsbanken. Vi fick kaffe och bullar och en introduktion som jag förstod en bråkdel av. Men jag tog mod till mig och frågade på knagglig svenska om det finns någon möjlighet för oss att få jobb på banken”, berättar Eli.

Hoppet väcktes

Svaret gav hopp. ”Jodå, det beror helt på din erfarenhet och det jobb du söker.” Eli var redo att kämpa. Hon ville så innerligt gärna ha ett jobb just på Ålandsbanken. Hon talade tre språk sedan tidigare – persiska, kurdiska och turkiska – och insåg att hon måste lära sig svenska riktigt bra. Hon fick också sin examen i ekonomi värderad, hon hade studerat över sex år vid universitet i Urmia i Iran, och den blev godkänd som en finländsk examen som ekonomie kandidat.

När jobbet som portföljadministratör annonserades ut i december 2019 sökte Eli det. Hon hade varit arbetslös några veckor efter att ha sommarjobbat i köttdisken i en livsmedelsaffär. Det blev en mycket nervös väntan i någon vecka innan hon kallades till en intervju på banken.

Ett nytt liv

När samtalet sedan kom – ”jobbet är ditt” – blev det starten på ett nytt liv på Åland.

”I Iran hade jag arbetat som redovisare på ett större sötsaksföretag och uppgifterna i jobbet som portföljadministratör var helt nya för mig. Men jag är så motiverad och vill ta mitt ansvar och göra mitt allra bästa hela tiden. Jag lär mig nya saker varje dag och är otroligt tacksam över min chef och mina kollegor. De stöttar mig och svarar på alla mina frågor. Nu, efter drygt ett år på posten, börjar jag känna mig varm i kläderna”, säger hon.

Hur hamnade Eli på Åland, kan man förstås undra. Svaret är enkelt: kärlek. Hon träffade sin man, Karo Amin, som är född i irakiska Kurdistan, när han var på besök i Iran. Han hade jobbat många år på Åland och ville fortsätta bo här.

”Visst, det är en stor omställning att komma till Mariehamn från en jättestad som Teheran med ett pulserande folkliv – att vänja sig vid tystnaden och de tomma gatorna. Men sedan jag fick jobbet på Ålandsbanken, som betyder så mycket för mig, känns Åland alltmer som vårt riktiga hem. Nu har vi också börjat bygga ett eget hus i Mariehamn”, säger hon.

Foto: Therese Andersson

Samarbete för Östersjöns bästa

Ålandsbanken har stöttat olika miljöorganisationers viktiga arbete i över 20 år och har via Östersjöprojektet finansierat projekt som främjar läget i Östersjön sedan år 2014. Finansiering delas ut i fem olika kategorier – digitala innovationer, konkreta kilogram, projekt som engagerar, lokala vattenskyddsprojekt samt barn och ungas projekt.

Östersjöprojektet har under år 2020 stärkt samarbetet med Finlands största Östersjöaktörer genom att finansiera deras projekt och arbete för främjandet av Östersjöns välbefinnande.

Bland mottagarna fanns ett antal stora aktörer runt Östersjön, såsom Baltic Sea Action Group, John Nurminens Stiftelse, Håll Skärgården Ren rf., WWF Finland samt Race for the Baltic. Ålandsbanken inledde ett samarbete som huvudsponsor för John Nurminens Stiftelse och vilken erhöll finansiering på 80 000 euro. Ålandsbanken inledde 2019 ett samarbete för Östersjöns mångfald – Ett levande Östersjön tillsammans med Baltic Sea Action Group, samarbetet fortsätter och finansieras med 80 000 euro.

Största beloppet till Åland

Emmaus Åland beviljades en tvåårig finansiering på totalt 120 000 euro, vilket var det största finansieringsbeslutet. Finansieringen möjliggör Emmaus Ålands projekt som illustrerar vattnets kretslopp och hur kretsloppet påverkar oss och naturen omkring oss.

För att stärka ReGeneration 2030-rörelsen, som består av ungdomar och unga vuxna i Norden och Östersjöregionen, ges 50 000 euro i finansiering för att grunda en stiftelse. Stiftelsen har som mål att skapa ett hållbart samhälle i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Tidigare år har Ålandsbankens Östersjöprojekt bland annat gjort det möjligt för Clewat, Sulapac, Solar Foods och andra startupföretag att starta och utveckla sin verksamhet.

Bland ansökningarna fanns en mängd olika förslag och lösningar för att förbättra Östersjöns tillstånd. Liksom tidigare år var minskningen av plastavfall samt återvinning av avfall och material ett återkommande tema

– Det är verkligt fint att vi återigen fick ett stort antal ansökningar, vars innovationer syftar till att förbättra Östersjöns tillstånd, säger Anne-Maria Salonius, direktör för Ålandsbanken Finland samt ordförande för Östersjöprojektets jury.

Vårt bidrag till FN:s globala målsättningar

FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling har under de senaste åren varit ett riktgivande stöd i vårt hållbarhetsarbete. I väsentlighetsanalysen 2019 inkluderade vi för första gången alla de 169 delmål som sorterar under de globala målen.

För 2020 har vi gjort en mera djupgående analys utifrån delmålen i vår väsentlighetsanalys, vilket gör att vi för första gången kan redovisa vår verksamhet utgående från dem. Vi använder väsentlighetsanalysen för att se på vår verksamhet ur fyra perspektiv: vårt ansvar inom kreditgivning, placeringar, miljö och sociala frågor.

Med insikterna och lärdomarna från 2019 års arbete blev väsentlighetsanalysen för 2020 mer omfattande än tidigare. Därför är redovisningen av koncernens verksamhet nu direkt kopplad till de globala målen och delmålen.

Vårt engagemang och våra insatser fokuserar på fyra mål:

- Hållbar energi för alla
- Hav och marina resurser
- Bekämpa klimatförändringarna
- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Vår ambition är att under 2021 definiera flera långsiktiga målsättningar inom dessa områden.

Syftet med Ålandsbankens väsentlighetsanalys är att identifiera områden för en hållbar utveckling på kort och lång sikt. Analysen baserar sig på de krav eller behov som våra identifierade intressenter har samt på omvärldsanalys och identifierade områden där Ålandsbankens verksamhet har positiv eller negativ påverkan utifrån FN:s globala målsättningar.

Antalet intressenter växer i snabb takt. Det beror på flera orsaker. Dels ökar medvetenheten och intresset för hållbarhetsfrågor, dels ökar oron över klimatförändringarna. Det här innebär samtidigt att exempelvis myndigheter och medier visar ett allt större engagemang. Utöver dem utgörs vår allt bredare intressentgrupp av kunder, medarbetare, aktieägare, konkurrenter, återförsäljare, leverantörer, rekryteringskandidater, samarbetspartner och samhället (medborgare, intresseorganisationer, politiker).

Kontakt med ovanstående intressenter sker kontinuerligt och i många olika kanaler. Dialogen initieras både av Ålandsbanken och av intressenterna. Den gemensamma nämnaren är att man förväntar sig transparens, trovärdighet och ännu mer information än för några år sedan.

Väsentlighetsanalysen för 2020 klargjorde att också andra FN-mål än de fyra här ovan är väsentliga för oss och våra intressenter. Därför omfattar våra utvecklingsplaner även dessa mål.

Att analysera sin verksamhet ur ett globalt hållbarhetsperspektiv kan vara utmanande. Men insikten som det arbetet ger är samtidigt en viktig faktor som driver hållbarhetsfrågorna framåt. Ett exempel på en utmaning är de två målen Ingen fattigdom och Ingen hunger som vi har diskuterat mycket. Också om målen på ett emotionellt plan känns synnerligen viktiga tvingas vi inse, och medge, att vi i dagsläget inte bidrar till dem. Däremot är vi övertygade om att vi på sikt kommer att kunna dra vårt strå till stacken vad gäller de målen.

På de följande sidorna ger vi en överblick över vårt hållbarhetsarbete och hur vi kopplar det till FN:s målsättningar. Hållbarhet är en naturlig del av vår verksamhet och därför har vi i år integrerat övrig hållbarhetsrapportering i befintliga kapitel av vår årsredovisning.

Foto: Anton Sucksdorff

7 HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA

Delmål

7.2 öka andelen förnybar energi i världen
Till 2030 väsentligen öka andelen förnybar energi i den globala energimixen.

7.3 Fördubbla ökningen av energieffektivitet
Till 2030 fördubbla den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet.

7.a Tillgängliggör forskning och teknik samt investera i ren energi
Till 2030 stärka det internationella samarbetet för att underlätta tillgång till forskning och teknik inom ren energi, inklusive förnybar energi, energieffektivitet samt avancerad och renare fossilbränslebaserad teknik, samt främja investeringar i energiinfrastruktur och ren energiteknik.

HÅLLBAR ENERGIANVÄNDNING
90 % av all energi via förnybara källor (s.k. grön energi).

Hållbar energi för alla

Vi jobbar för att bli mer medvetna om våra koldioxidutsläpp. Vi ska kontinuerligt minska utsläppen genom bland annat hållbar konsumtion, produktion och energianvändning. Vi erbjuder våra kunder lösningar som bidrar till klimatomställningen genom att utveckla ett hållbart produktutbud.

VI SATSAR PÅ GRÖNA PLACERINGSPRODUKTER

Vi erbjuder våra kunder placeringsprodukter med investeringar i vindkraft.

VI INVESTERAR I VINDPARKER

Genom att investera i vindparksprojekt bidrar vi till att öka andelen förnybar energi i Norden och Baltikum.

MINST 90 PROCENT FRÅN FÖRNYBARA KÄLLOR

Inom koncernen maximerar vi användningen av förnybar energi. Vi följer med vår egen produktion av solenergi och den förnybara energi vi köper (läs mer på sidan 39).

Mål för 2021: 90%

Foto: Anton Suckdorff

Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Vår verksamhet växer kontinuerligt. Vi är en betydande arbetsgivare på Åland. Följaktligen bidrar vi med sysselsättning och skattemedel. Som arbetsgivare upprätthåller vi anständiga arbetsvillkor baserade på kollektivavtal och gällande regelverk. Vi jobbar aktivt med social hållbarhet, vilket bland annat innebär inkludering, lika värde, sunda värderingar och ett brett samhällsengagemang. Banken följer också gällande regelverk för att bekämpa korruption, penningtvätt och annan brottslig verksamhet.

ANSVARSFULLA KREDITER

Vi vill säkerställa kundens återbetalningsförmåga och försäkra oss om att krediten motsvarar kundens behov. Vi jobbar för att kunna integrera hållbarhetsrisken i riskbedömningen när nya krediter beviljas.

INTEGRATION OCH MÅNGFALD

Vi välkomnar arbets- och språkpraktikanter och kan på så sätt bidra till sysselsättning, integration och mångfald (läs mer på sidan 8).

LIKA LÖN FÖR LIKA ARBETE

Vi gör en årlig lönekartläggning och vi tillämpar en lönemodell som ska säkerställa lika lön för likvärdigt arbete.

SAMARBETSPARTNER

Tillsammans med samarbetspartner inom fintech-sektorn uppnår vi ekonomisk effektivitet och teknisk innovation. Genom att jobba med partner som delar våra värderingar bidrar vi till hållbar utveckling (läs mer på sidan 22).

LOKALT OCH GLOBALT ENGAGEMANG

Vi är en aktiv aktör i näringslivet och vi har ett brett samhällsengagemang, främst i det åländska samhället. Vi medverkar i olika nätverk och delar med oss av expertkunskap och erfarenhet när den efterfrågas.

8.1 Hållbar ekonomisk tillväxt
Upprätthålla ekonomisk tillväxt per capita i enlighet med nationella förhållanden och i synnerhet en BNP-tillväxt på minst 7 procent per år i de minst utvecklade länderna.

8.2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering
Uppnå högre ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk uppgradering och innovation, bland annat genom att fokusera på sektorer med högt förädlingsvärde och hög arbetsintensitet.

8.3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet
Främja utvecklingsinriktad politik som stödjer produktiv verksamhet, skapande av anständiga arbetstillfällen, företagande, kreativitet och innovation samt uppmuntra att mikroföretag liksom små och medelstora företag växer och blir en del av den formella ekonomin, bland annat genom tillgång till finansiella tjänster.

8.5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla
Senast 2030 uppnå full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor och män, inklusive ungdomar och personer med funktionsnedsättning, samt lika lön för likvärdigt arbete.

8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla
Skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskraftsinvandrare, i synnerhet kvinnliga migranter, och människor i otrygga anställningar.

8.10 Tillgång till bank- och försäkringstjänster samt finansiella tjänster för alla
Stärka de inhemska finansinstitutens kapacitet att främja och utöka tillgången till bank- och försäkringstjänster samt finansiella tjänster för alla.

13 BEKÄMPA KLIMAT-FÖRÄNDRINGARNA

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer
Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer i alla länder.

13.2 Integrera åtgärder mot klimatförändringar i politik och planering
Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå.

13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar
Förbättra utbildningen, medvetenheten och den mänskliga och institutionella kapaciteten vad gäller begränsning av klimatförändringarna, klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning.

Bekämpa klimatförändringarna

Vi ska kontinuerligt minska våra koldioxidutsläpp genom hållbarhet inom konsumtion och produktion, energianvändning, resande och produktutbud. Vi ger våra kunder möjlighet att öka sin miljömedvetenhet genom Åland Index och vår samarbetspartner Doconomy.

HÅLLBARA INVESTERINGAR

Vår investeringsprocess inkluderar analyser från den globala indexleverantören MSCI. Vi beaktar bolagsdata som exempelvis miljö, socialt ansvar, bolagsstyrning, hållbarhetsrisker och bekämpande av klimatförändringar och vi får därför en tydligare helhetsbild av varje analyserat bolag. Vi erbjuder Svanenmärkta fonder och jobbar för att utöka vårt produktutbud. Vi mäter också våra fonders koldioxidintensitet (läs mer på sidan 18).

MINSKAT KOLDIOXIDUTSLÄPP

Vi redovisar transparent vårt koldioxidavtryck från resor, el och papper kvartalsvis. Vårt avtryck sjönk med hela 60 procent under år 2020 tack vare aktiva beslut men också på grund av att coronapandemin gjorde många resor omöjliga. Vår långsiktiga målsättning är att bli helt klimatneutrala.

Prioritering i bankens transporter:

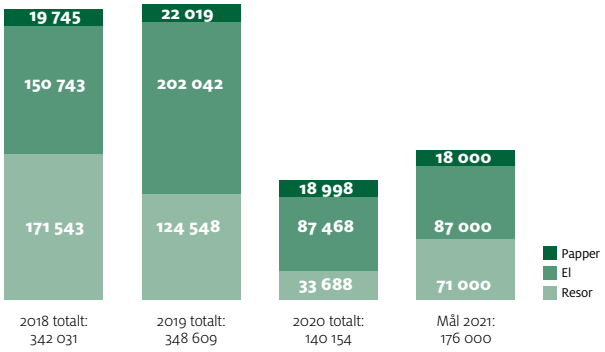

ÅLAND INDEX

Åland Index är ett av våra viktigaste verktyg för att öka våra kunders och våra medarbetares medvetenhet om det egna koldioxidavtrycket. Tack vare indexet och vårt arbete för ett friskare Östersjön ser vi att medvetenheten bland våra kunder ökar. I vår årliga undersökning bland premium- och private banking kunder uppgav hela 67 procent att de känner till Åland Index och 23 procent säger att det påverkat deras konsumtionsvanor.

Världen över tar allt fler organisationer i bruk Åland Index. På tre års sikt förväntas 3 miljarder ges möjlighet till det. (läs mer på sidan 22).

Åland Index

Doconomy

92 000 000

bankkunder globalt kan följa CO_2-avtrycken av sina kortköp genom Åland Index Solutions.

Hav och marina resurser

Genom Östersjökonton och Östersjöprojektet bidrar vi tillsammans med våra kunder till att minska föroreningarna i Östersjön. Olika intressenter erbjuds möjlighet att ta del av medel för att förverkliga sina idéer för ett friskare hav.

Vårt miljöarbete startade redan 1997 och har sitt ursprung i vårt läge – mitt i en arkipelag.

ÖSTERSJÖPROJEKTET

Via Östersjöprojektet delar vi årligen ut minst 500 000 euro till projekt för ett renare Östersjön.

Östersjöprojektet och Östersjökontot är satsningar som vi fortlöpande diskuterar med och erbjuder åt våra intressenter (läs mer på sidan 9).

ÖSTERSJÖPROJEKTET
BALTICSEAPROJECT
ITÄMERIPROJEKTI

2 800 000 €

till goda idéer för miljön sedan 1997.

14.1 Minska föroreningarna i haven
Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

14.2 Skydda och återställ ekosystem
Senast 2020 förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt för att undvika betydande negativa konsekvenser, bland annat genom att stärka deras motståndskraft, samt vidta åtgärder för att återställa dem i syfte att uppnå friska och produktiva hav.

14.3 Minska havsförsurningen
Minimera och åtgärda havsförsurningens konsekvenser, bland annat genom ökat vetenskapligt samarbete på alla nivåer.

14.5 Bevara kust- och havsområden
Senast 2020 skydda minst 10 procent av kust- och havsområdena, i överensstämmelse med nationell och internationell rätt och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rön.

HÄLSA OCH VÄLBEFINNANDE

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar

Vi värnar om en god fysisk och psykisk arbetsmiljö, samt ett högt engagemang bland alla medarbetare. År 2020 låg engagemanget på 77 på skalan 0–100. Det är en minskning från året före, då det låg på 78, men vi ser ändå detta som ett positivt kvitto på att vi har klarat av att behålla en hög engagemangsnivå trots coronapandemin. Den långsiktiga målsättningen är ett engagemangsindex över 80.

Inom psykisk arbetsmiljö har vi nolltolerans vad gäller diskriminering, trakasserier och mobbning. Genom dialog, utbildning, medvetenhet, tydliga riktlinjer och handlingskraft är vårt mål öppenhet och trygghet för alla.

GOD UTBILDNING FÖR ALLA

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla

Vi skapar förutsättningar för våra kunder att studera genom att erbjuda dem studielån samt förmånliga och anpassade banktjänster för studerande.

Ålandsbanken donerar årligen stipendier till de åländska skolorna och vi erbjuder också arbetspraktikplatser samt språkträning (läs mer på sidan 42).

JÄMSTÄLLDHET

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt

Vi bidrar genom att bedöma alla kunder och deras återbetalningsförmåga på samma grunder. I koncernens jämställdhetsarbete strävar vi efter könsbalans vid tillsättning av tjänster. Målet är en balanserad könsfördelning, minst 40/60. På grupp- och avdelningsnivå, samt inom vissa roller, kan det ännu förekomma obalans.

Vi arbetar medvetet för att alla medarbetare ska ha lika rättigheter och möjligheter vad gäller lönesättning och personlig utveckling i sitt arbete. Vår lönemodell och den årliga lönekartläggningen ska säkerställa lika lön för likvärdigt arbete.

RENT VATTEN OCH SANITET

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla

Världens vattenresurser minskar i snabb takt. Därför vill vi med effektiv vattenanvändning öka medvetenheten inom koncernen. Vi behöver se över våra metoder för att mäta och analysera vattenkonsumtionen, vilket också innefattar en mera detaljerad uppföljning.

För 30 år sedan var Ålandsbanken med och instiftade det globala vattenpriset Stockholm Water Prize som delas ut av Stockholm International Water Institute (SIWI). Vi bidrar alltjämt till den årliga utdelningen av priset.

Vi har kranmärkt våra kontor, vilket betyder att vi endast serverar obuteljerat vatten.

HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation

Vi stöder lokal företagsamhet på Åland genom att bevilja finansiering med Europeiska investeringsfonden (EIF) som garant. Vår ambition är att bidra till en ökad medvetenhet om hållbarhetsfrågor bland våra företagskunder. Det sker främst genom en dialog om företagens hållbarhetsplaner i samband med kreditgivning.

MINSKAD OJÄMLIKHET

Minska ojämlikheten inom och mellan länder

Alla medarbetare ska ha samma rättigheter i fråga om personlig utveckling i sitt arbete.

Inom psykisk arbetsmiljö har vi nolltolerans vad gäller diskriminering, trakasserier och mobbning. Genom dialog, utbildning, medvetenhet, tydliga riktlinjer och handlingskraft är vårt mål öppenhet och trygghet för alla.

Vi bedömer alla kunder och deras återbetalningsförmåga på samma grunder. Vår lönemodell och den årliga lönekartläggningen ska säkerställa lika lön för likvärdigt arbete.

HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara

Genom Ålandsbankens fastighetsfonder Bostadsfonden och Tomtfonden bidrar vi till städers infrastruktur, samtidigt som vi skapar sysselsättning och arbetstillfällen.

I de lokaler vi verkar utökar vi återvinningen av avfall och bidrar på så sätt till att minska miljöpåverkan. Våra medarbetare uppmuntras använda fossilfria fortskaffningsmedel, alternativt använda kollektivtrafik.

EKOSYSTEM OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald

Genom Åland Index ökar vi våra medarbetares och kunders medvetenhet om det personliga koldioxidavtrycket. Samtidigt jobbar vi för att minska vårt koldioxidutsläpp. Våra medarbetare utbildas och engageras i hållbarhets- och miljöarbetet, bland annat genom lokala håll-naturen-ren-projekt.

HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Vi kommunicerar öppet och transparent om våra placeringar. Hållbarhetsdata från indexleverantören MSCI inkluderas i förvaltningen av placeringarna. Vi tar ett ansvar för våra placeringar och påverkar genom röstning på bolagsstämmor samt genom att delta i valberedningsarbeten. Vi utbildar kontinuerligt våra medarbetare i hållbarhetsfrågor, inklusive ansvarsfull kreditgivning och ansvarsfulla investeringar.

Vi bidrar med finansiering till lokala producenter och företag medan vi utesluter finansiering till industrier inom vapenhandel samt kunder förknippade med hög risk för olagliga finansflöden.

FREDLIGA OCH INKLUDERANDE SAMHÄLLEN

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer

Vi har hög etik och vi följer såväl regelverk som policyer om etiskt uppträdande samt identifiering och hantering av intressekonflikter. Genom utbildningsinsatser och teknisk utveckling bidrar vi till att bekämpa korruption, penningtvätt och annan brottslig verksamhet.

Vår företagskultur präglas av en lyhördhet för olika åsikter. Engagemangsnivån inom organisationen är hög och vi fortsätter jobba för detta.

GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP

Genom att koppla vår verksamhet till FN:s hållbarhetsmål och vara transparenta bidrar vi till att göra målen kända för våra intressenter.

Tack vare flera partnerskap kan vi bidra till nationell och global kännedom om hållbar utveckling.

Vi har antagit FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet och ansvarsfulla investeringar.

Högt förtroende gav stark tillväxt

Foto: Viktor Fremling

Magnus Johansson, direktör för affärsområdet Sverige, Mikael Mörn, direktör för affärsområdet Åland och Anne-Maria Salonius, direktör för affärsområdet Finland.

Ålandsbanken Private Banking innefattar Private Banking-verksamheten på Åland, i Finland och i Sverige samt kapitalförvaltning (Ålandsbanken Fondbolag Ab, Ålandsbanken Fonder Ab, Ålandsbanken Fonder II Ab samt Ålandsbanken Fonder III Ab).

Private Banking-erbjudandet utgör en av hörnstenarna i bankens affärsverksamhet. Det är inom Private Banking som Ålandsbanken har sin största marknadsandel såväl på det finländska fastlandet som i Sverige.

Rörelseresultatet från Private Banking uppgick 2020 till 29,3 miljoner euro, vilket motsvarade 74 procent av Ålandsbankens samlade rörelseresultat. Avkastningen på allokerat eget kapital uppgick till 24,2 procent. Det aktivt förvaltade kapitalet ökade med 17 procent.

Private Banking fortsatte att locka nya kunder på alla de tre geografiska hemmamarknaderna. Under året utökades teamet med flera nya medarbetare för att möta den starka efterfrågan och kunna fortsätta att betjäna kunderna på bästa sätt. Mycket tyder på att rekryteringarna fortsätter under 2021.

På grund av coronapandemin har de flesta kundmöten och kundevenemang ägt rum digitalt. Bankens kundundersökningar visar dock att kunderna fortsättningsvis uppskattar oss i hög grad, inte minst på grund av bankens expertkunnande, personliga service samt höga etik och hållbarhetsarbete.

KAPITALFÖRVALTNING

Ålandsbanken Fondbolag förvaltar Ålandsbankens fonder och levererar som en koncernintern tjänst allt material till stöd för Ålandsbankens kapitalförvaltningstjänster till bankens kunder: från övergripande marknadssyn och rekommendationer för tillgångsallokering till modellportföljer för enskilda värdepapper.

Utfallet av förvaltningen av de flesta Ålandsbankens fonder och kapitalförvaltningsuppdrag för helåret 2020 var i linje med eller över våra förväntningar. Utfallet stöddes av aktiemarknadens starka återhämtning.

Företagsobligationsmarknaden drabbades värst av coronapandemin och upplevde en kris under mars–april. Likviditeten så gott som försvann ur företagsobligationsmarknaden, vilket också påverkade utvecklingen för Ålandsbankens räntefonder. Våra kunder drabbades ändå inte av panik i det svaga marknadsläget, vilket var fallet för flera andra fondbolag och banker som i vissa fall måste stänga fonderna för inlösen för att trygga hanteringen av fonderna. Våra egna kunders sunda lugn tolkar vi som ett resultat av god rådgivning då de gjort sina placeringar. Kunderna har varit medvetna om risknivån och avkastningspotentialen i sina placeringar. Vid årsskiftet hade Ålandsbankens räntefonder återhämtat sig värderingsmässigt till de nivåer som gällde före krisen och även dragit in en stor del nytt kapital under förvaltning av placerare som såg en möjlighet i att utnyttja återhämtningen på räntemarknaden. Särskilt tillfredställande är att Ålandsbankens gröna obligationsfond Ålandsbanken Green Bond ESG växte med 40 miljoner euro i nytt kapital under året.

Efter vårens coronakris gick speciellt aktiemarknaderna in i en fas av stark återhämtning. Mot denna bakgrund blev tajmingen för vår lansering av den nya aktiefonden Ålandsbanken Nordiska Småbolag mycket lyckad. Fonden har avkastat mycket starkt sedan starten, både i absoluta termer och relativt. Fonden tecknades totalt för 46 miljoner euro under året och bidrog också till att ytterligare höja fondbolagets profil som förvaltare av nordiska aktier.

Övriga aktiefonder och förvaltade aktiemandat utvecklades i stort sett i linje med marknaderna under 2020.

Bland aktiefonderna kan vi glädjas över ytterligare en Svanenmärkt fond. Ålandsbanken Global Aktie erhöll sin Svanenmärkning i oktober för sin hållbara investeringsinriktning. Svanenmärkningen förutsätter bland annat att fonden inte investerar i verksamheter med fossila bränslen. Den globala aktiefonden är med ett förvaltat kapital på över en miljard euro Ålandsbankens största aktiefond och en av Finlands största. Orsaken till att Ålandsbanken Global Aktiefonden blev vår första fossilfria fond beror på att det finns ett brett spektrum med intressanta bolag som kan ersätta investeringar i bolag med verksamhet inom traditionell fossil energi. Ju smalare marknad, desto svårare blir det att hitta goda ersättare till bolag som bortfaller som investeringsmöjligheter. Vi planerar dock att utöka antalet fossilfria alternativ. Vår nordiska småbolagsfond är också till sin natur fossilfri.

Fastighetsfonderna fortsatte sin starka utveckling under året. Ålandsbanken Bostadsfond gjorde under året flera framgångsrika försäljningar av fastigheter som resulterade i en stark avkastning till fondandelsägarna.

Ålandsbanken Tomtfond har fortsatt utvecklas enligt förväntan. Aktiviteten på tomtmarknaden ökade under året. Fonden har hittat fler intressanta investeringsmöjligheter än tidigare år, vilket gett utrymme att ta in mera nytt kapital. Under året tecknades nästan 70 miljoner euro nytt kapital i Tomtfonden.

En betydande insats gjordes under sommaren och hösten för att få tillstånd för den nya fonden Ålandsbanken Vindkraft Specialplaceringsfond. Att investera i vindkraft via en öppen specialplaceringsfond med handelsmöjlighet två gånger per år är en nyhet för investerare på den finländska fondmarknaden, och intresset för fonden blev mycket stort. Under fondens lansering i november–december tecknades fonden för 60 miljoner euro. Fonden köpte i slutet av året sin första vindkraftspark.

Tillväxtmöjligheterna för vindkraftsfonden ser i dagsläget ut att vara goda. Elproduktion genom vindkraft är det billigaste sättet att producera el och verksamheten är lönsam utan statliga subventioner. Elbehovet förväntas öka kraftigt till följd av en fortsatt elektrifiering av samhället. Samtidigt skärps de globala klimatmålen, vilket kräver minskade utsläpp av fossil energiproduktion. Detta i kombination med att turbinteknologin för produktion av vindkraft har utvecklats mycket kraftigt de senaste åren ger fonden goda förutsättningar.

Enligt den fondrapport som branschorganisationen Finans Finland publicerade i december 2020 låg nettoteckningarna av nytt kapital till fonder i Finland på totalt 1,2 miljarder euro under året. I jämförelse med detta innebär nettoteckningarna till Ålandsbankens fonder på 215 miljoner euro under 2020 att Ålandsbanken hade en marknadsandel på cirka 18 procent. Detta kan jämföras med att Ålandsbankens marknadsandel av kapitalet på fondmarknaden i Finland är knappt 3 procent.

Aktivt förvaltat kapital

miljoner euro

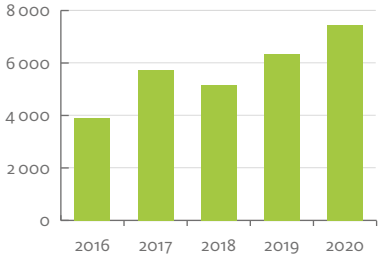

Antalet kunder med placeringspotential ökar

Inom affärssegmentet Premium Banking redovisas samtliga privat- och företagskunder som inte är Private Banking-kunder. Dessutom ingår Ålandsbankens företagsenhet på Åland.

Under 2020 fortsatte Premiumkonceptet sin ökade fokus på kapitalförvaltning, främst för det övre segmentet i målgruppen som har ett större placeringsbart kapital. Tillväxten av aktivt förvaltat kapital var fortsatt mycket hög. Även inlåningen fortsatte att växa. Trots att Ålandsbanken valt att inte delta i priskonkurrensen på bolånemarknaden, utan istället fokusera på personlig service och rådgivning, ökade även utlåningsvolymerna.

Rörelseresultatet från Premium Banking uppgick 2020 till 6,2 miljoner euro. Resultatet tyngdes av större nedskrivningsreserveringar. Före nedskrivningar ökade rörelseresultatet med 8 procent och uppgick till 10,3 miljoner euro.

Kundundersökningar fortsätter att bekräfta att våra kunder uppskattar den personliga servicen vi erbjuder. Kunderna är i hög utsträckning villiga att rekommendera oss för sina vänner.

Under året lanserades aktiehandel via Internetkontoret i Sverige, vilket efterfrågats av våra kunder.

Antalet Premium Banking-kunder är störst på det finländska fastlandet.

Hållbarhetsresonemanget följer oss i allt vad vi gör. Bland annat satsar vi ambitiöst på både nya hållbara fonder och vårt Östersjöprojekt. Med våra betalkort och Åland Index ökar vi medvetenheten om hållbarhetsfrågor. Vi uppmuntrar våra medarbetare att resa klimatsmart till och från arbetsplatsen, vi undviker onödig papperskonsumtion och vi har utvecklat möjligheterna till distansarbete.

Under 2021 fortsätter vi att arbeta för lönsam tillväxt och ett särskilt fokusområde kommer att vara placeringar för välbärgade privatpersoners räkning. En nyhet under 2021 blir att vi som första bank i Finland kommer att erbjuda aktiesparkonto med diskretionär förvaltning, vilket är en produkt som kompletterar vårt fondutbud på ett mycket bra sätt.

FÖRETAGSENHETEN PÅ ÅLAND

Ålandsbankens företagsenhet är marknadsledaren på Åland och erbjuder ett stort utbud av tjänster och produkter som är anpassade för de åländska företagen. Målgruppen är bred med både små och medelstora företag samt större koncerner med internationell verksamhet. Antalet företagskunder fortsatte öka under 2020, och kundernas aktivitetsnivå låg på en hög nivå.

Företagsenheten har under 2020 aktivt jobbat med att erbjuda de åländska företagen likviditetslån med landskapsstöd för att överbrygga de negativa effekter som coronapandemin och införda restriktioner har haft på företagens verksamhet. Det åländska näringslivet erbjuds även finansiering säkerställd med garanti från Europeiska Investeringsfonden (EIF). Med hjälp av garantin från EIF minskar bankens kapital- och kreditriskkostnader, vilket i sin tur kommer företagen till godo. Därmed har Ålandsbanken kunnat erbjuda förmånligare finansieringsvillkor för små och medelstora företag som vill utveckla sin verksamhet eller göra satsningar inom till exempel miljö och hållbarhet.

Ålandsbankens företagsenhet har som målsättning att ligga i framkant när det gäller att förse det åländska näringslivet med kapital för att kunna investera i omställningen till ett hållbarare samhälle.

Företagsenheten har under året fortsatt sitt engagemang i projekt och arbetsgrupper som ordnas av Ålands Näringsliv och landskapet Åland. På så sätt vill vi bidra till en positiv syn på entreprenörskap och ge företagare möjlighet att enklare komma igång eller utveckla sin verksamhet med hjälp av bra verktyg.

Foto: Staffan Sundström

Internationella samarbeten ger skalfördelar

Foto: Kjell Söderlund

Sofie Holmström, affärsområdeschef för Partnersamarbeten.

I Ålandsbankens partnersamarbeten ingår svenska fintechbolag, tjänsteleveranser inom betalningsområdet i Sverige och i Finland samt en fullständig tjänsteleverans till ett nytt svenskt hypoteksbolag. Det ökande samarbetet kring bolån på den svenska marknaden visar på tillväxt, medan partnerskapen kring hållbarhet och Åland Index ger en stark hållbarhetsprägel världen över.

Samarbeten är en framgångsfaktor när digitaliseringen skapar en våg av innovation och nybildade teknikbolag inom finansbranschen. Ålandsbanken har gått i bräschen för utvecklingen i och med att banken redan 2015 inledde sitt första fintechsamarbete med Dreams AB.

Under 2020 har partnersamarbeten blivit en helt integrerad del av Ålandsbankens verksamhet. Under året har samarbetet med Dreams vuxit vad gäller affärsvolymerna för inlåning och fondsparande. Följaktligen når Ålandsbankens produkter och tjänster allt fler kunder. Dreams erbjuder via sin mobilapp en kundupplevelse som fokuserar på finansiellt välmående. Ålandsbankens tjänster används för betaltjänster, kontosparande och fondsparande på den svenska marknaden. I den förestående Europalanseringen av Dreams är Ålandsbanken en partner inom betalningstjänster.

Med Dreams planerar Ålandsbanken också att bredda sitt produktutbud i Sverige under 2021, då man ska lansera en produkt som hjälper privatpersoner att snabbare bli skuldfria och uppnå en balanserad vardagsekonomi.

Affärsområdet växer också genom det samarbete som är under framväxt på den svenska bolånemarknaden. Tillsammans med ICA Banken, Ikano Bank och Söderberg

& Partners utvecklar Ålandsbanken det samägda hypoteksbolaget Borgo. Samtliga fyra delägare i Borgo kommer att distribuera sina egna bolån via det nya bolaget. Ålandsbanken ansvarar för tjänsteleveranser till Borgo inom kreditområdet, betalnings- och kontohantering samt redovisning och treasuryverksamhet. Under 2021 väntas Finansinspektionen i Sverige bevilja Borgo tillstånd som kreditmarknadsbolag och som emittent av säkerställda obligationer. Tills tillstånden är beviljade har Ålandsbanken ett distributionsavtal med ICA Banken som innebär att ICA Banken erbjuder sina bolån genom Ålandsbanken.

Hållbarhet präglar alla partnersamarbeten på ett självklart sätt då digitala verktyg varken kräver pappersprodukter eller resor för personliga möten. Via samarbetet med fintechbolaget Doconomy leder Ålandsbanken bankvärlden mot större medvetenhet och möjlighet att följa med sin miljöpåverkan. Doconomy bildades 2018 och lanserade under 2019 sin mobila banktjänst DO som ger privatpersoner möjlighet att enkelt följa sin klimatpåverkan och kompensera för den. Kompensationen sker både genom certifierad klimatkompensation och hållbart sparande. Under 2020 har Doconomy kompletterat kunderbjudandet med ett kreditkort kopplat till DO-appen, där kunden ser sitt koldioxidavtryck för varje korttransaktion. Under 2021 är siktet inställt på att även erbjuda kunder fondsparande med hjälp av ett urval hållbara placeringsprodukter.

Ålandsbanken och Doconomy samäger bolaget Åland Index Solutions som levererar Doconomys företagserbjudande. Erbjudandet bygger på Åland Index, Ålandsbankens beräkningsstandard för klimatpåverkan, och under 2020 har man gjort ett stort internationellt genombrott.

Medvetna användare i USA, Tyskland, Italien och de nordiska länderna kan tack vare Åland Index Solutions nu mäta sin klimatpåverkan och förändra sina konsumtionsvanor. Doconomys partnerbanker har under 2020 vuxit från Bank of the West (dotterbolag till franska BNP Paribas) och Nordea till att även omfatta italienska Flowe som ingår i Banca Mediolanum-koncernen. I slutet av 2020 tillkännagavs också ett samarbete med tyska Oldenburgische Landesbank samt Findomestic Banca inom BNP Paribas-koncernen. 92 miljoner människor hade i slutet av 2020 via banker världen över möjlighet att få tillgång till Åland Index. Under 2021 förväntas ytterligare aktörer ta del av Doconomys företagserbjudande och målsättningen är att i slutet av 2021 kunna nå ut till en miljard människor världen över.

Under 2020 kompletterade Doconomy sitt företagserbjudande med en beräkningsmetod för koldioxidutsläpp på produktnivå. Den så kallade 2030-kalkylatorn ska tydliggöra mängden koldioxidutsläpp genom att producenter enkelt kan beräkna och visa sina produkters klimatpåverkan för konsumenterna. Tack vare 2030-kalkylatorn kan konsumenter göra mer välinformerade val i sin vardag: de kan fatta sina köpbeslut genom att både jämföra pris, kvalitet och koldioxidavtryck.

Tillsammans med dotterbolaget Crosskey är Ålandsbanken även en partner för bolag inom paytech, betalningsområdet inom fintechsektorn. Genom sin långvariga närvaro på både euro- och SEK-området kan Ålandsbanken erbjuda innovativa betaltjänster till en rad olika aktörer inom finansbranschen. Huvudmarknaderna är Sverige, Finland och det övriga SEPA-området.

Det målmedvetna arbetet har burit frukt

Foto: Viktor Fremling

Tove Erikslund, Chief Administrative Officer, Jan-Gunnar Eurell, Chief Financial Officer och Juhana Rauthovi, Chief Risk & Compliance.

CFO-staben

Chief Financial Officer Jan-Gunnar Eurell leder avdelningarna Treasury och Group Finance. CFO-staben har drygt 30 medarbetare i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Treasury ansvarar för att optimera Ålandsbankens balansförvaltning och likviditetshantering. Treasury säkrar bankens behov av kostnadseffektiv refinansiering på både kort och lång sikt. Ansvaret för balansförvaltningen omfattar också ansvar för att hantera de ränte-, valuta- och likviditetsrisker som affärsverksamheten överför till Treasury via internpriserna.

Treasury förvaltar en treasuryportfölj på cirka 1,3 miljarder euro, varav cirka 1,0 miljarder euro är bankens likviditetsreserv. Cirka 10 procent av skuldebrevsinnehaven i treasuryportföljen är gröna obligationer. Treasury hanterar kapitalmarknadsupplåning på cirka 1,9 miljarder euro. Treasuryverksamheten har stor betydelse för bankens intjäning. Glädjande nog fortsatte trenden med sjunkande kostnader för kapitalmarknadsfinansieringen under 2020.

Group Finances uppdrag är att leverera publik information till marknad och myndigheter, men också att utveckla och förvalta koncernens ekonomi- och verksamhetsstyrning. Group Finance har ett koncernövergripande ansvar för inköpsprocessen och är systemägare av gemensamma tekniska plattformar och system. Avdelningen ansvarar också för arbetsplatser och datalager.

Processerna inom Group Finance håller hög klass. Koncernbokslut och interna styrrapporter är klara bankdag 5. Uppskattade kundanalys- och kundlönsamhetsrapporter uppdateras från datalagret. Arbetsplatsut-

rustningen har successivt moderniserats och effektiviserats, vilket innebär att kraven på distansarbete under coronapandemin har kunnat hanteras framgångsrikt. Ett flerårigt, systematiskt arbete med inköp och leverantörsrelationer har lett till successivt lägre kostnader för köpta tjänster. Den sista stora pusselbiten för avdelningen har varit att effektivisera reskontraarbetet, och där nåddes mållinjen under 2020.

Under 2021 fortsätter effektiviseringen och kvalitetshöjningen av CFO-stabens arbetsprocesser. Tjänsteleveranser till det nya svenska hypoteksbolaget Borgo, som är ett intressebolag, får stor påverkan på staben.

En emission av primärkapitaltillskott (AT1-kapital) under första halvåret 2021 kommer att ytterligare förstärka Ålandsbankens redan starka kapitaltäckningsnyckeltal. Om möjligt kommer Ålandsbanken att emittera sina första gröna instrument under 2021.

Redan under 2020 integrerade Ålandsbanken hållbarhetsinformation i delårsrapporteringen. Allt större krav ställs på systematisk rapportering av olika mål och nyckeltal enligt de FN-deklarationer som Ålandsbanken har undertecknat, till exempel FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet. Ambitionen är att i allt högre grad integrera hållbarhet som en naturlig del av den ekonomiska rapporteringen.

CAO-staben

Chief Administrative Officer Tove Erikslund leder avdelningarna Affärsstöd, Affärsstöd Kapitalmarknad, Kundservice & Marknadssupport, Affärsutveckling samt Human Resources. CAO-staben har cirka 120 medarbetare i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Avdelningarna Affärsstöd Kapitalmarknad och Affärsstöd är de största beställarna av bankens prioriterade utvecklingsprojekt. Under 2020 har fokus fortsatt främst legat på utveckling utifrån myndighetskrav. Cirka 40 procent av de prioriterade utvecklingsinvesteringarna beror på myndighetskrav.

Även om 2021 fortfarande kommer att präglas av utvecklingsarbete kopplat till myndighetskrav förväntas inflödet av nya myndighetskrav minska. Detta medför från och med 2022 en välkommen omdirigering av utvecklingsresurser mot effektivisering, ökad digitalisering och kundupplevelse. Tidigare har regelverksanpassningar kopplade till kapitalmarknaden varit det största området. Nu krävs i större utsträckning även regelverksanpassningar inom betal- och kreditområdena.

Projekt inom effektivisering har under året fokuserat på minskade licenskostnader för IT-system, utveckling av funktionalitet som minskar administrativ tid för rådgivare och minskad pappershantering inom banken. För att driva ett effektivt backoffice blir det allt viktigare att utveckla gemensamma processer och system för samtliga affärsområden och de olika kundsegmenten. Även IT-utveckling för bankens samarbetspartner och förvaltning av dessa tjänster ställer nya krav.

Under 2020 har ett systembyte för hantering av kunddokumentation möjliggjort kostnadsbesparingar gällande IT-system och ett förenhetligande av hur kundernas dokument hanteras över olika affärsområden. Inom ramen för bankens effektiviseringsarbete tog man under året i bruk automationsteknik i form av Robotic Process Automation (RPA), och den utvecklingen är ett fokusområde i det fortsatta utvecklingsarbetet.

En stor del av utvecklingen under 2020 har varit kopplad till bankens satsning på det svenska hypoteksbolaget Borgo, där Ålandsbanken blir leverantör av bolagets plattformstjänst.

Inom digitaliseringsområdet har flera nyheter och förbättringar gjorts på Internetkontoret och i Mobilbanken. Till exempel har aktiehandel för den svenska verksamheten lanserats, både på Internetkontoret och i Mobilbanken.

För samtliga kunder som använder Mobilbanken har kortansökan lanserats och även möjligheten att ställa in mörkt läge på skärmen, vilket minskar batteriåtgången i exempelvis mobiltelefonen. Vidare har Internetkontoret och Ålandsbankens webbplats anpassats för ökad tillgänglighet för kunder med olika funktionsvariationer.

Under 2020 har tjänsteerbjudandet utökats med ett aktiesparkonto för kunder på Åland och i Finland. Även kredit- och betalkort levererades till Doconomy.

Utveckling för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism sker kontinuerligt, då området ständigt växer och allt högre krav ställs på banker. Samtidigt ökar bankens kundsegment, bland annat genom våra samarbetspartner. Under 2020 har det femte penningtvättsdirektivet trätt i kraft, vilket Ålandsbanken har anpassat sina processer till.

Ärendevolymerna hos Kundservice fortsatte att öka under året. Kunderna kan kontakta banken via telefon, Internetkontorets meddelandehantering, mejl eller chatt. En förklaring till ökningen av ärenden är den tillgänglighet som Mobilbanken erbjuder. Antalet ärenden per månad uppgick under 2020 till cirka 13 700 jämfört med 12 500 år 2019. Allt fler kunder väljer att ta i bruk eID, vilket förenklar såväl identifiering som inloggning till Internetkontoret och Mobilbanken.

Den kundundersökning som kontinuerligt görs visar att Kundservice håller en hög kvalitet i mötet med kunderna. Undersökningen ger ett jämförande underlag med ett tjugotal övriga banker i Finland och Sverige. Ålandsbankens Net Promotor Score (NPS) på 49,2 har förbättrats från föregående år, då NPS var 46,2. Bankbranschens genomsnitt var 31,4. Kundernas generella nöjdhet med Kundservice låg under året på 88,5 procent jämfört med branschens 87,7 procent.

Ett uppdaterat bildkoncept för intern och extern kommunikation har i samarbete med affärsområdena tagits fram under året. Det övergripande bildtemat är Ålandsbankens åländska ursprung.

För Human Resources har fokus under 2020 legat på att hantera coronapandemin. Stora delar av medarbetarna har i perioder distansarbetat och för dem som varit på sin arbetsplats har man jobbat med att minimera smittrisken. För att följa med medarbetarnas mående har regelbundna mätningar gjorts och glädjande nog har index för engagemang och arbetsmiljö hållits på en hög nivå, trots pandemin.

Under 2020 tog Ålandsbanken i bruk en ny plattform för hantering av e-utbildningar, vilket förbättrar möjligheten att mäta utbildningsinsatser i banken. Under 2020 deltog 119 medarbetare i koncernen i den obliga-toriska introduktionsutbildningen för nyanställda.

Staben jobbar kontinuerligt med att minska utskrifter och fysiska brevutskick. Dock innebär de olika myndighetskraven också krav på ökad rapportering, vilket i sin tur bidrar till ökad papperskonsumtion. Personalens medvetenhet om hållbarhetsfrågor, med tonvikt på miljö, klimat och socialt ansvar är hög, och det innebär stor delaktighet, initiativ och öppenhet.

CRO-staben

Chief Risk & Compliance Officer Juhana Rauthovi leder avdelningarna Risk Control, Compliance, Operativa risker & Säkerhet, Juridiska avdelningen, Kreditberedning och Kreditprocesser. CRO-staben består av cirka 60 personer i Mariehamn, Helsingfors och Stockholm.

Koncernstaben Risk Office har som huvudsakligt uppdrag att skydda Ålandsbankens kapital, resultat och varumärke genom att erbjuda ett ramverk för risk- och kredithantering. Syftet är att upprätthålla en riskkultur som är sund och som motsvarar bankens riskaptit och förmåga att bära risker. Trots coronapandemin är Ålandsbankens totala risknivå låg, och det är ett tydligt tecken på att bankens kreditstrategi har fungerat bra, trots ett stressat läge och lågkonjunktur.

Risk Control-avdelningen ansvarar för oberoende kontroll och rapportering av bankens finansiella risker. Verksamhetsåret 2020 har präglats av nya myndighetskrav, och detta fortsätter under 2021. Under året har Risk Control arbetat med en ny intern fallissemangsdefinition samt ansökt om godkännande av definitionen hos Finansinspektionen. Vidare har man implementerat en ny stödfaktor för små och medelstora företag för att hjälpa dem under coronapandemin.

Under verksamhetsåret 2021 kommer avdelningen att fortsätta med implementationen av nya myndighetskrav, bland annat det så kallade bankpaketet och Basel IV-regelverket. Bankens modeller för kreditrisker kommer att anpassas enligt den nya fallissemangsdefinitionen och samtidigt utvecklas för att ännu bättre återspegla risken i bankens kreditportföljer. Avdelningen fortsätter med utveckling av processer för de tjänster som ska levereras till det nya hypoteksbolaget.

Risk Control arbetar också med bankens hållbarhetsplan och hållbarhetsstrategi vad gäller ansvarsfull kreditgivning. Det arbetet är tudelat: dels att bibehålla de delar av bankens kreditgivning som redan nu har en positiv påverkan på hållbar utveckling, dels att forma kreditgivningen så att den har en positiv påverkan på utvalda delmål i FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Compliance ansvarar för oberoende kontroll och rapportering av risker förknippade med bankens efterlevnadsregler. Avdelningen ger råd och stöd till ledningen och affärsverksamheten samt ger utbildning i hur regelefterlevnadsriskerna ska hanteras, så att bankverksamheten kan bedrivas i enlighet med myndighetskrav och med fokus på kundernas intressen. De huvudsakliga områdena som Compliance kontrollerar och följer upp är uppförande på marknaden, kundskyddsfrågor samt motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism. Under det gångna året har Compliance bland annat arbetat med intressekonflikter och etik, ny och förändrad reglering av arrangemang för outsourcing samt åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Operativa risker & Säkerhet är en oberoende avdelning som stöder, ger råd och ställer krav för hantering av operativa risker. Fokus ligger på att främja en sund riskkultur genom att öka medvetenheten kring hantering av operativa risker och behandling av personuppgifter. I praktiken har det till exempel handlat om att stöda verksamheten med riskkartläggningar samt kontinuitetsplanering, att analysera och rapportera operativa risker, uppdatera interna regelverk, utbilda, medverka i projektarbeten samt medverka i att vidareutveckla bankens NPA-process (New Product Approval). Man stöder också banken i att vidareutveckla behörighetsstukturerna. Avdelningen tar initiativ till regelbundna kontinuitetsövningar och säkerhetsgenomgångar.

Juridiska avdelningen ansvarar för att tillgodose bankens och koncernens behov av juridisk kompetens då banken agerar i egenskap av kreditinstitut och emittent. Avdelningen jobbar löpande med att stödja såväl affärsområden som staber vid utveckling och tillhandahållande av produkter och tjänster till bankens kunder. Under året har man jobbat med implementering av nya regelverk, omställningar som beror på förändringar i verksamhetsmiljön, juridiska frågor gällande det nya hypoteksbolaget samt utvecklande av befintliga partnersamarbeten.

Avdelningen Kreditberedning utvecklar och upprätthåller kreditanalys och kreditkontroll för att säkerställa en god kreditkvalitet i bankens kreditgivning. Trots coronapandemin ligger andelen oreglerade krediter i kreditportföljen på ungefär samma nivå som vid årets början. Det finns förutsättningar att hålla andelen oreglerade krediter på nuvarande nivåer ifall konjukturen hålls stabil och nivåerna på fastighetspriser och börskurser bibehålls i takt med att pandemin börjar mattas av.

Avdelningen deltar aktivt i arbetet med leveranser i anslutning till hypotekssamarbetet samt leveranser som påkallas av Europeiska Bankmyndighetens (EBA) riktlinjer för kreditgivning och övervakning.

Kreditprocessavdelningen ansvarar för att utveckla bankens kreditprocess och säkerställa att den uppfyller interna och externa regelverk. Under det gångna året har avdelningens fokus legat på implementeringen av kommande nya regelverk, exempelvis den nya fallissemangsdefinitionen som trädde i kraft den 1 januari 2021 samt EBA:s riktlinjer för kreditgivning och övervakning som träder i kraft under 2021. Avdelningen har även arbetat med att utveckla en bolåneplattform till det nya delägda hypoteksbolaget Borgo. Under året kom coronapandemin också att innebära snabba anpassningar för att möjliggöra stödåtgärder till bankens kreditkunder. Under 2021 kommer fokus fortsättningsvis att ligga på effektiva och skalbara processer i anslutning till de nya regelverken och hypotekssamarbetet.

Fortsatt hållbar tillväxt för Crosskey

2020 var ett framgångsrikt år för Crosskey. Rörelseresultatet uppgick till 3,1 miljoner euro, vilket var 10 procent bättre än 2019.

En ny och namnstark kund anslöt sig i september när svenska Länsförsäkringar Bank undertecknade avtal om Crosskeys kapitalmarknadssystem och kapitalmarknadstjänster på den svenska marknaden. Efter implementeringen blir Länsförsäkringar Bank en av Crosskeys största kapitalmarknadskunder.

Crosskeys största projekt under året har varit implementeringen och nyutvecklingen av bankplattformen för att säkra koncernens leverans till den nya bolånebanken Borgo, som är ICA Bankens, Ikano Banks, Söderberg & Partners och Ålandsbankens gemensamma bolånesatsning i Sverige. Enligt planerna sker lanseringen under 2021.

Implementeringen av förmögenhetsförvaltaren Garantums nya kapitalmarknadssystem i Sverige har fortsatt under året och ska lanseras under 2021.

Under 2020 lanserades Crosskeys projekt för Sparbankernas Kort. Tack vare den nya kortplattformen kan Sparbankernas Kort ge sina anslutna sparbanker möjlighet att ta emot nya kreditkortskunder genom en helt digitaliserad process för kortansökan.

Som en följd av coronapandemin rullade Crosskey i mars 2020 ut stöd för storskaligt distansarbete inom koncernen. Med Crosskeys IT-leverans kunde ett stort antal medarbetare utföra sina arbetsuppgifter på distans.

Bland de tekniska förbättringsprojekt som har fortskridit under året kan noteras fler molnlösningar för ett antal Crosskey-applikationer samt fortsatt teknikharmonisering.

Under fjärde kvartalet av 2019 köpte Crosskey det finska mjukvarubolaget Model IT. 2020 har integrationen av det nya dotterbolaget skett stegvis. Flera planerade synergier har redan realiserats. Den mest synliga är Crosskeys flytt från Vanda till Model IT:s kontor i Helsingfors. Under 2021 är det meningen att Model IT ska fusioneras med Crosskey.

Ur ett hållbarhetsperspektiv övergick samtliga Crosskeykontor under året till grön el. Crosskeys datahallar drivs också till 100 procent med elektricitet från förnyelsebara källor. På Åland deltar Crosskey i ett stort bolagsövergripande samarbete med sikte på att förverkliga Ålands vision att 2051 vara ett fullständigt hållbart samhälle. En milstolpe på den vägen är att 2030 uppfylla FN:s Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål.

Medarbetarnöjdheten mäts i vår årliga medarbetarundersökning och är ett viktigt mått på Crosskeys strävan att uppnå en hållbar personalpolitik. Under våren 2020 steg nöjdhetsnivån till den högst uppmätta nivån i bolagets historia. Också nöjdheten bland Crosskeys kunder steg till en rekordnivå, vilket är ett viktigt kvitto på satsningen att bygga långsiktiga och hållbara kundrelationer.

Koncernexterna IT-intäkter, Crosskey

miljoner euro

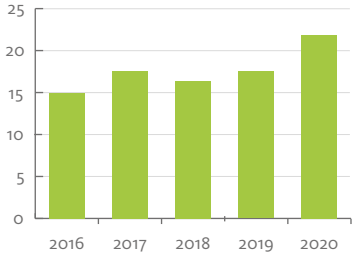

Thomas Lundberg, verkställande direktör för Crosskey Banking Solutions Ab Ltd.

Styrelsens verksamhetsberättelse

Foto: Anton Sucksdorff

Styrelsens verksamhetsberättelse

Makroläge och myndighetskrav

2020 har på många sätt varit ett speciellt år. SARS-CoV-2 (coronaviruset) har spridit sig från land till land med förödande effekter på såväl folkhälsa som ekonomisk hälsa. Många länder, som under sommaren kunde uppvisa en nedåtgående trend i antalet smittade, har under hösten och vintern drabbats av en andra våg och därigenom ställts inför svåra val gällande återinförandet av samhällsrestriktioner och förbud.

Coronapandemin har medfört att regelverk har förändrats. Bankkunder har fått möjlighet till amorteringsuppskov, minimikrav på bankers kapitalstyrka och likviditet har reviderats och bankers möjlighet till utdelning har begränsats. Finansinspektionen har meddelat att det riskviktsgolv på bolån som infördes i Finland den 27 juni 2017, med ikraftträdande 2018, upphör från och med den 1 januari 2021.

Från politiskt håll har såväl finans- som penningpolitiska stimulansåtgärder lanserats i försök att dämpa de ekonomiska effekterna av krisen. Parallellt har världens centralbanker lanserat massiva stödåtgärder för att tillföra marknaden likviditet och stabilitet i syfte att stödja såväl företag som löntagare.

Den amerikanska centralbanken Federal Reserve (Fed) sänkte den 3 mars 2020 sin styrränta med 50 räntepunkter till 1,00–1,25 procent, vilket var första gången sedan finanskrisen 2008 som Fed agerade utanför ordinarie möten. Knappt två veckor senare sänkte Fed ytterligare räntan med 100 räntepunkter till 0–0,25 procent. Vid decembermötet lämnade Fed som väntat styrräntan oförändrad och ändrade inte heller något i nuvarande takt och inriktning för tillgångsköpen.

Europeiska Centralbanken (ECB) har sedan början av 2016 hållit sin styrränta på 0,00 procent och meddelade vid senaste räntemötet i december att räntan lämnas oförändrad. Samtidigt fortsätter ECB med stödprogrammen.

Svenska Riksbanken höjde under första kvartalet 2020 sin viktigaste styrränta från –0,25 procent till 0,00 procent och har sedan dess låtit räntan ligga still och upprepat att den väntas vara kvar på den nivån de kommande åren. Vid det senaste räntemötet meddelades att tillgångsköpen förlängs och ramen utökas.

REFERENSRÄNTOR GENOMSNITT, PROCENT

	2020	2019
Euribor 3 mån.	–0,43	–0,36
Euribor 12 mån.	–0,30	–0,22
Stibor 3 mån.	0,08	–0,03

Under första kvartalet föll världens börser kraftigt som en reaktion på den globala pandemin. Totalt under året steg dock aktiekurserna på Helsingforsbörsen (OMXHPI) med 10 procent medan aktiekurserna på Stockholmsbörsen (OMXSPI) steg med 13 procent.

Värdet på den svenska kronan i förhållande till euron var under året i genomsnitt 1 procent högre än föregående år och 4 procent starkare jämfört med årsskiftet. Vid omräkning av resultatet från bankens svenska verksamhet till euro har genomsnittskursen för året använts, medan balansräkningen har omräknats till kursen på balansdagen.

Viktiga händelser

Den globala pandemin orsakad av coronaviruset har på ett dramatiskt sätt förändrat förutsättningarna för att bedriva bankverksamhet. Ålandsbankens tjänster är samhällskritiska, och banken har gjort sitt yttersta för att upprätthålla hög tillgänglighet och att proaktivt kontakta kunder. Fysiska kundmöten har under året i stor utsträckning ersatts av digitala möten och majoriteten av personalen har arbetat på distans.

Kunder drabbas negativt av samhällsnedstängningen på alla våra olika geografiska marknader. Ålandsbankens roll i det lokala samhället skiljer sig på Åland jämfört med rollen på finländska fastlandet och i Sverige. På finländska fastlandet och i Sverige har Ålandsbanken en nischstrategi med inriktning på privatkunder med en lite större ekonomi, välbärgade familjer samt entreprenörer. På Åland är Ålandsbanken alla ålänningars bank och har både en marknadsdominerande position och vilja att vara med och utveckla framtidens Åland.

På Åland både kan och vill Ålandsbanken delta i stödoperationer till näringslivet. Vi är aktivt med i flera arbetsgrupper och har utformat konkreta stödprogram tillsammans med Ålands landskapsregering, Finnvera, lokala

SEK/EUR genomsnittskurs

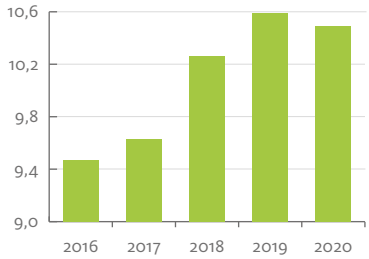

Resultat hänförligt till aktieägarna

miljoner euro

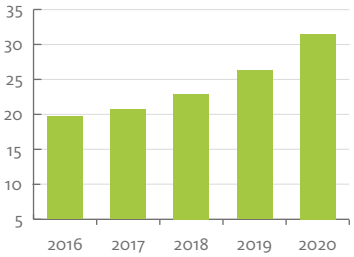

Räntenetto

miljoner euro

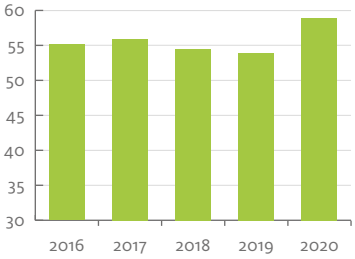

Provisionsnetto

miljoner euro

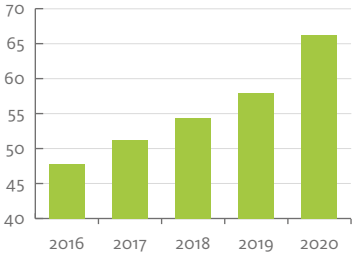

Kostnader

miljoner euro

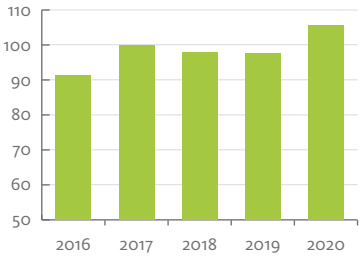

intresseorganisationer och övriga närvarande banker. Tillsammans har vi skapat ett program för likviditetslån där landskapsregeringen tillsammans med Finnvera garanterar 80 procent av de likviditetslån som behöver upptas. Därutöver ger landskapsregeringen 20 procent av lånebeloppet i direkt stöd till de företag som upptar likviditetslånen.

Tillsammans med våra kunder fortsätter engagemanget för en renare Östersjö. Östersjöprojektet bidrog i år med 445 tusen euro till olika projekt som främjar Östersjöns tillstånd. Ålandsbanken har sedan 1997 delat ut 2,7 miljoner euro till olika miljörelaterade projekt.

Ålandsbanken lanserade i maj en ny aktiefond, Ålandsbanken Nordiska Småbolag. Fonden investerar i nordiska små och medelstora bolag, som vi klassar som ”kvalitetsbolag”, det vill säga bolag med stabila balansräkningar, starka kassaflöden, hög lönsamhet och god tillväxtpotential. Fonden följer bankens generella regler och riktlinjer avseende ansvarsfulla placeringar och är dessutom helt vapen- och fossilfri. Intresset för fonden har varit stort.

Ålandsbanken förstärkte sin position inom hållbara investeringar ytterligare genom att i november lansera Finlands första specialplaceringsfond som investerar i vindkraft – Ålandsbanken Vindkraft. Fonden investerar i vindkraftsprojekt med alla behövliga tillstånd för byggstart eller i redan verksamma vindparker i Finland och i övriga Norden. Genom att investera i vindkraft kan Ålandsbankens kunder bidra till att främja övergången till ett klimatneutralt samhälle samtidigt som fonden förväntas generera en attraktiv avkastning.

Räntefonden Ålandsbanken Euro Bond belönades för sjunde året i rad av Refinitiv Lipper som den bästa fonden i sin kategori i Norden. Fonden vann priset för alla tidsperioder som analyserats, 3,5 och 10 år. Analysbolaget Morningstar, som jämför fonddata och fonder i sina respektive klasser, har försett Ålandsbanken Euro Bond med högsta betyg, fem stjärnor i alla sina granskningscykler. Detta påvisar fondens framgång i förhållande till dess referensgrupp och jämförelseindex.

Ålandsbankens aktiefond Ålandsbanken Global Aktie har som andra fond i Ålandsbankens förvaltningserbjudande blivit Svanenmärkt. Tillsammans med Ålandsbanken Green Bond ESG, som erhöll Svanenmärkningen under hösten 2019, utgör de en viktig del i Ålandsbankens långsiktiga hållbarhetssatsning. För att bli Svanenmärkt ska fonden uppfylla 25 obligatoriska krav som handlar om exkludering, inkludering, transparens och påverkan.

På bolagsstämman den 2 april 2020 omvaldes styrelsen bestående av Nils Lampi, Christoffer Taxell, Åsa Ceder, Anders Å. Karlsson, Ulrika Valassi och Anders Wiklöf. Vid styrelsens konstituerande möte samma dag valdes Nils Lampi till ordförande och Christoffer Taxell till vice ordförande.

Antalet utestående B-aktier har under året ökat med 34 556 till följd av bankens åtagande inom ramen för personalens incitaments- och aktiesparprogram.

Resultat

Rörelseresultatet ökade med 6,5 miljoner euro eller 20 procent till 39,7 miljoner euro (33,2). Resultatet är det högsta i Ålandsbankens historia.

Årets resultat hänförligt till aktieägarna ökade med 5,2 miljoner euro eller 20 procent till 31,5 miljoner euro (26,3).

Avkastningen på eget kapital ökade till 11,6 procent (10,7).

Intäkterna ökade med 16,2 miljoner euro eller 12 procent till 150,1 miljoner euro (133,9).

Räntenettot ökade med 5,0 miljoner euro eller 9 procent till 58,9 miljoner euro (53,9). Ökningen kommer från högre utlåningsvolym samt högre svenska marknadsräntor. Därtill har kostnaderna för depositioner och kapitalmarknadsupplåning sjunkit.

Provisionsnettot ökade med 8,3 miljoner euro eller 14 procent till 66,3 miljoner euro (58,0), främst tack vare högre intäkter från kapitalförvaltningsaffären.

Nettoresultat finansiella poster minskade med 2,1 miljoner euro till 1,8 miljoner euro (3,9), huvudsakligen på grund av lägre realisationsvinster.

IT-intäkterna ökade med 4,5 miljoner euro eller 25 procent till 21,9 miljoner euro (17,5). Crosskeys nya dotterbolag Model IT ingår i verksamheten i år, vilket är en förklaring till ökningen jämsides med ökade projektintäkter.

Kostnaderna ökade med 8,1 miljoner euro eller 8 procent och uppgick till 105,6 miljoner

euro (97,5). Ungefär hälften av kostnadsökningen är hänförlig till dotterbolaget Crosskey och det förvärvade Model IT. En annan bidragande orsak är att stabilitetsavgiften till Resolutionsfonden i Finland ökade med 0,8 miljoner euro eller 50 procent till 2,6 miljoner euro (1,8).

Modelldrivna nedskrivningar av finansiella tillgångar ökade med anledning av coronapandemins förväntade effekter. I det första kvartalet gjordes en gruppvis reservering om 2,0 miljoner euro avseende förhöjd förlustrisk i företagsportföljen. I det fjärde kvartalet införlivades den gruppvisa reserven i modellen för förväntade förluster och fördelades ut på kreditnivå där den största delen allokerades till företagskrediter. Totalt ökade nedskrivningar av finansiella tillgångar, netto, med 1,7 miljoner euro till 4,9 miljoner euro (3,2), motsvarande en kreditförlustnivå om 0,11 procent (0,08).

Skattekostnaden uppgick till 8,2 miljoner euro (6,9), motsvarande en effektiv skattesats på 20,7 procent (20,7).

Rörelsesegment

Koncernens ökning av rörelseresultatet med 6,5 miljoner euro till 39,7 miljoner euro fördelas enligt följande:

- Private Banking +8,2
  (högre intäkter)
- Premium Banking –0,4
  (högre nedskrivningsreserveringar)
- IT +0,2
  (större kundvolym)
- Koncernfunktioner och elimineringar –1,5

Affärsvolymer

Aktivt förvaltat kapital för kunders räkning ökade med 1 093 miljoner euro eller 17 procent från årsskiftet och uppgick till 7 436 miljoner euro (6 343). Ökningen berodde på såväl positiva nettoflöden som positiv marknadseffekt.

Inlåning från allmänheten ökade med 7 procent från årsskiftet och uppgick till 3 605 miljoner euro (3 368).

Utlåning till allmänheten ökade med 7 procent från årsskiftet och uppgick till 4 378 miljoner euro (4 110).

Samtliga affärsvolymer nådde den högsta noteringen i Ålandsbankens historia.

Balansomslutning och åtaganden utanför balansräkningen

Balansomslutningen ökade under året med 428 miljoner euro eller 8 procent till 6 035 miljoner euro (5 607). Ökningen avsåg främst utlåning till allmänheten. De ökade tillgångarna finansierades främst genom ökad inlåning från allmänheten. Åtaganden utanför balansräkningen ökade med 307 miljoner euro eller 69 procent till 751 miljoner euro (444). Ökningen avsåg huvudsakligen kreditlöften.

Kreditkvalitet

Utlåning till privatpersoner utgör 74 procent av kreditportföljen varav bostadslån svarar för 76 procent. Värdepapperskrediter med säkerhet i marknadsnoterade värdepapper utgör det näst största kreditslaget till privatpersoner. Historiskt har Ålandsbanken inte haft några väsentliga kreditförluster i denna kreditgivning. Företagsportföljen har stort släktskap med privatport-

Nedskrivningar och kreditförlustnivå

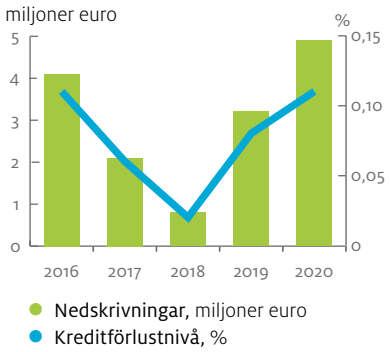

Balansomslutning

miljoner euro

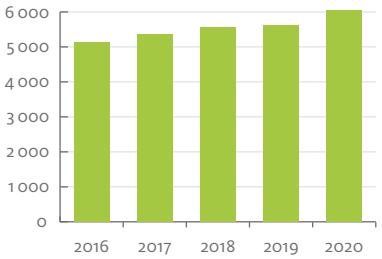

Resultat hänförligt till aktieägarna per segment

miljoner euro

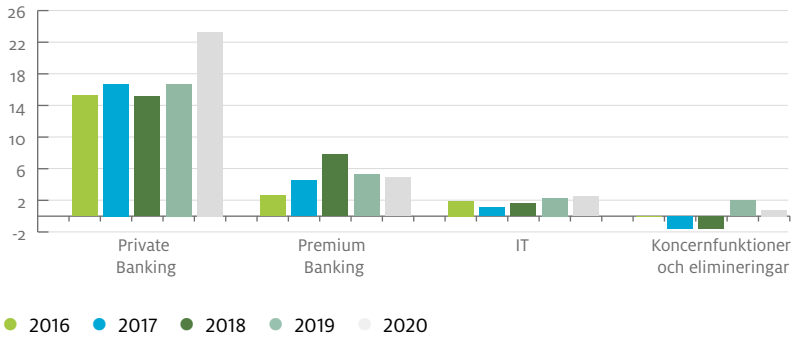

Eget kapital
hänförligt till aktieägarna

miljoner euro

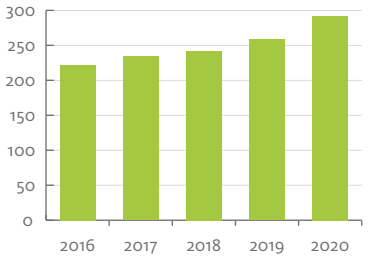

Utlåning

miljoner euro

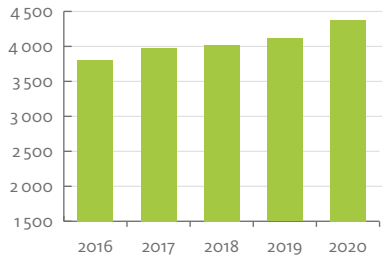

Inlåning

miljoner euro

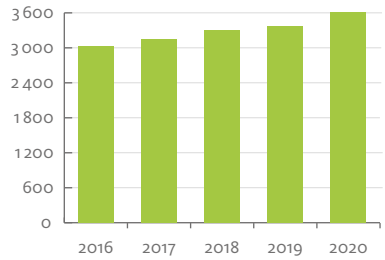

Säkerställda obligationer

miljoner euro

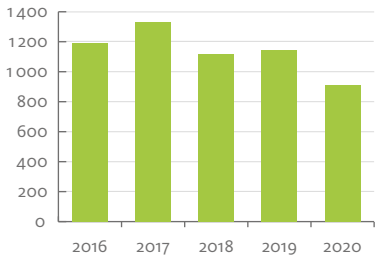

följen, då många av företagen ägs av kunder som även privat är Private Banking-kunder.

Ålandsbanken ser ännu ingen ökning av oskötta krediter med anledning av coronapandemin.

Modelldrivna nedskrivningsreserveringar av finansiella tillgångar enligt IFRS 9 i stadie 1 och 2 ökade kraftigt under året. Dessa reserveringar har inte hittills behövt utnyttjas.

Koncernen har 11,9 miljoner euro i nedskrivningsreserveringar (12,4 den 31 december 2019), fördelat på 2,5 miljoner euro i stadie 1 (0,5), 1,0 miljoner euro i stadie 2 (0,9) och 8,3 miljoner euro i stadie 3 (11,1).

Stadie 3-krediter ökade från årsskiftet med 4,4 miljoner euro till 37,9 miljoner euro. Stadie 3-krediter som andel av utlåning till allmänheten brutto uppgick till 0,86 procent (0,81). Reserveringsgraden för stadie 3-krediter uppgick till 22 procent (33). Merparten av dessa krediter har goda säkerheter.

De konstaterade kreditförlusterna (5,6 miljoner euro) ökade främst till följd av att enskilda företagskrediter, som skrivits ned under tidigare räkenskapsår, fastställdes som slutliga förluster under räkenskapsårets första kvartal.

Likviditet och upplåning

Ålandsbankens likviditetsreserv i form av kassa och placeringar hos centralbank, kontohållning och placeringar hos andra banker, likvida räntebärande värdepapper samt innehav av egna emitterade icke pantsatta säkerställda obligationer uppgick den 31 december 2020 till 1175 miljoner euro (1129 den 31 december 2019), motsvarande 19 procent av totala tillgångar (20) och 27 procent av utlåning till allmänheten (27).

I mars återbetalades 100 miljoner euro icke-säkerställda obligationer och i maj ytterligare 250 miljoner euro säkerställda obligationer. Som ersättning för den kapitalmarknadsupplåning som återbetalats har det finansieringsprogram som Sveriges riksbank erbjuder utnyttjats, bland annat mot säkerhet av en ny säkerställd obligation som emitterats från den svenska poolen. Den genomsnittliga återstående löptiden på våra utestående obligationer var per den 31 december 2020 cirka 2,5 år (2,5).

Ålandsbankens core funding ratio, definierad som utlåning till allmänheten i relation till inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat och riskdebenturer emitterade till allmänheten, samt emitterade säkerställda obligationer, uppgick per den 31 december 2020 till 96 procent (90).

Loan/deposit ratio uppgick till 121 procent (122).

Av Ålandsbankens externa finansieringskällor vid sidan av eget kapital utgjorde inlåning från allmänheten 64 procent (65) och emitterade säkerställda obligationer 16 procent (22).

Likviditetstäckningsgraden (LCR) uppgick till 159 procent (139). Netto stabil finansieringskvot (NSFR) uppgick till 106 procent (115).

Rating

Ålandsbanken har kreditbetyget BBB/A-2 från ratinginstitutet Standard & Poor's Global Ratings med negativ utsikt för långfristig och kortfristig upplåning. Framtidsutsikten sänktes från positiv till negativ i maj 2020 med anledning av ratinginstitutets reviderade framtidsutsikt för Finland på grund av coronapandemin. Ålandsbankens säkerställda obligationer har kreditbetyget AAA med stabil utsikt.

Standard & Poor's ändrade i januari 2021 utsikten från negativ till positiv.

Kapital och kapitaltäckning

Under perioden förändrades eget kapital med periodens resultat om 31,5 miljoner euro, övrigt totalresultat 2,3 miljoner euro, emission av nya aktier inom ramen för incitamentsprogram 0,2 miljoner euro samt aktiesparprogram 0,0 miljoner euro och uppgick per den 31 december 2020 till 292,4 miljoner euro (258,4 den 31 december 2019).

I övrigt totalresultat ingick omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner med –2,2 miljoner euro efter skatt enligt IAS 19.

Kärnprimärkapitalet ökade med 27,0 miljoner euro eller 13 procent från årsskiftet till 238,5 miljoner euro (211,5).

Riskexponeringsbeloppet ökade med 6 procent från årsskiftet och uppgick till 1671 miljoner euro (1583). Riskexponeringsbeloppet för kreditrisk ökade med 80 miljoner euro eller 6 procent. Riskexponeringsbeloppet för operativ risk, som beräknas på de tre senaste räkenskapsårens intäkter, ökade med 7 miljoner euro.

Kärnprimärkapitalrelationen ökade och uppgick till 14,3 procent (13,4). Då Ålandsbanken inte har något hybridkapital är kärnprimärkapitalrelationen densamma som primärkapitalrelationen.

Till följd av coronapandemin har myndigheterna infört ett antal lättnader i beräkningen av kapitaltäckningen. En av dessa gäller nedskrivningar enligt IFRS 9 för stadie 1 och stadie 2 krediter. Dessa får i sin helhet återläggas till kapitalbasen år 2020–2021 för att därefter fasas ut. Beloppet uppgick till 0,5 miljoner euro per den 31 december 2020. Därutöver finns en lättnad för vissa immateriella tillgångar som också får återläggas till kapitalbasen. Beloppet uppgick till 3,6 miljoner euro per den 31 december 2020. Ytterligare en lättnad som har införts är högre supporting factor för SME-företag, vilket innebär lägre riskexponeringsbelopp. Exklusive samtliga dessa lättnader skulle kärnprimärkapitalrelationen ha uppgått till 13,7 procent.

Total kapitalrelation ökade till 16,5 procent (15,8).

Utöver lättnader i beräkningen av kapitaltäckningen har även lättnader för beräkningen av bruttosoliditetsgraden införts. I den får exponeringar mot centralbanker med relevans för transmissionen av penningpolitiken undantas. Ålandsbanken har beaktat detta i beräkningen av bruttosoliditetsgraden och den uppgår per den 31 december 2020 till 4,2 procent. Exklusive lättnaden skulle den ha uppgått till 3,9 procent.

Utöver det grundläggande kapitalkravet gäller olika buffertkrav, som huvudsakligen fastställs av nationella tillsynsmyndigheter. På grund av coronapandemin har flera av dessa buffertkrav sänkts.

Kravet på en kapitalkonserveringsbuffert om 2,5 procent kärnprimärkapital gäller i samtliga EU-länder. Kravet på en kontracyklisk kapitalbuffert kan variera mellan 0–2,5 procent. För finländska exponeringar gäller fortsättningsvis 0,0 procent. För svenska exponeringar har kravet sänkts från 2,5 procent till 0,0 procent.

Finansinspektionen har identifierat systemviktiga institut i Finland och fastställt individuella buffertkrav för dem. Ålandsbanken omfattas inte av buffertkrav för systemviktiga institut.

Den systemriskbuffert som Finansinspektionen införde om 1,0 procent för Ålandsbanken från och med den 1 juli 2019 med anledning av Nordeas flytt från Sverige till Finland har nu sänkts till 0,0 procent.

De buffertkrav avseende kapitaltäckningsregelverkets pelare 2 om sammanlagt 1,5 procent av koncernens riskexponeringsbelopp som Finansinspektionen fastställt gäller fortsättningsvis. Kravet avser kreditkoncentrationsrisk (1,0 procent) och räntorisk i balansräkningen (0,5 procent).

När alla dessa buffertkrav beaktas är miniminivåerna för Ålandsbanken:

- Kärnprimärkapitalrelation 8,5 procent
- Primärkapitalrelation 10,0 procent
- Total kapitalrelation 12,0 procent

I förhållande till ovanstående buffertkrav har Ålandsbanken ett betryggande kapitalöverskott:

- Kärnprimärkapitalrelation +5,8 procent
- Primärkapitalrelation +4,3 procent
- Total kapitalrelation +4,5 procent

Ålandsbanken har inget minimikrav för nedskrivningsbara skulder (MREL).

Hållbarhetsinformation

Ålandsbanken koldioxidutsläpp från elförbrukning, resor och pappersutskrifter minskade med 208 ton eller 60 procent från föregående år till 140 ton. Inköp av mer grön el från och med slutet av 2019 har markant minskat koldioxidutsläppet. Till följd av coronapandemin upphörde nästan allt resande, vilket också markant har minskat koldioxidutsläppet.

Dividend för 2019 och 2020

Styrelsen föreslår inför bolagsstämman att som ordinarie dividend för verksamhetsåret 2020 utbetala 1,00 euro per aktie, vilket totalt motsvarar ett belopp om 15,6 miljoner euro. Dividenden motsvarar en utdelningsandel om 50 procent.

Styrelsen i Ålandsbanken fattade den 1 januari 2021 beslut om utdelning av 1 euro (80 cent i ordinarie dividend och 20 cent i jubileumsdividend) för verksamhetsåret 2019 i enlighet med den fullmakt som styrelsen erhöll av Ålandsbankens bolagsstämma den 2 april 2020.

Den 18 december 2020 kom Finansinspektionen med en ny icke bindande rekommendation som i praktiken ytterligare förlängde begränsningen av utdelningar eller återköp av aktier till den 30 september 2021. Ålandsbanken har valt att inte följa denna nya rekommendation.

Myndigheterna har kategoriserat samtliga banker i Finland, utom de två största, i kategorin ”mindre betydelsefulla banker”. Det innebär att Ålandsbanken och de övriga bankerna i denna kategori inte förväntas bli räddade av staten vid en eventuell framtida kris. Ålandsbanken har i över ett hundra år agerat långsiktigt och ansvarsfullt, vilket vi även avser att göra framledes.

Myndigheternas rekommendationer utmanar förutsättningarna för långsiktiga ägare att investera i banker. Det är av största vikt för ”mindre betydelsefulla banker” att långsiktiga ägare finns och att de kan finnas där om en eventuell framtida kris skulle kräva deras insatser.

Av denna anledning bedömer Ålandsbankens styrelse att de långsiktiga riskerna för Ålandsbanken kan vara större om vi, från vår aktuella resultat- och risknivå, väljer att fortsätta följa myndigheternas rekommendation än om vi börjar beakta också bankens övriga viktiga intressegrupper.

En av dessa intressegrupper är Ålandsbankens cirka 5 300 aktieägare på Åland, vilka besitter cirka 56 procent av ägandet i banken. Styrelsens bedömning är att det åländska samhället har ett klart större behov av dessa dividender än vad Ålandsbanken har.

Väsentliga händelser efter periodens slut

Styrelsen i Ålandsbanken fattade den 1 januari 2021 beslut om utdelning av 1 euro (80 cent i ordinarie dividend och 20 cent i jubileumsdividend) för verksamhetsåret 2019 i enlighet med den fullmakt som styrelsen erhöll av Ålandsbankens bolagsstämma den 2 april 2020.

Ratinginstitutet Standard & Poor's Global Rating ändrade i januari framtidsutsikten för Ålandsbankens kreditbetyg från negativ till positiv. Ändringen skedde mot bakgrund av att ratinginstitutet reviderat sin framtidsutsikt för Finland och att ratinginstitutet ser att Ålandsbankens riskjusterade kapitalstyrka sannolikt kommer att förstärkas väsentligt de närmaste åren.

Ålandsbanken har öppnat ett nytt kontor på finländska fastlandet i Uleåborg.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Den enskilt största risken och osäkerhetsfaktorn just nu är effekterna av den globala coronapandemin.

Ålandsbankens resultat påverkas av omvärldsförändringar som bolaget själv inte råder över. Bland annat påverkas koncernens resultatutveckling av makroekonomiska förändringar, förändringar i det allmänna ränteläget och i börs- och valutakurser liksom av ökade kostnader på grund av myndighetsbeslut och direktiv samt av konkurrenssituationen.

Koncernen eftersträvar en verksamhet med rimliga och avvägda risker. Koncernen är exponerad mot kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk, operativ risk och verksamhetsrisk. Banken bedriver inte handel för egen räkning.

Ålandsbanken har sedan 2017 haft ett pågående ärende med svenska Skatteverket gällande moms för räkenskapsåret 2016. Skatteverket har meddelat beslut i ärendet där de anser att Ålandsbanken ska betala cirka 0,5 miljoner euro i moms. Ålandsbanken delar inte Skatteverkets bedömning och har överklagat beslutet till förvaltningsrätten. Ingen reservering för en eventuell kostnad har gjorts i bokslutet.

Framtidsutsikter

Ålandsbanken förväntar att rörelseresultatet för 2021 kommer att vara i nivå med 2020.

Ålandsbanken är beroende av framför allt ränte- och aktiemarknadens utveckling. Det finns en oro gällande den ekonomiska utvecklingen på flera betydande marknader. Av denna anledning finns det en viss osäkerhet i nuvarande framtidsprognos.

Framtida kapitalstyrka

Den beslutade dividendutdelningen för verksamhetsåret 2019 liksom den föreslagna dividendutdelningen för verksamhetsåret 2020 är avdragen från bankens kärnprimärkapital per den 31 december 2020. En genomförd dividendutbetalning påverkar således inte Ålandsbankens viktiga nyckeltal för kapitaltäckning.

En sedan tidigare planerad emission på kapitalmarknaden av primärkapitaltillskott (AT1-kapital) under första halvåret 2021 kommer att ytterligare förstärka Ålandsbankens redan starka kapitaltäckningsnyckeltal när den genomförs.

Långsiktiga finansiella mål

Ålandsbanken kommer under 2021 att se över de långsiktiga finansiella målen. Dessa är för närvarande:

- *Avkastningen på eget kapital efter skatt (ROE) ska överstiga 10 procent*
- *Kapitalstyrkan, i första hand definierad som Basel-regelverkets kärnprimärkapitalrelation, ska klart överträffa alla regelverkskrav*
- *Utdelningsandelen ska på sikt uppgå till 50 procent. Målet för utdelningsandelen är villkorat av att målet för kapitalstyrkan kan upprätthållas.*

Ålandsbanken har haft dessa långsiktiga finansiella mål sedan 2013 med endast mindre språkliga justeringar.

Till bolagsstämman den 30 mars 2021 föreslås en beslutspunkt vara att möjliggöra återköp av B-aktier till maximalt 10 procent av det totala antalet utestående aktier.

FEMÅRSÖVERSIKT

Koncernen	2020	2019	2018	2017	2016
miljoner euro					
Räntenetto	58,9	53,9	54,5	55,9	55,1
Provisionsnetto	66,3	58,0	54,3	52,9	48,0
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	1,8	3,9	1,5	−0,1	1,1
IT-intäkter	21,9	17,5	16,4	17,6	14,9
Övriga intäkter	1,2	0,7	1,0	1,6	1,3
Summa intäkter	**150,1**	**133,9**	**127,6**	**128,0**	**120,4**
Personalkostnader	−62,9	−57,0	−57,1	−59,8	−57,0
Övriga kostnader	−30,3	−28,7	−33,4	−32,9	−28,3
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	−12,3	−11,8	−7,3	−7,1	−5,9
Summa kostnader	**−105,6**	**−97,5**	**−97,8**	**−99,8**	**−91,3**
Resultat före nedskrivningar	**44,6**	**36,4**	**29,8**	**28,2**	**29,2**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	−4,9	−3,2	−0,8	−2,1	−4,1
Rörelseresultat	**39,7**	**33,2**	**29,0**	**26,0**	**25,1**
Inkomstskatt	−8,2	−6,9	−6,1	−5,3	−5,4
Rapportperiodens resultat	**31,5**	**26,3**	**22,9**	**20,7**	**19,7**
Hänförligt till:					
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**31,5**	**26,3**	**22,9**	**20,7**	**19,7**
Volymer					
Utlåning till allmänheten	4 378	4 110	4 022	3 979	3 808
Inlåning från allmänheten	3 605	3 368	3 304	3 148	3 028
Aktivt förvaltat kapital [1]	7 436	6 343	5 177	5 737	3 900
Eget kapital	292	258	242	234	222
Balansomslutning	6 035	5 607	5 558	5 352	5 137
Riskexponeringsbelopp	1 671	1 583	1 578	1 538	1 576
Nyckeltal					
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), % [2]	11,6	10,7	9,8	9,1	9,1
K/I-tal, % [3]	0,70	0,73	0,77	0,78	0,76
Kreditförlustnivå, % [4]	0,11	0,08	0,02	0,06	0,11
Core funding ratio, % [5]	96	90	90	88	89
Soliditet, % [6]	4,8	4,6	4,4	4,4	4,3
Kärnprimärkapitalrelation, % [7]	14,3	13,4	13,0	12,9	11,8
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster	751	700	691	691	683

[1] Aktivt förvaltat kapital inkluderar förvaltat kapital i egna fonder samt diskretionär och rådgivande värdepappersvolym.
[2] Rapportperiodens resultat hänförligt till aktieägarna/Aktieägarnas andel av eget kapital genomsnitt.
[3] Kostnader/Intäkter.
[4] Nedskrivning av krediter och andra åtaganden/Utlåning till allmänheten vid periodens ingång.
[5] Utlåning till allmänheten/Inlåning inkl. bankcertifikat, indexobligationer och debenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer.
[6] Eget kapital /Balansomslutning.
[7] (Kärnprimärkapital/Kapitalkrav) ×8 procent.

Aktiefakta

Börsvärde

miljoner euro

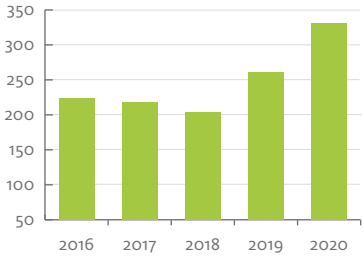

Resultat per aktie

euro

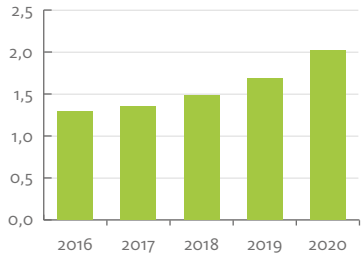

Dividend per aktie

euro

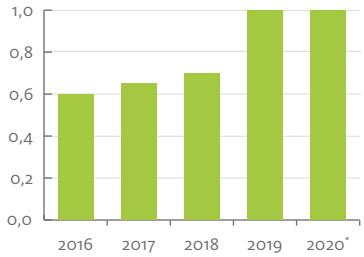

* Styrelsens förslag inför bolagsstämman.

Aktiekapitalet

Bankens aktiekapital är 42 029 289,89 euro. Aktierna fördelas på 6 476 138 A- och 9 109 916 B-aktier. Varje A-aktie representerar vid bolagsstämman tjugo (20) röster och varje B-aktie en (1) röst. I bolagsordningen finns ett stadgande som medför att ingen representant vid bolagsstämman får rösta för mer än en fyrtiondedel av det vid stämman företrädda röstetalet.

Bolagsstämman beslöt i april 2019 att bemyndiga styrelsen att fatta beslut om emission av aktier, optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier som avses i aktiebolagslagens 10 kap 1 §. Bemyndigandet avser aktier i serie B. Det sammanlagda antalet aktier som med stöd av bemyndigandet kan emitteras ska inte överstiga 3 000 000 B-aktier. Bemyndigandet avser en eller flera emissioner mot vederlag eller vederlagsfria emissioner och kan även avse avyttring av egna aktier. Bemyndigandet ersätter bolagstämmans alla tidigare icke-utnyttjade bemyndiganden av aktier och optionsrätter och andra särskilda rättigheter som berättigar till aktier. Bemyndigandet är i kraft till och med den 3 april 2024. Hittills har 60 947 aktier (per 31.12.2020) emitterats med stöd av bemyndigandet och följaktligen kan ännu 2 939 053 B-aktier emitteras eller avyttras på basen av det.

Aktiesparprogram

I koncernen har funnits två aktiesparprogram från år 2015 och 2016 för personalen. Dessa program är nu avslutade. Med stöd av dessa program har totalt 223 983 B-aktier emitterats under åren 2015–2020, varav 23 591 emitterats år 2020.

Aktier som en del av program för rörlig ersättning

Nyemitterade eller förvärvade egna B-aktier utbetalas som en del av Ålandsbankens incitamentsprogram. Våren 2020 utbetalades 10 965 nyemitterade B-aktier. I mars 2021 kommer cirka 18 000 nyemitterade B-aktier att utbetalas. Ytterligare cirka 29 000 B-aktier kommer att utbetalas som uppskjuten del av incitamentsprogram under åren 2022–2024, förutsatt att kriterierna för utbetalning uppfylls. Antalet aktier är beroende av aktiekursen vid utdelningstillfället.

Aktiekapitalets utveckling

År	Aktiekapital, euro	Antal A-aktier	Antal B-aktier
2020	42 029 289,89	6 476 138	9 109 916
2019	42 029 289,89	6 476 138	9 075 360
2018	41 974 063,28	6 476 138	8 995 547
2017	41 949 003,76	6 476 138	8 959 175
2016	41 674 226,83	6 476 138	8 823 012

Handeln med bankens aktier

Under 2020 omsattes bankens A-aktier på Helsingfors Börs för 3,7 miljoner euro till medelkursen 18,71 euro. Den högsta noteringen var 21,80 euro, den lägsta 14,90 euro. B-aktierna omsattes för 1,1 miljoner euro till medelkursen 18,22 euro. Den högsta noteringen var 21,20 euro och den lägsta 13,55 euro.

Antalet registrerade aktieägare i ägarförteckningen 31.12.2020 var 10 859 som ägde 14 273 907 stycken aktier. Dessutom fanns totalt 1 312 147 förvaltarregistrerade aktier.

De tio största aktieägarna

	Aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Totalt	Ägarandel, %	Röstandel, %
1	Wiklöf Anders med bolag	1 993 534	1 332 961	3 326 495	21,34	29,72
2	Alandia Försäkring	754 908	302 632	1 057 540	6,79	11,11
3	OP Yrityspankki Oyj (förvaltarregistrerat)	1 637	929 255	930 892	5,97	0,69
4	Fennogens Investments S.A.	569 264	165 467	734 731	4,71	8,33
5	Pensionsförsäkringsaktiebolaget Veritas	123 668	265 754	389 422	2,50	1,98
6	Lundqvist Ben	253 574	0	253 574	2,50	3,66
7	Nordea Bank AB (förvaltarregistrerat)	20 607	227 096	247 703	1,59	0,46
8	Chilla Capital	230 000	0	230 000	1,48	3,32
9	Oy Etra Invest Ab	0	225 000	225 000	1,44	0,16
10	Svenska Litteratursällskapet i Finland rf	208 750	0	208 750	1,34	3,01

Förteckningen omfattar även aktieägares koncernbolag och ägarkontrollerade bolag.

Aktieägare enligt innehavets storlek

Antal aktier	Antal aktieägare	Antal aktier totalt	Antal aktier i medeltal	Antal röster, %
1–100	4 880	207 994	43	1,2
101–1 000	4 731	1 689 369	357	7,2
1 001–10 000	1 135	2 824 489	2 489	11,9
10 001–	113	10 864 202	96 143	79,7
varav förvaltarregistrerade		1 312 147		1,5

Aktiestockens fördelning

Ägarkategori	Antal aktier	Ägarandel, %
Privatpersoner	5 847 901	37,5
Företag	4 421 618	28,4
Finansiella institut och försäkringsbolag	2 133 082	13,7
Icke vinstsyftande samfund	649 867	4,2
Offentliga samfund	1 538	0,0
Utlandet	1 219 901	7,8
Förvaltarregistrerade aktier	1 312 147	8,4
Summa	**15 586 054**	**100,0**

Uppgifter om Ålandsbankenaktien	2020	2019	2018	2017	2016
Antal aktier, tusen st.[1]	15 586	15 551	15 472	15 435	15 299
Antal aktier efter utspädning, tusen st.	15 634	15 601	15 590	15 586	15 572
Antal aktier i genomsnitt, tusen st.	15 579	15 523	15 453	15 330	15 266
Resultat per aktie, euro [2]	2,02	1,69	1,48	1,35	1,29
Resultat per aktie efter utspädning, euro	2,02	1,69	1,48	1,34	1,28
Ordinarie dividend per aktie, euro	1,00 [3]	0,80	0,70	0,65	0,60
Jubileumsdividend per aktie, euro		0,20			
Ordinarie dividend i % av resultatet [4]	49,5	47,3	47,2	48,5	46,6
Jubileumsdividend i % av resultatet [4]		11,8			
Eget kapital per aktie, euro [5]	18,76 [6]	16,61	15,67	15,14	14,50
Eget kapital per aktie efter utspädning, euro	18,76 [6]	16,59	15,58	15,02	14,37
Aktiernas börskurs på bokslutsdagen					
A-aktien	21,60	17,00	13,30	14,20	14,84
B-aktien	20,90	16,55	13,10	14,05	14,38
P/E-tal [7]					
A-aktien	10,7	10,0	9,0	10,5	11,5
B-aktien	10,3	9,8	8,8	10,4	11,2
Effektiv dividendavkastning, % [8]					
A-aktien	4,6	5,9	5,3	4,6	4,0
B-aktien	4,8	6,0	5,3	4,6	4,2
Börsvärde, miljoner euro	330,3	260,3	204,0	217,8	223,0

1 Antal registrerade aktier med avdrag för egna aktier på bokslutsdagen

2 $\frac{\text{Aktieägarnas andel av periodens resultat}}{\text{Antal aktier i genomsnitt}}$

3 Styrelsens förslag inför bolagsstämman

4 $\frac{\text{Dividend för räkenskapsperioden}}{\text{Aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat}} \times 100$

5 $\frac{\text{Aktieägarnas andel av eget kapital}}{\text{Antal aktier med avdrag för egna aktier på bokslutsdagen}}$

6 Inklusive i januari 2021 beslutad och utbetald dividend för år 2019 om 1,00 euro per aktie

7 $\frac{\text{Aktiernas börskurs på bokslutsdagen}}{\text{Resultat/aktie}}$

8 $\frac{\text{Dividend}}{\text{Aktiernas börskurs på bokslutsdagen}} \times 100$

Antal omsatta Ålandsbankenaktier på Helsingfors börs

År		Antal tusen aktier	Omsättning i % av aktierna	Betald kurs: högst/lägst, euro	Medelkurs, euro
2020	A	198	3,1	21,80–14,90	18,71
2020	B	1 141	12,5	21,20–13,55	18,22
2019	A	914	14,1	17,00–13,10	14,95
2019	B	874	9,6	16,75–12,70	14,22
2018	A	81	1,3	17,10–13,20	14,11
2018	B	545	6,1	15,00–12,80	13,63
2017	A	167	2,6	15,89–13,06	14,85
2017	B	482	5,4	15,49–13,27	14,41
2016	A	208	3,2	16,99–12,11	14,45
2016	B	809	9,2	16,10–12,62	14,11

Nyckeltal kring miljöpåverkan

Vår klimatberäkning baseras på koldioxidutsläpp utgående från koncernens energi- och pappersförbrukning samt tjänsteresor. Vår ambition är att utöka vår klimatberäkning till att omfatta flera parametrar.

Vi sänkte vårt koldioxidutsläpp med 60 procent från knappt 350 000 till drygt 140 000 kg år 2020. Största anledningen är en kraftig minskning av koldioxidutsläpp generade från energiförbrukning och resor.

Coronapandemin har starkt påverkat vårt koldioxidutsläpp i och med att resandet upphörde i kvartal 2.

Vår långsiktiga strävan är att använda uteslutande grön el. Under året som gått har vi ytterligare förhandlat fram avtal om grön energi med elleverantörer.

Allt papper som koncernen använder är idag miljömärkt. Vi har som målsättning att årligen minska vår pappersförbrukning med 10 procent, vilket skulle ge en minskning av koldioxidutsläpp med cirka 2 000 kg.

Pappersförbrukning

Koncernens pappersförbrukning

kg

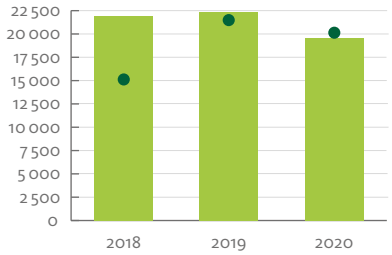

● Vår målsättning

Målsättningen är en årlig minskning på cirka 10 procent, vilket vi lyckades uppnå under 2020.

Mängden koldioxidutsläpp som pappersförbrukningen förorsakat

CO_2 (kg)

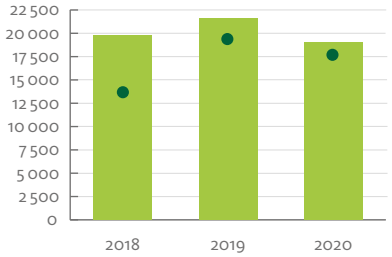

● Vår målsättning totalt

Den minskade pappersförbrukningen under året gav en utsläppsminskning på cirka 2600 kg koldioxid, en minskning på 12 procent, då målet var 10 procent.

Energiförbrukning

Koncernens energiförbrukning

GWh

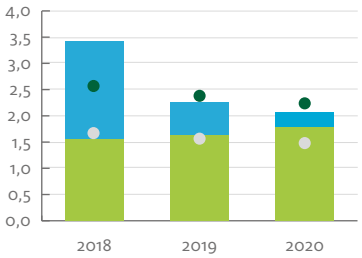

● GWh övriga ● GWh förnybar
● Vår målsättning totalt
● Vår målsättning förnybar

Den totala energiförbrukningen har under 2020 sjunkit från 2,27 GWh till 2,06 GWh. Av den förbrukade energin var 86 procent framställd av förnybara energikällor, s.k. grön energi, vilket betyder att vi nådde vårt mål på 70 procent samt ökade andelen med 15 procentenheter från föregående år.

Indirekta koldioxidutsläpp från koncernens energiförbrukning

CO_2 (kg)

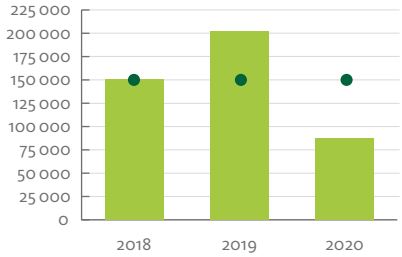

● Vår målsättning

Koldioxidutsläppen har minskat från dryga 200 000 kg till 87 468 kg, dvs. en rejäl minskning med 57 procent. Bakomliggande orsak är att vi under hela 2020 har använt grön el framställd av förnybara källor jämfört med 2019 då vi under året övergick i större omfattning till grön energi.

Affärsresor

Antalet affärsresor inom koncernen

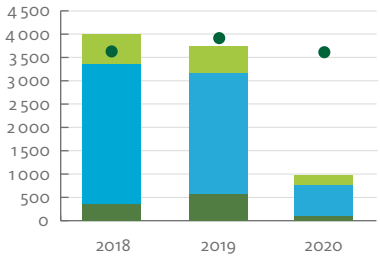

● Tåg ● Flyg ● Fartyg
● Vår målsättning totalt

Antalet resor under året påverkades i stor utsträckning av coronapandemin så att totala antalet resor för år 2020 minskade med hela 74 procent jämfört med föregående år. Målet för år 2020 var att vi skulle göra 25 procent av våra resor med fortskaffningsmedel med lägre koldioxidutsläpp än flyg. Drygt 30 procent av alla resor gjordes på alternativa sätt medan den årliga målsättningen var 25 procent.

Mängden koldioxidutsläpp som resorna förorsakat

CO_2 (kg)

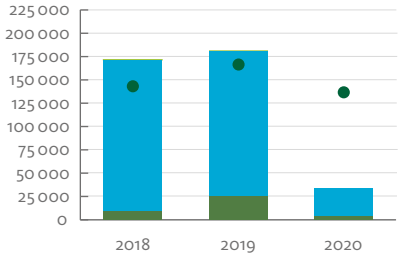

● Tåg ● Flyg ● Fartyg
● Vår målsättning totalt

På grund av coronapandemin upphörde resandet under andra kvartalet, vilket i sin tur avspeglas på de totala koldioxidutsläppen som minskade markant under fjolåret. Utsläppen från alla resor minskade från 124 548 kg till 33 688 kg, dvs. en minskning på 73 procent.

Information om personal

Personalens rörlighet	2020	2019	2018
Expansion, %	14,4	13,1	12,6
Personalomsättning, %	8,1	9,7	12,2

Expansion

Per kön

- Kvinnor
- Män

Per åldersgrupp

- <30
- 30–50
- >50

Per region

- Åland
- Finland
- Sverige

Koncernen ordinarieanställde 108 personer under året. I förhållande till antalet tjänster uttryckt som sysselsättningsgrad (medeltal FTE) motsvarade detta en expansion på 14,4 procent 2020, vilket var en ökning från 13,1 procent 2019.

Personalomsättning

Per kön

- Kvinnor
- Män

Per åldersgrupp

- <30
- 30–50
- >50

Per region

- Åland
- Finland
- Sverige

Under året har 61 personer avslutat sin ordinarie anställning i koncernen. Bland dessa avslut fanns 13 pensionsavgångar. I förhållande till antalet tjänster uttryckt som sysselsättningsgrad (medeltal FTE) motsvarade detta en personalomsättning på 8,1 procent 2020, vilket var en minskning jämfört med 2019 där motsvarande var 13,1 procent.

Kontraktstyp per region

Ordinarie

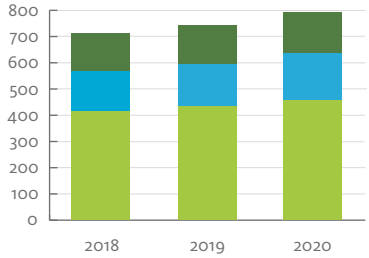

- Åland
- Finland
- Sverige

Visstid månad

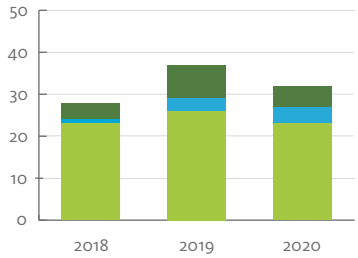

- Åland
- Finland
- Sverige

Visstid timme

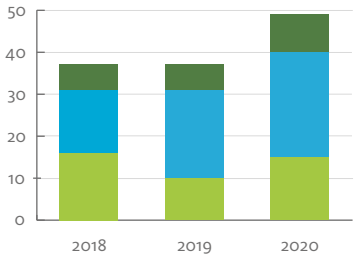

- Åland
- Finland
- Sverige

Kontraktstyp per kön

Ordinarie

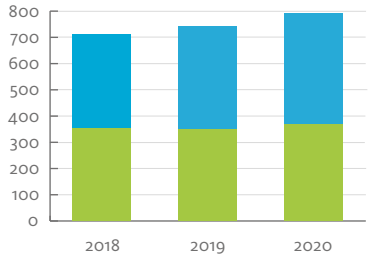

- Kvinnor
- Män

Visstid månad

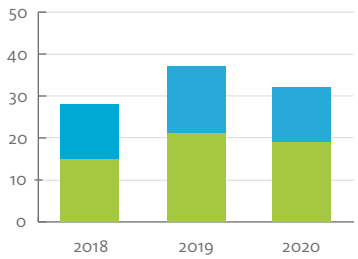

- Kvinnor
- Män

Visstid timme

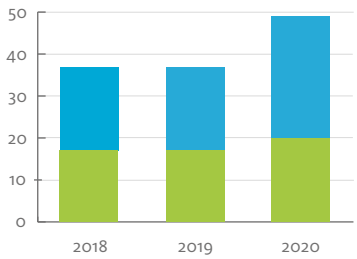

- Kvinnor
- Män

Deltid/heltid per kön	2020			2019			2018		
Kön	Deltid	Heltid	Totalt	Deltid	Heltid	Totalt	Deltid	Heltid	Totalt
Kvinnor	45	361	406	51	337	388	69	316	385
Män	39	428	467	35	393	428	30	363	393
Totalt	**84**	**789**	**873**	**86**	**730**	**816**	**99**	**679**	**778**

Antalet arbetsförhållanden i koncernen uppgick vid årsskiftet till 873 personer, vilket är en ökning med 57 personer från årsskiftet 2019. Bland dessa 873 hade 792 personer (91 procent) tillsvidarekontrakt och 81 personer (9 procent) visstidskontrakt. Bland tillsvidareanställningarna står kvinnorna för 46 procent och männen för 54 procent.

Bland deltidsanställningar vid årsskiftet står kvinnor för 54 procent medan männen står för 46 procent. Drygt hälften av personalstyrkan är placerad på Åland, medan resten är jämnt fördelade mellan fastlandet och Sverige.

Frisknärvaro och olycksfall	2020	2019	2018
Frisknärvaro, %	93,6	93,6	94,1
Olycksfall	14	9	12

Med frisknärvaro avses andelen unika personer i förhållande till antalet anställda som under året inte haft en sammanhängande sjukfrånvaro längre än två veckor.

Information om mångfald

Könsfördelning	2020		2019		2018	
Kön	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ledande befattningshavare						
Kvinnor	2	18	2	18	3	23
Män	9	82	9	82	10	77
Totalt	**11**	**100**	**11**	**100**	**13**	**100**
Styrelse						
Kvinnor	3	27	3	27	4	27
Män	8	73	8	73	11	73
Totalt	**11**	**100**	**11**	**100**	**15**	**100**
Personal						
Kvinnor	406	47	388	48	385	49
Män	467	53	428	52	393	51
Totalt	**873**	**100**	**816**	**100**	**778**	**100**

2018, avser även sammansättning ledande befattningshavare och styrelse för Compass Card.

Åldersfördelning	2020		2019		2018	
Ålder	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Ledande befattningshavare						
<30	0	0	0	0	0	0
30–50	4	36	4	36	6	46
>50	7	64	7	64	7	54
Totalt	**11**	**100**	**11**	**100**	**13**	**100**
Styrelse						
<30	0	0	0	0	0	0
30–50	2	18	2	18	3	20
>50	9	82	9	82	12	80
Totalt	**11**	**100**	**11**	**100**	**15**	**100**
Personal						
<30	144	16	134	16	121	16
30–50	478	55	434	53	425	55
>50	251	29	248	30	232	30
Totalt	**873**	**100**	**816**	**100**	**778**	**100**

Vårt mål är en jämlik könsfördelning (minst 40/60). Totala fördelningen i koncernen låg under 2020 på 47/53. Bland ledande befattningshavare är fördelningen 18 procent kvinnor och 82 procent män. På styrelsenivå är fördelningen 27 procent kvinnor och 73 procent män.

Ledande befattningshavare avser koncernledning samt verkställande direktör och vice verkställande direktör i dotterbolag. Styrelsen avser samtliga styrelsemedlemmar i respektive bolag i koncernen. Avser sammansättning ledande befattningshavare och styrelse per årets sista dag för respektive år.

Ålandsbankens samhällsengagemang

Förutom betalning av inkomstskatt och moms till staten är Ålandsbanken en betydande arbetsgivare framförallt på hemmamarknaden Åland.

Ålandsbanken bidrar till sysselsättningen genom att stå för över 500 arbetsplatser på Åland, vilket gör oss till den näst största privata arbetsgivaren på Åland.

Genom att betala sociala avgifter bidrar Ålandsbanken till att stärka den sociala tryggheten. Därutöver betalar Ålandsbanken bankavgifter i form av avgifter till statlig stabiliseringsfond som bidrar till den finansiella stabiliteten i samhället.

Ålandsbanken har ett stort engagemang i det åländska samhället och bidrar framförallt genom att stöda kultur, idrott och studier. Genom det är vi med och skapar en meningsfull fritid och framtid för barn och ungdomar. Ålandsbanken ser det som viktigt att Åland är ett levande samhälle som folk vill stanna kvar i, vill flytta till och återvända till.

Genom bankens personal deltar vi aktivt för ett flertal för Åland viktiga samhällsfunktioner.

Kompetensutveckling

Inom Ålandsbanken har man under 2020 tagit i bruk en helt ny plattform för hantering av e-utbildning vilket förbättrar möjligheten att mäta utbildningsinsatser i banken.

Under 2020 har 119 personer i koncernen deltagit i obligatorisk introduktionsutbildning för nyanställda.

Totalt hade koncernen 6 558 antal utbildningstimmar under 2020 avseende extern och intern utbildning.

Information om samhällsengagemang

Ekonomiskt värdeskapande	2020	2019
miljoner euro		
Intäkter minus nedskrivningar	145,3	130,7
Förädlingsvärde skapat genom att betjäna kunder	**145,3**	**130,7**
Medarbetarna		
Löner	47,1	42,5
Sociala avgifter och andra personalkostnader	15,8	14,5
Summa värde till medarbetarna	**62,9**	**57,0**
Till samhället		
Inkomstskatt	8,2	6,9
Ej avdragsgill moms	5,6	5,6
Garantiavgifter	0,0	0,0
Avgift till statlig stabilitetsfond	2,7	1,8
Summa värde till staten	**16,5**	**14,2**
Leverantörer[1]	33,8	32,7
Sponsring	0,7	0,5
Summa övriga värden till samhället	**34,4**	**33,2**
Transaktioner med aktieägarna		
Utdelning[2]	0,0	10,9
Nyemission	–0,2	–0,6
Summa transaktioner med aktieägarna	**–0,2**	**10,3**
Kvar i banken		
Återinvesterat ekonomiskt värde	**31,7**	**16,0**

[1] Avser övriga administrativa kostnader samt avskrivningar.

[2] Styrelsen fattade den 1 januari 2021 beslut om utdelning av 1 euro för verksamhetsåret 2019. Utdelningen verkställdes i januari 2021 och återinvesterat ekonomiskt värde uppgår efter detta till 16,1 miljoner euro.

Ekonomiskt mervärde

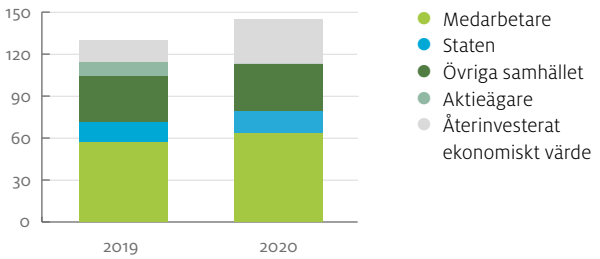

Bokslut

Foto: Anton Sucksdorff

Koncernens resultaträkning

(tusen euro)

Koncernen		1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
	Not nr		
Ränteintäkter		68 064	64 373
Räntekostnader		–9 174	–10 458
Räntenetto	K7	**58 890**	**53 915**
Provisionsintäkter		91 290	81 647
Provisionskostnader		–24 977	–23 670
Provisionsnetto	K8	**66 313**	**57 977**
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	K9	1 836	3 894
IT-intäkter		21 929	17 474
Andel av intresseföretags resultat		89	79
Övriga intäkter	K10	1 090	575
Intäkter sammanlagt		**150 148**	**133 914**
Personalkostnader	K11	–62 921	–56 970
Övriga kostnader	K12	–30 348	–28 694
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	K25, K26	–12 304	–11 834
Kostnader sammanlagt		**–105 573**	**–97 498**
Resultat före nedskrivningar		**44 575**	**36 415**
Nedskrivning av finansiella tillgångar, netto	K13	–4 857	–3 221
Rörelseresultat		**39 717**	**33 195**
Inkomstskatt	K14	–8 232	–6 885
Räkenskapsperiodens resultat		**31 485**	**26 309**
Hänförligt till:			
Innehav utan bestämmande inflytande		1	1
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp		**31 486**	**26 310**
Resultat per aktie, euro	K15	2,02	1,69
Resultat per aktie efter utspädning, euro	K15	2,02	1,69

Koncernens totalresultat

(tusen euro)

Koncernen	Not nr	1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
Räkenskapsperiodens resultat		**31 485**	**26 309**
Tillgångar värderade via övrigt totalresultat			
Förändring i värdering till verkligt värde		3 160	2 197
Realiserad värdeförändring			–124
Överfört till resultaträkningen		–2 046	–2 846
Omräkningsdifferenser			
Vinster/förluster uppkomna under perioden		3 479	–943
Skatt på poster som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	K14	–223	130
varav tillgångar värderade via övrigt totalresultat		–223	130
Poster som har eller kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		**4 371**	**–1 586**
Värdeförändringar i eget kapital-instrument		214	4 636
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	K42	–2 801	–2 692
Skatt på poster som inte kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	K14	517	–389
varav värdeförändringar i eget kapitalinstrument		–43	–927
varav omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		560	538
Poster som inte kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		**–2 069**	**1 555**
Övrigt totalresultat		**2 302**	**–30**
Räkenskapsperiodens totalresultat		**33 787**	**26 279**
Hänförligt till:			
Innehav utan bestämmande inflytande		–1	–1
Aktieägarna i Ålandsbanken Abp		**33 789**	**26 280**

Koncernens balansräkning

(tusen euro)

Koncernen		31.12.2020	31.12.2019
	Not nr		
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		665 072	489 886
Skuldebrev	K19	777 683	789 286
Utlåning till kreditinstitut	K20	51 038	66 085
Utlåning till allmänheten	K21	4 377 912	4 110 029
Aktier och andelar	K22	12 882	9 370
Aktier och andelar i intresseföretag	K23	1 449	293
Derivatinstrument	K24	24 620	21 240
Immateriella tillgångar	K25	24 388	25 315
Materiella tillgångar	K26	32 861	32 000
Förvaltningsfastigheter	K26	313	326
Aktuella skattefordringar		139	107
Uppskjutna skattefordringar	K27	5 421	5 120
Övriga tillgångar	K28	35 878	36 831
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	K29	25 400	21 611
Tillgångar totalt		**6 035 058**	**5 607 500**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	K30	509 491	210 035
Inlåning från allmänheten	K31	3 605 371	3 368 001
Emitterade skuldebrev	K32	1 440 933	1 603 957
Derivatinstrument	K24	14 968	12 065
Aktuella skatteskulder		5 131	3 246
Uppskjutna skatteskulder	K27	32 231	30 903
Övriga skulder	K33	57 372	49 678
Avsättningar	K34	409	38
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	K35	39 872	35 122
Efterställda skulder	K36	36 913	36 100
Skulder totalt		**5 742 690**	**5 349 145**
Eget kapital och innehav utan bestämmande inflytande	K37		
Aktiekapital		42 029	42 029
Överkursfond		32 736	32 736
Reservfond		25 129	25 129
Fond för verkligt värde		4 129	3 066
Omräkningsdifferenser		2 133	–1 347
Fond för inbetalt fritt eget kapital		27 611	27 398
Balanserade vinstmedel		158 589	129 330
Aktieägarnas andel av eget kapital		**292 357**	**258 343**
Andel av eget kapital för innehav utan bestämmande inflytande		11	13
Eget kapital totalt		**292 368**	**258 355**
Skulder och Eget kapital totalt		**6 035 058**	**5 607 500**

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

(tusen euro)

Koncernen	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Reserv-fond	Fond för verkligt värde	Omräknings-differens	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Balanserade vinstmedel	Aktie-ägarnas andel av eget kapital	Andel av eget kapital för innehav utan bestämmande inflytande	Total
Eget kapital 31.12.2018	**41 974**	**32 736**	**25 129**	**–124**	**–403**	**27 075**	**115 983**	**242 370**	**13**	**242 383**
Periodens resultat							26 310	26 310	–1	26 309
Övrigt totalresultat				3 190	–943		–2 278	–30		–30
Transaktioner med koncernens ägare										
Dividendutdelning							–10 868	–10 868		–10 868
Incitamentsprogram	55					323	16	394		394
Aktiesparprogram							166	166		166
Eget kapital 31.12.2019	**42 029**	**32 736**	**25 129**	**3 066**	**–1 347**	**27 398**	**129 330**	**258 343**	**13**	**258 355**
Periodens resultat							31 486	31 486	–1	31 485
Övrigt totalresultat				1 063	3 479		–2 241	2 302		2 302
Transaktioner med koncernens ägare										
Incitamentsprogram						213		213		213
Aktiesparprogram							12	12		12
Eget kapital 31.12.2020	**42 029**	**32 736**	**25 129**	**4 129**	**2 133**	**27 611**	**158 589**	**292 357**	**11**	**292 368**

För vidare uppgifter om förändring i eget kapital, se not nr K37.

Koncernens kassaflödesanalys

(tusen euro)

Koncernen	1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
Kassaflöde från löpande verksamhet		
Rörelseresultat	39 717	33 195
Justering för ej kassaflödespåverkande poster		
Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	12 304	11 834
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	5 462	3 809
Orealiserade värdeförändringar	479	–68
Periodiserade över-/underkurser på skuldebrev och emitterade skuldebrev	5 829	6 599
Förmånsbestämda pensionsplaner	564	495
Resultat från investeringsverksamhet	0	–75
Betalda inkomstskatter	–4 856	–2 143
Ökning (–) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet		
Skuldebrev	8 438	20 135
Utlåning till kreditinstitut	21 788	–9 708
Utlåning till allmänheten	–216 527	–114 117
Övriga tillgångar	1 229	8 697
Ökning (+) eller minskning (–) av skulder från löpande verksamhet		
Skulder till kreditinstitut	280 247	–33 135
Inlåning från allmänheten	199 380	81 961
Emitterade skuldebrev	162 687	–33 895
Övriga skulder	19 092	–8 620
Kassaflöde från löpande verksamhet	**535 835**	**–35 038**
Kassaflöde från investeringsverksamhet		
Investering i aktier och andelar	–3 249	–2 151
Försäljning av aktier och andelar	0	29
Investering i aktier i intresse- och dotterföretag	–1 139	–4 376
Investering i materiella tillgångar	–1 373	–2 438
Försäljning av materiella tillgångar	60	177
Investering i immateriella tillgångar	–3 757	–4 053
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**–9 457**	**–12 812**
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		
Aktieemission	213	378
Amortering av leasingskuld	–4 945	–4 425
Minskning av emitterade icke-säkerställda obligationer	–100 000	0
Ökning av emitterade säkerställda obligationer	9 348	297 989
Minskning av emitterade säkerställda obligationer	–257 000	–267 708
Minskning av riskdebenturer	0	–10 460
Betald dividend	0	–10 868
Kassaflöde från finansieringsverksamhet totalt	**–352 385**	**4 908**
Kursdifferens i likvida medel	2 536	–2 368
Förändring i likvida medel	**176 528**	**–45 310**
Likvida medel vid årets början	495 727	541 037
Kassaflöde från löpande verksamhet	535 835	–35 038
Kassaflöde från investeringsverksamhet	–9 457	–12 812
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	–352 385	4 908
Kursdifferens i likvida medel	2 536	–2 368
Likvida medel vid årets slut	**672 255**	**495 727**
Likvida medel i kassaflödesanalysen består av följande poster:		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	635 551	465 185
Vid anfordran betalbar utlåning till kreditinstitut	36 704	30 542
Summa likvida medel	**672 255**	**495 727**

Med likvida medel avses kassa, checkräkningen på Finlands Bank, vid anfordran betalbar utlåning till kreditinstitut, övrig utlåning till kreditinstitut och skuldebrev med ursprunglig återstående löptid mindre än tre månader, samt fordringar på offentliga samfund som inte är kreditgivning. Investeringsverksamheten avser betalningar i anslutning till materiella och immateriella tillgångar samt innehavet av aktier och andelar förutom aktier avsedda för handel. Finansieringsverksamheten avser poster bland eget och främmande kapital som finansierar den löpande verksamheten. Analysen har gjorts enligt den indirekta metoden.

I löpande verksamheten ingår erhållna räntor om 68 101 (64 585), betalda räntor om 9 870 (11 853) och erhållna dividendintäkter om 0 (1).

Avstämning av skulder hänförliga till finansieringsverksamheten

			Ej kassaflödespåverkande förändringar				
	31.12.2019	Kassaflöde från finansierings-verksamhet	Effekt av ändrad valutakurs	Förändring i verkligt värde	Periodisering av över-/ undervärde	Anskaffning	31.12.2020
Säkerställda obligationer	1 144 959	–247 652	10 456	1 879	583		910 225
Icke-säkerställda obligationer	350 803	–100 000		–459	308		250 652
Riskdebenturlån	36 100		787		26		36 913
Leasingskulder	11 779	–4 945	507			6 502	13 843
Summa skulder hänförliga till finansieringsverksamheten	**1 543 641**	**–352 597**	**11 750**	**1 420**	**917**	**6 502**	**1 211 633**

Innehållsförteckning noter koncernen

NOTER TILL KONCERNENS FINANSIELLA RAPPORTER

K1. Företagsinformation ... 51
K2. Redovisningsprinciper ... 51
K3. Koncernens riskhantering ... 61
K4. Segmentrapport ... 70
K5. Produktområden ... 72
K6. Geografisk fördelning ... 72

NOTER TILL KONCERNENS RESULTATRÄKNING

K7. Räntenetto ... 73
K8. Provisionsnetto ... 73
K9. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ... 74
K10. Övriga intäkter ... 74
K11. Personalkostnader ... 74
K12. Övriga kostnader ... 77
K13. Förväntade kreditförluster ... 78
K14. Inkomstskatt ... 79
K15. Resultat per aktie ... 79

NOTER TILL KONCERNENS BALANSRÄKNING

K16. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder ... 79
K17. Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde ... 81
K18. Tillgångar och skulder per valuta ... 82
K19. Innehav av skuldebrev ... 83
K20. till kreditinstitut ... 84
K21. Utlåning till allmänheten ... 84
K22. Aktier och andelar ... 84
K23. Aktier i intresseföretag ... 84
K24. Derivatinstrument ... 85
K25. Immateriella tillgångar ... 85
K26. Materiella tillgångar ... 86
K27. Uppskjutna skattefordringar och -skulder ... 87
K28. Övriga tillgångar ... 88
K29. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ... 88
K30. Skulder till kreditinstitut ... 88
K31. Inlåning från allmänheten ... 89
K32. Emitterade skuldebrev ... 89
K33. Övriga skulder ... 89
K34. Avsättningar ... 89
K35. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ... 89
K36. Efterställda skulder ... 90
K37. Specifikation över förändringar i eget kapital ... 90
K38. Koncernstruktur ... 91
K39. Aktivt förvaltat kapital ... 92
K40. Ställda säkerheter ... 92
K41. Åtaganden utanför balansräkningen ... 92
K42. Pensionsansvar ... 92
K43. Leasingansvar ... 94
K44. Upplysningar om närstående ... 95
K45. Kvittning av finansiella tillgångar och skulder ... 95
K46. Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut ... 96

Noter till koncernens finansiella rapporter

(tusen euro)

K1. Företagsinformation

Ålandsbanken Abp är ett finländskt publikt aktiebolag, organiserat enligt finsk lagstiftning och med huvudkontor i Mariehamn. Ålandsbanken Abp är en affärsbank med sammanlagt 10 kontor. Koncernen är genom dotterbolaget Crosskey Banking Solutions Ab Ltd även leverantör av moderna bankdatasystem för mindre och medelstora banker.

Moderbolagets huvudkontor har följande registrerade adress:

Ålandsbanken Abp
Nygatan 2
AX-22100 Mariehamn

Kopia av koncernbokslutet kan fås från huvudkontoret eller från Internetsidan *www.alandsbanken.fi*

Ålandsbanken Abp:s aktier är föremål för handel på Nasdaq OMX Helsinki Oy.

Koncernredovisningen för räkenskapsåret som slutar den 31 december 2020 har godkänts av styrelsen den 26 februari 2021 och kommer att föreläggas bolagsstämman 2021 för fastställande. Bolagsstämman har möjlighet att fastställa eller att låta bli att fastställa bokslutet.

K2. Redovisningsprinciper

1. Grunder för redovisningen

Koncernbokslutet har uppgjorts i enlighet med de internationella redovisningsstandarderna (International Financial Reporting Standards, IFRS), sådana de antagits av EU. Vidare har vid upprättande av noterna till koncernredovisningen även finsk samfunds- och bokföringslagstiftning tillämpats. Koncernredovisningen presenteras i tusen euro, där annat inte anges. Koncernredovisningen har upprättats enligt ursprungligt anskaffningsvärde, förutom där annat är angivet i redovisningsprinciperna.

Tabeller visar avrundade siffror på alla enskilda rader. Detta innebär att summeringar inte alltid går att göra av de avrundade värdena.

2. Förändrade redovisningsprinciper

De väsentliga redovisningsprinciper som har använts vid upprättande av årsbokslutet är de samma som de som användes vid upprättande av årsbokslutet per den 31 december 2019.

Ett antal förändringar i redovisningsregler som antagits under 2020 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens finansiella ställning, resultat eller upplysningar.

KOMMANDE REGELVERKSFÖRÄNDRINGAR

Ett antal nya standarder och tolkningar träder i kraft för räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2021. Dessa kommande regelverksförändringar bedöms inte ha någon väsentlig effekt på koncernens finansiella ställning, resultat eller upplysningar.

3. Utformning av finansiella rapporter

Finansiella rapporter utgörs av balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, rapport över kassaflöden samt noter. Syftet är att ge information om företagets ställning, finansiella resultat och kassaflöden som är användbar vid ekonomiska beslut. Av de finansiella rapporterna framgår också resultaten av företagsledningens förvaltning av de resurser som anförtrotts dem.

Koncernen publicerar delårsrapport för varje kvartal samt en fullständig årsredovisning.

4. Konsolideringsprinciper

Koncernbokslutet upprättas i enlighet med IFRS 10 Koncernredovisning och omfattar moderbolaget Ålandsbanken Abp (inklusive Ålandsbanken Abp (Finland), svensk filial) och alla dotterbolag över vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Koncernen kontrollerar företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier samt om faktisk kontroll föreligger. Konsolidering av dotterbolag sker från tidpunkten när bestämmande inflytande erhålls till datum för avyttring.

Vid eliminering har förvärvsmetoden använts. Förvärvsmetoden innebär att den överförda ersättningen, det förvärvade företagets identifierbara tillgångar och övertagna skulder samt eventuella innehav utan bestämmande inflytande värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Villkorade köpeskillingar redovisas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. I de fall den villkorade köpeskillingen är klassificerad som egetkapitalinstrument, görs ingen omvärdering och reglering görs inom eget kapital. För övriga villkorade köpeskillingar omvärderas dessa vid varje rapporttidpunkt och förändringen redovisas i årets resultat. Immateriella tillgångar, vilka inte finns i det förvärvade företagets balansräkning, exempelvis patent, varumärkesnamn eller kundrelationer, identifieras och värderas i samband med förvärvet. Vid förvärv där överförd ersättning, eventuellt innehav utan bestämmande inflytande och verkligt värde på eventuell tidigare ägd andel överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder, redovisas skillnaden antingen som goodwill eller som negativ goodwill. Om goodwill uppstår görs en prövning av denna åtminstone vid varje bokslut. Om negativ goodwill uppstår intäktsförs denna i sin helhet vid förvärvstidpunkten. För goodwillvärden i bolag där koncernen har ett bestämmande inflytande eller dotterbolag där väsentliga innehav utan bestämmanderätt föreligger, se not K25.

Transaktionsutgifter, med undantag av sådana som är hänförliga till emission av egetkapitalinstrument eller skuldinstrument, redovisas direkt i resultaträkningen. Andel i eget kapital och räkenskapsperiodens resultat i dotterbolagen hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande avskiljs och visas som separata poster i koncernens resultat och balansräkning. Förluster hänförliga till inne-

hav utan bestämmande inflytande fördelas även i de fall innehav utan bestämmande inflytande kommer att vara negativt.

Förändringar i ägarandelar i ett dotterbolag, där bestämmande inflytande kvarstår, redovisas som en transaktion inom eget kapital. Skillnaden mellan erhållen likvid och innehav utan bestämmande inflytandes proportionella andel av förvärvade nettotillgångar redovisas under balanserade vinstmedel. Förändringar där bestämmande inflytande upphör, innebär att vinster eller förluster samt poster i övrigt totalresultat, med undantag av eventuella omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, redovisas i resultaträkningen. Kvarvarande innehav värderas till verkligt värde och värdeförändringen redovisas i resultaträkning.

Koncernbokslutet omfattar intresseföretag där koncernen äger 20–50 procent av rösterna, eller annars har betydande inflytande. Vid konsolidering av intresseföretag och joint ventures har kapitalandelsmetoden använts. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel av intresseföretagets eget kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden justerad för eventuella nedskrivningar. Koncernens andel av intresseföretagens resultat och eventuell andel i övrigt totalresultat redovisas på separata rader i koncernens resultaträkning respektive koncernens övrigt totalresultat. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig legala eller informella förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Gemensamma verksamheter och joint ventures är samarbetsarrangemang där Ålandsbanken och en eller flera samarbetspartner har rätt till alla ekonomiska fördelar relaterade till verksamhetens tillgångar samt åtaganden för verksamhetens skulder. Ömsesidiga fastighets- och bostadsaktiebolag har klassificerats som gemensamma verksamheter. Koncernen redovisar tillgångar, skulder, intäkter och kostnader utifrån sin andel av dessa. Alla koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader, inklusive dividender och orealiserade interna vinster har eliminerats i koncernbokslutet. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

5. Poster i utländsk valuta

Koncernredovisningen upprättas i euro (EUR), vilket är moderbolaget Ålandsbanken Abp:s rapporteringsvaluta och funktionella valuta. En verksamhets funktionella valuta bestäms utgående från den ekonomiska miljö där verksamheten bedrivs. Den funktionella valutan för koncernens verksamheter utomlands kan avvika från koncernens rapporteringsvaluta och funktionella valuta. Utländsk valuta definieras som en annan valuta än koncernens funktionella valuta. Intäkter och kostnader i utländsk valuta omräknas till koncernbolagens och filialernas funktionella valuta enligt transaktionsdagens valutakurser. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta omräknas till den valutakurs som föreligger på bokslutsdagen. Omräkningsdifferenser från egetkapitalinstrument och skuldinstrument som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat samt omräkningsdifferenser från säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet och verkligtvärdeförändring på relaterade valutaderivatinstrument efter avdrag för skatter i den mån säkringen är effektiv, redovisas i övrigt totalresultat. Icke-monetära poster som redovisas till verkligt värde omräknas enligt kurs då verkligt värde fastställdes. Övriga icke-monetära poster har omräknats enligt transaktionsdagens kurs.

I koncernbokslutet omräknas de utländska verksamheternas resultaträkningar, poster i övrigt totalresultat och kassaflödesanalyser till euro enligt rapportperiodens genomsnittskurser. Omräkningen av balansräkningens poster till euro görs enligt bokslutsdagens kurs. De omräkningsdifferenser som uppstår vid omräkning av utländska verksamheter redovisas separat i övrigt totalresultat och ackumuleras i en separat komponent i eget kapital, benämnd omräkningsdifferens. När bestämmande inflytande upphör, realiseras de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna, varvid de omklassificeras från omräkningsdifferensen i eget kapital till resultaträkningen.

6. Redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen

Köp och försäljning av aktier, penning- och kapitalmarknadsinstrument samt derivat på avistamarknaden redovisas på affärsdagen. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas normalt på likviddagen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till de kassaflöden som härrör från tillgången upphör eller när samtliga risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till någon annan. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen upphör eller annulleras.

Vid rörelseförvärv redovisas den förvärvade rörelsen i koncernens räkenskaper från förvärvstidpunkten. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då bestämmande inflytande över den förvärvade enheten inträder. Förvärvstidpunkten kan skilja sig från den tidpunkt då transaktionen är lagligt fastställd. Tillgångarna och skulderna tas bort från balansräkningen när det bestämmande inflytandet upphör.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas som ett nettobelopp i balansräkningen om banken har avtalsmässig eller legal rätt och avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Ytterligare upplysningar om kvittning av finansiella tillgångar och skulder lämnas i not K45.

Principerna för redovisning av tillgångar och skulder i balansräkningen har bland annat särskild betydelse för redovisning av återköpstransaktioner, värdepapperslån och leasing. Se respektive separat avsnitt nedan.

7. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

I värderings- och redovisningssyfte delas alla finansiella tillgångar och skulder i enlighet med bestämmelserna i IFRS 9 in i följande kategorier:

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

1. upplupet anskaffningsvärde
   - investeringar som hålls till förfall
   - lån och andra kundfordringar
   - övriga finansiella tillgångar och skulder
2. verkligt värde via resultatet
   - innehav för handel
3. verkligt värde via övrigt totalresultat
   - investeringar som innehas för att samla in kassaflöden och kan säljas
   - egetkapitalinstrument som inte innehas för handel

FINANSIELLA SKULDER

1. upplupet anskaffningsvärde
2. verkligt värde via resultatet
   - derivatinstrument som inte är föremål för säkringsredovisning

Indelningen i de olika kategorierna görs utifrån Ålandsbankens affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Valet av Ålandsbankens affärsmodell avspeglar hur grupper av finansiella tillgångar tillsammans hanteras för att uppnå ett visst syfte, exempelvis erhålla kassaflöden och sälja tillgångar. Olika grupper av tillgångar kan ha

olika affärsmodeller. Klassificeringen i balansräkningen är oberoende av värderingskategori. Olika värderingsprinciper kan således tillämpas för tillgångar och skulder som redovisas på samma rad i balansräkningen. En uppdelning av de klasser av finansiella tillgångar och skulder som redovisas i balansräkningen med avseende på värderingskategori görs i not K16.

Merparten av posterna i koncernens balansräkning är finansiella instrument. Ett finansiellt instrument är varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett företag och en finansiell skuld eller eget kapitalinstrument i ett annat företag. Finansiella instrument rubriceras i balansräkningen på olika rader beroende på vem som är motpart, till exempel allmänhet eller kreditinstitut. Har det finansiella instrumentet ingen specifik motpart eller då det är noterat på en marknad rubriceras dessa finansiella instrument i balansräkningen som olika typer av värdepapper. Finansiella skulder där fordringsägare är sämre prioriterade än övriga rubriceras i balansräkningen som Efterställda skulder.

Ett derivat är ett finansiellt instrument som kännetecknas av att dess värde ändras till följd av förändringar i exempelvis valutakurser, räntor eller aktiekurser i en underliggande tillgång samtidigt som ingen eller liten inledande nettoinvestering krävs. Avtalet regleras vid en framtida tidpunkt. Derivat redovisas på egna rader i balansräkningen tillsammans med avtalsenliga upplupna räntor, antingen som tillgång eller skuld beroende på om avtalet har ett positivt eller negativt verkligt värde.

Finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen då avtal ingåtts om förvärv, förutom avtal i värderingskategorin lånefordringar som redovisas på likviddag. Borttagande av finansiella tillgångar sker då rättigheten att erhålla kassaflöden förfallit eller i allt väsentligt överförts till annan part. Finansiella skulder bokas bort från balansräkningen då skulden upphör genom att avtalet fullgjorts eller annullerats.

Vid första redovisningstillfället redovisas alla finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. För tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen redovisas transaktionskostnader i resultaträkningen genast vid anskaffningstillfället. För övriga finansiella instrument räknas transaktionskostnader enligt effektivräntemetoden in i anskaffningsvärdet.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM REDOVISAS TILL UPPLUPET ANSKAFFNINGSVÄRDE

Som finansiella tillgångar och skulder som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas räntebärande finansiella tillgångar som koncernen innehar inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att erhålla avtalsenliga kassaflöden, och de avtalade villkoren för den finansiella tillgången ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Beslutet om att hålla en placering till förfall tas vid anskaffningstidpunkten. Nedskrivningsprövning av investeringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde görs enligt modellen för förväntade kreditförluster.

Låne- och kundfordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde, det vill säga det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av tillgångens effektivränta vid anskaffningstillfället. När ränteintäkter beräknas, används den effektiva räntesatsen på det redovisade bruttovärdet för en finansiell tillgång, förutom för de finansiella tillgångar som senare har blivit kreditförsämrade. För dessa finansiella tillgångar används effektivräntan på den finansiella tillgångens upplupna anskaffningsvärde under efterföljande rapporteringsperioder (efter avdrag för kreditreserv). Nedskrivningsprövning av låne- och kundfordringar görs enligt modellen för förväntade kreditförluster. Låne- och kundfordringar som är definierade att ingå i Stadie 3 genomgår nedskrivningsprövning löpande och individuellt för varje fordran. Nedskrivningar redovisas över resultaträkningen. Låne- och kundfordringar redovisas i balansräkningen till sitt nettobelopp, efter avdrag för förväntade och konstaterade kreditförluster. Som finansiella skulder som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas leasingskulder.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM REDOVISAS TILL VERKLIGT VÄRDE VIA ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Ett skuldinstrument värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat om den uppfyller både följande villkor och inte identifierats som värderat till verkligt värde via resultatet, det innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar, och dess avtalade villkor ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbeloppet. I denna värderingskategori redovisas skuldebrev som initialt redovisas till anskaffningsvärde i balansräkningen och värderas därefter till verkligt värde. Värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat med avdrag för uppskjuten skatt. Vid avyttring eller nedskrivning överförs den andelen av det ackumulerade resultat som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen. Nedskrivningsprövning av finansiella tillgångar i denna värderingskategori görs enligt modellen baserad på förväntade kreditförluster. Vid avyttring omklassificeras det ackumulerade resultatet som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Räntor hänförliga till denna värderingskategori redovisas i resultaträkningen under Räntenetto.

Ålandsbanken har gjort ett oåterkalleligt val att redovisa innehav av aktier i värderingskategorin finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Detta val görs investering för investering. Aktierna redovisas initialt till sitt anskaffningsvärde och värderas därefter till verkligt värde. Värdeförändringen redovisas i övrigt totalresultat med avdrag för uppskjuten skatt. Vid avyttring eller bortbokning från balansräkningen överförs den andel av det ackumulerade resultat som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, fond för verkligt värde, till balanserade vinstmedel. Utdelningar redovisas i resultaträkningen.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER SOM REDOVISAS TILL VERKLIGT VÄRDE VIA RESULTATET

Alla finansiella tillgångar som inte klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat värderas till verkligt värde via resultatet.

FINANSIELLA SKULDER

Finansiella skulder klassificeras som värderade till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via resultatet. En finansiell skuld klassificeras till verkligt värde via resultatet om den klassificeras som innehav för handelsändamål, som ett derivat eller den har blivit identifierad som sådan vid första redovisningstillfället. Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet värderas till verkligt värde och nettovinster och förluster, inklusive räntekostnader, redovisas i resultatet. Påföljande värdering av övriga finansiella skulder sker till upplupet anskaffningsvärde med effektivräntemetoden. Räntekostnader och valutakursvinster och -förluster redovisas i resultatet. Vinster eller förluster vid borttagning från redovisningen redovisas också i resultatet.

OMKLASSIFICERING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Bestämmelserna i IFRS 9 tillåter endast omklassificering för vissa finansiella tillgångar och endast när byte av affärsmodell sker. Omklassificering av finansiella skulder är inte tillåtet.

INBÄDDADE DERIVAT

Ett inbäddat derivat är en del av ett sammansatt finansiellt instrument som också omfattar ett värdavtal som inte är ett derivat, vilket innebär att vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för ett fristående derivat. Ett inbäddat derivat skiljs från värdavtal och redovisas separat som derivatinstrument i balansräkningen då dess ekonomiska egenskaper inte är nära förknippade med värdavtalet, under förutsättning att det sammansatta finansiella instrumentet inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

8. Principer för värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde

Verkligt värde definieras som priset till vilken en tillgång skulle kunna säljas eller en skuld överföras i en normal transaktion mellan oberoende marknadsaktörer.

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad likställs verkligt värde med det aktuella marknadspriset. Som aktiv betraktas en sådan marknad där noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en reglerad marknad, handelsplats, tillförlitlig nyhetstjänst eller motsvarande och där erhållna prisuppgifter lätt kan verifieras genom regelbundet förekommande transaktioner. Det aktuella marknadspriset motsvaras i regel av aktuell köpkurs för finansiella tillgångar respektive aktuell säljkurs för finansiella skulder. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

För finansiella instrument för vilka tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. De värderingsmodeller som används bygger på indata som i allt väsentligt kan verifieras med marknadsobservationer, exempelvis marknadsräntor och aktiekurser. Vid behov görs en justering för andra variabler som en marknadsaktör förväntas ta i beaktande vid prissättningen.

De värderingstekniker som används är analys av diskonterade kassaflöden, värdering med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana, värdering med referens till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument. Vid användning av värderingstekniker används i så stor utsträckning som möjligt marknadsnoteringar, men ifall detta inte är möjligt krävs uppskattningar för att erhålla verkligt värde.

Dag 1-vinster/-förluster, det vill säga skillnader som uppkommer vid första redovisningstillfället mellan transaktionspriset och värdet enligt en värderingsmodell, redovisas i resultaträkningen endast i de fall värderingsmodellen enbart baseras på observerbara marknadsdata. I annat fall periodiseras skillnaden över det finansiella instrumentets löptid.

SKULDEBREV

Skuldebrev utgivna av stater såväl som säkerställda obligationer och företagsobligationer värderas med hjälp av aktuella marknadspriser. I undantagsfall kan företagsobligationer värderas med värderingstekniker som baseras på marknadsräntor för motsvarande löptid med justering för kredit- och likviditetsrisk.

EGETKAPITALINSTRUMENT

Aktier noterade på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Vid värdering av onoterade aktier och andelar styrs valet av värderingsmodell av vad som bedöms lämpligt för det enskilda instrumentet. Innehav i onoterade aktier består i huvudsak av aktier med anknytning till bankens affärer, såsom strategiska partnersamarbeten samt innehav i åländska bolag. Sådana innehav värderas i regel till Ålandsbankens andel av substansvärdet i bolaget som anses utgöra en rimlig uppskattning av det verkliga värdet. I bolag som nyligen genomfört nyemission utan företrädesrätt på basen av tidigare innehav, värderas aktien till denna emissionskurs, med avdrag för illikviditet i aktien.

DERIVAT

Derivat som handlas på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Merparten av koncernens derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Värdering av ickelinjära derivatkontrakt som inte handlas aktivt bygger på en rimlig skattning av marknadsbaserad indata, exempelvis volatilitet.

9. Nedskrivningar av låne- och kundfordringar

Nedskrivning av låne- och kundfordringar görs enligt en modell som baseras på förväntade kreditförluster (expected credit loss). Modellen tar sin utgångspunkt i förändringar i kreditrisken hos de finansiella tillgångarna och utgörs av en trestadiemodell. Stadie 1 utgör exponeringar som presterar utan att en väsentligt ökad kreditrisk anses ha inträffat. I stadie 2 placeras de exponeringar som underpresterar och anses ha en väsentlig förändring i kreditrisken. Därtill placeras exponeringar som beviljats anståndsåtgärder minst i stadie 2. Exponeringar i stadie 3 uppfyller koncernens fallissemangsdefinition där en exponering anses fallerad då en betalning som avser ett väsentligt belopp är försenad mer än 90 dagar. Övriga situationer där koncernen anser en kreditexponering som fallerad är när banken infriar en bankgaranti, motparten begärs i konkurs, eller ansöker om skuldsanering. Därtill bedömer koncernen huruvida en motpart av andra skäl ska anses vara betalningsoförmögen, vilket alltid innefattar fall där banken utökar sina anståndsåtgärder gentemot kunden.

Kreditförlustreserveringen för stadie 2 och stadie 3 baseras definitionsmässigt på livstids kreditförluster men skiljer sig åt då exponeringar i stadie 3 alltid omfattar objektiva belägg för att fordran har identifierats som osäker. För flyttningar tillbaka till bättre stadier tillämpar koncernen karenstider. För exponeringar i stadie 2 tillämpas sex månader och för krediter i stadie 3 tillämpas två månaders karenstid. För exponeringar med anstånd tillämpas en karenstid om 24 månader innan exponeringen kan återgå till stadie 1, givet att anståndsåtgärderna inte längre föreligger. Nedskrivningsmodellen kräver bokföring av ett års förväntad förlust redan vid den initiala redovisningen och vid en väsentlig ökning av kreditrisken så ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. En väsentlig ökning av kreditrisken definieras som en väsentlig ökning av sannolikhet för en betalningsinställelse sedan första redovisningstillfället. Koncernen bedömer en väsentligt ökad kreditrisk utifrån beräkning om relativ förändring av sannolikheten för fallissemang (probability of default, PD) för den återstående löptiden gånger tre och absolut förändring om minst 10 procentenheter.

Koncernen tillämpar för samtliga exponeringar en kreditratingmodell för beräkning av förväntade kreditförluster. Dessa beräkningar baseras på internt utvecklade modeller (PD, förlust vid fallissemang (loss given default, LGD) och kreditexponering vid fallissemang (expected exposure at default, EAD)), vilka tar både historiska data och sannolikhetsviktande framåtblickande scenarier i beaktning. Sannolikheten för fallissemang (PD) för 12 månader anger sannolikheten för att ett givet engagemang fallerar inom 12 månader, medan livstids-PD (för återstående löptid) motsvarar sannolikheten att ett givet engagemang fallerar under finansiella tillgångens hela återstående löptid. PD-modellen baseras på historiska data, de förhållanden som existerar på rapporteringsdagen samt framtida ekonomiska

förhållanden som påverkar kreditrisk. Förlust vid fallissemang (LGD) anges per engagemang och är en uppskattning av den förväntade förlusten som koncernen gör givet att engagemanget fallerar. Koncernens LGD-modell baseras på historiska data. Exponeringar vid fallissemang (EAD) avser en beräknad kreditexponering vid ett framtida datum för fallissemang med hänsyn tagen till förväntade förändringar i kreditexponeringen på balansdagen. Koncernens modell för EAD beaktar bl.a. nuvarande avtalsvillkor, antagande om infriande av garantier, förväntat utnyttjande av limiter och oåterkalleliga åtaganden utanför balansräkningen.

Nivån på reserveringar bygger på en bred uppsättning relevanta uppgifter för indata, antaganden och bedömningar från företagsledningen. I synnerhet dessa punkter kan ha stor påverkan på reserveringsnivån: fastställande av betydande ökning i kreditrisk, prognoser för framtida makroekonomiska scenarier och beräkningsmetodologi av både den förväntade kreditförlusten inom de kommande 12 månaderna och förväntade kreditförluster under hela löptiden.

Nedskrivningsmodellen enligt IFRS 9 kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna. Modelldrivna nedskrivningar av finansiella instrument i enlighet med IFRS 9 ökar betydligt med anledning av konjunkturnedgången. I rådande läge med pågående coronapandemi har Ålandsbanken även analyserat utvalda branscher och kredittyper som bedöms påverkas mest av krisen. Företagsledningen bedömde i det första kvartalet 2020 att en gruppvis reservering avseende förhöjd kreditrisk i främst företagsportföljen ska göras. Antaganden inom modellen för förväntade kreditförluster uppdaterades under det fjärde kvartalet, och den gruppvisa reserveringen specificerades genom bedömning där bransch- och kreditspecifika omständigheter ingår. De kunder som under rådande förhållanden ansöker om amorteringsuppskov flyttas inte per automatik från stadie 1 till stadie 2, då amorteringsuppskovet i sig inte innebär en förhöjd förlustrisk. För Ålandsbankens del uppgår den kreditvolym som beviljats och fortsättningsvis har amorteringsuppskov till 180 miljoner euro. Denna volym redovisas i stadie 1 om det inte finns andra orsaker än amorteringsuppskovet som föranleder ett annat stadie.

För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde görs reserveringar för kreditförluster i balansräkningen som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. För givna garantier och outnyttjade kreditlimiter redovisas de reserveringarna som en skuld inom avsättningar. Nedskrivningar på låne- och kundfordringar samt konstaterade kreditförluster redovisas i resultaträkningen under Nedskrivning av finansiella tillgångar, netto. Återbetalningar av tidigare konstaterade kreditförluster och återföringar av sannolika kreditförluster intäktsredovisas under Nedskrivning av finansiella tillgångar, netto.

10. Säkringsredovisning

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Säkring av verkligt värde kan tillämpas för enskilda tillgångar och skulder samt för portföljer av finansiella instrument i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultateffekter till följd av förändringar i marknadspriser på redovisade tillgångar eller skulder. Vid säkring av verkligt värde värderas både säkringsinstrumentet – derivatet – och den säkrade risken i det säkrade instrumentet till verkligt värde via resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Kassaflödessäkring kan tillämpas för enskilda tillgångar och skulder i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultateffekter till följd av variationer i kassaflöden hänförliga till ränte- och valutaförändringar. Derivat som utgör säkringsinstrument i kassaflödessäkring redovisas till verkligt värde i balansräkningen. I den mån säkringsinstrumentets värdeförändring är effektiv redovisas den i säkringsreserven via övrigt totalresultat. Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Beloppet redovisat i övrigt totalresultat överförs till resultaträkningen i samband med att det emitterade skuldebrev som säkrats med kassaflödessäkring förfaller. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

SÄKRING AV NETTOINVESTERING I UTLANDSVERKSAMHET

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet tillämpas för att skydda koncernen från de omräkningsdifferenser som uppkommer då verksamheter i annan funktionell valuta än rapporteringsvalutan omräknas. Derivat som utgör säkringsinstrument vid säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet redovisas till verkligt värde i balansräkningen. Den del av valutakursresultatet på säkringsinstrumentet som är effektiv redovisas i övrigt totalresultat.

Eventuell ineffektiv del redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde. Vid eventuell avyttring av en utlandsverksamhet överförs uppkomna vinster och förluster på säkringsinstrumentet från övrigt totalresultat till resultaträkningen. En förutsättning för att säkringsredovisning ska kunna tillämpas är att säkringen formellt identifierats och dokumenterats. Säkringens effektivitet ska kunna mätas på ett tillförlitligt sätt samt förväntas vara och under redovisade perioder ha varit mycket effektiv i att uppnå motverkande värdeförändringar.

11. Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar består av IT-system som tillverkas för eget bruk, externt upphandlade system, immateriella tillgångar från bolagsförvärv samt förvärvade avtal.

AKTIVERING AV TILLVERKNING FÖR EGET BRUK

Om det tillverkade datasystemet genererar trolig framtida intäkt eller kostnadsreduktion som överstiger investeringskostnaderna aktiveras utvecklingskostnaderna för datasystemet. Egenutvecklade datasystem aktiveras till självkostnadspris. Utvecklingskostnader som inte förväntas ha betydande ekonomisk nytta redovisas som kostnad i resultaträkningen. Förundersöknings- och forskningskostnader redovisas som kostnad i resultaträkningen.

AVSKRIVNINGAR

De aktiverade utvecklingskostnaderna avskrivs i normalfall linjärt under 5–7 år. Avskrivningarna inleds då datasystemet är färdigt för användning.

Egen utveckling av datasystem	5–7 år
Externa datasystem	5–10 år
Förvärvade avtal	10 år
Övriga immateriella tillgångar	3–5 år

EXTERNT UPPHANDLADE IT-SYSTEM

Externa datasystem upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

FÖRVÄRVADE AVTAL

Förvärvade avtal avser utgifter för rättigheter till framtida kassaflöden och upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Övriga immateriella tillgångar utgörs bland annat av förvärvade kundkontrakt.

NEDSKRIVNING

Årligen görs en genomgång av tillgångarna för att fastställa om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation uppkommer, fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången. Ännu ej färdigställda utvecklingsarbeten prövas för nedskrivning årligen oavsett förekomst av indikationer på värdeminskning. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. En tidigare redovisad nedskrivning återförs endast om det skett en väsentlig förändring i värderingsgrunderna för nedskrivningstest. Bokföringsvärdet efter återföring kan maximalt uppgå till bokföringsvärdet före nedskrivning.

GOODWILL

Goodwill motsvarar den andel av anskaffningsutgiften som överstiger det verkliga värdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder. Goodwill avskrivs inte utan prövas årligen, eller oftare om behov föreligger, för nedskrivning (impairment) genom att diskontera framtida förväntade kassaflöden i kassagenererande enheter. Nedskrivningar redovisas i resultaträkningen. Se not K25 för koncernmässigt goodwillvärde.

12. Materiella tillgångar

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Förvaltningsfastigheter innehas i syfte att erhålla hyresintäkter, värdestegring eller i båda syften. Förvaltningsfastigheterna utgörs av direkta innehav samt indirekta innehav via fastighetsbolag och bostadsbolag. Förvaltningsfastigheterna redovisas enligt anskaffningsvärdemetoden separat i balansräkningen under materiella tillgångar till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I resultaträkningen visas Nettointäkt från förvaltningsfastigheter som en delmängd av posten Övriga intäkter. Värdering av fastigheterna har gjorts av auktoriserad fastighetsförmedlare.

RÖRELSEFASTIGHETER, FASTIGHETER I EGET BRUK

Rörelsefastigheter utgörs av direkta innehav och indirekta innehav via fastighets- och bostadsbolag. Rörelsefastigheter upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

ÖVRIGA MATERIELLA TILLGÅNGAR

Övriga materiella tillgångar utgörs av maskiner och inventarier, bilar, ombyggnader i hyrda lokaler och konstsamling. Övriga materiella tillgångar upptas i balansräkningen till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Eventuella försäljningsvinster, -förluster och utrangeringar resultatförs.

TILLGÅNGAR MED NYTTJANDERÄTT

Tillgångar med nyttjanderätt avser hyres- och leasingavtal där koncernen är leasetagare och som enligt IFRS 16 redovisats som materiella tillgångar. Dessa tillgångar med nyttjanderätter avser när det gäller rörelsefastigheter främst bank- och kontorsutrymmen, och när det gäller övriga materiella tillgångar främst IT-utrustning och bilar. Avskrivningsperioden är oftast fasta perioder mellan 1–9 år med en genomsnittlig leasingperiod om 4 år. För ytterligare information om hantering av leasingavtal se punkt 14.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivningar är uppgjorda på basis av tillgångarnas förväntade ekonomiska livslängd. Samtliga avskrivningar är linjära.

Byggnader	40 år
Byggnaders tekniska utrustning	12 år
Ombyggnad i hyrda lokaler kundutrymmen	5 år
Ombyggnad i hyrda lokaler övriga utrymmen	10 år
Maskiner och inventarier	4–10 år
Övriga materiella tillgångar	3–5 år
Tillgångar med nyttjanderätt	1–9 år

Jordområden avskrivs inte.

NEDSKRIVNINGAR

Årligen görs en genomgång av tillgångarna för att fastställa om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om en sådan indikation uppkommer, fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången. En nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. En tidigare redovisad nedskrivning återförs endast om det skett en väsentlig förändring i värderingsgrunderna för nedskrivningstest. Bokföringsvärdet efter återföring kan maximalt uppgå till bokföringsvärdet före nedskrivning.

13. Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen har en befintlig förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, när det är troligt att ett utflöde av resurser i form av ekonomiska förmåner kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt när en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Avsättningen värderas till nuvärdet av uppskattat utflöde. Avsättningarna prövas vid varje bokslutstillfälle och justeras vid behov, så att de motsvarar aktuell uppskattning av åtagandenas värde.

Avsättningar redovisas för omstruktureringar. Med omstrukturering avses genomgripande organisationsförändring, till exempel genom att anställda får avgångsvederlag för förtida uppsägning, eller nedläggningar av kontor. För att en avsättning ska redovisas krävs att en omstruktureringsplan har fastställts och tillkännagivits så att det har skapats en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att företaget kommer att genomföra omstruktureringen.

Avsättningar till omstruktureringsreserv rörande övriga kostnader redovisas i balansräkningen när koncernen har fastställt en utförlig och formell omstruktureringsplan och omstruktureringen antingen har påbörjats eller blivit offentligt tillkännagiven.

Avsättningar rörande rättegångskostnader redovisas när koncernen har identifierat den befintliga förpliktelsen och fastställt det troliga utflödet av resurser som kommer att krävas vid en reglering.

Förlustkontrakt redovisas när de förväntade ekonomiska fördelarna som härrör från ett kontrakt är lägre än de oundvikliga utgifterna för att uppfylla kontraktets förpliktelser.

En eventualförpliktelse återfinns när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser utom koncernens

kontroll eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. En eventualförpliktelse redovisas inte som en avsättning i rapporten över finansiell ställning utan för eventualförpliktelser lämnas upplysningar i noterna till koncernens finansiella rapporter.

14. Leasingavtal

IFRS 16 tar bort leasetagarens krav på att skilja mellan finansiella och operationella leasingavtal och kräver att leastagaren redovisar nyttjanderätter och leasingskulder för de allra flesta leasingavtalen i balansräkningen. Ålandsbanken tillämpar de undantag som standarden tillåter avseende leasingavtal på 12 månader eller kortare (korttidsleasingavtal) och leasingavtal där den underliggande tillgången är av lågt värde. Dessa leasingavtal redovisas som kostnader i resultaträkningen.

LEASINGAVTAL DÄR ÅLANDSBANKEN ÄR LEASETAGARE

När ett avtal ingås bedömer Ålandsbanken om avtalet är, eller innehåller, ett leasingavtal, vilket definieras som att avtalet överlåter rätten att under en viss period bestämma över användningen av en identifierad tillgång, i utbyte mot ersättning. Tillgångar och skulder som uppkommer från leasingavtal redovisas initialt till nuvärdet av framtida leasingbetalningar diskonterade med den marginella låneräntan. Ålandsbanken omprövar om ett avtal är, eller innehåller, ett leasingavtal endast om villkoren i avtalet ändras. Ålandsbanken är exponerad för eventuella framtida ökningar av rörliga leasingbetalningar baserade på ett index eller en ränta, som inte ingår i leasingskulden förrän de träder i kraft. När justering av leasingbetalningar baserade på ett index eller en ränta träder i kraft omvärderas leasingskulden och justeras mot nyttjanderätten. Vinster eller förluster hänförlig till ändringar av leasingavtal redovisas i resultaträkningen.

Tillgångar med nyttjanderätt tas vid avtalets ingång upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiell leasingskuld bland övriga skulder. Tillgångar redovisas vid ingång av leasingavtal till det belopp som motsvarar den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet för minimileasingavgifterna. Leasingperioden fastställs utifrån den icke uppsägningsbara leasingperioden tillsammans med en bedömning av både perioder som omfattas av en möjlighet att förlänga leasingavtalet (och rimligheten att så också görs), samt en bedömning av perioder som omfattas med möjlighet att säga upp leasingavtalet om säkerhet föreligger att inte utnyttja det alternativet. Avskrivning görs utgående från den ekonomiska livslängden eller den kortare leasingperioden. Räntor för leasingskulden redovisas som räntekostnad enligt effektivräntemetod.

Nedskrivning redovisas efter individuell bedömning av behovet.

LEASINGAVTAL DÄR ÅLANDSBANKEN ÄR LEASEGIVARE

När Ålandsbanken är leasegivare fastställs det vid varje leasingavtals inledningsdatum huruvida leasingavtalet ska klassificeras som ett finansiellt eller ett operationellt leasingavtal. Ett finansiellt leasingavtal innebär att ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Ålandsbankens leasingverksamhet, som leasegivare, utgörs av finansiell leasing och redovisas som lånefordringar. Redovisat värde motsvarar nuvärdet av framtida leasingbetalningar. Skillnaden mellan framtida leasingbetalningar och nuvärdet av framtida leasingbetalningar utgör ej intjänad intäkt. Detta medför att erhållna leasingavgifter redovisas dels i resultaträkningen som ränteintäkter och dels i balansräkningen såsom amortering.

Då leasegivare bär de ekonomiska riskerna och fördelarna klassificeras leasingavtalet som operationellt. Ålandsbanken redovisar leasingavgifter för operationella leasingavtal som intäkt linjärt över leasingperioden bland Övriga intäkter, se not K10. Ålandsbanken klassificerar avtalen om vidareuthyrning baserat på nyttjanderätten som uppkommer från huvudleasingavtalet, inte baserat på den underliggande tillgången.

15. Intäkter

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder innebär att koncernen ska redovisa intäkter till ett belopp som återspeglar den ersättning som koncernen förväntar sig ha rätt att erhålla i utbyte att koncernen överför varor eller tjänster till kund.

RÄNTENETTO

Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument beräknas enligt effektivräntemetod. Metoden redovisar instrumentens intäkter och kostnader jämnt i förhållande till utestående belopp över perioden fram till förfallodagen. Beräkningen innefattar avgifter som erlagts eller erhållits av avtalsparterna som är en del av effektivräntan, transaktionskostnader och alla över- och underkurser.

PROVISIONSNETTO

Intäkter och kostnader för olika typer av tjänster redovisas i resultaträkningen som Provisionsintäkter respektive Provisionskostnader. Provisionsintäkter redovisas när tjänsten utförs vilket sker vid den tidpunkt när kontrollen över tjänsten är överförd till kunden och koncernen uppfyller sitt prestationsåtagande. Som provisionsintäkter redovisas courtage, olika former av förvaltningsavgifter, betalningsprovisioner och kortavgifter. Valutaprovisioner kopplade till kunders betalningar och värdepappershandel redovisas som betalningsprovisioner och värdepappersprovisioner. Enskilda uppläggningsavgifter för lån och löftesprovisioner uppgående till väsentliga belopp periodiseras över kreditens löptid och ingår i räntenetto. Ingen information lämnas om återstående prestationsåtaganden som har en ursprunglig förväntad löptid på högst ett år eller om Ålandsbanken har rätt till ersättning från en kund till ett belopp som direkt motsvarar värdet för kunden av Ålandsbankens prestation som uppnåtts till dato som är tillåtet enligt IFRS 15. Provisionskostnader är transaktionsberoende och är direkt relaterade till intäkter inom Provisionsintäkter. Intäkterna debiteras löpande. För provisioner som gäller flera år redovisas enbart den andel som avser tjänster som kunden erhållit under ifrågavarande räkenskapsperiod.

Provisionsintäkter och -kostnader redovisas när tjänsten utförs. För provisioner som gäller flera år redovisas enbart den andel som gäller räkenskapsperioden.

NETTORESULTAT FINANSIELLA POSTER TILL VERKLIGT VÄRDE

Under Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde redovisas realiserade och orealiserade vinster och förluster från finansiella instrument vilka värderas till verkligt värde via resultaträkningen, samt den ineffektiva delen vid säkringsredovisning.

Under nettoresultat från valutaverksamhet redovisas resultatet av kursdifferenser som uppkommer vid omräkning till euro av tillgångar och skulder.

Realiserade värdeförändringar från skuldebrev som värderats i övrigt totalresultat redovisas som Nettoresultat från finansiella poster till verkligt värde. I orealiserade värdeförändringar från skuldebrev som värderas i övrigt totalresultat ingår förväntade kreditförluster och modifieringsresultat.

IT-INTÄKTER

Dotterbolaget Crosskey erbjuder IT-tjänster som omfattar design, implementering och supporttjänster. Intäkterna värderas utifrån den ersättning som specificeras i avtalet med kunden. Systemförsäljning med betydande anpassningar hanteras som långfristiga projekt. Avtal kan inkludera flera olika prestationsåtaganden, exempelvis systemutveckling och licenser. Om avtal innehåller flera prestationsåtaganden, fördelas transaktionspriset till varje separat prestationsåtagande baserat på deras fristående försäljningspriser. I de fall försäljningspriset inte är direkt observerbart, uppskattas priset baserat på en förväntad kostnad plus en vinstmarginal. Intäkter för systemlicens från långfristiga projekt redovisas som intäkt utgående från färdigställandegraden, då denna på ett tillförlitligt sätt kan fastställas. Färdigställandegraden fastställs skilt för varje projekt som andelen utfört arbete vid bokslutstidpunkten jämfört med projektets beräknade totala antal arbetstimmar. Uppskattningar gällande intäkter, kostnader, eller färdigställandegraden av projekt revideras om omständigheterna förändras. Ökningar och minskningar i bedömda intäkter eller kostnader på en ändrad uppskattning redovisas i resultaträkningen i den period som omständigheterna som gav anledning till revisionen blev kända. Om det är sannolikt att de totala utgifterna kommer att överskrida de totala intäkterna för projektet redovisas den förväntade förlusten genast som kostnad. Om avtalet är på löpande räkning baserad på pris per timme, redovisas intäkten i den utsträckning Crosskey har rätt att fakturera kunden.

ÖVRIGA INTÄKTER

Som övriga rörelseintäkter redovisas bland annat utdelningar från aktier och andelar samt utdelningar från tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Här redovisas även realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar och hyresintäkter från förvaltningsfastigheter. Hyresintäkter redovisas linjärt i resultaträkningen baserat på villkoren i leasingavtalet.

16. Ersättningar till anställda

PENSIONSANSVAR

Ersättningar till anställda efter anställningens upphörande utgörs av dels avgiftsbestämda, dels förmånsbestämda planer. Som avgiftsbestämda planer redovisas sådana planer för ersättningar enligt vilka koncernen betalar fastställda avgifter till en utomstående juridisk enhet och därefter saknar rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten saknar tillgångar för att fullgöra sitt åtagande gentemot den anställde. Erlagda premier för avgiftsbestämda planer redovisas löpande i resultaträkningen som personalkostnad. Övriga planer för ersättning efter avslutad anställning redovisas som förmånsbestämda planer.

Pensionsskyddet för personalen i Finland har ordnats genom ArPL-försäkring (avgiftsbestämd plan) Det finns även en äldre lösning via pensionsstiftelse (Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s., en så kallad A-stiftelse; förmånsbestämd plan) som är stängd sedan 1991. Pensionsskyddet för personalen i Sverige följer den så kallade BTP1-planen som är avgiftsbestämd. Ett fåtal tidigare tecknade förmånsbestämda pensionsplaner inom BTP2 finns fortfarande kvar.

Vid förmånsbaserad pensionslösning utgår en pension baserad på lön och anställningstid, vilket innebär att arbetsgivaren bär alla väsentliga risker för fullgörandet av pensionsutfästelsen. För majoriteten av de förmånsbaserade pensionsplanerna har koncernen avskilt förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser och pensionskassa. Som nettotillgång i balansräkningen avseende de förmånsbaserade pensionsplanerna redovisas förvaltningstillgångarna minskade med pensionsförpliktelserna. Aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen samt avkastning som överstiger den beräknade avkastningen på förvaltningstillgångarna redovisas i övrigt totaltresultat.

Den redovisade pensionskostnaden avseende förmånsbestämda planer utgörs av nettot av följande poster, som samtliga ingår i personalkostnader:

- Intjänad pensionsrätt under året, det vill säga årets andel av den beräknade slutliga totala pensionsutbetalningen. Beräkningen av intjänad pensionsrätt utgår från en beräknad slutlön och är föremål för aktuariella antaganden.
- Årets räntekostnad på grund av att nuvärdet av pensionsskulden har ökat under året då tiden till utbetalning minskat. För beräkning av årets räntekostnad används aktuell swapränta (räntan vid årets början) för en löptid motsvarande återstående tid till utbetalning av pensionsskulden.
- Beräknad avkastning (ränta) på förvaltningstillgångarna. Räntan på förvaltningstillgångar redovisas i resultatet med tillämpning av samma ränta som vid fastställande av årets räntekostnad.
- Beräkningen av kostnader och åtaganden med anledning av koncernens förmånsbestämda planer är förenad med ett flertal bedömningar och antaganden som kan ha en betydande inverkan på redovisade belopp.

Ändringar eller reduceringar av en förmånsbestämd plan redovisas vid den tidigaste av följande tidpunkter; när ändringen i planen eller reduceringen inträffar eller när företaget redovisar relaterade omstruktureringskostnader och ersättningar vid uppsägning. Ändringarna/reduceringarna redovisas direkt i årets resultat.

17. Aktierelaterade ersättningar

Koncernen har i sin ersättningspolicy möjliggjort att delar av ersättningen till de anställda kan regleras genom egna aktier, vilket redovisas som aktierelaterade ersättningar. Det verkliga värdet beräknas vid tilldelningstidpunkten och fördelas över intjäningsperioden, samtidigt som motsvarande ökning av eget kapital redovisas. Kostnaden utgår från det verkliga värdet på aktierna vid tilldelningstidpunkten. Aktiernas verkliga värde beräknas vid tilldelningstidpunkten utgående från aktiernas noterade marknadspris. En bedömning av hur många aktier de anställda kommer att intjäna görs vid beräkning av redovisad kostnad för aktierelaterade ersättningar i enlighet med villkor i koncernens ersättningspolicy (exempelvis fortsatt anställning). Vid varje rapportperiods slut omprövar företagsledningen sina bedömningar om hur många aktier som kommer att bli intjänade.

18. Inkomstskatt

Inkomstskatt i resultaträkningen innefattar aktuella skatter för koncernen baserat på skattepliktigt resultat för året, tillsammans med skattejusteringar för föregående år samt förändringar i uppskjutna skatter. Skattekostnaden redovisas i resultaträkningen som kostnad, förutom i fråga om poster som redovisas i övrigt totalresultat, varvid också skatteeffekten redovisas som en del av övrigt totalresultat. Uppskjuten skattefordran eller skuld har fastställts för temporära skillnader mellan skattemässigt värde för tillgångar och skulder och deras redovisade belopp, genom användande av skattesatser som gäller för framtida perioder. De uppskjutna skatteskulderna och skattefordringarna beräknas enligt skattesatser som förväntas gälla i respektive land när skatten materialiseras (lag är godkänd men har ännu inte trätt i kraft). En uppskjuten skattefordran redovisas i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar inkomst kommer att uppkomma mot vilken den temporära skillnaden kan utnyttjas.

19. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning samt avvecklade verksamheter

En anläggningstillgång eller en avyttringsgrupp, klassificeras som att den innehas för försäljning om dess redovisade värde kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning och inte genom användning. Tillgången eller avyttringsgruppen måste vara tillgänglig för omedelbar försäljning i befintligt skick och utifrån villkor som är normala. Det måste vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. En fullbordad försäljning förväntas bli redovisad inom ett år. En avvecklad verksamhet representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område eller ett dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidaresäljas.

Anläggningstillgångar eller avyttringsgrupper som innehas för försäljning redovisas på egen rad i balansräkningen och värderas till det lägsta av det redovisade värdet och det verkliga värdet efter avdrag för förväntade försäljningskostnader. Skulder som är relaterade till anläggningstillgångarna redovisas också på egen rad i balansräkningen. Inga anläggningstillgångar som innehas för försäljning finns vid utgången av 2018 eller 2019.

20. Rörelsesegment

Koncernen rapporterar rörelsesegment i enlighet med IFRS 8, vilket innebär att segmentrapporten speglar den information som företagsledningen i koncernen erhåller. Koncernens VD har identifierats som högsta verkställande beslutsfattare. Koncernen rapporterar de olika affärsverksamheterna som rörelsesegment. En affärsverksamhet är en grupp avdelningar och bolag som tillhandahåller produkter eller tjänster som har risk och avkastning som avviker från övriga affärsverksamheter. Koncerninterna transaktioner sker till marknadsmässiga priser.

21. Likvida medel

Med likvida medel avses kassa och tillgodohavanden vid centralbankerna i Finland och Sverige som fritt kan disponeras. Med tillgodohavanden avses medel som är tillgängliga när som helst. Det innebär att samtliga likvida medel är användbara omgående. Likvida medel i kassaflödesanalysen definieras i enlighet med IAS 7, och överensstämmer inte med det som koncernen betraktar som likvida medel.

22. Betydande bedömningar och osäkerhet i uppskattningar

Upprättande av bokslut i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen i vissa fall gör bedömningar och uppskattningar om framtiden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, intäkter och kostnader, samt upplysningar om förbindelser. Även om gjorda bedömningar och uppskattningar bygger på företagsledningens bästa vetande om aktuella händelser och åtgärder vid tidpunkten för bedömningen, kan det verkliga utfallet avvika från dessa bedömningar och uppskattningar. De betydande redovisningsmässiga bedömningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper avser främst nedskrivning av låne- och kundfordringar. De källor till osäkerhet i uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i det påföljande årets finansiella rapporter beskrivs nedan.

VÄRDERING AV LÅNE- OCH KUNDFORDRINGAR

Låne- och kundfordringar som är definierade att ingå i Stadie 3 genomgår nedskrivningsprövning löpande och individuellt för varje fordran. Exponeringar som är föremål för individuell prövning identifieras på basen av underlag som omfattar kunder med fallerade engagemang eller engagemang som sannolikt kommer att fallera under en kvartalsperiod. Vid behov skrivs fordran ned till bedömt återvinningsvärde. Det uppskattade återvinningsvärdet bygger på en bedömning av motpartens finansiella återbetalningsförmåga och antaganden om realisationsvärdet på eventuella säkerheter.

För de koncentrationer som inte enligt individuell bedömning har nedskrivningsbehov, görs nedskrivningar enligt en modell som baseras på förväntade kreditförluster (”expected credit loss”). Modellen, som utgörs av en tre-stadiemodell, tar sin utgångspunkt i förändringar i kreditrisken hos de finansiella tillgångarna. En bedömning av företagsledningen kan krävas i synnerhet avseende information som påverkar beräkningen av förväntade kreditförluster såsom tidigare händelser, nuvarande omständigheter och rimliga verifierbara prognoser av framtida ekonomiska förhållanden som kan påverka framtida förväntade kassaflöden. För ytterligare information, se not K13.

AKTUARIELLA BERÄKNINGAR AV PENSIONSÅTAGANDEN

Framtida pensionsskuld beräknas genom försäkringsmatematiska kalkyler. Som bas för beräkningen finns antaganden om diskonteringsränta (swapränta med maturitet som motsvarar pensionsskuldens förväntade tidslängd), löneökning (förväntad framtida ökning för pensioner), inflation, personalomsättning samt förväntad avkastning på tillgångar. För ytterligare information, se not K42.

FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

För att fastställa verkligt värde för finansiella instrument görs bedömningar som kan ha betydande inverkan på redovisade belopp. Bedömningar som avses omfattar val av värderingstekniker, bedömning av om marknader är aktiva samt om vilka marknadsparametrar som kan observeras. Vid användning av värderingstekniker används i så stor utsträckning som möjligt marknadsnoteringar, men ifall detta inte är möjligt krävs uppskattningar av företagsledningen för att erhålla verkligt värde.

Om verkligt värde på finansiella tillgångar inte kan erhållas från noteringar på en aktiv marknad beräknas de med hjälp av olika värderingstekniker, inklusive matematiska modeller. Företagsledningen bedömer vilka marknadsnoteringar som är mest lämpade och vilka matematiska modeller som skall tillämpas i koncernen. För ytterligare information, se not K17.

VÄRDERING AV GOODWILL

Goodwill testas årligen för behov av nedskrivningar genom en beräkning av om bokfört värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivning görs genom att diskontera framtida förväntade kassaflöden i kassagenererande enheter. Framtida förväntade kassaflöden bygger på av företagsledningen uppskattade kassaflöden. En förändring i uppskattningen av framtida kassaflöden, som en följd av konjunkturnedgång, nya konkurrenter eller prispress, kan leda till nedskrivning av goodwill.

VÄRDERING AV FÖRVALTNINGSFASTIGHETER OCH RÖRELSEFASTIGHETER

Företagsledningen gör årligen en genomgång av förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter för att fastställa om det föreligger något nedskrivningsbehov. Vid indikation om nedskrivningsbehov fastställs återvinningsvärdet som det högre av försäljningspriset och nyttjandevärdet på tillgången, varefter nedskrivning redovisas i resultaträkningen om bokföringsvärdet överskrider återvinningsvärdet. Uppskattningen av värden på tillgångarna görs av externa oberoende värderare. För ytterligare information, se not K26.

LEASINGAVTAL

Vid bedömning av nuvärdet av tillgångar med nyttjanderätt och tillhörande leasingskuld görs uppskattningar gällande fastställande av leasingperiod och val av diskonteringsränta. När leasingavtalets längd fastställs, beaktar företagsledningen all tillgänglig information som ger ett ekonomiskt incitament att utnyttja en förlängningsoption eller att inte utnyttja en option för att säga upp avtalet.

VÄRDERING AV UPPSKJUTEN SKATT

En uppskjuten skattefordran redovisas för fastställda beskattningsbara förluster i den utsträckning det är sannolikt att framtida beskattningsbar inkomst kommer att uppkomma. Företagsledningen bedömer löpande när uppskjuten skatt bör redovisas i koncernen utgående från förväntad framtida resultatutveckling. Vid varje balansdag bedöms om redovisad uppskjuten skatt är befogad utgående från storleken på förväntade framtida skattemässiga intäkter.
För ytterligare information, se not K27.

AKTIERELATERAD ERSÄTTNING

Vid beräkning av redovisad kostnad för aktierelaterade ersättningar i enlighet med koncernens ersättningspolicy uppskattar företagsledningen hur många aktier de anställda kommer att tilldelas. Kostnaden utgår från det verkliga värdet på aktierna vid utdelningsögonblicket.
För ytterligare information, se not K11.

1. Allmänt

Exponering mot risk är en naturlig del av en banks verksamhet. Ålandsbanken har en låg riskprofil med ett konservativt förhållningssätt till risk och med målsättningen att all risk ska härstamma från den normala affärsverksamheten. Med det följer att riskerna i huvudsak utgörs av affärsrisk, kreditrisk, likviditetsrisk, marknadsrisk samt operativ risk. Riskernas storlek är anpassade efter bankens riskbärande förmåga. Med det menas att förluster relaterade till dessa risker ska kunna täckas med bankens kapitalbas och resultat. Ålandsbanken bedriver ingen tradingverksamhet. Bankens låga riskprofil återspeglas i de låga förluster relaterade till finansiella och operativa risker som uppstått genom åren.

Intern kontroll, risker och riskhantering inklusive informationskraven enligt CRR kapitel 8 (Pelare 3) i Ålandsbanken beskrivs närmare i koncernens kapital- och riskhanteringsrapport som publiceras separat samtidigt som årsredovisningen.

2. Intern kontroll och riskhantering

2.1 RISKORGANISATION

Styrelsen har det övergripande ansvaret för hantering och kontroll av risker. Styrelsen definierar verksamhetens riskaptit och fastställer årligen de policydokument som anger övergripande principer för hantering av risker samt begränsningar i form av limiter som verksamheten har att hålla sig inom. Efterlevnad av riskhanteringsprinciperna och riskpositionerna övervakas regelbundet. Limitpositioner och riskindikatorer rapporteras till styrelsen minst kvartalsvis. Styrelsen godkänner också väsentliga metoder och modeller som används för att mäta bankens risker. Revisionskommittén bistår styrelsen i skötseln av dess övervakningsuppgifter inom övervakning av riskhantering, metoder och modeller för riskmätning, riskrapportering samt intern kontroll.

Verkställande direktören ska säkerställa att hanteringen av risker sker i enlighet med de principer och risktoleranser som styrelsen beslutat om. Detta sker genom verkställande direktörens fastställande av riktlinjer, som har sin utgångspunkt i de av styrelsen fastställda policydokumenten. Verkställande direktören ska också säkerställa att bankens kompetens och resurser är anpassade efter affärsverksamheten samt att det finns tillräckliga resurser och system för kontroll och uppföljning.

Styrelsen utnämner medlemmarna i den koncernövergripande ledningsgruppen. Ledningsgruppen består av cheferna för bankens affärsområden och stabsfunktioner och fungerar som rådgivare åt verkställande direktören. Verkställande direktör och ledningsgruppen erhåller regelbundet rapportering av bankens limitpositioner och riskindikatorer.

Ärenden relaterade till vissa typer av finansiella risker hanteras av kommittéer bestående av ledningsgruppsmedlemmar och andra personer utnämnda av verkställande direktören.

Bankens Asset and Liability Committee (ALCO) är ett beslutsorgan underställt verkställande direktören och som hanterar frågor rörande finansiella risker, likviditet, finansiering och kapitalallokering. Ledningsgruppens Kreditkommitté fattar kreditbeslut för banken i större kreditärenden enligt beslutade kreditlimiter.

För att skapa en stark riskkultur som genomsyrar hela organisationen baseras bankens riskorganisation på tre försvarslinjer, vilka har en tydlig ansvarsfördelning mellan risktagare och kontrollfunktioner.

Första försvarslinjen omfattar affärsområden, dotterbolag, Treasury samt tillhörande supportfunktioner. De ansvarar envar för den risk som uppstår i den egna dagliga verksamheten, vilket innebär att risktagande ska ske inom givna ramar samt att det finns processer för mätning och kontroll.

Den andra försvarslinjen omfattar de oberoende funktionerna Risk Control, Operativa risker och säkerhet samt Compliance vilka samtliga är underställda bankens Chief Risk Officer (CRO).

Risk Control ansvarar för löpande identifiering, mätning, analys, kontroll samt rapportering av bankens finansiella risker. Det innebär bland annat regelbunden kontroll av att bankens verksamhet håller sig inom fastställda risktoleranser samt regelbunden rapportering av bankens finansiella risker till styrelse, ledning och tillsynsmyndighet. Risk Control ansvarar för att koordinera interna kapital- och likviditetsutvärderingar och analyserar stresstesternas påverkan på kapitaltäckningen och likviditetspositionerna. Risk Control ansvarar också för att koordinera och uppdatera bankens återhämtningsplan och för uppföljning och rapportering av återhämtningsplanens indikatorer.

Operativa risker och säkerhet ansvarar för analys och rapportering av koncernens operativa risker samt informationsförvaltning, dataskydd och fysisk säkerhet.

Compliance ansvarar för att övervaka, kontrollera och verka för att koncernen har en god regelefterlevnad. Compliance identifierar risker relaterade till bristande regelefterlevnad bland annat genom årliga riskanalyser inom områdena kundskydd, uppförande på marknaden, motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt tillstånds- och tillsynsfrågor.

Andra försvarslinjen ansvarar för att främja en sund riskkultur genom att stödja affärsverksamheten i dess införande av processer för upprätthållande av en riskhantering som följer de principer som fastställts av styrelse och verkställande direktör.

Tredje försvarslinjen utgörs av avdelningen Internrevision som är direkt underställd styrelsen. Internrevisionen har till uppgift att utvärdera koncernens riskhantering genom oberoende granskningar av processer, modeller och system. Internrevisionen rapporterar sina iakttagelser till styrelsen.

2.2 MODELL FÖR RISKHANTERING

Ålandsbankens modell för riskhantering syftar till att identifiera, mäta, kontrollera och rapportera riskerna i koncernen. Modellen är utformad för att tillmötesgå såväl externa regelverkskrav som interna krav och behov samt för att leva upp till god marknadspraxis.

Modellen består av:

- Interna regelverk beslutade av styrelse och verkställande direktör. Regelverken fastställer ansvarsfördelning samt principer och riktlinjer för hantering, mätning, kontroll och rapportering av koncernens risker.
- Tydliga och dokumenterade processbeskrivningar.
- System för mätning, uppföljning och kontroll av risker, anpassade efter verksamhetens komplexitet och storlek.
- Efter verksamheten anpassade resurser och kompetenser.
- Regelbunden rapportering till styrelse och ledning.
- Incidentrapportering.

Bankens Asset and Liability Management-process (ALM-process) syftar till att balansera den risk och den avkastning som uppstår i bankens verksamhet på de finansiella marknaderna. En hög risk kan äventyra framtida intäkter, skapa likviditetsbrist och hota bankens överlevnad. Det är därför viktigt att bankens riskexponering överensstämmer med dess riskaptit samt ger möjlighet att hantera oväntade förluster till följd av ränteförändringar eller andra för banken ofördelaktiga händelser i dess omvärld.

ALM-processen omfattar bland annat analys av strukturen på räntebindningstid och förfall avseende tillgångar och skulder, strategier för att säkra risker, kapitalplanering, finansieringsbehov och stresstester. Processen består av såväl statiska som dynamiska scenarier, samt fördefinierade såväl som specifika för separata affärsbeslut

3. Kapitalhantering

Bankens kapitalbehov regleras i kapitaltäckningsförordningen (CRR) och kapitaltäckningsdirektivet (CRD). Bankers kapitalbehov formuleras i regelverket som kapitalkrav som anger hur mycket kapital bankerna behöver hålla i förhållande till de risker som finns i verksamheten. Kapitalkraven delas in i Pelare 1-krav som är desamma för alla institut, och Pelare 2-krav vilka är individuellt fastslagna för varje institut av myndighet.

Enligt Pelare 1-kraven i kapitaltäckningsförordningens (CRR) artikel 92 ska institut ha en kapitalbas som i relation till riskexponeringsbelopp (REA) alltid uppfyller följande krav:

- Kärnprimärkapitalrelation om minst 4,5 procent
- Primärkapitalrelation om minst 6 procent
- Total kapitalrelation om minst 8 procent

Kapitalkrav enligt Pelare 2 bedöms genom utvärdering av övriga risker som inte täcks in under Pelare 1-regelverket. Därtill ska institut även hålla kapital i form av kombinerade buffertkrav för konjunkturnedgång. Dessa kombinerade buffertkravfastslås i CRD.

Kapitalbasen delas in i två slag: primärkapital (T1) och supplementärkapital (T2). Eftersom banken för närvarande inte har några utgivna instrument i kategorin primärkapitaltillskott (AT1), utgörs hela primärkapitalet av kärnprimärkapital (CET1). Kärnprimärkapitalet utgör den mest beständiga formen av kapital och motsvaras av eget kapital enligt balansräkningen efter vissa lagstiftningsjusteringar.

Ålandsbankens kapitalkrav för kreditrisk beräknas för utlåningen till allmänheten i Finland enligt IRB-metoden. För företagsexponeringsklassen tillämpar banken den grundläggande metoden (FIRB). I Sverige och övriga länder beräknas kapitalkravet enligt schablonmetoden i sin helhet. För alla övriga exponeringsklasser, inklusive aktieexponeringar, använder banken schablonmetoden för att beräkna kapitalkrav för kreditrisk.

I tabell 3.1 visas koncernens kapitaltäckningsberäkning enligt Pelare 1 i en sammanfattande uppställning vid utgången av 2020.

Tabell 3.1

Kapitaltäckningsanalys	2020	2019
miljoner euro		
Eget kapital enligt balansräkningen	292,4	258,4
Förutsebar utdelning	–31,2	–15,6
Kärnprimärkapital före avdrag	**261,2**	**242,8**
Immateriella tillgångar	–22,9	–25,0
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0
Övriga poster, netto	0,0	0,0
Ytterligare värdejusteringar	–0,5	–0,6
Förväntade kreditförluster enligt IRB utöver bokförda (underskott)	–3,7	–6,2
Justeringar på grund av övergångsregler avseende IFRS 9	0,5	0,6
Lättnader till följd av covid-19	4,0	
Kärnprimärkapital	**238,5**	**211,5**
Supplementärkapitalinstrument	37,0	36,2
Förväntade kreditförluster enligt IRB utöver bokförda (överskott)	0,0	1,7
Supplementärkapital	**37,0**	**37,9**
Kapitalbas totalt	**275,5**	**249,4**
Kapitalkrav för kreditrisker enligt IRB-metod	39,8	40,8
Ytterligare kapitalkrav för riskviktsgolv för bostadslån	8,7	8,0
Kapitalkrav för kreditrisker enligt schablonmetod	67,0	60,2
Kapitalkrav för kreditvärdighetsjusteringsrisk	0,0	0,0
Kapitalkrav för operativ risk	18,2	17,6
Kapitalkrav	**133,6**	**126,6**
Kapitalrelationer, %		
Kärnprimärkapitalrelation	14,3	13,4
Primärkapitalrelation	14,3	13,4
Total kapitalrelation	**16,5**	**15,8**
Riskexponeringsbelopp	1 670,8	1 583,1
varav andelen kreditrisk, %	86	86
varav andelen kreditvärdighetsjusteringsrisk, %	0	0
varav andelen operativ risk, %	14	14
Krav avseende kapitalbuffertar, %		
Totalt kärnprimärkapitalkrav inklusive buffertkrav	8,5	10,7
varav krav på kärnprimärkapital enligt Pelare 1	4,5	4,5
varav krav på kärnprimärkapital enligt Pelare 2	1,5	1,5
varav krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5	2,5
varav krav på kontracyklisk kapitalbuffert		1,2
varav krav på systemriskbuffert		1,0
Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert	14,3	13,4

I tabell 3.2 nedan ges en översikt av exponeringsbelopp fördelat enligt exponeringsklasser.

Bruttosoliditet är ett mått på bankers soliditet i syfte att undvika överdriven skuldsättning. Bruttosoliditetsgraden beräknas som kvoten av primärkapitalet och ett särskilt definierat exponeringsmått som inkluderar både tillgångar och poster utanför balansräkningen. Till skillnad från kapitaltäckningsberäkningen är exponeringarna inte riskvägda vid beräkningen av kvoten.

Med beaktande av lättnader till följd av covid-19-pandemin, som innebär tillfälligt undantag för vissa exponeringar mot centralbanker från det totala exponeringsmåttet, uppgick Ålandsbankens bruttosoliditetsgrad till 4,2 procent vid utgången av 2020 jämfört med 3,7 procent vid utgången av föregående år. Utan beaktande av lättnader skulle bruttosoliditetsgraden vid utgången av 2020 ha varit 3,9 procent.

Tabell 3.2

Exponeringsbelopp och riskexponeringsbelopp per exponeringsklass

miljoner euro	Ursprunglig exponering	(–) Värde-justeringar	Inflöden genom kreditrisk-skydd	(–) Utflöden genom kreditrisk-skydd	Exponerings-värde	Genom-snittlig riskvikt, %	Risk-exponerings-belopp	Kapitalkrav
Kreditrisk enligt IRB-metoden								
Med egna estimat av LGD								
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, små och medelstora företag	118,6	–0,7	0,0	–1,0	117,7	0	24,5	2,0
Hushåll – Säkrade genom fastigheter, privatpersoner	1 833,8	–1,5	0,0	–15,7	1 821,3	0	169,5	13,6
Hushåll – Övriga små och medelstora företag	32,8	–0,7	0,0	–1,7	31,2	0	6,5	0,5
Hushåll – Ej små och medelstora företag	362,9	–5,2	0,0	–50,3	313,8	0	31,7	2,5
Utan egna estimat av LGD								
Företag – Övriga större företag	183,0	–0,2	0,0	–3,3	144,9	57	73,1	5,8
Företag – Små och medelstora företag	397,7	–2,1	0,0	–20,2	352,5	60	187,0	15,0
Företag – Specialutlåning	5,0	0,0	0,0	0,0	5,0	112	4,7	0,4
Summa exponeringar enligt IRB-metoden	**2 933,8**	**–10,5**	**0,0**	**–92,2**	**2 786,3**	**18**	**497,0**	**39,8**
Kreditrisk enligt schablonmetoden								
Nationella regeringar och centralbanker	700,5	0,0	121,9	0,0	812,8	0	0,0	0,0
Delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	64,2	0,0	32,7	0,0	90,1	0	0,0	0,0
Offentliga organ	11,7	0,0	0,0	0,0	11,7	0	0,0	0,0
Multilaterala utvecklingsbanker	53,5	0,0	5,5	0,0	58,6	0	0,0	0,0
Internationella organisationer	4,0	0,0	4,0	0,0	4,0	0	0,0	0,0
Institutsexponeringar	264,8	–0,2	0,4	0,0	209,0	20	42,6	3,4
Företagsexponeringar	555,6	–0,2	0,0	–66,4	195,5	95	185,2	14,8
Hushållsexponeringar	459,5	–0,7	0,0	–2,3	207,6	43	90,1	7,2
Exponeringar säkrade genom panträtt i fast egendom	1 158,2	–0,3	0,0	0,0	1 155,5	33	382,9	30,6
Fallerade exponeringar	2,9	–0,6	0,0	0,0	2,3	121	2,8	0,2
Poster förknippade med särskilt hög risk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Säkerställda obligationer	470,8	–0,1	0,0	0,0	470,6	11	51,7	4,1
Företag för kollektiva investeringar (fonder)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Aktieexponeringar	14,3	0,0	0,0	0,0	14,3	100	14,3	1,1
Övriga poster	93,7	0,0	0,0	0,0	93,7	71	67,0	5,4
Summa exponeringar enligt schablonmetoden	**3 853,7**	**–2,3**	**164,4**	**–68,7**	**3 325,9**	**25,0**	**836,7**	**66,9**
Total riskexponeringsbelopp	**6 787,5**	**–12,8**	**164,4**	**–160,9**	**6 112,1**	**22,0**	**1 333,7**	**106,7**

Tabell 3.3

Bruttosoliditetsgrad	2020	2019
miljoner euro		
Primärkapital	238,5	211,5
Totalt exponeringsmått	5 624,8	5 663,4
varav poster i balansräkningen	5 466,7	5 581,4
varav poster utanför balansräkningen	158,1	82,0
Bruttosoliditetsgrad, %	**4,2**	**3,7**

Bruttosoliditetsgraden är beräknad enligt situationen vid årets slut. Primärkapitalet inkluderar periodens resultat.

4. Kreditrisk

Kreditrisk avser risk för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sitt åtagande gentemot koncernen och att för exponering ställd säkerhet inte täcker koncernens fordran. Motparter i detta avseende är alla juridiska och fysiska personer samt den offentliga sektorn. Kreditriskexponering uppstår genom fordringar och investeringar inklusive åtaganden utanför balansräkningen.

Den övergripande kreditstrategin regleras i en av styrelsen fastslagen policy för kreditgivningen. Nivån på acceptabel kreditrisk fastställs vidare i en särskild policy för finansiella risker och i koncernbolagens egna verksamhetsstrategier. Kreditriskhanteringen bygger huvudsakligen på formella kredit- eller limitbeslut. För kreditrisk i treasuryverksamheten samt för motpartsrisk fastställs specifika motpartslimiter som gäller i max ett år.

4.1 RISKHANTERING

Ålandsbankens interna riskmodeller används för att beräkna reservering för framtida kreditförluster (ECL) i enlighet med IFRS 9 och för beräkning av regulatoriska kapitalkrav i form av oförväntade förluster (UL) och förväntade förluster (EL) för bankens IRB-godkända exponeringar. Parametrarna för det sistnämnda syftet innehåller en högre grad av konservatism då dessa omfattar diverse säkerhetsmarginaler och ska innefatta en hel konjunkturcykel. Bägge beräkningarna baseras på statistik utgående från bankens egna interna data för att estimera risken för fallissemang (PD) samt förlustandelen vid fallissemang (LGD) för bankens kreditkunder. För de exponeringar där banken saknar egen förlustdatahistorik tillämpas vid beräkning av ECL marknadsbaserade PD-värden från extern leverantör.

Det interna riskklassificeringssystemet är den viktigaste hörnstenen i kreditbeviljningsprocessen och för prissättning av kreditrisk vid beviljandet av nya krediter. Förutom detta använder banken det interna systemet vid månatlig kreditriskuppföljning, intern kapitalstyrning, beräkning av riskjusterad avkastning och rapportering av kreditrisk till den högsta ledningen. De generella riskhanteringsprinciperna som tillämpas för hantering av risker som har bäring på både ECL och kapitalkrav är desamma i banken. Både ECL och regulatoriska kapitalkrav ingår i bankens rapportering till ledning och styrelse och har en stark koppling till riskstyrning inom bankens kreditriskhantering. Även bankens affärsdrivande enheter följer upp sin kreditrisk baserat på dessa nyckeltal på månatlig basis. Av rapporteringen framgår och analyseras kreditförlustreserveringsgraden i förhållande till volymen av oreglerade exponeringar.

4.2 MÄTNING AV KREDITRISK

Enligt IFRS 9 regelverket delas kreditriskexponeringar in i tre stadier. Stadie 1 utgörs av exponeringar som presterar utan att en väsentligt ökad kreditrisk anses föreligga. I stadie 2 återfinns exponeringar som underpresterar och som anses ha en väsentlig förändring i kreditrisken. En väsentlig ökning av kreditrisken anses ha inträffat om exponeringens livstids-PD har ökat minst 3 gånger jämfört med initial livstids-PD och den absoluta förändringen är minst 10 procentenheter. Banken tillämpar i enlighet med IFRS 9-kriteriet om 30 dagars försening som en back-stop. Exponeringar med belopp försenade mer än 90 dagar eller som i andra avseenden uppfyller bankens fallissemangsdefinition flyttas till stadie 3.

En exponering som bedöms omfattas av anståndsåtgärder flyttas till stadie 2 i och med att kreditrisken har ökat väsentligt från initial redovisning. Utökade anståndsåtgärder innebär att exponeringen blir oreglerad och därmed redovisas i stadie 3.

För flyttningar tillbaka till lägre stadier tillämpar banken karenstider. För exponeringar i stadie 2 med minst 30 förseningsdagar tillämpas en karenstid på sex månader och för krediter i stadie 3 tillämpas två månaders karenstid. För exponeringar med anstånd tillämpas en karenstid på 24 månader innan exponeringen kan återgå till stadie 1 givet att anståndsåtgärder inte längre föreligger.

Modellen för beräkning av ECL baserar sig på årliga framtida PD-, LGD- och EAD-värden samt på kreditens diskonteringsränta. Vid framtagandet av ECL beräknas för varje exponering dels en tolv månaders-ECL och dels en livstids-ECL som tillämpas när en exponering bedöms ha en väsentlig ökning av kreditrisken. Kreditförlustreserveringen för stadie 2 och 3 baseras definitionsmässigt på livstids-ECL men skiljer sig åt då vissa exponeringar i stadie 3 har en individuell nedskrivningsprövning. I regulatoriska sammanhang beaktas nedskrivningsbelopp som specifika kreditriskjusteringar.

I tabellen nedan visas hur stor andel av exponeringarna som vid utgången av 2020 återfanns inom respektive stadie. Exponeringar med livstids-PD upp till 10 procent betraktas som ”låg risk”, exponeringar över 10 och upp till 50 procent betraktas som ”medelrisk” och exponeringar från 50 upp till 100 procent som ”hög risk”. Fallerade exponeringarna tillmäts alltid ett PD om 100 procent.

4.2.1 Säkerhetshantering och riskreducering

Säkerheter eliminerar eller reducerar bankens förlust om kredittagaren inte kan fullfölja sina betalningsförpliktelser och banken därav säger upp krediten till kunden. Krediter till privatpersoner och företag är därför som huvudregel säkerställda. Detta gäller till exempel bostadsfinansiering till privatpersoner, krediter till fastighetsbolag, värdepapperskrediter till privatpersoner och företag samt diverse andra typer av finansieringar. Krediter utan säkerhet kan beviljas då det rör sig om mindre krediter till privatpersoner och endast i undantagsfall till företag. I det senare fallet upprättas som regel särskilda lånevillkor som ger banken större rättigheter till omförhandling eller uppsägning av krediten.

Inom utlåningen till allmänheten har majoriteten av alla krediter beviljade till privatpersoner och företag bostad eller annan fastighet som säkerhet. En stor del av utlåningen sker även mot pantsättning av finansiella säkerheter som till största del marknadsvärderas dagligen.

Banken följer regelbundet upp marknadsvärden i belånade säkerhetsobjekt och värdepapper som utgör säkerhet för krediter. En uppföljning av bostadssäkerheternas marknadsvärden görs kvartalsvis och vid behov anlitas en extern värderare för omvärderingar.

Genom att tillämpa belåningsgrader på säkerheter tar banken höjd för en eventuell negativ prisutveckling för olika former av säkerheter, exempelvis bostadspriser och kursutveckling på finansiella säkerheter. Som huvudregel belånas bostadssäkerheter som högst till 70–85 procent av marknadsvärdet. För finansiella säkerheter bestäms belåningsgraden huvudsakligen efter likviditeten och kreditkvaliteten på det finansiella instrumentet.

Fordringar vilka redovisas i stadie 3 enligt IFRS 9 var vid utgången av 2020 på en högre nivå än vid ingången av året. Redovisat bruttovärde för fordringar som redovisas i stadie 3 uppgick till 38,9 miljoner euro. Motsvarande siffra var per 31 december 2019 33,5 miljoner euro.

Tabell 4.2.1

Kreditrisk	2020				2019
miljoner euro	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa	Summa
Utlåning till allmänheten					
Låg risk	4 037,4	17,2	2,9	4 057,4	3 902,6
Medelrisk	153,8	95,5	5,4	254,7	150,4
Hög risk	5,8	40,2	0,4	46,4	37,9
Ograderade[1]	0,5	0,0	0,2	0,7	0,6
Fallerade	0,0	0,6	30,1	30,7	30,9
Balansvärde, brutto	**4 197,4**	**153,5**	**38,9**	**4 389,8**	**4 122,5**
Reservering för förväntad förlust	–2,5	–1,0	–8,3	–11,9	–12,4
Balansvärde, netto	**4 194,9**	**152,4**	**30,5**	**4 377,9**	**4 110,0**
Outnyttjade kreditmöjligheter och garantier					
Låg risk	440,8	0,7	0,0	441,5	395,8
Medelrisk	38,0	2,4	0,0	40,5	3,1
Hög risk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Ograderade[1]	268,0	0,0	0,0	268,0	44,8
Fallerade	0,4	0,3	0,1	0,8	0,1
Nominellt värde, brutto	**747,3**	**3,4**	**0,1**	**750,8**	**443,8**
Avsättning för förväntad förlust	–0,4	0,0	0,0	–0,4	0,0
Balansvärde, netto (avsättning)	**–0,4**	**0,0**	**0,0**	**–0,4**	**0,0**
Skuldebrev redovisade till upplupet anskaffningsvärde					
Låg risk	287,0			287,0	244,9
Balansvärde, brutto	**287,0**	**0,0**	**0,0**	**287,0**	**244,9**
Reservering för förväntad förlust	–0,2			–0,2	–0,1
Balansvärde, netto	**286,8**	**0,0**	**0,0**	**286,8**	**244,8**
Skuldebrev värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat					
Låg risk	324,0			324,0	356,9
Balansvärde, brutto	**324,0**	**0,0**	**0,0**	**324,0**	**356,9**
Reservering för förväntad förlust	–0,2			–0,2	–0,1
Balansvärde, netto	**323,8**	**0,0**	**0,0**	**323,8**	**356,8**

[1] Instrument för vilka ingen sannolikhet för fallissemang har fastslagits redovisas som "ograderade".

Tabell 4.2.2

Utlåning till allmänheten	2020				2019
miljoner euro	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa	Summa
Fordringar utan förfallna belopp	4 140,5	134,7	25,0	4 300,1	4 023,2
Fordringar med förfallna belopp <=30 dagar	41,0	13,2	0,1	54,3	65,8
Fordringar med förfallna belopp >30 dagar	16,0	5,6	13,8	35,3	33,4
Balansvärde, brutto	**4 197,4**	**153,5**	**38,9**	**4 389,8**	**4 122,5**

5. Likviditetsrisk

Likviditetsrisk avser risken att inte kunna fullgöra betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkt på grund av brist på likvida medel eller att förpliktelserna kan fullgöras endast genom att erhålla betalningsmedel till avsevärt högre kostnad eller genom att realisera positioner till avsevärt lägre marknadspris än förväntat.

5.1 RISKHANTERING

För att hantera likviditetsrisker har banken utformat ett ramverk bestående av ett antal komponenter:

- Limiter som säkerställer att bankens riskaptit och risktolerans följs.
- Kontinuerlig uppföljning och analys av bankens framtida likviditetsbehov på såväl kort som lång sikt.
- En väldiversifierad finansieringsstruktur, ur såväl instrument- som löptidsperspektiv.
- En portfölj av bostadskrediter vars kvalitet är sådan att den upprätthåller bankens upplåning med säkerställda obligationer även i ett stressat scenario.
- En väl uppbyggd investerarbas.
- En likviditetsreserv med högkvalitativa tillgångar som säkerställer tillgång till likviditet under en längre period med begränsad tillgång till kapitalmarknadsupplåning.

Med hänsyn till bankens risktolerans har styrelsen fastställt limiter bland annat för bankens likviditetstäckningsgrad, överlevnadshorisont samt för hur stor andelen emitterade säkerställda obligationer får vara i förhållande till tillgängliga säkerheter. Likviditetsrisken hanteras av bankens Treasury som ansvarar för att riskerna uppfyller de limiter som fastslagits av styrelsen.

5.1.1 Likviditetsreserv

I syftet att minska bankens likviditetsrisk håller banken en likviditetsreserv med högkvalitativa tillgångar som ska fungera som alternativ källa till likviditet i tider med begränsad eller utebliven möjlighet att låna upp pengar på den externa kapitalmarknaden. Reserven kan utgöras av kassa, konton i centralbank eller annan välrenommerad bank med god rating, depositioner med kort löptid, innehav i egna emitterade skuldebrev och värdepapper med sådan kreditkvalitet att de är belåningsbara hos centralbank. För att säkerställa att likviditetsreserven håller god kvalitet regleras placeringarna av styrelsen. Storleken på likviditetsreserven ska vara sådan att målsatt överlevnadshorisont samt likviditetstäckningsgrad upprätthålls.

5.1.2 Finansiering

Bankens finansieringskällor utgörs, utöver eget kapital, huvudsakligen av Inlåning från allmänheten, säkerställda och icke säkerställda obligationer, bankcertifikat samt kort- och långfristig upplåning från kreditinstitut. Vid utgången av 2020 utgjorde depositioner och säkerställda obligationer drygt 80 procent av finansieringsstrukturen.Banken eftersträvar att inte vara beroende av andra finansieringskällor för sin utlåning än kunddepositioner och säkerställda obligationer. Icke-säkerställd kapitalmarknadsfinansiering kan användas då prisbilden i marknaden gör det ändamålsenligt.

Tabell 5.1.1

Likviditetsreserv	2020	2019
miljoner euro		
Kassa och placeringar hos centralbank	665	490
Skuldebrev emitterade av stater och offentliga organ	140	83
Säkerställda obligationer (rating lägst AA–)	334	495
Konton hos andra banker	26	20
Skuldebrev emitterade av finansiella företag	4	42
Skuldebrev emitterade av icke-finansiella företag	6	0
Summa	**1 175**	**1 129**
varav LCR-kvalificerande	1 118	1 014

5.2 MÄTNING AV LIKVIDITETSRISK

Bankens balansräkning och dess förfallostruktur är en viktig parameter vid beräkning och analys av bankens likviditetsrisk. Utifrån balansräkningen prognostiseras framtida kassaflöden, som är ett viktigt verktyg för att hantera och planera bankens likviditetsrisk och upplåningsbehov.

5.2.1 Likviditetstäckningsgrad, stabil nettofinansieringskvot och core funding ratio

Tillsynsmyndigheterna har fastställt regler för likviditetsrisk som omfattar såväl kortfristig som strukturell likviditet under stressade förhållanden. Likviditetstäckningsgrad (Liquidity Coverage Ratio, LCR) syftar till att säkerställa att bankerna har tillräckligt med likvida tillgångar för att möta likviditetsstress på kort sikt. Det innebär att bankerna ska ha likvida tillgångar av mycket hög kvalitet och som motsvarar minst nettokassautflödet för 30 dagar under stressade förhållanden, det vill säga minst 100 procent.

Det strukturella likviditetsmåttet, stabil nettofinansieringskvot (Net Stable Funding Ratio, NSFR) ställer krav på att bankerna ska ha tillräcklig stabil finansiering för att i ett ettårsperspektiv täcka sina finansieringsbehov både under normala och stressade förhållanden. I juni 2021 införs ett minimikrav för NSFR om 100 procent. Vid utgången av 2020 var bankens stabila nettofinansieringskvot 106 procent jämfört med 115 procent vid utgången av 2019.

Bankens självfinansieringsgrad (Core funding ratio), definierad som Utlåning till allmänheten i relation till inlåning från allmänheten, inklusive bankcertifikat och riskdebenturer emitterade till allmänheten, samt emitterade säkerställda obligationer, uppgick vid utgången av året till 96 procent jämfört med 90 procent vid utgången av 2019.

Loan/deposit ratio ställer bankens utlåning i relation till bankens inlåning från allmänheten. Vid utgången av året var bankens Loan/deposit ratio 121 procent jämfört med 122 procent vid utgången av 2019.

5.3 INTECKNADE TILLGÅNGAR

Intecknade tillgångar utgörs till övervägande del av bostadskrediter som används som säkerheter för Ålandsbankens utestående emitterade säkerställda obligationer. Storleken av de intecknade tillgångarna för säkerställda obligationer utgår från den nivå av översäkerheter som ratinginstitutet Standard & Poor´s ställer på Ålandsbanken för att obligationerna ska tilldelas rating AAA.

Utöver bostadskrediter har Ålandsbanken för egna skulder, betalningssystem, värdepappershandel och clearing ställt säkerheter i form av statspapper och obligationer i huvudsak till centralbanker och kreditinstitut.

Tabell 5.2.1

Återstående löptid	2020								
	Odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden								
miljoner euro	På anfordran betalbar	<3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	5–10 år	>10 år	Ej löptids-fördelad	Totalt
Tillgångar									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	665,1								665,1
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		60,9	31,7	20,4	619,8	26,1	0,0		759,0
Övriga skuldebrev		13,0	0,0	0,0	5,1	0,6	0,0		18,7
Utlåning till kreditinstitut	31,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	19,9	51,0
Utlåning till allmänheten	16,8	383,8	154,4	284,3	1 420,2	724,4	1 324,4	69,5	4 377,9
Aktier och andelar								14,3	14,3
Derivatinstrument		2,2	3,5	0,9	16,0	0,0	2,0		24,6
Immateriella tillgångar								24,4	24,4
Materiella tillgångar								32,9	32,9
Förvaltningsfastigheter								0,3	0,3
Övriga tillgångar								66,8	66,8
Summa	**713,1**	**460,0**	**189,6**	**305,6**	**2 061,1**	**751,2**	**1 326,4**	**228,1**	**6 035,1**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	53,1	330,9	5,0	3,5	117,0	0,0	0,0		509,5
Inlåning från allmänheten	3 481,3	106,7	2,5	13,8	1,0	0,0	0,0		3 605,4
Emitterade skuldebrev		139,5	140,6	250,7	910,2	0,0	0,0		1 440,9
Derivatinstrument		2,3	3,5	0,1	5,4	1,8	1,9		14,9
Övriga skulder								135,0	135,0
Efterställda skulder		0,0	8,6	6,2	2,3	0,0	19,9		36,9
Eget kapital								292,4	292,4
Summa	**3 534,3**	**579,5**	**160,3**	**274,2**	**1 035,9**	**1,8**	**21,8**	**427,4**	**6 035,1**

Tabell 5.2.1.1

Likviditetstäckningsgrad (LCR)	2020	2019
miljoner euro		
Likvida tillgångar nivå 1	1 037	920
Likvida tillgångar nivå 2	82	93
Likvida tillgångar totalt	**1 118**	**1 014**
Inlåning från allmänheten	167	156
Kapitalmarknadsfinansiering	590	659
Övriga kassaflöden	53	37
Kassautflöden	811	853
Inflöden från fullt presterande exponeringar	50	58
Övriga kassainflöden	58	65
Kassainflöden	108	123
Nettokassautflöde	703	729
Likviditetstäckningsgrad, %	159	139

Tabell 5.3.1

Intecknade tillgångar, redovisat värde	2020			2019		
miljoner euro	Intecknade tillgångar	Inte intecknade tillgångar	Tillgångar totalt	Intecknade tillgångar	Inte intecknade tillgångar	Tillgångar totalt
Räntebärande värdepapper	292	485	778	174	615	789
Utlåning till allmänheten	1 548	2 830	4 378	1 583	2 527	4 110
Övriga tillgångar	3	752	755	17	571	587
Tillgångar som inte är tillgängliga för inteckning		124	124		121	121
Summa	**1 843**	**4 192**	**6 035**	**1 775**	**3 834**	**5 607**
Andel av tillgångar totalt, %	**31**	**69**	**100**	**32**	**68**	**100**

6. Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att resultat, eget kapital eller värde minskar till följd av förändringar i priser och riskfaktorer på finansiella marknader. Marknadsrisk inkluderar ränterisk, valutarisk och aktierisk.

6.1 RISKHANTERING

Ålandsbankens styrelse beslutar om bankens riskaptit och fastställer limiter för ränterisk, valutarisk och aktierisk. Bankens marknadsrisker är låga och primärt av strukturell natur och hanteras av bankens Treasury. Positioner säkras i samband med att de kommer in i balansen samt löpande i enlighet med de principer som bankens styrelse beslutat om samt i enlighet med de processer som Treasury etablerat.

6.2 RÄNTERISK

Med ränterisk avses såväl risken för minskat räntenetto (räntenettorisk) som risken för ofördelaktiga värdeförändringar i bankens räntebärande tillgångar och skulder (värdeförändringsrisk) till följd av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk uppstår primärt på grund av att räntebärande tillgångar och skulder har olika räntebindningstider och återprissätts vid olika tidpunkter.

Tabell 6.2.1 visar tillgångar och skulder som förfaller till ny räntesättning i respektive tidsintervall med antagandet om att avistainlåning förfaller dag ett.

Banken mäter ränterisken genom känslighetsanalyser av räntenettot respektive värdet på räntebärande tillgångar och skulder i scenarier där räntekurvan stressas på olika sätt. Räntenettorisken mäts som känsligheten i räntenettot över de kommande tolv månaderna under antagandet om en oförändrad balansräkning. Positionerna i balansräkningen räntejusteras vid deras kontraktsmässiga eller antagna räntejusteringstidpunkt. Avistainlåningens räntebindningstid i modellen är satt till en dag. Värdeförändringsrisken mäts som känsligheten i det beräknade nuvärdet av samtliga befintliga räntebärande poster. Vid beräkning av värdeförändringsrisk använder sig banken av två metoder för avistainlåningens räntebindningstider. I den första modellen är avistainlåningen ålagd på en dag medan avistainlåningen i den andra modellen baserar sig på EBAs och Basel kommitténs regelverk.

6.3 VALUTARISK

Med valutarisk avses risken för negativt resultat till följd av förändringar i kurser för valutor som banken är exponerad mot. Bankens verksamhet sker huvudsakligen i de två basvalutorna euro och svenska kronor. En begränsad del av ut- och inlåningen sker även i andra valutor. Valutarisken hanteras främst genom matchning och den potentiella valutarisk som återstår i slutet av dagen valutabalansjusteras.

Koncernens strukturella valutarisk i svenska kronor uppstår då redovisning upprättas i euro medan de svenska filialernas funktionella redovisningsvaluta är svenska kronor. Den strukturella valutariskexponeringen består av upparbetade vinster/förluster i filialen samt filialens dotationskapital i svenska kronor.

6.4 AKTIERISK

Aktierisk är risken för värdeminskning på grund av kursförändringar på aktiemarknaden. Eftersom banken inte bedriver någon handel med aktier för egen räkning är aktierisken mycket begränsad.

Banken är exponerad mot aktierisk genom strategiska och övriga innehav. Bankens strategiska och övriga aktieinnehav hanteras, mot bakgrund av dess syfte och karaktär, genom separata beslut av styrelsen för strategiska innehav och av verkställande direktören för övriga aktieinnehav.

Tabell 6.2.1

Räntebindningstider för tillgångar och skulder	2020					
miljoner euro	Upp till 3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	Över 5 år	Totalt
Tillgångar						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	665	0	0	0	0	665
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	238	10	14	492	27	781
Utlåning till kreditinstitut	31	0	0	0	0	31
Utlåning till allmänheten	2 523	559	1 018	422	422	4 944
Summa räntebärande tillgångar	**3 457**	**568**	**1 033**	**914**	**449**	**6 421**
Skulder						
Skulder till kreditinstitut	420	5	3	115	0	544
Inlåning från allmänheten	3 601	3	14	1	0	3 618
Emitterade skuldebrev	402	141	252	648	0	1 443
Efterställda skulder	20	9	7	4	6	46
Summa räntebärande skulder	**4 443**	**158**	**276**	**769**	**6**	**5 651**
Poster utanför balansräkningen	**–711**	**89**	**248**	**411**	**–33**	**4**
Skillnad mellan tillgångar och skulder	**–1 697**	**500**	**1 004**	**556**	**410**	**774**

7. Operativ risk

Med operativ risk avses risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller bristfälliga interna processer, mänskliga fel, systemfel eller externa händelser. Legala risker inkluderas i operativa risker. Operativa risker förekommer i all verksamhet. Det viktiga är att risktagandet är medvetet och att lämpliga åtgärder vidtas då risker som identifieras är för stora. Vilken risknivå som anses vara optimal fastställs av styrelsen och utgör bankens riskaptit.

7.1 RISKHANTERING

Målsättningen med riskhanteringen är att säkerställa att de väsentliga operativa riskerna i verksamheten identifieras och hanteras på en tillräcklig nivå i förhållande till verksamhetens art och omfattning. Adekvata rutiner för dataskydd och informationssäkerhet ska vara på plats och vidareutvecklas utifrån aktuell hotbild. Genom riskkartläggningar och -analyser samt omvärldsbevakning ser verksamheten och stödfunktionerna den aktuella hotbilden. Sannolikheten för oförutsedda betydande förluster eller hot mot anseendet ska minimeras. Ledningen samt styrelsen ska regelbundet informeras om operativa risker i verksamheten. Adekvat hantering av operativa risker är viktig för att säkra tilliten till bankens verksamhet, inte minst från kundens synvinkel.

Funktionen Operativa risker & Säkerhet ansvarar för andra linjens analys av koncernens operativa risker samt för rapportering av dessa. Det samma gäller funktionen Compliance som analyserar risker från regelefterlevnadssynvinkel. Även tredje linjen analyserar koncernens risker, inklusive operativa risker. För att få en komplett lägesbild av koncernens risker ska riskkartläggningar och analyser från samtliga tre linjer samordnas. Avdelningen Compliance, Operativa risker & Säkerhet tar avstamp i riskanalyserna då fokusområden för följande års arbete tas fram.

Det finns många sätt att ge stöd till verksamheten. Interna utbildningar är en viktig del av andra linjens stöd till verksamheten. Processer som stöder ett riskbaserat arbetssätt samt internt regelverk och kontroller är andra sätt att stöda och höja medvetenheten. Processen för produktgodkännande (NPAP) är en av de centrala processerna som främjar riskhantering redan i utvecklingsfasen. Även internt regelverk som hänför sig till hantering av operativa risker och regelefterlevnad fungerar som hjälpmedel och handlingsdirektiv för verksamheten. Koncernen har kontinuitetsplaner för samtliga centrala affärsenheter för att upprätthålla verksamheten och begränsa avbrott, förluster och skador i händelse av olika störningar i verksamheten. Funktionen Operativa risker & Säkerhet fungerar som stöd och kravställare vad gäller ovanstående. På koncernnivå har försäkringar tecknats för styrelse- och ledningsansvar (Directors & Officers), verksamhetsansvar (Professional Liability) och mot brottsliga handlingar (Crime). Bolagen i koncernen har utöver dessa försäkringar tecknat bolagsspecifika försäkringar.

Operativa risker i koncernen kartläggs årligen av verksamheten i första linjen genom bland annat självutvärdering. Vid självutvärderingen bedöms sannolikheten för och konsekvenserna av de operativa riskerna. Risker som identifierats i den årliga självutvärderingen och värderats som risker på hög eller oacceptabel nivå ska åtgärdas utan dröjsmål och behandlas vid behov av koncernens ledningsgrupp för att säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtagits i syfte att inte överskrida riskaptiten. Operativa risker & Säkerhet samt Compliance analyserar riskerna utgående bland annat från de självutvärderingar och riskkartläggningar som genomförts i organisationen, följer upp och rapporterar resultaten till ledningen. Därutöver görs AML-CFT (Anti Money Laundering – Combating the Financing of Terrorism) riskanalys inom banken minst årligen som på motsvarande sätt rapporteras till ledning och styrelse. Även andra linjen gör riskkartläggningar så som informationssäkerhetsriskbedömning, Compliances årliga riskanalys gällande regelefterlevnad och Operativa risker & Säkerhets kartläggning av bankens operativa risker. De väsentligaste riskerna lyfts till ledning och styrelse. Vid projektarbete tillämpas NPA-processen. Riskkartläggning är en viktig del av denna process. Med en samlad riskanalys där olika risker lyfts upp är syftet att undvika omedvetet risktagande. Nya och väsentligt förändrade produkter och tjänster ska vara säkra och fungerande då de tas i bruk.

K4. Segmentrapport	2020					
	Private Banking	Premium Banking	IT	Koncern-funktioner och övrigt	Elimineringar	Totalt
Räntenetto	28 431	27 124	2	3 341	–8	58 890
Provisionsnetto	47 962	14 955	–75	3 171	300	66 313
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	–26	49	–80	1 879	15	1 836
IT-intäkter	0	0	37 499	1 163	–16 733	21 929
Övriga intäkter	45	20	883	1 495	–1 264	1 180
Summa intäkter	**76 412**	**42 148**	**38 229**	**11 049**	**–17 690**	**150 148**
Personalkostnader	–15 812	–6 719	–19 945	–20 445	0	–62 921
Övriga kostnader	–8 765	–4 943	–12 418	–20 070	15 849	–30 348
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	–870	–271	–2 753	–10 844	2 433	–12 304
Intern kostnadsfördelning	–21 231	–19 906	0	41 137	0	0
Summa kostnader	**–46 677**	**–31 839**	**–35 116**	**–10 223**	**18 282**	**–105 573**
Resultat före nedskrivningar	**29 735**	**10 309**	**3 112**	**826**	**593**	**44 575**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	–442	–4 102	0	–314	0	–4 857
Rörelseresultat	**29 293**	**6 207**	**3 112**	**512**	**593**	**39 717**
Inkomstskatt	–6 022	–1 273	–643	–295	0	–8 232
Innehav utan bestämmande inflytande	0	0	1	0	0	1
Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**23 271**	**4 935**	**2 471**	**217**	**593**	**31 486**
Provisionsnetto						
Inlåning	66	462	0	254	0	782
Utlåning	437	1 787	0	20	–1	2 243
Betalningsförmedling	1 509	6 103	0	3 054	0	10 666
Fondprovisioner	45 836	4 690	0	707	–5 277	45 957
Förvaltningsprovisioner	11 504	901	0	3	–88	12 319
Värdepappersförmedling	13 758	1 058	0	1 236	0	16 052
Övriga provisioner	409	2 482	0	436	–56	3 271
Summa provisionsintäkter	**73 519**	**17 483**	**0**	**5 710**	**–5 422**	**91 290**
Provisionskostnader	–25 557	–2 528	–75	–2 539	5 722	–24 977
Summa provisionsnetto	**47 962**	**14 955**	**–75**	**3 171**	**300**	**66 313**
Affärsvolymer, ultimo						
Utlåning till allmänheten	1 906 010	2 269 915	0	203 088	–1 100	4 377 912
Inlåning från allmänheten	1 708 260	1 850 522	0	59 435	–12 847	3 605 371
Aktivt förvaltat kapital	6 926 757	503 058	0	6 373	0	7 436 187
Riskexponeringsbelopp	668 441	591 737	75 000	335 672	0	1 670 850
Aktieägarnas andel av eget kapital	87 969	92 142	25 531	86 714		292 357
Nyckeltal						
Avkastning på eget kapital (ROE), %	24,2	5,0	10,3	0,4		11,6
K/I-tal	0,61	0,76	0,92	0,93		0,70

	2019					
	Private Banking	Premium Banking	IT	Koncern-funktioner och övrigt	Elimineringar	Totalt
Räntenetto	23 630	26 306	0	3 988	–8	53 915
Provisionsnetto	41 931	12 884	–66	2 773	455	57 977
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	45	91	–22	3 780	1	3 894
IT-intäkter	0	0	33 281	114	–15 921	17 474
Övriga intäkter	75	15	932	920	–1 288	654
Summa intäkter	**65 681**	**39 295**	**34 125**	**11 574**	**–16 761**	**133 914**
Personalkostnader	–14 777	–6 306	–17 015	–18 872	0	–56 970
Övriga kostnader	–8 322	–4 677	–11 623	–18 088	14 016	–28 694
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	–863	–326	–2 629	–10 409	2 394	–11 834
Intern kostnadsfördelning	–20 694	–18 403	0	39 097	0	0
Summa kostnader	**–44 656**	**–29 713**	**–31 267**	**–8 273**	**16 411**	**–97 498**
Resultat före nedskrivningar	**21 025**	**9 582**	**2 858**	**3 301**	**–351**	**36 415**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	49	–2 968	0	–301	0	–3 221
Rörelseresultat	**21 073**	**6 614**	**2 858**	**3 000**	**–351**	**33 195**
Inkomstskatt	–4 337	–1 356	–590	–602	0	–6 885
Innehav utan bestämmande inflytande	0	0	1	0	0	1
Räkenskapsperiodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**16 736**	**5 258**	**2 268**	**2 398**	**–351**	**26 310**
Provisionsnetto						
Inlåning	74	475	0	305	0	854
Utlåning	520	2 056	0	7	–2	2 581
Betalningsförmedling	1 246	4 829	0	4 136	0	10 210
Fondprovisioner	40 643	3 742	0	656	–4 328	40 712
Förvaltningsprovisioner	10 699	683	0	–40	–49	11 293
Värdepappersförmedling	11 206	697	0	928	0	12 831
Övriga provisioner	454	2 191	0	575	–54	3 166
Summa provisionsintäkter	**64 841**	**14 673**	**0**	**6 567**	**–4 433**	**81 647**
Provisionskostnader	–22 910	–1 788	–66	–3 794	4 888	–23 670
Summa provisionsnetto	**41 931**	**12 884**	**–66**	**2 773**	**455**	**57 977**
Affärsvolymer						
Utlåning till allmänheten	1 875 540	2 220 801	0	13 688	0	4 110 029
Inlåning från allmänheten	1 709 835	1 620 502	0	51 383	–13 718	3 368 001
Aktivt förvaltat kapital	5 921 715	417 490	0	3 443	0	6 342 648
Riskexponeringsbelopp	704 402	603 533	36 118	239 053	0	1 583 106
Aktieägarnas andel av eget kapital	106 530	98 028	21 273	32 512		258 343
Nyckeltal						
Avkastning på eget kapital (ROE), %	16,8	5,2	16,7	7,6		10,7
K/I-tal	0,68	0,76	0,92	0,71		0,73

Ålandsbanken rapporterar segmentrapporten i enlighet med IFRS 8, vilket innebär att segmentrapporten speglar den information som ledningen i koncernen erhåller.

Private Banking innefattar Private Banking-verksamheten på Åland, i Finland, i Sverige samt kapitalförvaltning (Ålandsbanken Fondbolag Ab, Ålandsbanken Fonder Ab, Ålandsbanken Fonder II Ab samt Ålandsbanken Fonder III Ab). Premium Banking innefattar verksamheten inom samtliga kundsegment exklusive Private Banking på Åland, i Finland, i Sverige samt kapitalförvaltning. IT innefattar dotterbolaget Crosskey Banking Solutions Ab Ltd inklusive Model IT Oy och S-Crosskey Ab. Koncernfunktioner och övrigt innefattar alla centrala funktioner inom koncernen inklusive Treasury samt partnersamarbeten. Ab Compass Card Oy Ltd ingick fram till och med augusti 2019 i Koncernfunktioner och övrigt. Från och med september 2019 då Ab Compass Card Oy Ltd fusionerades med moderbolaget ingår Ålandsbankens kortaffär i Private Banking och Premium Banking medan kortaffärer med partnersamarbeten ingår i Koncernfunktioner och övrigt.

K5. Produktområden

	2020					
	Dagligbanks-tjänster inkl. inlåning	Finansierings-tjänster	Placerings-tjänster	IT-tjänster	Övrigt	Totalt
Räntenetto	7 197	50 706	0	–73	1 060	58 890
Provisionsnetto	9 904	2 660	53 833	–75	–7	66 313
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	0	50	0	–80	1 866	1 836
IT-intäkter	0	0	0	21 929	0	21 929
Övriga intäkter	0	0	0	0	1 180	1 180
Summa intäkter	**17 101**	**53 416**	**53 833**	**21 701**	**4 098**	**150 148**

	2019					
	Dagligbanks-tjänster inkl. inlåning	Finansierings-tjänster	Placerings-tjänster	IT-tjänster	Övrigt	Totalt
Räntenetto	7 017	44 576	0	–118	2 441	53 915
Provisionsnetto	9 280	2 773	45 839	–66	152	57 977
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	0	74	0	–22	3 842	3 894
IT-intäkter	0	0	0	17 474	0	17 474
Övriga intäkter	0	0	0	19	635	654
Summa intäkter	**16 296**	**47 422**	**45 839**	**17 286**	**7 070**	**133 914**

Dagligbankstjänster omfattar räntenetto från samtliga inlåningskonton, det vill säga även sparkonton, tidsbundna depositioner och likvidkonton kopplade till värdepappersdepåer, provisionsnetto från inlåning, kassa- och betaltjänster, kort, Premium-konceptet, bankfack med mera, samt intäkter från valutaväxlingar. Samtliga intäkter från Ab Compass Card Oy Ltd ingår.

Finansieringstjänster omfattar räntenetto från samtliga utlåningsprodukter, det vill säga även depåkrediter, samt utlåningsprovisioner och garantiprovisioner.

Placeringstjänster omfattar intäkter från diskretionär förvaltning, rådgivande förvaltning, fondförvaltning, värdepappersförmedling. Intäkter från inlåningskonton och krediter som kan vara en del av kundens förmögenhetsförvaltning redovisas under dagligbankstjänster respektive finansieringstjänster.

IT-tjänster omfattar Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:s verksamhet.

K6. Geografisk fördelning

	2020			2019		
	Finland	Sverige	Totalt	Finland	Sverige	Totalt
Räntenetto	31 695	27 194	58 890	32 340	21 575	53 915
Provisionsnetto	51 506	14 807	66 313	45 924	12 053	57 977
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2 043	–206	1 836	4 001	–108	3 894
IT-intäkter	19 395	2 533	21 929	16 013	1 461	17 474
Övriga intäkter	988	192	1 180	585	69	654
Summa intäkter	**105 628**	**44 520**	**150 148**	**98 863**	**35 050**	**133 914**
Personalkostnader	–47 897	–15 024	–62 921	–43 395	–13 575	–56 970
Övriga kostnader	–14 330	–16 018	–30 348	–13 874	–14 820	–28 694
Avskrivningar	–11 101	–1 203	–12 304	–10 543	–1 291	–11 834
Summa kostnader	**–73 328**	**–32 245**	**–105 573**	**–67 811**	**–29 687**	**–97 498**
Resultat före nedskrivningar	**32 299**	**12 275**	**44 575**	**31 052**	**5 364**	**36 415**
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	–4 580	–278	–4 857	–3 236	16	–3 221
Rörelseresultat	**27 719**	**11 998**	**39 717**	**27 815**	**5 379**	**33 195**
Inkomstskatt	–5 745	–2 487	–8 232	–5 770	–1 116	–6 885
Innehav utan bestämmande inflytande	1	0	1	1	0	1
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna i Ålandsbanken Abp	**21 975**	**9 511**	**31 486**	**22 046**	**4 263**	**26 310**
Affärsvolymer, ultimo						
Utlåning till allmänheten	2 818 884	1 559 029	4 377 912	2 751 887	1 358 142	4 110 029
Inlåning från allmänheten	2 572 244	1 033 127	3 605 371	2 443 877	924 124	3 368 001
Aktivt förvaltat kapital	3 961 021	3 475 166	7 436 187	3 638 064	2 704 583	6 342 648
Riskexponeringsbelopp	1 037 299	633 551	1 670 850	1 033 877	549 229	1 583 106
Allokerat eget kapital	232 870	59 486	292 357	200 583	57 759	258 343
Nyckeltal						
Avkastning på eget kapital efter skatt (ROE), %	10,2	16,6	11,6	11,4	7,9	10,7
K/I-tal	0,69	0,72	0,70	0,69	0,85	0,73

K7. Räntenetto	2020			2019		
	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig ränta, %	Medelsaldo	Ränta	Genomsnittlig ränta, %
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	599 227	–217	–0,04	519 875	–143	–0,03
Utlåning till allmänheten	4 192 994	65 120	1,55	4 008 195	61 281	1,53
Skuldebrev	745 678	304	0,04	841 936	550	0,07
Räntebärande tillgångar	**5 537 900**	**65 206**	**1,18**	**5 370 006**	**61 689**	**1,15**
Derivatinstrument	23 731	1 309		21 614	995	
Övriga tillgångar	173 748	7		133 019	30	
Summa tillgångar	**5 735 379**	**66 523**		**5 524 639**	**62 713**	
varav räntor enligt effektiv räntemetod		66 124			62 462	
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	394 405	–408	–0,10	200 718	–506	–0,25
Inlåning från allmänheten	3 424 885	2 305	0,07	3 235 900	3 439	0,11
Emitterade skuldebrev	1 446 689	2 749	0,19	1 661 438	3 276	0,20
Efterställda skulder	36 065	1 148	3,18	41 331	1 259	3,05
Räntebärande skulder	**5 302 044**	**5 794**	**0,11**	**5 139 387**	**7 469**	**0,15**
Derivatinstrument	13 898	1 740		10 987	1 196	
Övriga skulder	146 873	99		128 765	135	
Summa skulder	**5 462 815**	**7 633**		**5 279 139**	**8 800**	
Summa eget kapital	272 564			245 500		
Summa skulder och eget kapital	**5 735 379**			**5 524 639**		
varav räntor enligt effektiv räntemetod		7 303			–8 750	
Räntenetto		**58 890**			**53 915**	
Räntemarginal			1,07			1,00
Placeringsmarginal			1,03			0,98

Räntor från derivatinstrument redovisas tillsammans med den post som de säkrar inom ramen för säkringsredovisning (säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring).

Räntemarginal är ränta på räntebärande tillgångar dividerat med medelsaldo för tillgångar minus ränta på räntebärande skulder dividerat med medelsaldo för skulder. Medelsaldo beräknas som ett medeltal av 13 månaders ultimovärden.

Placeringsmarginal är räntenetto i förhållande till balansomslutning i genomsnitt.

K8. Provisionsnetto	2020	2019
Inlåning	782	854
Utlåning	2 243	2 581
Betalningsförmedling	10 666	10 210
Fondprovisioner	45 957	40 712
Förvaltningsprovisioner	12 319	11 293
Värdepappersförmedling	16 052	12 831
Juridiska tjänster	732	664
Garantiprovisioner	417	192
Övriga provisioner	2 123	2 310
Summa provisionsintäkter	**91 290**	**81 647**
Betalningsprovisionskostnader	–3 808	–4 021
Fondprovisionskostnader	–17 389	–16 642
Förvaltningsprovisionskostnader	–1 048	–810
Värdepappersprovisionskostnader	–2 132	–1 628
Övriga provisionskostnader	–599	–569
Summa provisionskostnader	**–24 977**	**–23 670**
Provisionsnetto	**66 313**	**57 977**

K9. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde

	2020			2019		
	Realiserat	Orealiserat	Totalt	Realiserat	Orealiserat	Totalt
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen						
Derivatinstrument	0	–15	–15	0	–11	–11
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**0**	**–15**	**–15**	**0**	**–11**	**–11**
Säkringsredovisning						
varav säkringsinstrument	268	–428	–160	–477	3 468	2 991
varav säkrad post	–425	334	–91	522	–3 413	–2 890
Säkringsredovisning	**–157**	**–94**	**–251**	**46**	**55**	**101**
Nettoresultat från valutaomvärdering	**0**	**–331**	**–331**	**0**	**162**	**162**
Modifieringsresultat och ECL	**0**	**–40**	**–40**	**0**	**113**	**113**
Nettointäkter från finansiella tillgångar	**2 472**	**0**	**2 472**	**3 528**	**0**	**3 641**
Summa	**2 315**	**–479**	**1 836**	**3 574**	**319**	**3 894**

K10. Övriga intäkter

	2020	2019
Intäkter från investeringar i form av eget kapital	0	1
Nettoresultat från förvaltningsfastigheter	16	–43
Hyresintäkter från fastigheter	50	65
Övriga intäkter	1 023	552
Summa	**1 090**	**575**
Specifikation över nettoresultat från förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	40	14
Realisationsvinster	18	0
Övriga kostnader	–41	–56
Summa	**16**	**–43**

K11. Personalkostnader

	2020	2019
Löner och arvoden	48 935	44 219
Ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp	546	259
Pensionskostnader	8 221	7 834
Övriga lönebikostnader	5 220	4 658
Summa	**62 921**	**56 970**
varav rörliga personalkostnader	2 559	2 259
varav kostnader för personalomställning	309	79

Rörliga personalkostnader och kostnader för personalomställning redovisas inklusive sociala avgifter.

Löner och arvoden		
Styrelse	339	357
Ledande befattningshavare	2 824	2 733
Övriga	46 318	41 389
Summa	**49 481**	**44 479**

Styrelsen avser samtliga styrelsemedlemmar i respektive bolag i koncernen. Ledande befattningshavare avser koncernledning samt verkställande direktör och vice verkställande direktör i dotterbolag.

Löner och arvoden till ledande befattningshavare		
Löner och arvoden	2 463	2 499
Aktierelaterade ersättningar	361	234
Summa	**2 824**	**2 733**

Pensionskostnader		
Verkställande direktör	75	71
Ledande befattningshavare	375	405
Övriga	7 771	7 358
Summa	**8 221**	**7 834**
Pensionskostnader		
Förmånsbestämd plan	1 005	944
Avgiftsbestämd plan	7 216	6 890
Summa	**8 221**	**7 834**

	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Antal anställda						
Åland	262	233	495	247	222	469
Finland	104	106	210	83	103	186
Sverige	101	67	168	98	63	161
Summa	**467**	**406**	**873**	**428**	**388**	**816**
Arbetad tid omräknad till heltidstjänster						
Ålandsbanken Abp			452			434
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd			268			238
Ab Compass Card Oy Ltd						2
Ålandsbanken Fondbolag Ab			31			26
Totalt antal tjänster omräknat från arbetad tid			**751**			**700**

	Män	Kvinnor		Män	Kvinnor	
Könsfördelning, %						
Styrelse	67	33		67	33	
Ledande befattningshavare	82	18		82	18	

Styrelse avser styrelsen för Ålandsbanken Abp.

	2020				2019			
	Verk-ställande direktör	Ledande befattnings-havare	Övriga risktagare	Övriga	Verk-ställande direktör	Ledande befattnings-havare	Övriga risktagare	Övriga
Totala ersättningar								
Intjänade fasta ersättningar	351	1 750	11 405	33 724	331	1 850	10 764	29 640
Avsättningar till pensioner	75	375	2 029	5 742	71	405	2 072	5 224
Intjänade rörliga ersättningar	152	571	1 309	218	114	437	1 098	244
Summa	**578**	**2 696**	**14 743**	**39 684**	**517**	**2 692**	**13 933**	**35 171**
varav uppskjutna rörliga ersättningar	61	228	227	0	46	142	172	0
varav tilldelade rörliga ersättningar	91	343	1 081	218	68	295	925	244
Antal personer som enbart fått fast ersättning	0	3	88	757	0	5	89	734
Antal personer som fått både fast och rörlig ersättning	1	7	69	43	1	7	59	44
Summa	**1**	**10**	**157**	**800**	**1**	**12**	**148**	**778**
Ingående uppskjutna rörliga ersättningar	139	299	677	0	211	531	823	0
Årets uppskjutna rörliga ersättningar	61	228	227	0	46	142	172	0
Utbetalt under året	–24	–33	–171	0	–113	–362	–307	0
Justerat under året	0	–2	–211	0	–4	–13	–11	0
Utgående uppskjutna rörliga ersättningar	**176**	**492**	**523**	**0**	**139**	**299**	**677**	**0**
Aktiesparprogram 2015–2016								
Program 2015								
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp				0				11
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del				0				2
Program 2016								
Redovisad kostnad avseende ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp				12				156
Redovisad kostnad för sociala avgifter avseende aktierelaterad del				5				10
Total redovisad kostnad				**17**				**179**

VILLKOR OCH ERSÄTTNINGAR

Generellt

Bankens ersättningssystem ska vara förenligt med koncernens företagsstrategi, mål och värderingar samt vara förenligt med och främja god och effektiv riskhantering. Ersättningssystemet ska vara så konstruerat att det inte motverkar koncernens långsiktiga intressen. En analys utförs av hur ersättningssystemet påverkar de finansiella risker som banken utsätts för och hanteringen av dessa risker. Det ska finnas en lämplig balans mellan fasta och rörliga ersättningar. Koncernens sammanlagda ersättningar för en enskild förtjänstperiod ska inte bygga upp och belöna risker som kan äventyra koncernens långsiktiga intressen.

Bankens har ett resultatbaserat ersättningssystem i vilket den verkställande direktören och ledande befattningshavare ingår. Dessutom finns separata resultatbaserade ersättningssystem för personal inom affärsområdena. Den resultatbaserade ersättningen kan för enskild individ maximalt uppgå till ett belopp motsvarande 12 månadslöner per verksamhetsår.

Styrelsen

Styrelsemedlemmarnas arvoden fastställs av bolagsstämman. För tiden från bolagsstämman 2020 till utgången av 2021 års bolagsstämma utgår dels ett årsarvode, dels ett mötesarvode för varje bevistat styrelse- och kommittémöte. Till styrelsens ordförande utgår ett årsarvode om 30 000 euro och till styrelsens vice ordförande utgår ett arvode om 28 000 euro. Övriga styrelsemedlemmar erhåller vardera ett årsarvode om 26 000 euro. Dessutom erläggs ett mötesarvode för varje bevistat styrelsemöte. Mötesarvodet uppgår för ordföranden till 1 000 euro och för övriga medlemmar till 750 euro per bevistat möte. Till medlem i styrelsens kommittéer erläggs 750 euro per bevistat möte. Till respektive kommittés ordförande erläggs ett mötesarvode om 1 000 euro per bevistat möte. Bankens styrelsemedlemmar omfattas inte av aktiebaserade ersättningssystem.

Verkställande direktör

Verkställande direktören har en månadslön om 28 000 euro. Därtill har verkställande direktören fri bilförmån, rätt till i banken allmänt tillämpade personalförmåner och möjlighet till rörlig ersättning. Under 2020 utbetalades till verkställande direktören en ersättning om totalt 450 188 euro inklusive naturaförmåner och rörliga ersättningar. Av den rörliga ersättningen som har utbetalats 2020 har 46 242 euro utbetalats i kontanter och 40 726 euro i aktier i banken i enlighet med externa regelverk.

Verkställande direktörens pensionsålder uppgår till lägst 65 år och högst 70 år. Verkställande direktören beviljas pension i enlighet med ArPL-reglerna. Verkställande direktören är inte berättigad till tilläggspension utöver den allmänna lagstadgade pensionen. Uppsägningstid från verkställande direktörens sida är nio (9) månader. Under uppsägningstiden utgår ordinarie månadslön. Vid uppsägning från bankens sida har verkställande direktören enligt sitt uppdragsavtal rätt till ett avgångsvederlag om sammanlagt nio (9) månadslöner. Inga andra ersättningar utgår vid sådan avgång.

Ledande befattning

Ersättning till ledande befattningshavare utgår som fast individuell månadslön och som förmån allmänt tillämpade personalförmåner i banken samt möjlighet till rörlig ersättning. Ledande befattningshavare i koncernen omfattas inte av något tilläggspensionsarrangemang. För ledningsgruppsmedlemmar bosatta i Sverige har det, på grund av avvikande pensionssystem i Sverige, tecknats premiebaserade tilläggspensionsförsäkringar med pensionsålder 65 år.

Uppgifter om resultatbaserad (rörlig) ersättning och aktiebaserade ersättningssystem

För risktagare[1] erläggs den resultatbaserade ersättningen i sin helhet vid fastställandet av ersättningen om den faktiska ersättningens belopp för en enskild individ för en förtjänstperiod om ett år uppgår till maximalt 50 000 euro. Överstiger ersättningen 50 000 euro ska utbetalningen av minst 40 procent av den resultatbaserade ersättningen uppskjutas med minst tre år, så kallad uppskovstid. Om den resultatbaserade ersättningen för en individ utgör en särskilt stor andel av det totala beloppet av den fasta och den resultatbaserade ersättningen ska utbetalningen av minst 60 procent av den resultatbaserade ersättningen skjutas upp på motsvarande sätt. Då Ålandsbanken Abp är ett börsnoterat bolag erläggs minst 50 procent av den resultatbaserade ersättningen i aktier i banken. Med anledning av att Ålandsbanken Fondbolag Ab är ett fondbolag, måste minst 50 procent av den rörliga ersättningen till risktagare anställda i Ålandsbanken Fondbolag Ab utbetalas i fondandelar. Tilldelade aktier/fonder måste innehas under minst 12 månader, så kallad väntetid, innan ersättningstagaren kan disponera över dessa. Utbetalningen kan ytterligare uppskjutas med beaktande av en helhetsbedömning baserad på koncernens konjunkturcykel, affärsverksamhetens natur och risker samt individens arbetsuppgifter och ansvar. Banken har rätt att avstå från att utbetala uppskjuten resultatbaserad ersättning om koncernens finansiella ställning försämrats väsentligt.

Aktiesparprogram

Ålandsbanken har sedan år 2015 haft två pågående aktiesparprogram som omfattar anställda i koncernen. Programmen består av aktierelaterad ersättning som är uppskjuten i 3 år. Den aktierelaterade ersättningen tilldelas i form av prestationsrätter (framtida aktier i Ålandsbanken Abp), för de deltagare som har kvar sina tecknade sparaktier i öronmärkt förvar, vid aktiesparprogrammets utgång. Målsättningen med programmet är att ytterligare förstärka personalens motivation, delaktighet och långsiktiga koppling till koncernen genom att på förmånliga villkor erbjuda samtliga anställda möjligheten att förvärva aktier i banken. Det första aktiesparprogrammet, med start 2015, avslutades under 2019. I mars 2020 emitterade Ålandsbanken nya B-aktier för att uppfylla sina skyldigheter inom ramen för det andra aktiesparprogrammet, med start 2016. I samband med detta avslutades aktiesparprogrammet.

För information om antalet aktier kopplade till de rörliga ersättningsprogrammen, se avsnittet Aktiefakta.

[1] Med risktagare avses i bankens ersättningspolicy personal som anses ha en väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Banken har fastställd kvalitativa och kvantitativa kriterier i syfte att identifiera de anställda som har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

K12. Övriga kostnader	2020	2019
IT-kostnader (exklusive marknadsdata)	13 165	9 853
Hyror	659	447
Övriga lokal- och fastighetskostnader	1 516	1 410
Marknadsföringskostnader	2 346	2 763
Informationstjänster	2 435	2 395
Personalrelaterade kostnader	1 796	2 572
Resekostnader	368	1 211
Köpta tjänster	2 638	2 049
Garantiavgift[1]	5	4
Stabilitetsavgift	2 656	1 762
Övriga kostnader	6 475	6 778
Tillverkning för eget bruk	–3 711	–2 549
Summa	**30 348**	**28 694**

[1] I garantiavgift ingår insättningsgarantiavgift och avgift till Ersättningsfonden för investerare.

Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
Insättningsgarantiavgift	1 268	1 132
Erlagt av Gamla Insättningsgarantifonden	–1 268	–1 132
Stabilitetsavgift	2 656	1 762
Förvaltningsavgift	23	32
Summa	**2 679**	**1 794**

Med 2020-års avgiftsnivå har banken insättningsgarantiavgifter cirka elva år framöver till godo.

	Bolagsstämmo–vald revisor	Bolagsstämmo-vald revisor
Utbetalda arvoden till revisorer		
Utbetalda revisionsarvoden	380	407
Utbetalda konsultarvoden		
Enligt revisionslagen 1 § 1 mom. 2 punkt	50	76
Skatteärenden	125	80
Övrigt	141	76
Summa	**696**	**639**

Beloppen är inklusive moms.
Utbetalda arvoden till KPMG Oy Ab för övriga tjänster än revision uppgår till 150 tusen euro (109).

K13. Förväntade kreditförluster	2020					
	Nya och ökade individuella nedskrivningar	Återfört från tidigare gjorda reserveringar	Utnyttjat för konstaterade förluster	Konstaterade förluster	Återvinning av konstaterade förluster	Totalt
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt från åtaganden utanför balansräkningen						
Utlåning till allmänheten	12 106	–7 669	–5 021	5 619	–605	4 430
Åtaganden utanför balansräkningen	439	–69	0	0	0	370
Skuldebrev	180	–123	0	0	0	58
Summa förväntade kreditförluster	**12 725**	**–7 861**	**–5 021**	**5 619**	**–605**	**4 857**
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Skuldebrev	403	–313				90
Summa förväntade kreditförluster via övrigt totalresultat	**403**	**–313**	**0**	**0**	**0**	**90**

	2019					
	Nya och ökade individuella nedskrivningar	Återfört från tidigare gjorda reserveringar	Utnyttjat för konstaterade förluster	Konstaterade förluster	Återvinning av konstaterade förluster	Totalt
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt från åtaganden utanför balansräkningen						
Utlåning till allmänheten	10 649	–7 540	–1 982	2 685	–588	3 224
Åtaganden utanför balansräkningen	82	–108	–2	0	0	–27
Skuldebrev	291	–267	0	0	0	24
Summa förväntade kreditförluster	**11 023**	**–7 916**	**–1 983**	**2 685**	**–588**	**3 221**
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Skuldebrev	578	–598				–21
Summa förväntade kreditförluster via övrigt totalresultat	**578**	**–598**	**0**	**0**	**0**	**–21**

Förväntade kreditförluster via övrigt totalresultat redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde.

	2020				2019			
	Reserv för individuellt värderade fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättning för förväntade förluster för åtaganden utanför balansräkningen	Reserv för förväntade förluster för skuldebrev som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Reserv för individuellt värderade fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättning för förväntade förluster för åtaganden utanför balansräkningen	Reserv för förväntade förluster för skuldebrev som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	Totalt
Förändring av reserv för nedskrivningar								
Reserv vid årets ingång	12 445	38	135	12 618	11 308	65	111	11 485
Nya och ökade individuella nedskrivningar	10 016	80	180	10 276	10 882	105	291	11 278
Förändringar till följd av förändringar i skattningsmetod (netto)	2 091	358		2 449	–233	–23		–255
Återfört från tidigare gjorda reserveringar	–7 669	–69	–123	–7 861	–7 540	–108	–267	–7 916
Utnyttjat för konstaterade förluster	–5 021	0	0	–5 021	–1 982	–2	0	–1 983
Valutakursdifferenser och övriga justeringar	23	1		25	9	0		9
Reserv vid årets utgång	**11 884**	**409**	**193**	**12 486**	**12 445**	**38**	**135**	**12 618**
Fordringar med anståndsåtgärder								
Utlåning till allmänheten								
Fordringar utan förfallna belopp och fordringar med förfallna belopp <=30 dagar				23 282				23 748
Fordringar med förfallna belopp >30 dagar				370				378
Fallerade fordringar				3 072				1 061
Balansvärde, brutto				**26 724**				**25 188**

Med fordringar med anståndsåtgärder avses lånefordringar för vilka banken har beviljat låntagaren eftergifter med anledning av dennes uppenbart försämrade ekonomiska situation i syfte att undvika problem i låntagarens återbetalningsförmåga och därmed maximera återbetalningen av den utestående fordran. Eftergifterna kan omfatta justerade lånevillkor, såsom amorteringsuppskov, reducerad räntemarginal eller förlängd återbetalningstid, eller refinansiering, vilket kan innebära att en kredit i nära anslutning till sin ursprungliga förfallodag har återbetalats i sin helhet och i samband med detta ersatts av en ny kredit. Redovisat värde avser bruttoexponering och omfattar inte enbart omstrukturerade krediter utan även andra krediter i en kundhelhet.

K14. Inkomstskatt	2020	2019
Resultaträkningen		
Skatt avseende tidigare år	331	–113
Aktuell skatt	6 519	4 332
Förändring av uppskjuten skatt	1 381	2 666
Summa	**8 232**	**6 885**
Nominell skattesats i Finland, %	20,0	20,0
Ej skattepliktiga intäkter/avdragsgilla kostnader, %	0,0	0,3
Svensk skattesats , %	0,6	0,4
Skatt avseende tidigare år, %	0,2	–0,3
Övrigt, %	0,0	0,4
Effektiv skattesats, %	**20,7**	**20,7**
Övrigt totalresultat		
Förändring av uppskjuten skatt	–294	259
Summa	**–294**	**259**

Skattesatsen i Sverige är 21,4 procent.

K15. Resultat per aktie	2020	2019
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna	**31 486**	**26 310**
Genomsnittligt antal aktier före utspädning	15 579 412	15 523 141
Genomsnittlig utspädningseffekt		23 845
Genomsnittligt antal aktier efter utspädning	15 579 412	15 546 986
Resultat per aktie, euro	**2,02**	**1,69**
Resultat per aktie efter utspädning, euro	**2,02**	**1,69**

Vid beräkning av resultatet per aktie beräknas antalet aktier i genomsnitt som ett vägt medeltal av under perioden utestående aktier.

Noter till koncernens balansräkning

K16. Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	2020							
	Värderat till verkligt värde via resultaträkningen		Värdering via övrigt totalresultat		Värdering till upplupet anskaffningsvärde			
	Innehav för handel	Säkrings-redovisning	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanken						665 072	665 072	665 072
Skuldebrev			166 869	324 057		286 757	777 683	780 220
Utlåning till kreditinstitut						51 038	51 038	51 038
Utlåning till allmänheten					129 784	4 248 129	4 377 912	4 427 713
Aktier och andelar				12 882			12 882	12 882
Aktier och andelar i intresseföretag						1 449	1 449	1 449
Derivatinstrument	7 856	16 764					24 620	24 620
Upplupna ränteintäkter						9 507	9 507	9 507
Fondlikvidfordringar						25 859	25 859	25 859
Summa finansiella tillgångar	**7 856**	**16 764**	**166 869**	**336 939**	**129 784**	**5 287 810**	**5 946 022**	**5 998 360**
Icke-finansiella tillgångar							89 036	
Summa tillgångar							**6 035 058**	

[1] Räntekomponenten i avtalet är föremål för säkringsredovisning.

2020	Värderat till verkligt värde via resultaträkningen		Värdering via övrigt totalresultat		Värdering till upplupet anskaffningsvärde			
	Innehav för handel	Säkrings-redovisning	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Skulder till kreditinstitut						509 491	509 491	509 537
Inlåning från allmänheten						3 605 371	3 605 371	3 605 410
Emitterade skuldebrev					900 903	540 029	1 440 933	1 442 560
Derivatinstrument	7 847	7 121					14 968	14 968
Efterställda skulder						36 913	36 913	37 415
Upplupna räntekostnader						4 287	4 287	4 287
Fondlikvidskulder						18 636	18 636	18 636
Övrigt						14 664	14 664	14 664
Summa finansiella skulder	**7 847**	**7 121**			**900 903**	**4 729 391**	**5 645 262**	**5 647 477**
Icke-finansiella skulder							97 428	
Summa skulder							**5 742 690**	

[1] Räntekomponenten i avtalet är föremål för säkringsredovisning.

2019	Värderat till verkligt värde via resultaträkningen		Värdering via övrigt totalresultat		Värdering till upplupet anskaffningsvärde			
	Innehav för handel	Säkrings-redovisning	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Säkrings-redovisning[1]	Övrigt	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanken						489 886	489 886	489 886
Skuldebrev			187 696	356 807		244 783	789 286	790 787
Utlåning till kreditinstitut						66 085	66 085	66 085
Utlåning till allmänheten					101 680	4 008 349	4 110 029	4 130 215
Aktier och andelar				9 370			9 370	9 370
Aktier och andelar i intresseföretag						293	293	293
Derivatinstrument	5 467	15 773					21 240	21 240
Upplupna ränteintäkter						9 044	9 044	9 044
Fondlikvidfordringar						20 194	20 194	20 194
Summa finansiella tillgångar	**5 467**	**15 773**	**187 696**	**366 176**	**101 680**	**4 838 635**	**5 515 428**	**5 537 115**
Icke-finansiella tillgångar							92 072	
Summa tillgångar							**5 607 500**	
Skulder till kreditinstitut						210 035	210 035	209 088
Inlåning från allmänheten						3 368 001	3 368 001	3 368 100
Emitterade skuldebrev					1 155 208	448 749	1 603 957	1 618 022
Derivatinstrument	6 912	5 153					12 065	12 065
Efterställda skulder						36 100	36 100	38 479
Upplupna räntekostnader						5 033	5 033	5 033
Fondlikvidskulder						13 041	13 041	13 041
Övrigt						12 599	12 599	12 599
Summa finansiella skulder	**6 912**	**5 153**			**1 155 208**	**4 093 559**	**5 260 831**	**5 276 427**
Icke-finansiella skulder							88 313	
Summa skulder							**5 349 145**	

[1] Räntekomponenten i avtalet är föremål för säkringsredovisning.

K17. Värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde		2020			
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skuldebrev		477 918	13 008		490 926
Utlåning till allmänheten			129 784		129 784
Aktier och andelar		857		12 026	12 882
Derivatinstrument			24 620		24 620
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde		**478 775**	**167 411**	**12 026**	**658 212**
Emitterade skuldebrev			900 903		900 903
Derivatinstrument			14 968		14 968
Summa finansiella skulder till verkligt värde		**0**	**915 871**	**0**	**915 871**
	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde					
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	665 072		665 072		665 072
Skuldebrev	286 757		289 294		289 294
Utlåning till kreditinstitut	51 038		51 038		51 038
Aktier i ägarintresseföretag	1 449			1 449	1 449
Utlåning till allmänheten	4 248 129		4 297 930		4 297 930
Summa finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde	**5 252 445**	**0**	**5 303 333**	**1 449**	**5 304 783**
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	509 491		509 537		509 537
Inlåning från allmänheten	3 605 371		3 605 410		3 605 410
Emitterade skuldebrev	1 440 933		541 657		541 657
Efterställda skulder	36 913		37 415		37 415
Summa finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	**5 592 707**	**0**	**4 694 019**	**0**	**4 694 019**

		2019			
		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skuldebrev		544 503			544 503
Utlåning till allmänheten			101 680		101 680
Aktier och andelar		8	4	9 358	9 370
Derivatinstrument			21 240		21 240
Summa finansiella tillgångar till verkligt värde		**544 510**	**122 924**	**9 358**	**676 793**
Emitterade skuldebrev			1 155 208		1 155 208
Derivatinstrument		0	12 065		12 065
Summa finansiella skulder till verkligt värde		**0**	**1 167 273**	**0**	**1 167 273**
	Redovisat värde	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar och skulder redovisade till upplupet anskaffningsvärde					
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	489 886		489 886		489 886
Skuldebrev	244 783		246 284		246 284
Utlåning till kreditinstitut	66 085		66 085		66 085
Aktier i ägarintresseföretag	293			293	293
Utlåning till allmänheten	4 008 349		4 028 535		4 028 535
Summa finansiella tillgångar till upplupet anskaffningsvärde	**4 809 397**	**0**	**4 830 791**	**293**	**4 831 084**
Skulder					
Skulder till kreditinstitut	210 035		209 088		209 088
Inlåning från allmänheten	3 368 001		3 368 100		3 368 100
Emitterade skuldebrev	1 603 957		462 814		462 814
Efterställda skulder	36 100		38 479		38 479
Summa finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	**5 218 093**	**0**	**4 078 481**	**0**	**4 078 481**

Nivå 1	Instrument med noterade marknadspriser
Nivå 2	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata
Nivå 3	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

	2020	2019
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Förändring i innehav i nivå 3		
Redovisat värde vid årets ingång	9 358	2 538
Nyanskaffning	2 506	2 823
Avyttrat/förfallet under året		–641
Realiserad värdeförändring		151
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	161	4 488
Redovisat värde vid årets utgång	**12 026**	**9 358**

Ingen överföring mellan nivå 1 och 2 har skett.

Finansiella instrument för vilka det finns prisuppgifter som är lättillgängliga och som representerar verkliga och frekvent förekommande transaktioner värderas till aktuellt marknadspris. För finansiella tillgångar används aktuell köpkurs och för finansiella skulder används aktuell säljkurs. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

För finansiella instrument för vilka tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. Sådana modeller kan exempelvis bygga på prisjämförelser, nuvärdesberäkningar eller optionsvärderingsteori, beroende på instrumentets karaktär. I modellerna används indata i form av marknadspriser och andra variabler som bedöms påverka prissättningen. De modeller och indata som ligger till grund för värderingarna valideras regelbundet för att säkerställa att de överensstämmer med marknadspraxis och vedertagen finansiell teori.

VÄRDERINGSHIERARKIN

Finansiella instrument som värderats enligt marknadsnoteringar på en aktiv marknad för identiska tillgångar/skulder kategoriseras som nivå 1. Finansiella instrument som värderats med värderingsmodeller som i allt väsentligt bygger på marknadsdata kategoriseras som nivå 2. Finansiella instrument som värderats med hjälp av modell som bygger på indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter kategoriseras i nivå 3. Dessa innehav består i allt väsentligt av onoterade aktier. Sådana innehav av egetkapitalinstrument där Ålandsbanken vid första redovisningstillfället, eller vid övergången till IFRS 9, har gjort ett oåterkalleligt val att redovisa efterföljande förändringar av det verkliga värdet i övrigt totalresultat.

Finansiella instrument värderade till verkligt värde har i ovan tabeller klassificerats med avseende på hur de värderats och graden av marknadsdata som använts vid värderingen på balansdagen. Om klassificeringen på balansdagen har förändrats i jämförelse med klassificeringen vid föregående årsskifte har instrumentet flyttats mellan nivåerna i tabellen. Instrument har inte flyttats mellan nivåerna 1 och 2. Förändringar i nivå 3 framgår av separat tabell.

K18. Tillgångar och skulder per valuta	2020				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	593 681	71 066	120	205	665 072
Skuldebrev	399 139	338 561	39 984	0	777 683
Utlåning till kreditinstitut	29 750	6 032	2 252	13 004	51 038
Utlåning till allmänheten	2 795 200	1 560 479	22 233	0	4 377 912
Derivatinstrument	18 868	5 751	0	0	24 620
Övriga ej valutafördelade poster	138 733				138 733
Summa tillgångar	**3 975 371**	**1 981 889**	**64 590**	**13 209**	**6 035 058**
Skulder till kreditinstitut	147 665	361 133	692	0	509 491
Inlåning från allmänheten	2 508 712	1 006 055	72 084	18 521	3 605 371
Emitterade skuldebrev	936 879	504 053	0	0	1 440 933
Derivatinstrument	9 208	5 760	0	0	14 968
Efterställda skulder	16 981	19 932	0	0	36 913
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	427 383				427 383
Summa skulder och eget kapital	**4 046 828**	**1 896 933**	**72 776**	**18 521**	**6 035 058**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		–1 917	–8 984	–5 787	
Nettoposition i valuta (EUR)		86 873	798	475	88 145

Nettopositionen i svenska kronor är huvudsakligen den strukturella position som uppstår då koncernens redovisning upprättas i euro, och de svenska filialernas redovisning är i svenska kronor.

	2019				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	440 684	48 929	99	175	489 886
Skuldebrev	488 737	300 549	0	0	789 286
Utlåning till kreditinstitut	20 515	31 258	2 847	11 465	66 085
Utlåning till allmänheten	2 723 728	1 359 551	26 749	0	4 110 029
Derivatinstrument	17 693	3 547	0	0	21 240
Övriga ej valutafördelade poster	130 973				130 973
Summa tillgångar	**3 822 330**	**1 743 835**	**29 695**	**11 640**	**5 607 500**
Skulder till kreditinstitut	176 326	29 346	1 672	2 691	210 035
Inlåning från allmänheten	2 327 265	938 392	82 957	19 388	3 368 001
Emitterade skuldebrev	1 278 342	325 615	0	0	1 603 957
Derivatinstrument	7 049	3 810	1 206	0	12 065
Efterställda skulder	16 955	19 145	0	0	36 100
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	377 342				377 342
Summa skulder och eget kapital	**4 183 279**	**1 316 308**	**85 835**	**22 078**	**5 607 500**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		361 959	–56 146	–10 591	
Nettoposition i valuta (EUR)		65 569	5	152	65 726

K19. Innehav av skuldebrev	2020			2019		
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Förlustreserv	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Förlustreserv
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev						
Innehav till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Statsobligationer	18 149	18 512	21	10 000	10 166	7
Säkerställda bostadsobligationer	286 874	294 716	77	325 236	333 076	68
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	120 118	121 625	139	150 245	151 527	82
Övriga skuldebrev	42 522	43 056	15	48 874	49 738	6
Innehav till upplupet anskaffningsvärde						
Statsobligationer	15 481	15 746	8	15 265	15 710	1
Säkerställda bostadsobligationer	170 974	174 428	63	164 847	168 040	44
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	32 493	32 460	100	37 201	37 317	87
Övriga skuldebrev	57 317	58 429	19	23 530	23 713	2
Summa hos centralbank belåningsbara skuldebrev	**743 929**	**758 976**	**442**	**775 196**	**789 286**	**298**
Hela innehavet består av offentligt noterade skuldebrev.						
Övriga skuldebrev						
Innehav till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Kommuncertifikat	13 000	13 008	1			
Innehav till upplupet anskaffningsvärde						
Företagsobligationer	5 645	5 700	3			
Summa övriga skuldebrev	**18 645**	**18 707**	**4**			
Summa skuldebrev	**762 574**	**777 683**	**447**			

K20. Utlåning till kreditinstitut	2020				2019			
	På anfordran betalbar	Övrig	Reservering för förväntad förlust	Totalt	På anfordran betalbar	Övrig	Reservering för förväntad förlust	Totalt
Finländska kreditinstitut	1 266	0	0	1 266	1 535	0	0	1 535
Utländska banker och kreditinstitut	49 772	0	0	49 772	64 550	0	0	64 550
Summa	**51 038**	**0**	**0**	**51 038**	**66 085**	**0**	**0**	**66 085**

K21. Utlåning till allmänheten	2020			2019		
	Balansvärde, brutto	Reservering för förväntad förlust	Balansvärde, netto	Balansvärde, brutto	Reservering för förväntad förlust	Balansvärde, netto
Företag	616 182	–3 170	613 013	569 893	–1 165	568 728
Offentlig sektor	1 425	–4	1 421	377	0	377
Hushåll	2 029 695	–7 180	2 022 516	2 009 860	–7 161	2 002 699
Hushållens intresseorganisationer	12 917	–19	12 899	12 756	–1	12 754
Utlandet	1 729 575	–1 510	1 728 064	1 529 588	–4 117	1 525 471
Summa	**4 389 795**	**–11 883**	**4 377 912**	**4 122 474**	**–12 445**	**4 110 029**
varav efterställda fordringar			262			920

Med utlandet avses utlåning till kunder utanför Finland.

K22. Aktier och andelar	2020	2019
Noterade	857	8
Onoterade	12 026	9 362
Summa aktier och andelar	**12 882**	**9 370**

Hela innehavet är klassificerat som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat.

K23. Aktier i intresseföretag	2020	2019
Redovisat värde vid årets början	**293**	**153**
Andel av årets resultat	89	79
Aktieägartillskott	1 139	120
Utdelning	–73	–58
Redovisat värde vid årets slut	**1 449**	**293**

Följande intresseföretag och joint venture har konsoliderats enligt kapitalandelsmetoden per 31 december 2020:

	Hemort	Ägarandel, %
Mäklarhuset Åland Ab	Mariehamn	29 %
IISÅ Holdco AB	Stockholm	25 %
Borgo AB	Stockholm	100 %
Åland Index Solutions AB	Stockholm	50 %

Sammanslagen ekonomisk information om intresseföretagen:

Tillgångar	13 972	1 333
Skulder	6 303	214
Omsättning	1 644	1 380
Periodens resultat	**–234**	**271**

K24. Derivatinstrument

	Nominellt belopp/löptid			2020			2019		
	under 1 år	1–5 år	över 5 år	Nominellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden	Nominellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	0	58 050	6 060	64 110	2 992	2 973	64 635	3 246	3 306
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer	419 898	0	0	419 898	5 751	5 760	716 125	3 554	5 028
Summa	**419 898**	**58 050**	**6 060**	**484 008**	**8 743**	**8 734**	**780 760**	**6 800**	**8 334**
Derivat för verkligtvärdesäkring									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	262 393	823 041	32 730	1 118 164	15 877	6 234	1 355 731	14 440	3 731
Summa	**262 393**	**823 041**	**32 730**	**1 118 164**	**15 877**	**6 234**	**1 355 731**	**14 440**	**3 731**
Summa derivatinstrument	**682 291**	**881 091**	**38 790**	**1 602 172**	**24 620**	**14 968**	**2 136 491**	**21 240**	**12 065**
varav clearat	262 393	878 091	35 760	1 176 244	16 764	9 176	1 414 074	15 773	6 927

Derivat redovisas tillsammans med tillhörande upplupna räntor.

K25. Immateriella tillgångar

	2020				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	26 923	22 094	2 932	7 478	59 427
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	3 735	190	0	0	3 925
Avyttringar och utrangeringar	0	–2	0	0	–2
Valutaeffekt	106	112	0	0	218
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**30 764**	**22 395**	**2 932**	**7 478**	**63 569**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–15 733	–17 361	–30	–988	–34 112
Avyttringar och utrangeringar	0	2	0	0	2
Årets avskrivningar	–2 917	–1 090	0	–901	–4 908
Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0
Valutaeffekt	–75	–87	0	0	–162
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–18 725**	**–18 537**	**–30**	**–1 889**	**–39 181**
Utgående restvärde	**12 039**	**3 858**	**2 901**	**5 589**	**24 388**

I övriga immateriella tillgångar ingår förvärvade avtal.

Nedskrivningsprövning för kassagenererande Model IT-verksamheten har verkställts. En känslighetsanalys har gjorts där de ingående variablerna i nyttjandevärdemodellen ändrats och effekten analyserats. För det prognosticerade kassaflödet är tillväxt, vinstmarginal samt investeringar viktiga faktorer. För värderingen är även diskonteringsfaktorn en viktig parameter. Vinstmarginalen som antagits i modellen är också i nivå med utfall 2020. För tillväxt, lönsamhetsutveckling och diskonteringsfaktor medgav en negativ förändring på 1 procent inget nedskrivningsbehov.

	2019				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	24 705	20 071	30	6 334	51 141
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	2 549	609	0	944	4 101
Ökning genom rörelseförvärv[1]		1 602	2 901	200	4 703
Årets nedskrivningar	–283	–50	0	0	–333
Avyttringar och utrangeringar	0	–33	0	0	–33
Valutaeffekt	–48	–104	0	0	–152
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**26 923**	**22 094**	**2 932**	**7 478**	**59 427**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–12 961	–16 402	–30	–165	–29 559
Avyttringar och utrangeringar	0	32	0	0	32
Årets avskrivningar	–2 784	–1 019	0	–822	–4 626
Ökning genom rörelseförvärv[1]		–1			–1
Valutaeffekt	13	29	0	0	41
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–15 733**	**–17 361**	**–30**	**–988**	**–34 112**
Utgående restvärde	**11 190**	**4 733**	**2 901**	**6 491**	**25 315**

[1] Hänförligt till förvärvet av Model IT.

I övriga immateriella tillgångar ingår förvärvade avtal.

K26. Materiella tillgångar	2020			2019		
Förvaltningsfastigheter			313			326
Rörelsefastigheter			14 702			15 817
Övriga materiella tillgångar			4 734			4 657
Tillgångar med nyttjanderätt			13 425			11 526
Summa			**33 175**			**32 326**
	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Ingående anskaffningsvärde	496	36 225	29 760	484	35 864	35 428
Justering för tillämpning av IFRS 16[2]	0	0	0	0	0	–7 110
Justerat ingående redovisat värde	**496**	**36 225**	**29 760**	**484**	**35 864**	**28 318**
Nyanskaffning	0	127	1 689	12	370	2 176
Ökning genom rörelseförvärv[1]			0			29
Nedskrivningar	0	0	0	0	0	0
Avyttringar och utrangeringar	–13	–4	–261	0	–5	–608
Överföring mellan poster	0	–5	5	0	0	0
Valutaefffekt	0	11	343	0	–4	–155
Utgående anskaffningsvärde	**483**	**36 354**	**31 535**	**496**	**36 225**	**29 760**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–169	–20 408	–25 102	–169	–19 163	–29 912
Justering för tillämpning av IFRS 16[2]			0			5 676
Justerat ingående ackumulerade avskrivningar	**–169**	**–20 408**	**–25 102**	**–169**	**–19 163**	**–24 236**
Årets avskrivning	0	–1 245	–1 590	0	–1 261	–1 436
Ökning genom rörelseförvärv[1]			0			–2
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0
Avyttringar och utrangeringar	0	12	224	0	16	430
Valutaeffekt	0	–10	–333	0	0	143
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–169**	**–21 652**	**–26 801**	**–169**	**–20 408**	**–25 102**
Redovisat värde	**313**	**14 702**	**4 734**	**326**	**15 817**	**4 657**
varav byggnader	0	12 733		0	13 844	
varav mark- och vattenområden	0	1 825		0	1 825	
varav aktier i fastighetssammanslutningar	313	144		326	148	

Förvaltningsfastigheternas bokförda värde är detsamma som marknadsvärdet.

[1] Hänförligt till förvärvet av Model IT.

[2] Justeringen för tillämpningen av IFRS 16 avser den finansiella leasing som i enlighet med IAS 17 Leasingavtal redovisades som en del av övriga materiella tillgångar under 2018. Tillgångarna, som avsåg IT-utrustning, presenterades 2018 som en del i övriga materiella tillgångar, och särredovisas från och med 2019 tillsammans med tillkommande tillgångar med nyttjanderätter i enlighet med IFRS 16.

	2020		2019	
	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Ingående anskaffningsvärde	13 757	7 586		
Justering för tillämpning av IFRS 16 [2]				7 110
Anskaffningsvärde per 1 januari 2019			13 858	477
Nyanskaffning	5 518	485		
Avyttringar och utrangeringar	–117	–218		
Valutaeffekt	555	2	–101	–1
Utgående anskaffningsvärde	**19 713**	**7 856**	**13 757**	**7 586**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–3 262	–6 556		
Justering för tillämpning av IFRS 16 [2]				–5 676
Årets avskrivningar	–3 664	–944	–3 245	–880
Avyttringar och utrangeringar	117	218		
Valutaeffekt	–52	0	–17	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–6 860**	**–7 282**	**–3 262**	**–6 556**
Redovisat värde	**12 852**	**573**	**10 496**	**1 030**

[2] Justeringen för tillämpningen av IFRS 16 avser den finansiella leasing som i enlighet med IAS 17 Leasingavtal redovisades som en del av övriga materiella tillgångar under 2018. Tillgångarna, som avsåg IT-utrustning, presenterades 2018 som en del i övriga materiella tillgångar, och särredovisas från och med 2019 tillsammans med tillkommande tillgångar med nyttjanderätter i enlighet med IFRS 16.

Tabellen avseende nyttjanderätter ger information om de leasingavtal där koncernen är leastagare. Koncernen redovisar nyttjanderätter för rörelsefastigheter främst gällande bank- och kontorsutrymmen, och för övriga materiella tillgångar främst gällande IT-utrustning och bilar. Den genomsnittliga leasingperioden är 4 år.

Koncernen har i vissa fall, främst för IT-utrustning, optioner för att köpa de leasade tillgångarna vid slutet av leasingsperioden. För några av leasingavtalen avseende bank- och kontorsutrymmen ingår såväl optioner att förlänga leasingavtalen som indexklausuler.

En löptidsanalys utav leasingskulder presenteras i not K33.

	2020	2019
Belopp redovisade i resultatet		
Avskrivningar på tillgångar med nyttjanderätt	–4 546	–3 609
Räntekostnader för leasingskulder	–555	–405
Kostnader hänförliga till korttidsleasingavtal	–554	–392
Kostnader hänförliga till leasingavtal av lågt värde	–101	–26
Intäkter från vidareuthyrning av tillgångar med nyttjanderätt	90	79

Det totala kassaflödet gällande leasingavtal under 2020 var 4 945 tusen euro (4 425).

K27. Uppskjutna skattefordringar och -skulder	2020	2019
Uppskjutna skattefordringar		
Avsättningar	0	8
Immateriella tillgångar	2 310	2 762
Pensionsskuld	2 445	1 750
I förskott erhållna intäkter	222	0
Övrigt	444	408
Finansiella tillgångar värderade via övrigt totalresultat		
Skuldebrev	0	193
Summa uppskjutna skattefordringar	**5 421**	**5 120**
Uppskjutna skatteskulder		
Skattepliktiga temporära skillnader		
Obeskattade reserver	28 155	26 660
Immateriella tillgångar	1 491	1 661
Materiella tillgångar	1 602	1 655
Finansiella tillgångar värderade via övrigt totalresultat		
Skuldebrev	12	
Aktier och andelar	970	927
Summa uppskjutna skatteskulder	**32 231**	**30 903**
Netto uppskjutna skatter	**–26 809**	**–25 783**

	2020				
	31.12.2019	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	31.12.2020
Förändringar av uppskjutna skatter 2020					
Avsättningar	8	–8			0
Immateriella tillgångar	1 101	–301		18	819
Pensionsskuld	1 750	113	561	22	2 445
I förskott erhållna intäkter	0	222			222
Obeskattade reserver	–26 660	–1 495			–28 155
Materiella tillgångar	–1 622	86		2	–1 534
Skuldebrev värderade via övrigt totalresultat	193		–205		–12
Aktier och andelar värderade via övrigt totalresultat	–927		–43		–970
Övrigt	374	2			376
Summa	**–25 783**	**–1 381**	**313**	**42**	**–26 809**

	2019					
	31.12.2018	Övergångs-effekt IFRS 9	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	Valuta-effekter	31.12.2019
Förändringar av uppskjutna skatter 2019						
Beskattningsbara förluster	20		–20			0
Avsättningar	25		–17			8
Verkligt värdesäkring	289		–289			0
Immateriella tillgångar	1 693	–360	–201		–30	1 101
Pensionsskuld	1 115		99	541	–6	1 750
Nedskrivningar	481		–479		–2	0
Obeskattade reserver	–24 797		–1 864			–26 660
Materiella tillgångar	–1 711		88		1	–1 622
Skuldebrev värderade via övrigt totalresultat	68			126		193
Aktier och andelar värderade via övrigt totalresultat	0			–927		–927
Övrigt	358		16			374
Summa	**–22 459**	**–360**	**–2 666**	**–261**	**–37**	**–25 783**

K28. Övriga tillgångar	2020	2019
Betalningsförmedlingsfordringar	1 477	1 381
Fondlikvidfordringar	25 859	26 145
Kundfordringar	5 946	5 156
Övriga	2 597	4 148
Summa	**35 878**	**36 831**

K29. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020	2019
Upplupna ränteintäkter	9 507	9 044
Upplupna intäkter	11 673	8 672
Förutbetalda kostnader	4 220	3 895
Summa	**25 400**	**21 611**

K30. Skulder till kreditinstitut	2020			2019		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker		415 975	415 975		130 340	130 340
Finländska kreditinstitut	7 802	2 350	10 152	2 342	4 950	7 292
Utländska kreditinstitut	50 406	32 958	83 364	38 043	34 360	72 403
Summa	**58 208**	**451 283**	**509 491**	**40 385**	**169 650**	**210 035**

K31. Inlåning från allmänheten	2020	2019
Företag	1 034 817	929 877
Offentlig sektor	44 927	48 270
Hushåll	1 309 410	1 249 222
Hushållens intresseorganisationer	61 244	46 857
Utlandet	1 154 973	1 093 775
Summa	**3 605 371**	**3 368 001**

Med utlandet avses inlåning från kunder utanför Finland.

K32. Emitterade skuldebrev	2020		2019	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Bankcertifikat	280 163	280 056	108 194	108 194
varav till upplupet anskaffningsvärde	280 163	280 056	108 194	108 194
Säkerställda obligationer	899 111	910 225	1 136 308	1 144 959
varav till upplupet anskaffningsvärde	259 111	259 974	239 308	240 566
varav verkligt värdesäkring	640 000	650 251	897 000	907 393
Icke-säkerställda obligationer	250 000	250 652	350 000	350 803
varav till upplupet anskaffningsvärde	0	0	100 000	99 989
varav verkligt värdesäkring	250 000	250 652	250 000	250 815
Summa	**1 429 274**	**1 440 933**	**1 594 501**	**1 603 957**

Med verkligt värdesäkring avses säkringsredovisning av räntekomponenten i skuldebrevet.

K33. Övriga skulder	2020	2019
Betalningsförmedlingsskulder	13 870	9 159
Fondlikvidskulder	18 636	13 041
Leverantörsskulder	1 836	3 026
Leasingskulder	13 843	11 779
Övriga	9 187	12 673
Summa	**57 372**	**49 678**
Leasingskulder		
Kortfristiga	3 677	3 550
Långfristiga	10 166	8 229
Summa	**13 843**	**11 779**

K34. Avsättningar	2020				2019			
	Avsättning för omstrukturer-ingsreserv	Avsättning för åtaganden utanför balans-räkningen	Övriga avsättningar	Totalt	Avsättning för omstrukturer-ingsreserv	Avsättning för åtaganden utanför balans-räkningen	Övriga avsättningar	Totalt
Avsättningar vid föregående års utgång	0	38	0	38	36	65	89	191
Avsatt under året		439	165	603	24	82	60	167
Belopp som tagits i anspråk		0	–165	–165	–59	–2	–91	–151
Outnyttjade belopp som återförts		–69		–69	–1	–108	–56	–165
Valutakursförändringar		1	0	1	–1		–3	–4
Avsättningar vid årets utgång	**0**	**409**	**0**	**409**	**0**	**38**	**0**	**38**

Avsättningen för omstruktureringsreserv avser både Finland och Sverige. Avsättning för omstruktureringsreserv omfattar både personalkostnader och övriga kostnader, men till väsentligaste del personalkostnader. Med avsättning för åtaganden utanför balans avses förväntade kreditförluster gällande givna garantier och outnyttjade kreditlimiter. Övriga avsättningar består av avgångsvederlag.

Ålandsbanken har sedan 2017 haft ett pågående ärende med svenska Skatteverket gällande moms för räkenskapsåret 2016. Skatteverket har meddelat beslut i ärendet där de anser att Ålandsbanken ska betala cirka 0,5 miljoner euro i moms. Ålandsbanken delar inte Skatteverkets bedömning och har överklagat beslutet till förvaltningsrätten. Ingen reservering för en eventuell kostnad har gjorts i bokslutet.

K35. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020	2019
Upplupna räntekostnader	4 287	5 033
Övriga upplupna kostnader	21 953	19 563
Pensionsskulder	12 264	8 785
Förutbetalda intäkter	1 369	1 741
Summa	**39 872**	**35 122**

K36. Efterställda skulder	2020			2019		
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Belopp i kapitalbas	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Belopp i kapitalbas
Debenturlån 1/2015	8 603	8 603	8 603	8 603	8 603	8 603
Debenturlån 1/2016	6 173	6 173	6 173	6 173	6 173	6 173
Debenturlån 1/2017	2 266	2 266	2 266	2 266	2 266	2 266
Debenturlån 1/2018	19 932	19 871	19 932	19 145	19 058	19 145
Summa	**36 974**	**36 913**	**36 974**	**36 187**	**36 100**	**36 187**

	Ränta:	Återbetalning:
Debenturlån 1/2015	Fast ränta 3,75 %	25.05.2035
Debenturlån 1/2016	Fast ränta 3,75 %	12.08.2036
Debenturlån 1/2017	Fast ränta 3,75 %	18.08.2037
Debenturlån 1/2018	Stibor 3 mån +2,40 %	15.05.2038

Lånen kan återköpas i förtid, detta är dock möjligt endast med Finansinspektionens tillstånd. Vid upplösning av banken är lånen efterställda bankens övriga förbindelser.

Debenturlånen har emitterats med nedskrivningsklausul. I händelse av att Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation, CET1, understiger 7 procent skrivs kapitalbeloppet ned med 25 procent (debenturlån 1/2015) respektive 50 procent (debenturlån 1/2016, 1/2017 och 1/2018).

K37. Specifikation över förändringar i eget kapital	2020	2019
Förändring av aktiekapital		
Aktiekapital vid årets ingång	42 029	41 974
Aktierelaterad ersättning incitamentprogram		55
Aktiekapital vid årets utgång	**42 029**	**42 029**
Förändring av fond för verkligt värde		
Verkligt värdereserv vid årets ingång	3 066	–124
Avyttrat eller förfallet under året	137	30
Orealiserad marknadsvärdeförändring under året för kvarvarande och nya innehav	926	3 161
Verkligt värdereserv vid årets utgång	**4 129**	**3 066**
Förändring av omräkningsdifferenser		
Omräkningsdifferenser vid årets ingång	–1 347	–403
Förändring i omräkningsdifferens hänförlig till filialer	3 644	–1 020
Förändring i omräkningsdifferens hänförlig till dotterföretag	–48	94
Övrig förändring	–116	–17
Omräkningsdifferenser vid årets utgång	**2 133**	**–1 346**
Förändring av fond för inbetalt fritt eget kapital		
Fond för inbetalt fritt eget kapital vid årets ingång	27 398	27 075
Aktierelaterad ersättning incitamentprogram	213	323
Fond för inbetalt fritt eget kapital vid årets utgång	**27 611**	**27 398**
Balanserade vinstmedel		
Balanserade vinstmedel vid årets ingång	129 330	115 984
Aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat	31 486	26 310
Dividendutdelning	0	–10 868
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	–2 241	–2 154
Aktiesparprogram	12	166
Övrigt	0	–108
Balanserade vinstmedel vid årets utgång	**158 589**	**129 330**

Poster inom eget kapital

Överkursfonden inkluderar belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet före 1 september 2006.

Reservfonden innehåller komponenter överförda från eget kapital enligt bolagsordningen eller bolagsstämmans beslut.

Fonden för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på skuldinstrument och egetkapitalinstrument som värderats till verkligt värde via övrigt totalresultat fram till dess att tillgången bokas bort från rapporten över finansiell ställning. För skuldinstrument visas realiserat resultat vid en avyttring i resultaträkningen. Vid avyttring av egetkapitalinstrument överförs instrumentets omvärderingsbelopp till balanserade vinstmedel utan att påverka vare sig resultat eller övrigt totalresultat.

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i.

Fonden för fritt eget kapital innefattar belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet från och med 1.9.2006.

Förändringar i antal aktier	2020		2019	
	A-aktier	B-aktier	A-aktier	B-aktier
Antal aktier vid årets ingång	6 476 138	9 075 360	6 476 138	8 995 547
Emission aktiesparprogram		23 591		52 446
Emission incitamentsprogram		10 965		27 367
Antal aktier vid årets utgång	**6 476 138**	**9 109 916**	**6 476 138**	**9 075 360**

Se avsnittet Aktiefakta för närmare information.

Övriga noter

K38. Koncernstruktur

Ålandsbanken Abp har två dotterföretag vars verksamhet på olika sätt anknyter till bankverksamhet.
Ålandsbanken Abp innehar majoriteten av rösträtten i samtliga dotterbolag.

	Registreringsland	Verksamhetsområde	Ägarandel, %
Dotterbolag			
Ålandsbanken Fondbolag Ab	Finland/Mariehamn	Fondförvaltning	100
Ålandsbanken Fonder Ab	Finland/Helsingfors	Fondförvaltning	100
Ålandsbanken Fonder II Ab	Finland/Helsingfors	Fondförvaltning	100
Ålandsbanken Fonder III Ab	Finland/Helsingfors	Fondförvaltning	100
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	Finland/Mariehamn	IT	100
Model IT Oy	Finland/Helsingfors	IT	100
S-Crosskey Ab	Finland/Mariehamn	IT	60
Kiinteistö Oy Espoon Koivurinne	Finland/Esbo	Fastighetsförvaltning	100

Ålandsbanken Abp har inte några innehav i strukturerade enheter. Ålandsbanken Fondbolag Ab förvaltar placeringsfonder och AIF-fonder till ett sammanlagt värde om 3,4 miljader euro.

Förändringar i koncernstrukturen
Under 2020 har de av Crosskey Banking Solutions Ab Ltd helägda dotterbolagen Promodus Oy och Puiretti Oy fusionerats.

Intresseföretaget IISÅ Holdco AB har under året utökat sitt ägande i Borgo AB till 100 procent.

Aktier i intresseföretag och joint ventures	Registreringsland	Verksamhetsområde	Ägarandel, %
Mäklarhuset Åland Ab	Finland/Mariehamn	Fastighetsförmedling	29
IISÅ Holdco AB	Sverige/Stockholm	Holdingbolag	25
Borgo AB	Sverige/Stockholm	Bostadskreditgivning	100
Åland Index Solutions AB	Sverige/Stockholm	Immaterialtjänst	50

Innehav i fastighetsbolag
Koncernen innehar andelar i en rörelsefastighet (fastighet i eget bruk) och tio förvaltningsfastigheter, varav några konsolideras enligt nedan.

	FO-nr	Konsolidering	Ägarandel, %
Fastigheter i eget bruk			
Fastighets Ab Godbycenter	0200423-2	Gemensam verksamhet	11
Förvaltningsfastigheter			
Fastighets Ab Nymars	0427316-1	Gemensam verksamhet	30
Fastighets Ab Västernäs City	0524820-8	Gemensam verksamhet	50
Fastighets Ab Horsklint	0771072-6	Kapitalandelsmetod	20

Fastighets Ab Godbycenter, Fastighets Ab Nymars och Fastighets Ab Västernäs City är ömsesidiga bolag och har därmed i enlighet med IFRS 11 redovisats som gemensamma verksamheter.

K39. Aktivt förvaltat kapital	2020	2019
Fondandelsförvaltning	3 439 096	3 057 045
Diskretionär kapitalförvaltning	2 013 950	1 827 925
Rådgivande förvaltning	1 983 141	1 457 677
Summa	**7 436 187**	**6 342 648**
varav egna fonder i diskretionär och rådgivande kapitalförvaltning	614 663	508 168

K40. Ställda säkerheter	2020	2019
För egna skulder ställda säkerheter		
Utlåning till kreditinstitut	13 689	10 242
Statspapper och obligationer	279 199	140 862
Utlåning till allmänheten	1 547 808	1 583 625
Övrigt	3 510	2 795
Summa för egna skulder ställda säkerheter	**1 844 206**	**1 737 524**

Ställda säkerheter i form av statspapper och obligationer har i huvudsak ställts som säkerhet till centralbank. Utlåningen till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer. Med övriga ställda säkerheter avses huvudsakligen kapitalförsäkringar.

Övriga ställda säkerheter		
Statspapper och obligationer	19 446	33 977
Övrigt	711	25 363
Summa övriga ställda säkerheter	**20 157**	**59 340**

Säkerheterna har i huvudsak ställts till centralbanker och kreditinstitut för betalsystem, värdepappershandel och clearing.
Säkerheter har inte ställts för andras skulder och förbindelser.
Med undantag för lånefordringar utgörande säkerhetsmassa för säkerställda obligationer, där lagstiftning reglerar minimikrav på översäkerheter, är de säkerheter som överstiger skulden nominella värden fritt disponibla för banken.

K41. Åtaganden utanför balansräkningen	2020	2019
Garantier	41 776	8 562
Outnyttjade checkräkningslimiter	276 396	240 983
Outnyttjade kreditkortslimiter	85 559	79 274
Outnyttjade kreditmöjligheter	315 059	92 425
Övriga förbindelser	31 967	22 546
Summa	**750 757**	**443 789**
Avsättning för förväntad förlust	409	39

K42. Pensionsansvar

Pensionsskyddet för personalen i Finland har ordnats delvis genom Arpl-försäkring (premiebestämd plan) och delvis via Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s. (förmånsbestämd plan). Ålandsbanken Abp.s Pensionsstiftelse är stängd sedan 30 juni 1991. Personer som ingår i stiftelsen har rätt att gå i pension vid fyllda 63–65 år beroende på födelseåret. Den fulla ålderspensionen utgör 60 procent av den pensionsgrundande lönen, som uträknas enligt samma princip som vid ArPL. Familjepension utgör 30–60 procent beroende på om den efterlevande maken/makan är ensam eller har ett eller flera barn.

Enligt det finska kollektivavtalet inom finansbranschen, har de anställda delvis rätt till pension vid en lägre ålder än vad den allmänna lagstiftningen idag stadgar. Arbetsgivaren är skyldig att trygga pensionsförmåner av Finansbranschens kollektivavtal, vilket bekräftades under 2017 av arbetsdomstolens beslut.

Pensionsskyddet för personalen i Sverige följer den så kallade BTP-planen och är historiskt till stor del förmånsbestämd. Nyanställda ingår från och med 1 maj 2013 i en ny premiebestämd tjänstpensionsplan, s.k. BTP1. BTP-planen är tryggad genom försäkring i bolaget SPP. I Sverige utgår ålderspension från och med 65 år och pensionslöftet för ålderspension utgör 10 pocent av pensionsmedförande lön på lönedelar under 7,5 inkomstbasbelopp (ibb), 65 procent på lönedelar mellan 7,5 och 20 ibb samt 32,5 procent på lönedelar mellan 20 och 30 ibb. Pensionslöftet för familjepension är 32,5 procent på lönedelar mellan 7,5 och 20 ibb samt 16,25 procent på lönedelar mellan 20 och 30 ibb.

Durationen för de förmånsbestämda planer för Finland är 17 år och för Sverige 24 år.

	2020	2019
Redovisade belopp i resultaträkningen		
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	337	292
Effekter av reduceringar och regleringar	0	0
Räntekostnader	97	123
Administrationskostnader	196	136
Kostnader (+) /intäkter (–) i resultaträkningen	**630**	**551**
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner i övrigt totalresultat		
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) demografiska antaganden	0	29
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) finansiella antaganden	–2 199	–4 604
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) erfarenhetsbaserad	–1 350	621
Aktuariell vinst (+)/förlust (–) på förvaltningstillgångar	748	1 261
Övrigt totalresultat	**–2 801**	**–2 692**
Totalt	**–3 431**	**–3 244**
Redovisade belopp i balansräkningen		
Pensionsförpliktelse	34 995	31 396
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	22 731	22 611
Pensionstillgångar (+)/Pensionsskulder (–), netto	**–12 264**	**–8 785**
Pensionstillgång (+)/Pensionsskuld (–) i Finland	–9 399	–6 195
Pensionstillgång (+)/Pensionsskuld (–) i Sverige	–2 865	–2 590
	–12 264	**–8 785**

	2020	2019
Förändring av pensionstillgångar netto		
Ingående balans	–8 785	–5 614
Resultat	–630	–551
Övrigt totalresultat	–2 801	–2 692
Premiebetalningar	66	56
Valutaeffekt	–114	16
Utgående balans	**–12 264**	**–8 785**
Pensionsförpliktelse		
Ingående balans	31 499	27 421
Kostnader avseende tjänstgöring under innevarande år	337	292
Räntekostnader	304	564
Utbetalda ersättningar	–836	–768
Valutaeffekt	142	37
Aktuariella vinster (+)/förluster (–)	3 549	3 953
Utgående balans	**34 995**	**31 499**
Förvaltningstillgångar		
Ingående balans	22 611	21 808
Ränteintäkt	207	441
Premiebetalningar	66	56
Utbetalda ersättningar	–836	–768
Aktuariella vinster (+)/förluster (–)	748	1 261
Valutaeffekt	131	–52
Administrationskostnader	–196	–136
Utgående balans	**22 731**	**22 611**
Fördelning av förvaltningstillgångar		
Noterade aktier och andelar	6 332	6 777
Noterade fondandelar	4 283	4 384
Noterade räntebärande värdepapper	7 681	7 787
Fastigheter	2 301	2 267
Övriga förvaltningstillgångar	2 275	1 395
Summa	**22 872**	**22 610**

I förvaltningstillgångarna ingår aktier i Ålandsbanken Abp med ett marknadsvärde om 27 (22), obligationer om 613 (614) samt banktillgodohavanden om 1 041 (438).

	Utfall 2020	Prognos 2021
Framtida kassaflöden		
Betalda förmåner	66	58

	2020		2019	
	Finland, %	Sverige, %	Finland, %	Sverige, %
Antaganden				
Diskonteringsränta	0,40	1,25	0,80	1,80
Ökning av lönekostnader	1,20	3,00	1,30	3,00
Indexökning av pensioner	1,50	1,80	1,60	2,00

Känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för ändringar i de väsentliga antaganden

	Ändring i antagande, %	Ökning i antagande	Minskning i antagande
Känslighetsanalys pensionsförpliktelsens nuvärde, netto ökar (+)/minskar (–)			
Diskonteringsränta	0,5	–3 026	3 486
Förväntad löneökning	0,5	250	–266
Förväntad pensionsökning	0,5	3 009	–2 659

Känslighetsanalysen baseras på en förändring i ett antagande medan alla andra antaganden hålls konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och förändringar i några av antagandena kan vara korrelerande. Vid beräkning av känsligheten i den förmånsbestämda förpliktelsen för väsentliga aktuariella antaganden används samma metod som vid beräkning av pensionsskulden som redovisas i balansräkningen. Känslighetsanalys för den förmånsbestämda planen i Sverige har beräknats för diskonteringsräntan och förväntade löneökningen.

Banken är exponerad för ett antal risker genom sina förmånsbestämda planer. Nedan beskrivs de mest väsentliga riskerna.

TILLGÅNGSVOLATILITET

Pensionsansvaret beräknas med hjälp av en diskonteringsränta baserad på företagsobligationer med gott kreditbetyg. Om förvaltningstillgångarna genererar sämre avkastning än diskonteringsräntan kommer det att orsaka ett underskott. I förvaltningstillgångarna ingår en betydande andel aktier, vilka på lång sikt förväntas ge högre avkastning än diskonteringsräntan, samtidigt som det ger högre volatilitet och risk på kort sikt. Med anledning av pensionsansvarets långsiktiga karaktär anser banken att en fortsatt hög andel aktier är lämpligt för att hantera planerna på ett effektivt sätt.

FÖRÄNDRINGAR I OBLIGATIONSRÄNTOR

Ifall räntorna på företagsobligationerna sjunker så leder det till att pensionsförpliktelsen ökar. Detta kompenseras delvis med att värdet på de obligationer som ingår i förvaltningstillgångarna ökar.

INFLATIONSRISK

Pensionsförpliktelsen är kopplad till inflation. Högre inflation kommer att leda till att pensionsförpliktelsen ökar. Förvaltningstillgångarna påverkas inte av inflation i någon väsentlig utsträckning, vilket innebär att om inflationen ökar så kommer det att leda till ett ökat underskott i pensionsplanerna.

FÖRVÄNTAD LIVSLÄNGD

Pensionsplanerna genererar pensioner som sträcker sig över de anställdas livslängd. Detta innebär att om den förväntade livslängden ökar så kommer pensionsförpliktelsen att öka.

K43. Leasingansvar	2020			2019		
De finansiella leasingskulderna ska betalas enligt följande:	Minimihyror	Räntor	Nuvärde	Minimihyror	Räntor	Nuvärde
Under 1 år	4 122	444	3 677	3 881	331	3 550
1–5 år	10 641	993	9 648	7 794	562	7 233
Över 5 år	530	12	518	1 035	40	996
Summa	**15 293**	**1 450**	**13 843**	**12 711**	**932**	**11 779**

Leasingavtal som under IAS 17 klassificerades som nyttjanderättstillgångar och leasingskulder har 1 januari 2019 redovisats till samma belopp som under IAS 17 vid utgången av 2018.

K44. Upplysningar om närstående	2020			2019		
	Styrelse och ledning	Närstående företag	Intresse-företag	Styrelse och ledning	Närstående företag	Intresse-företag
Tillgångar						
Utlåning till allmänheten	4 142	11 294	1 392	4 092	6 601	293
Övriga tillgångar		1			2	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		63			64	
Summa	**4 142**	**11 358**	**1 392**	**4 092**	**6 666**	**293**
Skulder						
Inlåning från allmänheten	3 200	4 755	1 226	2 098	2 342	589
Efterställda skulder		600			600	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		11			11	
Summa	**3 200**	**5 366**	**1 226**	**2 098**	**2 953**	**589**
Intäkter och kostnader						
Ränteintäkter	36	188	9	36	113	8
Räntekostnader	–1	–23		–1	–34	
Provisionsintäkter	7	169	2	4	74	2
Övriga intäkter		10			19	
Övriga kostnader		0			1	
Summa	**42**	**344**	**11**	**39**	**193**	**10**

Ålandsbankens koncern består av moderbolaget Ålandsbanken Abp, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Till styrelse och ledning räknas Ålandsbankens Abp:s verkställande direktör, styrelsemedlemmar och ledningsgrupp samt deras nära familjemedlemmar. Till närstående räknas bolag eller person som har ett betydande inflytande. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett bestämmande inflytande. Närstående företag omfattar även Ålandsbanken Abp:s Pensionsstiftelse r.s.

Krediter till personalen beviljas enligt marknadsmässiga villkor. Med marknadsmässiga villkor avses att kredit, borgen, säkerhet eller finansiering sker till samma villkor och enligt samma bedömning som tillämpas för Ålandsbankens kunder i allmänhet. Personalränta tillämpas på krediter till personal i den finländska verksamheten. Personalräntan fastställs av ledningsgruppen och uppgick per den 31.12.2020 till 0,25 procent (0,25).

Samtliga transaktioner med närstående har skett till marknadsmässiga villkor, förutom krediter till ledningen som beviljas till personalränta.

För upplysning om utbetalda löner till styrelse och ledning se not nr M33.

För upplysning om koncernstruktur se not M39.

Ersättning till ledande befattningshavare	2020	2019
Löner och andra kortfristiga ersättningar[1]	1 837	1 961
Aktierelaterade ersättningar	172	344
Summa	**2 009**	**2 295**

Ledande befattningshavare omfattar koncernledningen samt verkställande direktör.

[1] Inkluderar lön, förmåner och utbetald kontant rörlig ersättning

K45. Kvittning av finansiella tillgångar och skulder	2020		2019	
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder
Finansiella tillgångar och skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal				
Bruttobelopp	24 620	55 961	21 240	51 215
Kvittade belopp				
Summa	**24 620**	**55 961**	**21 240**	**51 215**
Relaterade belopp som inte kvittas				
Finansiella instrument, nettningsavtal	–9 374	–9 374	–7 790	–7 790
Finansiella instrument, säkerheter		–40 348		–13 850
Kontanter, säkerheter	–4 570	–170	–1 980	–25 907
Summa av belopp som inte har kvittats	**–13 944**	**–49 892**	**–9 770**	**–47 547**
Nettobelopp	**10 676**	**6 069**	**11 470**	**3 668**

Tabellerna redovisar finansiella instrument som har kvittats i balansräkningen i enlighet med IAS 32 och de som omfattas av rättsligt bindande ramavtal avseende nettning eller liknande avtal som inte har kvalificerats för kvittning. De finansiella instrumenten avser derivat, återköpsavtal och omvända återköpsavtal, värdepappersinlåning och värdepapperslån. Säkerheter avser finansiella instrument eller kontanter som erhållits eller lämnats för transaktioner som omfattas av rättsligt bindande avtal om nettning eller liknande avtal, vilka tillåter nettning av förpliktelser emot motparter vid fallisemang. Säkerheternas värde är begränsade till det relaterade belopp som redovisats i balansräkningen, därför är säkerheters övervärden inte inkluderade. Belopp som inte kvittats i balansräkningen presenteras som en reducering av det redovisade värdet för finansiella tillgångar eller skulder för att redovisa tillgångens och skuldens nettoexponering.

K46. Väsentliga händelser efter räkenskapsperiodens slut

Styrelsen i Ålandsbanken fattade den 1 januari 2021 beslut om utdelning av 1 euro (80 cent i ordinarie dividend och 20 cent i jubileumsdividend) för verksamhetsåret 2019 i enlighet med den fullmakt som styrelsen erhöll av Ålandsbankens bolagsstämma den 2 april 2020.

Ratinginstitutet Standard & Poor's Global Rating ändrade i januari framtidsutsikten för Ålandsbankens kreditbetyg från negativ till positiv. Ändringen skedde mot bakgrund av att ratinginstitutet reviderat sin framtidsutsikt för Finland och att ratinginstitutet ser att Ålandsbankens riskjusterade kapitalstyrka sannolikt kommer att förstärkas väsentligt de närmaste åren.

Moderbolagets resultaträkning

(tusen euro)

Moderbolaget		1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
	Not nr		
Ränteintäkter		68 086	63 562
Räntekostnader		–8 619	–10 013
Räntenetto	M2	**59 468**	**53 549**
Provisionsintäkter		45 909	39 585
Provisionskostnader		–7 930	–6 404
Provisionsnetto	M3	**37 979**	**33 181**
Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	M4	1 948	3 875
Intäkter från egetkapitalinstrument	M5	6 423	4 759
Övriga intäkter	M6	14 870	14 435
Intäkter sammanlagt		**120 688**	**109 800**
Personalkostnader	M7	–38 389	–35 302
Övriga kostnader	M8	–40 097	–36 478
Avskrivningar och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	M18, M19	–8 228	–9 545
Kostnader sammanlagt		**–86 714**	**–81 326**
Resultat före kreditförluster		**33 974**	**28 474**
Förväntade kreditförluster från finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	M9	–4 802	–2 953
Förväntade kreditförluster från övriga finansiella tillgångar samt förlustnedskrivningar	M9	–58	–24
Rörelseresultat		**29 114**	**25 497**
Bokslutsdispositioner		–7 400	–9 463
Inkomstskatt	M10	–3 520	–2 701
Räkenskapsperiodens resultat		**18 194**	**13 333**

Moderbolagets balansräkning

(tusen euro)

Moderbolaget	Not nr	31.12.2020	31.12.2019
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank		665 072	489 886
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	M13	758 976	789 286
Utlåning till kreditinstitut	M14	49 693	65 179
Utlåning till allmänheten	M15	4 377 905	4 110 029
Skuldebrev	M13	18 707	
Aktier och andelar	M16	12 882	9 370
Aktier och andelar i intresseföretag	M16	1 280	140
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	M16	3 458	3 346
Derivatinstrument	M17	24 620	21 240
Immateriella tillgångar	M18	20 022	25 008
Materiella tillgångar	M19	13 817	14 652
Övriga tillgångar	M20	31 010	32 551
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M21	21 555	25 317
Uppskjutna skattefordringar	M22	369	351
Tillgångar totalt		**5 999 366**	**5 586 355**
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	M23	509 421	209 962
Inlåning från allmänheten	M24	3 618 264	3 381 772
Emitterade skuldebrev	M25	1 440 933	1 603 957
Derivatinstrument	M17	14 968	12 065
Övriga skulder	M26	41 726	36 811
Avsättningar	M27	410	39
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M28	23 643	23 069
Efterställda skulder	M29	36 913	36 100
Uppskjutna skatteskulder	M22	982	927
Skulder totalt		**5 687 258**	**5 304 703**
Bokslutsdispositioner			
Allmän kreditförlustreserv[1]		140 401	133 001
Bokslutsdispositioner totalt		**140 401**	**133 001**
Eget kapital			
Aktiekapital		42 029	42 029
Överkursfond		32 736	32 736
Reservfond		25 129	25 129
Fond för verkligt värde		4 129	3 066
Omräkningsdifferenser		1 285	–2 302
Fond för inbetalt fritt eget kapital		27 807	27 595
Balanserade vinstmedel		38 592	20 398
Eget kapital totalt		**171 707**	**148 651**
Skulder och eget kapital totalt		**5 999 366**	**5 586 355**
Åtaganden utanför balansräkningen	M37		
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			
Garantier		44 032	10 555
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kund		683 637	419 108

[1] Kreditförlustreservering enligt lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 46 §.

Moderbolagets rapport över förändring i eget kapital

(tusen euro)

Moderbolaget	Aktie-kapital	Överkurs-fond	Reserv-fond	Fond för verkligt värde	Omräknings-differens	Fond för inbetalt fritt eget kapital	Balanserade vinstmedel	Totalt
31.12.2018	**41 974**	**32 736**	**25 129**	**–124**	**–1 342**	**27 271**	**18 040**	**143 684**
Periodens resultat							13 333	13 333
Förändring i verkligt värde				3 190			–124	3 066
Omräkningsdifferens					–960			–960
Dividendutdelning							–10 868	–10 868
Incitamentsprogram	55					323	16	394
31.12.2019	**42 029**	**32 736**	**25 129**	**3 066**	**–2 302**	**27 595**	**20 398**	**148 651**
Periodens resultat							18 194	18 194
Förändring i verkligt värde				1 063				1 063
Omräkningsdifferens					3 587			3 587
Incitamentsprogram						213		213
31.12.2020	**42 029**	**32 736**	**25 129**	**4 129**	**1 285**	**27 807**	**38 592**	**171 707**

För vidare uppgifter, se not M40 samt avsnittet Aktiefakta.

Moderbolagets kassaflödesanalys

(tusen euro)

Moderbolaget	1.1–31.12.2020	1.1–31.12.2019
Kassaflöde från löpande verksamhet		
Rörelseresultat	29 114	25 497
Justering för ej kassaflödespåverkande poster		
Av- och nedskrivningar av immateriella och materiella tillgångar	8 228	9 545
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden	5 464	3 529
Orealiserade värdeförändringar	387	–45
Periodiserade över-/underkurser på skuldebrev och emitterade masskuldebrev	5 829	6 599
Resultat från investeringsverksamhet	–19	–71
Dividend från intresse- och dotterföretag	–6 423	–4 758
Betalda inkomstskatter	–2 624	27
Ökning (–) eller minskning (+) av fordringar från löpande verksamhet		
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	8 438	20 135
Utlåning till kreditinstitut	21 788	–15 789
Utlåning till allmänheten	–216 521	–113 656
Övriga tillgångar	8 851	14 665
Ökning (+) eller minskning (–) av skulder från löpande verksamhet		
Skulder till kreditinstitut	280 250	–33 127
Inlåning från allmänheten	198 501	77 699
Emitterade skuldebrev	162 687	–33 895
Övriga skulder	17 319	–9 044
Kassaflöde från löpande verksamhet totalt	**521 271**	**–52 689**
Kassaflöde från investeringsverksamhet		
Investering i aktier och andelar	–3 298	–2 151
Försäljning av aktier och andelar	0	29
Investering i aktier i intresse- och dotterföretag	–1 251	–120
Erhållen dividend från intresse- och dotterföretag	6 423	4 758
Investering i materiella tillgångar	–315	–797
Försäljning av materiella tillgångar	19	152
Investering i immateriella tillgångar	–1 854	–4 189
Kassaflöden från investeringsverksamheten totalt	**–276**	**–2 318**
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		
Aktieemission	213	378
Minskning av emitterade icke-säkerställda obligationer	–100 000	0
Ökning av emitterade säkerställda obligationer	9 348	297 989
Minskning av emitterade säkerställda obligationer	–257 000	–267 708
Minskning av riskdebenturer	0	–10 460
Betald dividend	0	–10 868
Kassaflöde från finansieringsverksamhet totalt	**–347 440**	**9 332**
Likvida medel vid årets början	494 821	542 863
Kassaflöde från löpande verksamhet	521 271	–52 689
Kassaflöde från investeringsverksamhet	–276	–2 318
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	–347 440	9 332
Kursdifferens i likvida medel	2 536	–2 368
Likvida medel vid årets slut	**670 911**	**494 821**
Likvida medel i kassaflödesanalysen består av följande poster:		
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	635 551	465 185
Vid anfordran betalbar utlåning till kreditinstitut	35 360	29 635
Totalt	**670 911**	**494 821**

Med likvida medel avses kassa, checkräkningen på Finlands Bank, vid anfordran betalbar utlåning till kreditinstitut, övrig utlåning till kreditinstitut och skuldebrev med ursprunglig återstående löptid mindre än tre månader, samt fordringar på offentliga samfund som inte är kreditgivning. Investeringsverksamheten avser betalningar i anslutning till materiella och immateriella tillgångar samt innehavet av aktier och andelar förutom aktier avsedda för handel. Finansieringsverksamheten avser poster bland eget och främmande kapital som finansierar den löpande verksamheten. Analysen har gjorts enligt den indirekta metoden.

I löpande verksamheten ingår erhållna räntor om 68 341 (63 960), betalda räntor om 9 679 (11 580) och erhållna dividendintäkter om 0 (1).

Innehållsförteckning noter moderbolaget

NOTER TILL MODERBOLAGETS FINANSIELLA RAPPORTER

M1. Moderbolagets redovisningsprinciper ... 102

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

M2. Räntenetto ... 103

M3. Provisionsnetto ... 103

M4. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde ... 104

M5. Intäkter från egetkapitalinstrument ... 104

M6. Övriga intäkter ... 104

M7. Personalkostnader ... 104

M8. Övriga kostnader ... 105

M9. Förväntade kreditförluster ... 105

M10. Inkomstskatt ... 106

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

M11. Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden, bokföringsvärden och nivåer för verkliga värden ... 106

M12. Tillgångar och skulder per valuta ... 108

M13. Innehav av skuldebrev ... 109

M14. Utlåning till kreditinstitut ... 109

M15. Utlåning till allmänheten ... 109

M16. Aktier och andelar ... 109

M17. Derivatinstrument ... 110

M18. Immateriella tillgångar ... 110

M19. Materiella tillgångar ... 111

M20. Övriga tillgångar ... 111

M21. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ... 111

M22. Uppskjutna skattefordringar och -skulder ... 112

M23. Skulder till kreditinstitut ... 112

M24. Inlåning från allmänheten ... 113

M25. Emitterade skuldebrev ... 113

M26. Övriga skulder ... 113

M27. Avsättningar ... 113

M28. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ... 113

M29. Efterställda skulder ... 114

M30. Maturitetsfördelning för tillgångar och skulder ... 115

M31. Fordringar på koncernbolag ... 117

M32. Skulder till koncernbolag ... 117

NOTER ANGÅENDE PERSONAL OCH LEDNING

M33. Utbetalda löner till styrelse och ledning ... 117

M34. Ledningens privata innehav av aktier i Ålandsbanken Abp ... 117

M35. Finansiella transaktioner med närstående ... 117

NOTER ANGÅENDE SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER

M36. Ställda säkerheter ... 117

M37. Åtaganden utanför balansräkningen ... 118

M38. Hyresåtaganden ... 118

ÖVRIGA NOTER

M39. Dotter- och intresseföretag ... 118

M40. Utdelningsbara medel ... 118

Noter till moderbolagets finansiella rapporter

(tusen euro)

M1. Moderbolagets redovisningsprinciper

Ålandsbanken Abp:s bokslut uppgörs enligt kreditinstitutslagen, Finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag samt Finansinspektionens föreskrifter. Bokslutet för Ålandsbanken Abp upprättas i enlighet med finländsk redovisningsstandard (FAS). Moderbolagets redovisning presenteras i tusen euro, där annat inte anges.

Goodwill

Goodwill avskrivs planenligt under 10 år.

Bokslutsdispositioner

Inom bokslutsdispositioner redovisas de frivilliga reserveringar som Ålandsbanken har gjort baserat på Lag om beskattning av inkomst av näringsverksamhet 46 §.

I övrigt hänvisas till koncernens redovisningsprinciper.

M2. Räntenetto	2020	2019
Utlåning till kreditinstitut	810	1 180
Utlåning till allmänheten	65 575	60 757
Skuldebrev	385	601
Derivatinstrument	1 309	995
Övriga ränteintäkter	7	30
Summa ränteintäkter	**68 086**	**63 562**
varav ränteintäkter enligt effektiv räntemetod	67 687	63 309
Skulder till kreditinstitut	621	817
Inlåning från allmänheten	2 756	3 724
Skuldebrev	2 331	3 000
Efterställda skulder	1 148	1 259
Derivatinstrument	1 740	1 196
Övriga räntekostnader	23	17
Summa räntekostnader	**8 619**	**10 013**
varav ränteintäkter enligt effektiv räntemetod	8 364	
Räntenetto	**59 468**	**53 549**

Ränteintäkter erhållna från koncernföretag är 72 (167).
Räntekostnader utbetalda till koncernföretag är 0 (0).
Räntor från derivatinstrument redovisas tillsammans med den post som de säkrar inom ramen för säkringsredovisning (säkring av verkligt värde och kassaflödessäkring).
Negativa ränteintäkter från placeringar redovisas som räntekostnader medan erhållna negativa räntor för skulder redovisas som ränteintäkter.

M3. Provisionsnetto	2020	2019
Inlåning	782	854
Utlåning	2 244	2 583
Betalningsförmedling	10 633	8 445
Fondprovisioner	551	359
Förvaltningsprovisioner	12 319	11 293
Värdepappersförmedling	16 052	12 831
Juridiska tjänster	732	664
Garantiprovisioner	473	241
Övriga provisioner	2 123	2 314
Summa provisionsintäkter	**45 909**	**39 585**
Betalningsprovisionskostnader	–4 119	–3 399
Förvaltningsprovisionskostnader	–1 048	–810
Värdepappersprovisionskostnader	–2 132	–1 628
Övriga provisionskostnader	–630	–566
Summa provisionskostnader	**–7 930**	**–6 404**
Provisionsnetto	**37 979**	**33 181**

M4. Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde	2020			2019		
	Realiserat	Orealiserat	Totalt	Realiserat	Orealiserat	Totalt
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen						
Derivatinstrument	0	–15	–15	0	–11	–11
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen	**0**	**–15**	**–15**	**0**	**–11**	**–11**
Säkringsredovisning						
varav säkringsinstrument	268	–428	–160	–477	3 468	2 991
varav säkrad post	–425	334	–91	522	–3 413	–2 890
Säkringsredovisning	**–157**	**–94**	**–251**	**46**	**55**	**101**
Nettoresultat från valutaomvärdering	**0**	**–219**	**–219**	**0**	**143**	**143**
Modifieringsresultat och ECL	**0**	**–40**	**–40**	**0**	**113**	**113**
Nettointäkter från finansiella tillgångar	**2 472**	**0**	**2 472**	**3 528**	**0**	**3 641**
Summa	**2 315**	**–367**	**1 948**	**3 574**	**300**	**3 875**

M5. Intäkter från egetkapitalinstrument	2020	2019
Innehav som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat	0	1
Intresseföretag	73	58
Företag inom samma koncern, betald dividend	6 350	4 700
Summa	**6 423**	**4 759**

M6. Övriga intäkter	2020	2019
Hyresintäkter från fastigheter	87	65
Koncerninterna tjänster	10 770	10 800
Intäkter från förvärvade avtal	1 500	1 500
Plattformstjänst	1 453	144
Fusionsvinst	0	1 186
Övriga intäkter	1 060	741
Summa	**14 870**	**14 435**
Nettoresultat från förvaltningsfastigheter		
Hyresintäkter	40	14
Realisationsvinster	18	0
Övriga kostnader	–41	–56
Summa	**16**	**–43**

M7. Personalkostnader	2019	2018
Löner och arvoden	29 408	27 152
Ersättningar i form av aktier i Ålandsbanken Abp	508	214
Pensionskostnader	6 181	4 670
Övriga lönebikostnader	3 574	3 266
Summa	**38 389**	**35 302**
Antal anställda		
Fast heltidsanställda	462	433
Fast deltidsanställda	16	17
Visstidsanställda	55	64
Summa	**533**	**514**

M8. Övriga kostnader	2020	2019
IT-kostnader (exkusive marknadsdata)	17 486	14 881
Hyror	3 223	2 788
Övriga lokal- och fastighetskostnader	1 273	1 154
Marknadsföringskostnader	2 150	2 471
Marknadsdata	1 724	1 726
Personalrelaterade kostnader	1 159	1 657
Resekostnader	187	698
Köpta tjänster	2 751	1 974
Garantiavgift[1]	5	4
Stabilitetsavgift	2 656	1 762
Övriga kostnader	7 485	7 363
Summa	**40 097**	**36 478**

[1] I garantiavgift ingår insättningsgarantiavgift och avgift till Ersättningsfonden för investerare.

Avgifter till Verket för finansiell stabilitet		
Insättningsgarantiavgift	1 268	1 132
Erlagt av Gamla Insättningsgarantifonden	–1 268	–1 132
Stabilitetsavgift	2 656	1 762
Förvaltningsavgift	23	32
Summa	**2 679**	**1 794**

Med 2020-års avgiftsnivå har banken insättningsgarantiavgifter cirka elva år framöver till godo.

	Bolagsstämmovald revisor	Bolagsstämmovald revisor
Utbetalda arvoden till revisorer		
Utbetalda revisionsarvoden	246	322
Utbetalda konsultarvoden		
Enligt revisionslagen 1 § 1 mom. 2 punkt	49	76
Skatt	118	50
Övrigt	99	43
Summa	**511**	**492**

Beloppen är inklusive moms.

Utbetalda arvoden till KPMG OY Ab för övriga tjänster än revision uppgår till 102 tusen euro (47).

M9. Förväntade kreditförluster	2020					
	Nya och ökade individuella nedskrivningar	Återfört från tidigare gjorda reserveringar	Utnyttjat för konstaterade förluster	Konstaterade förluster	Återvinning av konstaterade förluster	Totalt
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt från åtaganden utanför balansräkningen						
Utlåning till allmänheten	12 108	–7 670	–5 021	5 619	–605	4 432
Åtaganden utanför balansräkningen	446	–75	0	0	0	370
Skuldebrev	180	–123	0	0	0	58
Summa förväntade kreditförluster	**12 734**	**–7 868**	**–5 021**	**5 619**	**–605**	**4 860**
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Skuldebrev	403	–313				90
Summa	**403**	**–313**	**0**	**0**	**0**	**90**

	2019					
	Nya och ökade individuella nedskrivningar	Återfört från tidigare gjorda reserveringar	Utnyttjat för konstaterade förluster	Konstaterade förluster	Återvinning av konstaterade förluster	Totalt
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde samt från åtaganden utanför balansräkningen						
Utlåning till allmänheten	9 626	–6 321	–1 895	2 132	–552	2 990
Åtaganden utanför balansräkningen	85	–119	–2	0	0	–36
Skuldebrev	291	–267	0	0	0	24
Summa förväntade kreditförluster	**10 002**	**–6 707**	**–1 896**	**2 132**	**–552**	**2 977**
Förväntade förluster från finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Skuldebrev	578	–598				–21
Summa	**578**	**–598**	**0**	**0**	**0**	**–21**

Förväntade kreditförluster via övrigt totalresultat redovisas i resultaträkningen i Nettoresultat finansiella poster till verkligt värde.

	2020				2019			
	Reserv för individuellt värderade fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättning för förväntade förluster för åtaganden utanför balansräkningen	Reserv för förväntade förluster för skuldebrev som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Reserv för individuellt värderade fordringar på allmänheten och offentlig sektor	Avsättning för förväntade förluster för åtaganden utanför balansräkningen	Reserv för förväntade förluster för skuldebrev som redovisas till upplupet anskaffningsvärde	Totalt
Förändring av reserv för nedskrivningar								
Reserv vid årets ingång	12 444	39	135	12 618	9 793	70	111	9 974
Fusionseffekt Compass Card					1 232	5	0	1 237
Nya och ökade individuella nedskrivningar	10 018	88	180	10 286	9 859	108	291	10 257
Förändringar till följd av förändringar i skattningsmetod (netto)	2 091	358		2 449	–233	–23		–255
Återfört från tidigare gjorda reserveringar	–7 670	–75	–123	–7 868	–6 321	–119	–267	–6 707
Utnyttjat för konstaterade förluster	–5 021	0	0	–5 021	–1 895	–2	0	–1 896
Valutakursdifferenser	22	1		23	9	0		9
Reserv vid årets utgång	**11 884**	**410**	**193**	**12 486**	**12 444**	**39**	**135**	**12 618**

M10. Inkomstskatt	2020	2019
Resultaträkningen		
Skatt avseende tidigare år	296	–113
Aktuell skatt	3 435	2 066
Förändring av uppskjuten skatt	–211	747
Summa	**3 520**	**2 701**
Nominell skattesats i Finland, %	20,0	20,0
Ej skattepliktiga intäkter/avdragsgilla kostnader, %	–4,8	–3,9
Svensk skattesats, %	1,0	0,8
Skatt avseende tidigare år, %	–0,2	–0,7
Övrigt, %	0,1	0,6
Effektiv skattesats, %	**16,2**	**16,8**

Uppskjutna skattefordringar och -skulder är beräknade enligt skattesatsen 20,0 procent som började gälla från 1 januari 2014.
Skattesatsen i Sverige är 21,4 procent.

Noter till balansräkningen

M11. Finansiella tillgångars och skulders verkliga värden, bokföringsvärden och nivåer för verkliga värden

	2020		2019	
	Summa bokfört värde	Verkligt värde	Summa bokfört värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank	665 072	665 072	489 886	489 886
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	758 976	761 468	789 286	790 787
Utlåning till kreditinstitut	49 693	49 693	65 179	65 179
Utlåning till allmänheten	4 377 905	4 427 713	4 110 029	4 130 215
Skuldebrev	18 707	18 752		
Aktier och andelar	12 882	12 882	9 370	9 370
Aktier och andelar i intresseföretag	1 280	1 280	140	140
Aktier i dotterbolag	3 458	3 458	3 346	3 346
Derivatinstrument	24 620	24 620	21 240	21 240
Summa finansiella tillgångar	**5 912 593**	**5 964 938**	**5 488 476**	**5 510 163**
Skulder till kreditinstitut	509 421	509 467	209 962	209 015
Inlåning från allmänheten	3 618 264	3 618 303	3 381 772	3 381 871
Emitterade skuldebrev	1 440 933	1 442 560	1 603 957	1 618 022
Derivatinstrument	14 968	14 968	12 065	12 065
Efterställda skulder	36 913	37 415	36 100	38 479
Summa finansiella skulder	**5 620 498**	**5 622 713**	**5 243 856**	**5 259 452**

	2020			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen				
Tillgångar				
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	477 918			477 918
Utlåning till allmänheten		129 784		129 784
Skuldebrev		13 008		13 008
Aktier och andelar	857		12 026	12 882
Derivatinstrument		24 620		24 620
Summa	**478 775**	**167 411**	**12 026**	**658 212**
Skulder				
Emitterade skuldebrev		900 903		900 903
Derivatinstrument		14 968		14 968
Summa	**0**	**915 871**	**0**	**915 871**

	2019			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella instrument värderade till verkligt värde i balansräkningen				
Tillgångar				
Skuldebrev belåningsbara i centralbank	544 503			544 503
Utlåning till allmänheten		101 680		101 680
Aktier och andelar	8	4	9 358	9 370
Derivatinstrument		21 240		21 240
Summa	**544 510**	**122 924**	**9 358**	**676 793**
Skulder				
Emitterade skuldebrev		1 155 208		1 155 208
Derivatinstrument		12 065		12 065
Summa	0	**1 167 273**	**0**	**1 167 273**

Nivå 1	Instrument med noterade priser
Nivå 2	Värderingstekniker baserade på observerbara marknadsdata
Nivå 3	Värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata

	2020	2019
	Aktier och andelar	Aktier och andelar
Förändring i innehav i nivå 3		
Redovisat värde vid årets ingång	9 358	2 538
Nyanskaffning	2 506	2 823
Avyttrat/förfallet under året		–641
Realiserad värdeförändring		151
Värdeförändring redovisad i övrigt totalresultat	161	4 488
Redovisat värde vid årets utgång	**12 026**	**9 358**

Ingen överföring har skett mellan nivå 1 och nivå 2.

M12. Tillgångar och skulder per valuta	2020				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	593 681	71 066	120	205	665 072
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	380 432	338 561	39 984	0	758 976
Utlåning till kreditinstitut	28 937	5 501	2 252	13 004	49 693
Utlåning till allmänheten	2 795 193	1 560 479	22 233	0	4 377 905
Skuldebrev	18 707	0	0	0	18 707
Derivatinstrument	18 868	5 751	0	0	24 620
Övriga ej valutafördelade poster	104 393				104 393
Summa tillgångar	**3 940 210**	**1 981 358**	**64 590**	**13 209**	**5 999 366**
Skulder till kreditinstitut	147 595	361 133	692	0	509 421
Inlåning från allmänheten	2 517 169	1 010 490	72 084	18 521	3 618 264
Emitterade skuldebrev	936 879	504 053	0	0	1 440 933
Derivatinstrument	9 208	5 760	0	0	14 968
Efterställda skulder	16 981	19 932	0	0	36 913
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	378 868				346 784
Summa skulder och eget kapital	**4 006 700**	**1 901 369**	**72 776**	**18 521**	**5 999 366**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		9 746	8 984	5 787	
Nettoposition i valuta (EUR)		89 734	798	475	91 007

Nettopositionen i svenska kronor är huvudsakligen den strukturella position som uppstår då bankens redovisning upprättas i euro, och den svenska filialens redovisning är i svenska kronor.

	2019				
	EUR	SEK	USD	Övrigt	Totalt
Kontanta medel	440 684	48 929	99	175	489 886
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev	488 737	300 549	0	0	789 286
Utlåning till kreditinstitut	20 029	30 837	2 847	11 465	65 179
Utlåning till allmänheten	2 723 728	1 359 551	26 749	0	4 110 029
Derivatinstrument	17 693	3 547	0	0	21 240
Övriga ej valutafördelade poster	110 734				110 734
Summa tillgångar	**3 801 606**	**1 743 414**	**29 695**	**11 640**	**5 586 355**
Skulder till kreditinstitut	176 254	29 346	1 672	2 691	209 962
Inlåning från allmänheten	2 337 218	942 210	82 957	19 388	3 381 772
Emitterade skuldebrev	1 278 342	325 615	0	0	1 603 957
Derivatinstrument	7 049	3 810	1 206	0	12 065
Efterställda skulder	16 955	19 145	0	0	36 100
Övriga ej valutafördelade poster, inkl. eget kapital	342 498				346 784
Summa skulder och eget kapital	**4 158 316**	**1 320 126**	**85 835**	**22 078**	**5 586 355**
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder samt utombalansposter		353 205	–56 146	–10 591	
Nettoposition i valuta (EUR)		70 083	5	152	70 241

M13. Innehav av skuldebrev	2020			2019		
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Förlustreserv	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Förlustreserv
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev						
Innehav till verkligt värde via övrigt totalresultat						
Statsobligationer	18 149	18 512	21	10 000	10 166	7
Säkerställda bostadsobligationer	286 874	294 716	77	325 236	333 076	68
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	120 118	121 625	139	150 245	151 527	82
Övriga skuldebrev	42 522	43 056	15	48 874	49 738	6
Innehav till upplupet anskaffningsvärde						
Statsobligationer	15 481	15 746	8	15 265	15 710	1
Säkerställda bostadsobligationer	170 974	174 428	63	164 847	168 040	44
Skuldebrev emitterade av kreditinstitut	32 493	32 460	100	37 201	37 317	87
Övriga skuldebrev	57 317	58 429	19	23 530	23 713	2
Summa hos centralbank belåningsbara skuldebrev	**743 929**	**758 976**	**442**	**775 196**	**789 286**	**298**

Hela innehavet består av offentligt noterade skuldebrev.

Övriga skuldebrev			
Innehav till verkligt värde via övrigt totalresultat			
Kommuncertifikat	13 000	13 008	1
Innehav till upplupet anskaffningsvärde			
Företagsobligationer	5 645	5 700	3
Summa övriga skuldebrev	**18 645**	**18 707**	**4**
Summa skuldebrev	**762 574**	**777 683**	**447**

M14. Utlåning till kreditinstitut	2020				2019			
	På anfordran betalbar	Övrig	Reservering för förväntad förlust	Totalt	På anfordran betalbar	Övrig	Reservering för förväntad förlust	Totalt
Finländska kreditinstitut	453	0	0	453	1 073	0	0	1 073
Utländska banker och kreditinstitut	49 240	0	0	49 240	64 105	0	0	64 105
Summa	**49 693**	**0**	**0**	**49 693**	**65 179**	**0**	**0**	**65 179**

M15. Utlåning till allmänheten	2020			2019		
	Balansvärde, brutto	Reservering för förväntad förlust	Balansvärde, netto	Balansvärde, brutto	Reservering för förväntad förlust	Balansvärde, netto
Företag	616 176	–3 171	613 005	569 893	–1 165	568 728
Offentlig sektor	1 425	–4	1 421	377	0	377
Hushåll	2 029 695	–7 180	2 022 516	2 009 860	–7 161	2 002 699
Hushållens intresseorganisationer	12 917	–19	12 899	12 756	–1	12 754
Utlandet	1 729 575	–1 510	1 728 064	1 529 588	–4 117	1 525 471
Summa	**4 389 789**	**–11 884**	**4 377 905**	**4 122 473**	**–12 445**	**4 110 029**
varav efterställda fordringar			262			920

Med utlandet avses utlåning till kunder utanför Finland.

M16. Aktier och andelar	2020	2019
Innehav som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat		
Noterade	857	8
Onoterade	12 026	9 362
Summa aktier och andelar	**12 882**	**9 370**
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	1 280	140
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	3 458	3 346
Summa aktier och andelar	**17 619**	**12 856**

M17. Derivatinstrument

	Nominellt belopp/löptid			2020			2019		
	under 1 år	1–5 år	över 5 år	Nomniellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden	Nomniellt belopp	Positiva marknads-värden	Negativa marknads-värden
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	0	58 050	6 060	64 110	2 992	2 973	64 635	3 246	3 306
Valutarelaterade kontrakt									
Valutaterminer	419 898	0	0	419 898	5 751	5 760	716 125	3 554	5 028
Summa	**419 898**	**58 050**	**6 060**	**484 008**	**8 743**	**8 734**	**780 760**	**6 800**	**8 334**
Derivat för verkligtvärdesäkring									
Ränterelaterade kontrakt									
Ränteswappar	262 393	823 041	32 730	1 118 164	15 877	6 234	1 355 731	14 440	3 731
Summa	**262 393**	**823 041**	**32 730**	**1 118 164**	**15 877**	**6 234**	**1 355 731**	**14 440**	**3 731**
Summa derivatinstrument	**682 291**	**881 091**	**38 790**	**1 602 172**	**24 620**	**14 968**	**2 136 491**	**21 240**	**12 065**
varav clearat	262 393	878 091	35 760	1 176 244	16 764	9 176	1 414 074	15 773	6 927

Derivat redovisas tillsammans med tillhörande upplupna räntor.

M18. Immateriella tillgångar

	2020				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	1 441	35 256	30 870	7 278	74 846
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	0	1 962	0	0	1 962
Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0	0
Fusionseffekt	0	0	0	0	0
Valutaeffekt	14	265	714	0	993
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**1 455**	**37 483**	**31 584**	**7 278**	**77 800**
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–515	–21 880	–26 462	–981	–49 838
Avyttringar och utrangeringar	0	0	0	0	0
Fusionseffekt	0	0	0	0	0
Årets avskrivningar	–206	–3 241	–2 757	–861	–7 065
Årets nedskrivningar	0	0	0	0	0
Valutaeffekt	–7	–216	–653	0	–876
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–728**	**–25 337**	**–29 872**	**–1 842**	**–57 779**
Utgående restvärde	**728**	**12 146**	**1 712**	**5 436**	**20 022**

	2019				
	Internt utvecklad programvara	Övrig programvara	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde vid ingången av året	1 448	32 472	31 195	6 334	71 448
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	0	3 279	0	944	4 223
Årets nedskrivningar	0	–479	0	0	–479
Avyttringar och utrangeringar		–289	0	0	–289
Fusionseffekt		388	0	0	388
Valutaeffekt	–6	–115	–325	0	–446
Anskaffningsvärde vid utgången av året	**1 441**	**35 256**	**30 870**	**7 278**	**74 846**

Ackumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	–310	–19 394	–22 490	–165	–42 360
Avyttringar och utrangeringar	0	288	0	0	288
Fusionseffekt	0	–161		0	–161
Årets avskrivningar	–205	–2 676	–4 178	–816	–7 875
Valutaeffekt	1	63	206	0	270
Ackumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	**–515**	**–21 880**	**–26 462**	**–981**	**–49 838**
Utgående restvärde	**927**	**13 376**	**4 408**	**6 297**	**25 008**

I övriga immateriella tillgångar ingår förvärvade avtal.

M19. Materiella tillgångar	2020			2019		
Förvaltningsfastigheter			402			411
Rörelsefastigheter			11 643			12 402
Övriga materiella tillgångar			1 772			1 839
Summa			**13 817**			**14 652**
	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar	Förvaltnings-fastigheter	Rörelse-fastigheter	Övriga materiella tillgångar
Ingående anskaffningsvärde	581	21 060	15 281	581	20 712	15 368
Nyanskaffning	0	127	223	0	348	453
Avyttringar och utrangeringar	–10	0	–253	0	0	–493
Fusionseffekt	0	0	0	0	0	79
Överföring mellan poster	0	–5	5	0	0	0
Valutaefffekt	0	3	273	0	0	–126
Utgående anskaffningsvärde	**571**	**21 185**	**15 529**	**581**	**21 060**	**15 281**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–169	–13 947	–13 442	–169	–13 051	–13 598
Årets avskrivning	0	–882	–267	0	–897	–295
Årets nedskrivning	0	0	0	0	0	0
Avyttringar och utrangeringar	0	0	217	0	0	411
Fusionseffekt	0	0	0	0	0	–79
Valutaefffekt	0	–2	–265	0	0	118
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–169**	**–14 831**	**–13 756**	**–169**	**–13 947**	**–13 442**
Ingående uppskrivningar		5 289			5 289	
Utgående ackumulerade uppskrivningar		**5 289**			**5 289**	
Redovisat värde	**402**	**11 643**	**1 772**	**411**	**12 402**	**1 839**
varav byggnader	0	11 404		0	12 163	
varav mark- och vattenområden	0	139		0	139	
varav aktier i fastighetssammanslutningar	402	100		411	100	

Förvaltningsfastigheternas bokförda värde är detsamma som marknadsvärdet.

M20. Övriga tillgångar	2020	2019
Betalningsförmedlingsfordringar	1 477	1 381
Fondlikvidfordringar	25 859	26 145
Kundfordringar	1 099	925
Övriga	2 576	4 099
Summa	**31 010**	**32 551**

M21. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2020	2019
Upplupna ränteintäkter	9 520	9 044
Övriga upplupna intäkter	9 924	13 965
Övriga förutbetalda kostnader	2 112	2 308
Summa	**21 555**	**25 317**

M22. Uppskjutna skattefordringar och -skulder	2020	2019
Uppskjutna skattefordringar		
Avsättningar	0	8
Hyllavskrivningar	102	123
I förskott erhållna intäkter	222	0
Skuldebrev värderade via övrigt totalresultat	0	193
Övrigt	46	27
Summa uppskjutna skattefordringar	**369**	**351**
Uppskjutna skatteskulder		
Finansiella tillgångar värderade via övrigt totalresultat		
Skuldebrev	12	0
Aktier och andelar	970	927
Summa uppskjutna skatteskulder	**982**	**927**
Netto uppskjutna skatter	**–613**	**–576**

I ackumulerade bokslutsdispositioner ingår en uppskjuten skatteskuld om 28 080 (26 600).

	2020			
	31.12.2019	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	31.12.2020
Förändringar av uppskjutna skatter				
Avsättningar	8	–8		0
Hyllavskrivningar	123	–21		102
Skuldebrev värderade via övrigt totalresultat	193		–205	–12
Aktier och andelar värderade via övrigt totalresultat	–927		–43	–970
Intäkter erhållna i förskott	0	222		222
Övrigt	27	19		46
Summa	**–576**	**211**	**–248**	**–613**

	2019			
	31.12.2018	Redovisat i resultat-räkningen	Redovisat i övrigt total-resultat	31.12.2019
Förändringar av uppskjutna skatter				
Avsättningar	25	–17		8
Hyllavskrivningar	100	23		123
Verklig värdesäkring	289	–289		0
Skuldebrev värderade via övrigt totalresultat	68		126	193
Aktier och andelar värderade via övrigt totalresultat	0		–927	–927
Nedskrivningar	431	–431		0
Övrigt	18	9		27
Summa	**932**	**–706**	**–801**	**–576**

M23. Skulder till kreditinstitut	2020			2019		
	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt	På anfordran betalbara	Övriga	Totalt
Centralbanker		415 975	415 975		130 340	130 340
Finländska kreditinstitut	7 733	2 350	10 083	2 270	4 950	7 220
Utländska banker och kreditinstitut	50 406	32 958	83 364	38 043	34 360	72 403
Summa	**58 138**	**451 283**	**509 421**	**40 312**	**169 650**	**209 962**

M24. Inlåning från allmänheten	2020	2019
Företag	1 047 710	943 648
Offentlig sektor	44 927	48 270
Hushåll	1 309 410	1 249 222
Hushållens intresseorganisationer	61 244	46 857
Utlandet	1 154 973	1 093 775
Summa	**3 618 264**	**3 381 772**

Med utlandet avses inlåning från kunder utanför Finland.

M25. Emitterade skuldebrev	2020		2019	
	Nominellt belopp	Redovisat belopp	Nominellt belopp	Redovisat belopp
Bankcertifikat	280 163	280 056	108 194	108 194
varav till upplupet anskaffningsvärde	280 163	280 056	108 194	108 194
Säkerställda obligationer	899 111	910 225	1 136 308	1 144 959
varav till upplupet anskaffningsvärde	259 111	259 974	239 308	240 566
varav verkligt värdesäkring	640 000	650 251	897 000	907 393
Icke-säkerställda obligationer	250 000	250 652	350 000	350 803
varav till upplupet anskaffningsvärde	0	0	100 000	99 989
varav verkligt värdesäkring	250 000	250 652	250 000	250 815
Summa	**1 429 274**	**1 440 933**	**1 594 501**	**1 603 957**

Med verkligt värdesäkring avses säkringsredovisning av räntekomponenten i skuldebrevet.

M26. Övriga skulder	2020	2019
Betalningsförmedlingsskulder	13 870	9 216
Fondlikvidskulder	18 636	13 041
Leverantörsskulder	1 344	2 715
Övriga	7 876	11 839
Summa	**41 726**	**36 811**

M27. Avsättningar	2020				2019			
	Avsättning för omstrukturer-ingsreserv	Avsättning för åtaganden utanför balans-räkningen	Övriga avsättningar	Totalt	Avsättning för omstrukturer-ingsreserv	Avsättning för åtaganden utanför balans-räkningen	Övriga avsättningar	Totalt
Avsättningar vid föregående års utgång	0	39	0	39	34	70	89	194
Avsatt under året		446	10	456	24	85		109
Belopp som tagits i anspråk		0	–10	–11	–58	–2	–31	–90
Outnyttjade belopp som återförts		–75		–75		–119	–56	–175
Fusionseffekt				0		5		5
Valutakursförändringar		1		1	–1		–3	–4
Avsättningar vid årets utgång	**0**	**410**	**0**	**410**	**0**	**39**	**0**	**39**

Avsättningen för omstruktureringsreserv avser både Finland och Sverige. Avsättning för omstruktureringsreserv omfattar både personalkostnader och övriga kostnader, men till väsentligaste del personalkostnader. Med avsättning för åtaganden utanför balans avses förväntade kreditförluster gällande givna garantier och outnyttjade kreditlimiter. Övriga avsättningar består av avgångsvederlag.

Ålandsbanken har sedan 2017 haft ett pågående ärende med svenska Skatteverket gällande moms för räkenskapsåret 2016. Skatteverket har meddelat beslut i ärendet där de anser att Ålandsbanken ska betala cirka 0,5 miljoner euro i moms. Ålandsbanken delar inte Skatteverkets bedömning och har överklagat beslutet till förvaltningsrätten. Ingen reservering för en eventuell kostnad har gjorts i bokslutet.

M28. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2020	2019
Upplupna räntekostnader	4 287	5 033
Övriga upplupna kostnader	12 322	10 247
Upplupna skatter	3 691	2 564
Förutbetalda intäkter	3 343	5 225
Summa	**23 643**	**23 069**

M29. Efterställda skulder	2020			2019		
	Nominellt belopp	Bokfört belopp	Belopp i kapitalbas	Nominellt belopp	Bokfört belopp	Belopp i kapitalbas
Debenturlån 1/2015	8 603	8 603	8 603	8 603	8 603	8 603
Debenturlån 1/2016	6 173	6 173	6 173	6 173	6 173	6 173
Debenturlån 1/2017	2 266	2 266	2 266	2 266	2 266	2 266
Debenturlån 1/2018	19 932	19 871	19 932	19 145	19 058	19 145
Summa	**36 974**	**36 913**	**36 974**	**36 187**	**36 100**	**36 187**

	Ränta:	Återbetalning:
Debenturlån 1/2015	Fast ränta 3,75 %	25.05.2035
Debenturlån 1/2016	Fast ränta 3,75 %	12.08.2036
Debenturlån 1/2017	Fast ränta 3,75 %	18.08.2037
Debenturlån 1/2018	Stibor 3 mån +2,40 %	15.05.2038

Lånen kan återköpas i förtid, detta är dock möjligt endast med Finansinspektionens tillstånd. Vid upplösning av banken är lånen efterställda bankens övriga förbindelser.

Debenturlånen har emitterats med nedskrivningsklausul. I händelse av att Ålandsbanken Abp:s eller koncernens kärnprimärkapitalrelation, CET1, understiger 7 procent skrivs kapitalbeloppet ned med 25 procent (debenturlån 1/2015) respektive 50 procent (debenturlån 1/2016, 1/2017 och 1/2018).

M30. Maturitetsfördelning för tillgångar och skulder	2020								
	Odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden								
	Betalbar på anfordran	<3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	5–10 år	>10 år	Ej löptids-fördelad	Totalt
Tillgångar									
Kassa och fordringar hos centralbanker	665 072								665 072
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		60 898	31 710	20 372	619 847	26 149			758 976
Utlåning till kreditinstitut	29 856	–15						19 853	49 693
Utlåning till allmänheten	16 849	383 821	154 425	284 315	1 420 179	724 385	1 324 399	69 532	4 377 905
Övriga skuldebrev		13 007			5 074	626			18 707
Aktier och andelar								17 619	17 619
Derivatinstrument		2 244	3 500	887	16 026		1 963		24 620
Immateriella tillgångar								20 022	20 022
Materiella tillgångar								13 817	13 817
Övriga tillgångar								52 934	52 934
Summa	**711 777**	**459 956**	**189 635**	**305 573**	**2 061 126**	**751 160**	**1 326 362**	**193 777**	**5 999 366**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	53 008	330 938	4 983	3 492	117 000				509 421
Inlåning från allmänheten	3 490 068	110 771	2 548	13 830	1 048				3 618 264
Emitterade skuldebrev		139 539	140 624	250 652	910 118				1 440 933
Derivatinstrument		2 271	3 501	70	5 398	1 798	1 929		14 968
Övriga skulder								66 760	66 760
Eterställda skulder			8 603	6 173	2 266		19 871		36 913
Eget kapital och bokslutsdispositioner								312 108	312 108
Summa	**3 543 076**	**583 518**	**160 258**	**274 217**	**1 035 830**	**1 798**	**21 800**	**378 868**	**5 999 366**

	2019								
	Odiskonterade kontraktsenliga kassaflöden								
	Betalbar på anfordran	<3 mån	3–6 mån	6–12 mån	1–5 år	5–10 år	>10 år	Ej löptids-fördelad	Totalt
Tillgångar									
Kassa och fordringar hos centralbanker	489 886								489 886
Hos centralbanker belåningsbara skuldebrev		17 000	64 789	70 616	575 991	46 800		14 090	789 286
Utlåning till kreditinstitut	65 179								65 179
Utlåning till allmänheten	214 259	158 485	128 664	273 181	1 517 334	627 148	1 171 722	19 236	4 110 029
Aktier och andelar								12 856	12 856
Derivatinstrument		3 133	1 638		14 744	1 724			21 240
Immateriella tillgångar								25 008	25 008
Materiella tillgångar								14 652	14 652
Övriga tillgångar								58 219	58 219
Summa	**769 324**	**178 619**	**195 091**	**343 798**	**2 108 069**	**675 672**	**1 171 722**	**144 061**	**5 586 355**
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	54 745	14 613	20 754	1 500	118 350				209 962
Inlåning från allmänheten	3 308 647	47 674	8 865	12 638	3 949				3 381 772
Emitterade skuldebrev		166 605	281 589	10 000	1 136 308			9 455	1 603 957
Derivatinstrument		4 705	434		2 991	3 935			12 065
Övriga skulder								60 846	60 846
Eterställda skulder			8 603		8 439		19 058		36 100
Eget kapital och bokslutsdispositioner								281 652	281 652
Summa	**3 363 392**	**233 597**	**320 244**	**24 138**	**1 270 036**	**3 935**	**19 058**	**351 953**	**5 586 355**

M31. Fordringar på koncernbolag	2020	2019
Utlåning till allmänheten	1 114	0
Övriga tillgångar	424	591
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 820	9 601
Summa	**6 359**	**10 192**

M32. Skulder till koncernbolag	2020	2019
Inlåning från allmänheten	12 844	13 718
Övriga skulder	1 029	1 989
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 315	4 076
Summa	**17 188**	**19 783**

Noter angående personal och ledning

M33. Utbetalda löner till styrelse och ledning	2020	2019
Lampi, Nils	62	58
Taxell, Christoffer	49	44
Ceder, Åsa	50	47
Karlsson, Anders Å	50	47
Persson, Göran[1]		11
Valassi, Ulrika	53	49
Wiklöf, Anders	40	40
Medlemmar i styrelse	304	296
Verkställande direktör	450	504
Övriga medlemmar i ledningsgrupp	1 559	1 791

I beloppet ingår värdet av naturaförmåner. För medlemmarna i styrelsen finns inga pensionsförpliktelser. Verkställande direktörens pensionsförmåner grundar sig på gängse anställningsvillkor.

[1] Avgick som styrelsemedlem på egen begäran 29 april 2019. Bolagsstämman 2020 fastställde antalet styrelsemedlemmar till sex.

M34. Ledningens privata innehav av aktier i Ålandsbanken Abp

Se avsnitten Styrelse och Verkställande ledning.

M35. Finansiella transaktioner med närstående

Se not K44 i Noter till koncernens finansiella rapporter.

Noter angående säkerheter och ansvarsförbindelser

M36. Ställda säkerheter	2020	2019
För egna skulder ställda säkerheter		
Utlåning till kreditinstitut	13 689	10 242
Statspapper och obligationer	279 199	140 862
Utlåning till allmänheten	1 547 808	1 583 625
Övrigt	3 510	2 795
Summa för egna skulder ställda säkerheter	**1 844 206**	**1 737 524**

Ställda säkerheter i form av statspapper och obligationer har i huvudsak ställts som säkerhet till centralbank. Utlåningen till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer. Med övriga ställda säkerheter avses huvudsakligen kapitalförsäkringar.

Övriga ställda säkerheter		
Statspapper och obligationer	19 446	33 977
Övrigt	711	25 363
Summa övriga ställda säkerheter	**20 157**	**59 340**

Säkerheterna har i huvudsak ställts till centralbanker och kreditinstitut för betalsystem, värdepappershandel och clearing.

Säkerheter har inte ställts för andras skulder och förbindelser.

Med undantag för lånefordringar utgörande säkerhetsmassa för säkerställda obligationer, där lagstiftning reglerar minimikrav på översäkerheter, är de säkerheter som överstiger skulden nominella värden fritt disponibla för banken.

M37. Åtaganden utanför balansräkningen	2020	2019
Garantier	44 032	10 555
Outnyttjade checkräkningslimiter	283 018	247 409
Outnyttjade kreditkortslimiter	85 559	79 274
Outnyttjade kreditmöjligheter	315 059	92 425
Övriga förbindelser	31 967	22 546
Summa	**759 636**	**452 209**
Avsättning för förväntad förlust	409	39
Garantier för dotterbolag	2 257	1 993
Outnyttjade checkräkningslimiter för dotterbolag	6 623	8 066
Outnyttjade kreditmöjligheter till dotterbolag	0	0

M38. Hyresåtaganden	2020	2019
Hyresåtaganden att erlägga		
Under 1 år	2 882	2 297
Över 1 och under 5 år	7 920	1 398
Över 5 år	1 662	
Summa	**12 464**	**3 695**

Hyresåtagandena motsvarar de hyreskostnader som skulle uppstå vid uppsägning av samtliga hyresavtal.

Övriga noter

M39. Dotter- och intresseföretag	2020		
	Hemort	Ägarandel, %	Bokfört värde
Dotterbolag			
Crosskey Banking Solutions Ab Ltd	Mariehamn	100	2 505
Model IT Oy	Helsingfors	100	
S-Crosskey Ab	Mariehamn	60	
Ålandsbanken Fondbolag Ab	Mariehamn	100	841
Ålandsbanken Fonder Ab	Mariehamn	100	
Ålandsbanken Fonder II Ab	Mariehamn	100	
Ålandsbanken Fonder III Ab	Mariehamn	100	
Kiinteistö Oy Espoon Koivurinne	Esbo	100	112
Summa			**3 458**
Inresseföretag och joint ventures			
Mäklarhuset Åland Ab	Mariehamn	29	20
IISÅ Holdco AB	Stockholm	25	1 257
Borgo AB	Stockholm	100	
Åland Index Solutions AB	Stockholm	50	2
Summa			**1 280**
Bostads- och fastighetssammanslutningar			
Fastigheter i eget bruk			
FAB Godby Center	Godby	11	100
Summa			**100**
Förvaltningsfastigheter			
FAB Horsklint	Kökar	20	12
FAB Nymars	Sottunga	30	30
FAB Västernäs City	Mariehamn	50	300
Summa			**342**

M40. Utdelningsbara medel	2020	2019
Balanserade vinstmedel	38 592	20 398
Dividend utbetald i januari 2021	–15 586	
Fond för inbetalt fritt eget kapital	27 807	27 595
Aktiverade utvecklingsutgifter	–728	–927
Summa	**50 085**	**47 066**

Förslag till vinstdisposition

Ålandsbanken Abp:s utdelningsbara medel med avdrag för aktiverade utvecklingskostnader, inklusive fonden för inbetalt fritt eget kapital, är enligt bokslutet 65 671 063,44 euro, varav räkenskapsperiodens resultat är 18 193 792,38. Under år 2021 har utdelats 15 586 054,00 euro i dividend för år 2019. Inga väsentliga förändringar har i övrigt skett i bolagets ekonomiska ställning efter räkenskapsperiodens utgång.

Styrelsen föreslår att Ålandsbanken Abp:s utdelningsbara vinstmedel om 50 085 009,44 euro disponeras enligt följande:

För utelöpande A- och B-aktier utdelas 1,00 euro per aktie i dividend från balanserade vinstmedel,

sammanlagt	15 586 054,00
Som utdelningsbara medel kvarlämnas	34 498 955,44

Mariehamn den 26 februari 2021

Nils Lampi
Ordförande

Christoffer Taxell
Vice ordförande

Åsa Ceder

Anders Å Karlsson

Ulrika Valassi

Anders Wiklöf

Peter Wiklöf
Verkställande direktör

Revisionspåteckning

Över utförd revision har idag avgivits berättelse.

Helsingfors den 26 februari 2021

Marcus Tötterman
CGR

Fredrik Westerholm
CGR

Jessica Björkgren
CGR

Revisionsberättelse

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Ålandsbanken Abp (fo-nummer 0145019-3) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2020. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, totalresultat, rapport över förändring i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet inklusive en sammanfattning av betydelsefulla redovisningsprinciper samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, rapport över förändring i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet.

Enligt vår uppfattning

— ger koncernbokslutet en rättvisande bild av koncernens ekonomiska ställning och av resultatet av dess verksamhet och kassaflöden för året i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU,

— ger bokslutet en rättvisande bild av moderbolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av dess verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionskommitté.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet.

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits moderbolaget och koncernbolagen är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens 537/2014 artikel 5.1. De andra tjänster än revisionstjänster som vi tillhandahållit framgår ur not K 12 till koncernbokslutet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämpande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionell bedömning och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållandet till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

För revisionen särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till bokslutet som helhet, men vi ger inga separata uttalanden om dessa områden. De viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter som avses i EU förordningens 537/2014 artikel 10.2c är inkluderade i beskrivningarna av för revisionen särskilt betydelsefulla områden nedan.

Vid vår revision har vi beaktat risken att ledningen förbigår kontroller. Detta har omfattat en bedömning av om det finns indikationer på ledningens medvetna förhållande till dessa, vilket kan medföra en risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Särskilt betydelsefulla områden

För revisionen särskilt betydelsefulla områden	Hur ifrågavarande områden beaktats i revisionen
Värdering av utlåning till allmänheten och offentliga samfund (redovisningsprinciper och noter K3, K13, K21, M9 och M15)	

— Utlåning till allmänheten uppgår till 4 378 miljoner euro. Detta motsvarar ungefär 73 procent av Ålandsbankens balansomslutning.

— IFRS 9 Finansiella instrumentstandarden tillämpas vid beräkning av förväntade kreditförluster. Beräkning av förväntade kreditförluster inbegriper antaganden, uppskattningar samt företagsledningens bedömningar, som hänför sig till bland annat sannolikheten och beloppet för förväntade kreditförluster samt till definitionen av betydande ökning i kreditrisk

— Coronapandemin har under räkenskapsåret 2020 påverkat Ålandsbankens verksamhetsmiljö, kreditrisknivåer samt de parametrar som ingår i beräkningen av förväntade kreditförluster.

— På grund av det materiella balansvärdet, beräkningsmodellernas komplexitet och de inkluderade uppskattningarna gjorda av företagsledningen beträffande nedskrivningar, är värdering av utlåning till allmänheten ett område av särskild betydelse för revisionen.

— Vi har utvärderat principer och kontroller hänförliga till godkännande, redovisning och övervakning av krediter samt gjort en bedömning av principer som legat till grund för riskbedömning och fastställande av nedskrivningar och kreditförlustreserveringar. Vi har i vår granskning av kreditstocken även utnyttjat dataanalyser.

— Vi har utvärderat modellerna och de centrala antagandena för kalkylering av förväntade kreditförluster samt testat kontroller hänförliga till beräkningsprocessen för förväntade kreditförluster. Våra revisionsinsatser har inkluderat en genomgång av de mest väsentliga enskilda nedskrivningarna under räkenskapsperioden.

— Vi har bedömt covid-19 pandemins inverkningar på kreditriskpositionen och beräkningen av förväntade kreditförluster. Centrala delområden har varit parametrar för makroekonomiska antaganden samt förändringar till krediters återbetalningsvillkor.

— IFRS- och finansieringsspecialister från KPMG har deltagit i revisionen.
— Utöver detta har vi utvärderat sakligheten av Ålandsbankens bokslutsnoter gällande lån och övriga fordringar och förväntade kreditförluster.

Provisionsnetto och IT-intäkter (redovisningsprinciper och noter K8, M3)

— De av Ålandsbanken förvaltade tillgångarna berättigar till provisionsbaserade intäkter baserat på avtal med kunder och samarbetspartners. IT-intäkterna baserar sig på kundavtal. Provisions- och IT-intäkterna utformar en betydande post inom koncernens resultaträkning.
— Beräkningen av fond- och förvaltningsprovisioner samt IT-intäkter inbegriper manuella arbetsskeden som kan innefatta bedömningar av företagsledningen hänförligt till arvodets belopp samt vid fastställande av intäktsföringsgrad.
— På basen av intäkternas storlek och de relaterade bedömningarna är provisionsnetto samt IT-intäkter ett område av särskild betydelse för revisionen.
— Vi har utvärderat de metoder som Ålandsbanken använder sig av för att beräkna fond- och förvaltningsprovisioner samt IT-intäkter.
— Vår granskning av redovisning av fond- och förvaltningsprovisioner samt IT-intäkter har fokuserat på kontrollerna inom fakturerings- och kalkyleringsprocesserna. Vi har även utvärderat utformningen av kontrollerna och deras effektivitet.
— Våra revisionsinsatser har genom urval inbegripit bl.a. testning av arvodesberäkningar samt genomgång av avtal och fondstadgar där arvodesbasen definierats. Vi har även utfört dataanalyser på de debiterade arvodena.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att koncernbokslutet ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS), så som de antagits av EU och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av moderbolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera moderbolaget eller koncernen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ än att göra så.

Revisorns skyldigheter vid revision av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed gör vi professionell bedömning och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

— Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
— Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
— Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
— Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderbolagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
— Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

— Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi förser också dem som har ansvar för bolagets styrning med en bekräftelse om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och kommunicerar alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med dem som har ansvar för bolagets styrning fastställer vi vilka av dessa som varit de mest betydelsefulla för räkenskapsperiodens revision och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Personer anställda av KPMG Oy Ab har fungerat som av bolagstämman valda revisorer från och med våren 2013 oavbrutet i 8 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Den övriga informationen omfattar verksamhetsberättelsen och informationen i årsberättelsen. Vi har fått tillgång till verksamhetsberättelsen och årsredovisningen före datumet för denna revisionsberättelse. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. För verksamhetsberättelsens del är det ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen som vi fick tillgång till före datumet för denna revisionsberättelse, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i den aktuella övriga informationen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors den 26 februari 2021

Marcus Tötterman CGR	Fredrik Westerholm CGR	Jessica Björkgren CGR
KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors	KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors	KPMG Oy Ab Tölöviksgatan 3 A 00100 Helsingfors

Bolagsstyrningsrapport

Foto: Anton Sucksdorff

Bolagsstyrningsrapport

Bolagsstyrningsrapporten avges i samband med verksamhetsberättelsen för 2020.

Finsk kod för bolagsstyrning

Finsk kod för bolagsstyrning 2020 (”koden”), som är tillgänglig på webbplatsen *www.cgfinland.fi*, är avsedd att följas av bolag noterade på Nasdaq Helsinki Oy (”Helsingforsbörsen”). Den nuvarande koden trädde i kraft den 1 januari 2020 och ersatte den tidigare bolagsstyrningskoden från 2015. Koden tillämpas enligt principen Comply or Explain vilket innebär att avvikelser ska uppges och motiveras. Ett bolag anses följa koden även om avvikelser sker från enskilda rekommendationer under förutsättning att avvikelsen har uppgivits och motiverats.

Ålandsbanken Abp (”banken”), som är noterad på Helsingforsbörsen, är ett publikt aktiebolag med hemort i Mariehamn, Finland. Banken lyder bland annat under den finska aktiebolagslagen och bankens bolagsordning samt tillämparkoden. Bolagsstyrningsrapporten har upprättats enligt kodens anvisningar för rapportering och i enlighet med värdepappersmarknadslagen 7 kap 7 §. Vid tillämpningen av koden avviker banken från rekommendation 15 ”Val av kommittéledamöter” genom att det i bankens ersättningskommitté ingår en adjungerad medlem som inte är medlem i bankens styrelse. Den adjungerade medlemmen är även kommitténs ordförande. Avvikelsen görs i syfte att bredda ersättningskommitténs erfarenhets- och kompetensbas i ersättningsfrågor. Behovet av extern kompetens bedöms separat inför varje tillsättningstillfälle.

Styrelsen

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Styrelsemedlemmarna utses av aktieägarna vid ordinarie bolagsstämma. Styrelsens mandattid upphör vid utgången av den följande ordinarie bolagsstämman efter valet. Styrelsen ska bestå av minst fem och högst åtta ordinarie styrelsemedlemmar. Styrelsen har under 2020 bestått av sex ordinarie styrelsemedlemmar. Verkställande direktören får inte vara medlem i styrelsen.

PRESENTATION AV STYRELSEMEDLEMMARNA OCH DERAS AKTIEINNEHAV I BANKEN

Styrelsens sammansättning 2020

Namn, huvudsyssla och utbildning	Födelseår Medlem i styrelsen sedan år Hemort	Styrelsemedlemmarnas aktieinnehav i banken per 31 december 2020 (direkt ägande eller via bolag i vilka styrelsemedlemmen utövar bestämmande inflytande). Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.
Nils Lampi, ordförande Koncernchef, Wiklöf Holding Ab Diplomekonom	Född 1948 Medlem sedan 2013 Mariehamn, Åland	A-aktier: 567 B-aktier: 5 543
Christoffer Taxell, vice ordförande Juris kandidat	Född 1948 Medlem sedan 2013 Åbo, Finland	A-aktier: 0 B-aktier: 1 833
Åsa Ceder Egenföretagare Ekonomie magister Aktuarie	Född 1965 Medlem sedan 2016 Mariehamn, Åland	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Anders Å Karlsson Egenföretagare Merkonom	Född 1959 Medlem sedan 2012 Lemland, Åland	A-aktier: 3 000 B-aktier: 1 500
Ulrika Valassi Egenföretagare Civilekonom	Född 1967 Medlem sedan 2015 Stockholm, Sverige	A-aktier: 0 B-aktier: 0
Anders Wiklöf Egenföretagare Ekonomie doktor h. c. Kommerseråd	Född 1946 Medlem sedan 2006 Mariehamn, Åland	A-aktier: 1 993 534 B-aktier: 1 332 961

STYRELSENS BEDÖMNING AV MEDLEMMARNAS OBEROENDE AV BANKEN OCH BETYDANDE AKTIEÄGARE

Styrelsens bedömning är att styrelsens ordförande och samtliga övriga styrelsemedlemmar är oberoende av banken. Christoffer Taxell, Anders Å Karlsson, Ulrika Valassi och Åsa Ceder är även oberoende av betydande aktieägare. Styrelsens ordförande Nils Lampi bedöms vara beroende av betydande aktieägare då han är koncernchef för Wiklöf Holding Ab, som har ett betydande aktieinnehav i banken. Anders Wiklöf anses som beroende av betydande aktieägare på grund av sitt direkta och indirekta ägande i banken.

STYRELSENS VERKSAMHET

Styrelsen handhar förvaltningen av bankens angelägenheter och ansvarar för att verksamheten är ändamålsenligt organiserad. Styrelsen ansvarar även för övergripande policy- och strategifrågor, samt för att riskkontrollen är tillräcklig och tillser att ledningssystemen fungerar. Till styrelsens uppgifter hör även att utse och vid behov entlediga verkställande direktören, dennes ställföreträdare och medlemmar av ledningsgruppen, samt att besluta om deras löneförmåner och övriga anställningsvillkor. För att styrelsen ska vara beslutför erfordras att mer än hälften av medlemmarna är närvarande.

För sitt arbete har styrelsen fastställt en intern arbetsordning som är koncernövergripande. Arbetsordningen, som utvärderas årligen och revideras vid behov, reglerar i huvudsak arbetsfördelningen mellan styrelsen, verkställande direktören och ledningsgruppen. Styrelsen, som sammanträder efter kallelse av styrelsens ordförande, diskuterar regelbundet det ekonomiska läget på de finansiella marknaderna.

Med stöd av verkställande direktörens återkommande rapportering om den operativa verksamheten följer styrelsen upp strategi, ekonomiskt utfall och övergripande långsiktiga mål för verksamheten. Därutöver handlägger styrelsen övriga ärenden som aktualiseras enligt aktiebolagslagen, bolagsordningen och övriga regelverk som berör bankens verksamhet och förvaltning, samt även ärenden som anhängiggörs av enskilda styrelsemedlemmar och av ledningsgruppen.

UTVÄRDERING AV STYRELSENS ARBETE

Styrelsen genomför årligen en intern utvärdering av sin verksamhet och sitt arbete. Utvärderingen innefattar bland annat ett frågeformulär i vilket respektive styrelsemedlem bedömer styrelsearbetet under året. Styrelsens ordförande har även enskilda samtal med respektive styrelsemedlem. Under ledning av styrelsens ordförande behandlas utvärderingen på ett uppföljande styrelsemöte samt beslut fattas om åtgärder som vidtas med anledning av utvärderingen.

STYRELSESAMMANTRÄDEN

Under 2020 hölls 21 (19) styrelsesammanträden. Styrelsemedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 98 (97) procent. Respektive styrelsemedlem har under 2020 deltagit i styrelsesammanträden enligt följande:

Deltagande i styrelsens sammanträden 2020

Styrelsemedlem	Styrelsesammanträden Totalt antal: 21
Nils Lampi	20/21
Christoffer Taxell	21/21
Åsa Ceder	21/21
Anders Å Karlsson	21/21
Ulrika Valassi	21/21
Anders Wiklöf	20/21

MÅNGFALDSPRINCIPER

Ålandsbanken eftersträvar en god balans vid fördelning av styrelsemedlemmar, där fördelningen mellan könen ska vara jämn och därför ska båda könen vara representerade i det förslag som läggs fram vid varje nomineringstillfälle till ny styrelsemedlem.

Styrelsens kommittéer

NOMINERINGSKOMMITTÉN

Nomineringskommitténs huvudsakliga uppgift är att inför ordinarie bolagsstämma förbereda förslag gällande val av styrelsemedlemmar samt förslag rörande styrelsearvode till ordföranden, vice ordföranden och övriga styrelsemedlemmar.

Reglerna för hur nomineringskommittén utses har fastställts av bolagsstämman 2015. Nomineringskommittén består av fyra medlemmar; styrelsens ordförande och representanter för de till röstetalet tre största aktieägarna i banken per den 1 november respektive år. Om styrelsens ordförande representerar någon av ovannämnda aktieägare, eller ifall aktieägare avstår från att delta i nomineringskommittén, övergår rätten till medlemskap till den följande största aktieägaren. Den till röstetalet största aktieägarens representant är nomineringskommitténs ordförande.

Nomineringskommittén består av Nils Lampi, styrelsens ordförande, styrelsemedlemmen Anders Wiklöf med stöd av direkt och indirekt personligt aktieinnehav, Stefan Björkman representerande Försäkringsaktiebolaget Alandia och Georg Ehrnrooth representerande Fennogens Investments S.A. Anders Wiklöf är ordförande för nomineringskommittén.

Under 2020 har nomineringskommittén sammanträtt 2 (2) gånger. Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (100) procent.

Deltagande i nomineringskommitténs sammanträden 2020

Medlem	Nomineringskommitténs sammanträden Totalt antal: 2
Anders Wiklöf, *kommitténs ordförande*	2/2
Nils Lampi	2/2
Stefan Björkman	2/2
Georg Ehrnrooth	2/2

REVISIONSKOMMITTÉN

Styrelsen, som utser medlemmarna i revisionskommittén, har fastställt dess uppgifter i en arbetsordning. Revisionskommittén bistår styrelsen bland annat avseende skötseln av dess övervakningsuppgifter gällande interna kontrollsystem och riskhantering, rapportering, revisionsprocessen, samt iakttagandet av lagar och bestämmelser. Härutöver förbereder revisionskommittén inför bolagsstämman förslag till valet av revisorer och deras arvoden. Revisionskommitténs ordförande rapporterar regelbundet till styrelsen om kommitténs arbete och iakttagelser.

Revisionskommittén består av styrelsens ordförande Nils Lampi och styrelsemedlemmarna Åsa Ceder, Anders Å Karlsson och Ulrika Valassi, revisionskommitténs ordförande. Under 2020 har revisionskommittén sammanträtt 11 (9) gånger.

Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (100) procent.

Deltagande i revisionskommitténs sammanträden 2020

Medlem	Revisionskommitténs sammanträden Totalt antal: 11
Ulrika Valassi, *kommitténs ordförande*	11/11
Åsa Ceder	11/11
Anders Å Karlsson	11/11
Nils Lampi	11/11

ERSÄTTNINGSKOMMITTÉN

Ersättningskommittén har som uppgift att bereda väsentliga ersättningsbeslut, utvärdera bankens ersättningspolicy och principerna för rörlig ersättning. Ersättningskommittén beslutar om åtgärder för uppföljning av tillämpningen av principerna för ersättningssystemet och bedömer dess lämplighet och påverkan på koncernens risker och riskhantering.

Ersättningskommittén består av styrelsens ordförande Nils Lampi, styrelsemedlem Christoffer Taxell och som adjungerad medlem tidigare styrelsemedlem Agneta Karlsson, kommitténs ordförande.

Ersättningskommittén har under 2020 sammanträtt vid 6 (3) tillfällen. Kommittémedlemmarnas genomsnittliga deltagande var 100 (100) procent.

Deltagande i ersättningskommitténs sammanträden 2020

Medlem	Ersättningskommitténs sammanträden Totalt antal: 6
Agneta Karlsson , *kommitténs ordförande*	6/6
Nils Lampi	6/6
Christoffer Taxell	6/6

Verkställande direktören

Verkställande direktör för banken är Peter Wiklöf, juris kandidat (född 1966). Verkställande direktörens aktieinnehav i banken framgår av tabellen till höger.

Verkställande direktören ansvarar bland annat för bankens löpande förvaltning och för att denna handhas i enlighet med lag, bolagsordning, övriga regelverk samt styrelsens anvisningar och föreskrifter. Härutöver ansvarar verkställande direktören för att styrelsens beslut verkställs.

Verkställande direktören rapporterar regelbundet till styrelsen. Verkställande direktören tillsätts och entledigas av styrelsen. Villkoren för befattningsförhållandet fastställs i ett skriftligt avtal som godkänns av styrelsen.

Koncernens ledningsgrupp – övrig operativ ledning

Styrelsen utnämner medlemmarna i den koncernövergripande ledningsgruppen. Ledningsgruppen är rådgivare åt verkställande direktören och behandlar alla väsentliga bankomfattande frågor. Ledningsgruppen består av cheferna för bankens affärsområden och stabsfunktioner.

Uppgift om medlemmarnas aktieinnehav i banken framgår av tabellen nedan.

Under 2020 sammanträdde ledningsgruppen vid 12 (11) tillfällen.

UPPGIFTER OM MEDLEMMARNA I DEN OPERATIVA LEDNINGEN – KONCERNENS LEDNINGSGRUPP – OCH DERAS SAMT VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS AKTIEINNEHAV I BANKEN

Koncernens ledningsgrupp 2020

Ledningsgruppens sammansättning och medlemmarnas ansvarsområden	Utbildning Födelseår Medlem i ledningsgruppen sedan år	Aktieinnehav i banken per 31 december 2020 (direkt ägande eller via bolag vari personen utövar bestämmande inflytande). Aktieinnehav i bankens övriga koncernbolag föreligger inte.
Peter Wiklöf Verkställande direktör, koncernchef Ordförande i ledningsgruppen	Juris kandidat Född 1966 Medlem sedan 2008	A-aktier: 500 B-aktier: 31 227
Jan-Gunnar Eurell Chief Financial Officer Ställföreträdande verkställande direktör	Civilekonom Master of Business Administration Född 1959 Medlem sedan 2011	A-aktier: 0 B-aktier: 31 426
Tove Erikslund Chief Administrative Officer	Ekonom Född 1967 Medlem sedan 2006	A-aktier: 0 B-aktier: 6 073
Magnus Johansson Direktör, affärsområdet Sverige	Civilekonom Född 1972 Medlem sedan 2017	A-aktier: 0 B-aktier: 11 740
Mikael Mörn Direktör, affärsområdet Åland	Studentmerkonom Född 1965 Medlem sedan 2017	A-aktier: 0 B-aktier: 5 000
Juhana Rauthovi Chief Risk & Compliance Officer	Juris licentiat, M.Sc. (Econ.), M.Sc. (Tech.) Master in International Management Född 1975 Medlem sedan 2012	A-aktier: 0 B-aktier: 12 104
Anne-Maria Salonius Direktör, affärsområdet Finland (utom Åland)	Juris kandidat Vicehäradshövding Född 1964 Medlem sedan 2010	A-aktier: 0 B-aktier: 7 553

UTVÄRDERING AV VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS OCH OPERATIVA LEDNINGENS ARBETE

Styrelsen utvärderar, under ledning av styrelsens ordförande, årligen verkställande direktörens och ledningsgruppens arbete. Vid utvärderingen deltar inte verkställande direktören eller annan ur ledningsgruppen.

Internkontroll och riskhanteringssystem i samband med den finansiella rapporteringsprocessen

ALLMÄNT

Internkontrollen och riskhanteringen inom den ekonomiska rapporteringsprocessen är en integrerad del av system och dagliga rutiner i verksamheten. För att uppnå detta tillämpas klara och lättillgängliga interna instruktioner. Vid utveckling av nya system, produkter, tjänster och/eller rutiner beaktas internkontrollen. Organisationen har ett tydligt definierat ansvar och befogenheter samt klara och tydliga rapporteringsvägar.

EKONOMISK RAPPORTERINGSPROCESS

Grundläggande principer för internkontroll inom den ekonomiska rapporteringsprocessen är en klar rollfördelning samt instruktioner och förståelse för den ekonomiska resultatbildningen.

Koncernens rapportering sammanställs centralt av Group Finance. Avdelningen ansvarar för koncernens redovisning och bokslut, redovisningsprinciper, policydokument och instruktioner, ekonomiska verksamhetsstyrning, skatteanalys, myndighetsrapportering samt publicering av ekonomisk information. Respektive dotterbolag ansvarar för att redovisningen uppfyller koncernens krav och rapporterar månadsvis till bolagens ledning och Group Finance.

Internrevisionen bistår de externa revisorerna med granskning av den ekonomiska informationen i enlighet med på förhand uppgjord revisionsplan. Internrevision är en oberoende funktion och arbetar på uppdrag av styrelsen.

Externa revisorer granskar koncernens delårsrapporter, halvårsrapport, årsredovisning och bolagsstyrningsrapport och lämnar revisionsrapport till revisionskommittén samt till koncernens styrelse.

Koncernens ledningsgrupp behandlar månatligen koncernens interna finansiella rapportering och kvartalsvis delårsrapporter, halvårsrapport eller årsredovisning.

Revisionskommittén bistår styrelsen i det fortlöpande kontrollarbetet genom att granska de finansiella kvartalsrapporterna, halvårsrapporten och årsbokslutet, samt behandlar de externa och interna revisorernas iakttagelser.

Styrelsen behandlar kvartalsrapporterna, halvårsrappporten och årsbokslutet och får månatligen koncernens interna finansiella rapportering. Styrelsen granskar även de externa revisorernas revisionsrapporter, revisionsplaner och slutsatser rörande delårsrapporter, halvårsrapport och årsredovisning. Styrelsens revisionskommitté träffar de externa revisorerna minst kvartalsvis.

RISKHANTERING

Koncernen eftersträvar en verksamhet med rimliga och avvägda risker. Lönsamheten är direkt beroende av organisationens förmåga att identifiera, hantera och prissätta risker. Riskhanteringens syfte är att minska sannolikheten för oförutsedda förluster och/eller hot mot anseende, samt att bidra till höjd lönsamhet och ökat aktieägarvärde.

Koncernen är exponerad mot kreditrisk, motpartsrisk, marknadsrisk, likviditetsrisk, operativa risker och affärsrisk. Den sistnämnda är en följd av koncernens strategi, konkurrenskraft, förmåga att anpassa sig till kundernas förväntningar, ogynnsamma affärsbeslut och av den miljö samt marknad koncernen verkar i. Affärsrisken hanteras i samband med den strategiska planeringen. Kreditrisken som är koncernens mest betydande risk omfattar fordringar på privatpersoner, företag, institut och offentlig sektor. Fordringarna består huvudsakligen av krediter, kreditlimiter och garantier som beviljats av banken.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för styrning och kontroll dvs. att riskhanteringen är tillräcklig samt för systematik och regelverk för att övervaka och begränsa bankens riskexponering. Revisionskommittén bistår styrelsen i skötseln av dess övervakningsuppgifter inom interna kontrollsystem, riskhantering och rapportering. Verkställande direktören övervakar och leder affärsverksamheten i enlighet med styrelsens anvisningar, ansvarar för den löpande förvaltningen och för att styrelsens medlemmar regelbundet ges tillräcklig information om koncernens riskpositioner och de regelverk som berör verksamheten.

Banken arbetar enligt en ansvarsfördelning mellan tre olika (försvars)linjer där varje del av affärsverksamheten inom första linjen bär ansvaret för sina affärer och för att riskerna hanteras. Staben Risk Office inom andra linjen ansvarar för den oberoende riskkontrollen (finansiella risker) och operativa risker (bl.a. regelefterlevnadensrisker). Staben Risk Office ansvara också för och kreditbeviljningsprocessen. Detta innebär bland annat att identifiera, mäta, analysera och rapportera samt följa upp koncernens alla väsentliga risker samt granska de kreditärenden som föredras för ledningsgruppens kreditkommitté. Risk Office ansvarar också för dataskydd, informations- och företagssäkerheten samt juridiken i koncernen. Staben övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens riskaptit och risktolerans och att bankens ledning löpande får rapporter och analyser om den aktuella situationen. Risk Office revideras av avdelningen Internrevision, som utvärderar både riskhanteringens tillräcklighet och efterlevnad. Utöver Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar och lagstiftningen är grunden för riskhanteringen ett stort antal direktiv och förordningar på EU-nivån. För mer utförlig information om koncernens riskhantering, kapitalhantering, utvärdering av kapitalbehov och kapitaltäckning hänvisas till Kapital- och riskhanteringsrapporten för 2020.

KREDITORGAN

I banken bär enheterna Private Banking och Premium Banking på Åland, finländska fastlandet och i Sverige kreditansvaret via mandat. De medarbetare som arbetar med kreditgivning har personliga limiter för kreditbeviljande för de kunder som de ansvarar för. På Åland finns även en enhet för krediter till företag. Kreditansvaret bärs av respektive enhets ledning tillsammans med den kundansvariga enligt förenämnda struktur. Vid behov av beslut avseende större krediter finns en kreditkommitté för verksamheten i Finland och en för verksamheten i Sverige. Därtill finns ledningsgruppens kreditkommitté för kreditärenden som på grund av sin storlek inte kan beslutas i de landspecifika enheterna. De största engagemangen beslutas av bankens styrelse. Bankens bolånestock i Sverige växer ytterligare via partnersamarbete enligt noggrant definierade kriterier för kreditkvalitet.

REGELEFTERLEVNAD (COMPLIANCE)

Kontrollen och bedömningen av regelefterlevnaden inom banken hanteras av koncernens Compliancefunktion med fokus på kundskydd, uppförande på marknaden, motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt tillstånds- och tillsynsärenden. Compliancefunktionen rapporterar regelbundet sina iakttagelser till bankens ledning och styrelse.

Intern revision

Internrevision är en oberoende funktion som är direkt underställd styrelsen.

Syftet med internrevisionen är att förse styrelse och operativ ledning med objektiva och oberoende bedömningar av den operativa verksamheten, operativa verksamhets- och ledningsprocesser, koncernens riskhantering, styrning och kontroll. Internrevisionen rapporterar regelbundet till styrelsen, revisionskommittén och ledningsgruppen. Styrelsen fastställer årligen en plan för internrevisionen.

Särskilt beslutsförfarande gällande närståendetransaktioner

Beslut om krediter till närstående som är berättigade till personalränta fattas av bankens styrelse.

Insiderförvaltning

I egenskap av värdepappersföretag respektive fondbolag upprätthåller Ålandsbanken och Ålandsbanken Fondbolag insiderregister i enlighet med lagen om investeringstjänster eller lagen om placeringsfonder.

I egenskap av börsbolag upprätthåller banken enbart projektspecifika insiderförteckningar. Dessa projektspecifika insiderförteckningar upprättas omedelbart när information, som banken i enlighet med gällande regelverk bedömer att är insiderinformation, uppstår. Handelsförbud i bankens finansiella instrument råder för personer införda i projektspecifika insiderförteckningar så länge som de är införda i förteckningen.

Banken upprätthåller inte någon permanent insiderförteckning och inte heller någon lista över personer som deltar vid framtagande av delårsrapporter och bokslut. Personer i ledande ställning i banken samt deras närstående har en skyldighet att omedelbart anmäla sina transaktioner i bankens finansiella instrument. Banken publicerar börsmeddelanden om dessa transaktioner.

Ålandsbankenkoncernen har i enlighet med EU:s marknadsmissbruksförordning och Nasdaq Helsinki Oy:s insideranvisning infört en handelsbegränsning som innebär att personer i ledande ställning samt samtliga anställda i koncernen inte får handla med bankens finansiella instrument under 30 dagar fram till och med dagen för publicering av bankens finansiella rapporter. Handelsbegränsningen omfattar även omyndiga, för vilka personer i ledande ställning eller anställda i koncernen är intressebevakare, samt organisationer i vilka personer i ledande ställning eller anställda i koncernen har bestämmande inflytande.

Ålandsbanken tillämpar en tyst period om minst 14 dagar före en delårsrapport, halvårsrapport eller bokslutskommuniké publiceras.

För anställda som deltar i tillhandahållandet av investeringstjänster tillämpar banken dessutom koncerngemensamma handelsbegränsningar som baserar sig på handelsregler uppsatta av branschorganisationer såsom Finans Finland (FA), Svenska Fondhandlareföreningen samt Fondbolagens Förening (Sverige).

Bankens juridiska avdelning kontrollerar regelbundet uppgifter som anmälts till insiderregister och insiderförteckningar samt uppgifter om personer i ledande ställning och deras närstående. Bankens Compliancefunktion kontrollerar regelbundet att anställda följer gällande handelsbegränsningar.

Regelverk för närstående transaktioner

Banken har fastställt internt regelverk för identifiering av och beslutsfattande gällande närståendetransaktioner. I det interna regelverket regleras bland annat identifiering, rapportering och övervakning av närståendetransaktioner samt även beslutsordning och hantering av intressekonflikter.

Revisorer

Banken ska enligt bolagsordningen ha minst tre revisorer samt nödvändigt antal suppleanter för dem. Revisor utses årligen vid ordinarie bolagsstämma för tiden intill utgången av nästa ordinarie bolagsstämma.

Till revisorer valdes vid senaste ordinarie bolagsstämma 2020 CGR-revisorerna Marcus Tötterman, Fredrik Westerholm samt Jessica Björkgren. Till revisorssuppleant omvaldes revisionssammanslutningen KPMG OY Ab.

I revisionsarvode för koncernbolagen har under 2020 utbetalats sammanlagt 379 936 (406 839) euro inklusive moms. Därtill har

149 758 (109 428) euro inklusive moms utbetalats avseende konsultuppdrag utförda av KPMG Oy Ab.

Ersättningar till styrelsen, verkställande direktören och andra medlemmar i den övriga operativa ledningen

Bankens ersättningsförklaring inkluderande ersättningsrapport för 2020 finns publicerad på bankens webbplats *www.alandsbanken.fi*

Styrelse

Nils Lampi

ORDFÖRANDE

Koncernchef Wiklöf Holding Ab
Diplomekonom
Född 1948
Styrelseordförande sedan 2013
Styrelsemedlem sedan 2013

Christoffer Taxell

VICE ORDFÖRANDE

Juris kandidat
Född 1948
Vice styrelseordförande sedan 2013
Styrelsemedlem sedan 2013

Åsa Ceder

Egenföretagare
Ekonomie magister
Aktuarie
Född 1965
Styrelsemedlem sedan 2016

Anders Å Karlsson

Egenföretagare
Merkonom
Född 1959
Styrelsemedlem sedan 2012

Ulrika Valassi

Egenföretagare
Civilekonom
Född 1967
Styrelsemedlem sedan 2015

Anders Wiklöf

Egenföretagare
Ekonomie doktor h. c., kommerseråd
Född 1946
Styrelsemedlem sedan 2006

Ytterligare uppgifter om styrelsens medlemmar finns på bankens webbplats: *www.alandsbanken.fi*

Verkställande ledning

Peter Wiklöf

Verkställande direktör, koncernchef
Juris kandidat
Född 1966
Ordförande och medlem i ledningsgruppen sedan 2008

Jan-Gunnar Eurell

Chief Financial Officer, ställföreträdande verkställande direktör
Master of Business Administration, civilekonom
Född 1959
Medlem i ledningsgruppen sedan 2011

Tove Erikslund

Chief Administrative Officer
Ekonom
Född 1967
Medlem i ledningsgruppen sedan 2006

Magnus Johansson

Direktör, affärsområdet Sverige
Civilekonom
Född 1972
Medlem i ledningsgruppen sedan 2017

Mikael Mörn

Direktör, affärsområdet Åland
Studentmerkonom
Född 1965
Medlem i ledningsgruppen sedan 2017

Juhana Rauthovi

Chief Risk & Compliance Officer
Juris licentiat, M.Sc. (Econ.). M.Sc. (Tech.),
Master in International Management.
Född 1975
Medlem i ledningsgruppen sedan 2012

Anne-Maria Salonius

Direktör, affärsområdet Finland
Juris kandidat, vicehäradshövding
Född 1964
Medlem i ledningsgruppen sedan 2010

Ytterligare uppgifter om ledningsgruppens medlemmar finns på bankens webbplats: *www.alandsbanken.fi*

Definitioner

AKTIVT FÖRVALTAT KAPITAL
Förvaltat kapital i egna fonder samt värdepappersförvar med diskretionära och rådgivande förvaltningsavtal.

ALTERNATIVA NYCKELTAL
Alternativa nyckeltal är finansiella mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som inte definierats i tillämpligt redovisningsregelverk (IFRS) eller kapitaltäckningsregelverk (CRD/CRR).

Ålandsbanken använder alternativa nyckeltal när det är relevant för att följa upp och beskriva bankens finansiella situation, för att underlätta jämförbarheten mellan perioder och för att ge ytterligare användbar information till användarna av de finansiella rapporterna.

Dessa mått behöver inte vara jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra företag.

ANDEL UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN I STADIE 3, BRUTTO
Utlåning till allmänheten i stadie 3, brutto dividerat med utlåning till allmänheten före reserverade nedskrivningar.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL (ROE)
Rapportperiodens resultat hänförligt till aktieägarna dividerat med aktieägarnas andel av genomsnittligt* eget kapital.

BRUTTOSOLIDITET
Primärkapitalet i förhållande till balansomslutningen plus vissa poster utanför balansräkningen omräknade med konverteringsfaktorer definierade i standardmetoden.

CORE FUNDING RATIO
Utlåning till allmänheten dividerat med inlåning inklusive bankcertifikat, indexobligationer och debenturer emitterade till allmänheten samt emitterade säkerställda obligationer.

EGET KAPITAL PER AKTIE
Aktieägarnas andel av eget kapital dividerat med antal aktier med avdrag av egna aktier per bokslutsdagen.

FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER (EXPECTED CREDIT LOSS, ECL)
Nuvärdet av förväntade framtida kreditförluster på finansiella tillgångar. ECL är en produkt av PD, LGD och exponering vid fallissemang.

KAPITALBAS
Summan av primärkapital och supplementärkapital.

KAPITALTÄCKNINGSGRAD
Kapitalbasen dividerat med riskexponeringsbelopp.

K/I-TAL
Summa kostnader dividerat med summa intäkter.

KREDITFÖRLUSTNIVÅ
Nedskrivning av krediter och andra åtaganden från utlåning till allmänheten, netto dividerat med utlåning till allmänheten vid periodens ingång.

KÄRNPRIMÄRKAPITAL
Eget kapital exklusive föreslagen utdelning, uppskjuten skatt och immateriella tillgångar och vissa ytterligare justeringar enligt EU:s förordning nr 575/2013 (CRR).

KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION
Kärnprimärkapital dividerat med riskexponeringsbelopp.

LOSS GIVEN DEFAULT, (LGD)
Förlustandelen av exponeringen i händelse av fallissemang.

LIKVIDITETSTÄCKNINGSGRAD (LCR)
Högkvalitativa likvida tillgångar i förhållande till ett beräknat nettolikviditetsutflöde under en period av 30 dagar.

LOAN/DEPOSIT RATIO
Utlåning till allmänheten dividerat med Inlåning från allmänheten.

PROBABILITY OF DEFAULT, (PD)
Sannolikheten att en motpart eller ett kontrakt ska fallera inom 12 månader.

PLACERINGSMARGINAL
Räntenetto i relation till genomsnittlig* balansomslutning.

PRIMÄRKAPITAL
Kärnprimärkapital inklusive vissa särskilt förlustabsorberande riskdebenturer, så kallat primärkapitaltillskott.

RESERVERINGSGRAD FÖR UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN I STADIE 3
Reserverade nedskrivningar i stadie 3 dividerat med utlåning till allmänheten i stadie 3, brutto.

RESULTAT PER AKTIE
Aktieägarnas andel av räkenskapsperiodens resultat dividerat med antal aktier i genomsnitt.

RISKEXPONERINGSBELOPP
Tillgångar och åtaganden utanför balansräkningen, riskvägda enligt kapitaltäckningsreglerna för kreditrisk och marknadsrisk. Operativa risker beräknas och uttrycks som riskexponering.

SOLIDITET
Eget kapital dividerat med balansomslutning.

STABIL NETTO FINANSIERINGSKVOT (NSFR)
Tillgänglig stabil finansiering dividerat med nödvändig stabil finansiering.

SUPPLEMENTÄRKAPITAL
Huvudsakligen riskdebenturer som inte uppfyller kraven för att få medräknas som primärkapitaltillskott.

UTDELNINGSANDEL
Dividend per aktie dividerat med resultat per aktie.

*Medeltal av 13 månaders ultimovärden.

Börsmeddelanden 2020

JANUARI

02.01.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Wiklöf Holding Ab)

FEBRUARI

07.02.2020 Bokslutskommuniké för perioden januari – december 2019
27.02.2020 Ålandsbanken Abps årsredovisning för 2019 har publicerats
28.02.2020 Ålandsbanken Abp riktade emissioner inom ramen för verkställighet av aktiesparprogram för anställda och ersättningssystem för rörliga ersättningar till ledningsgruppen och nyckelpersoner
28.02.2020 Bolagsstämmokallelse

MARS

05.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Rauthovi)
06.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Eurell)
06.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Wiklöf)
06.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Mörn)
09.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Salonius)
09.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Johansson)
09.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Erikslund)
30.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Johansson)
31.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Eurell)
31.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Rauthovi)
31.03.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Wiklöf)

APRIL

01.04.2020 Ålandsbanken Abp:s styrelse föreslår att beslutet om utdelning skjuts upp
01.04.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Salonius)
02.04.2020 Beslut vid Ålandsbanken Abp:s ordinarie bolagsstämma 2020
07.04.2020 Ålandsbankens preliminära rörelseresultat för Q1 samt revidering av resultatprognos för 2020 i ljuset av marknadssituationen
24.04.2020 Delårsrapport för perioden januari – mars 2020

MAJ

12.05.2020 Ålandsbanken Abp: Information om ansökan om upptagande av värdepapper till handel på en reglerad marknad

JULI

17.07.2020 Halvårsrapport för perioden januari – juni 2020
17.07.2020 Finansiell kalender och ordinarie bolagsstämma 2021

OKTOBER

08.10.2020 Ålandsbankens rörelseresultat bättre eller väsentligt bättre än föregående år samt preliminärt resultat för Q3
22.10.2020 Styrelsen avser att fatta beslut om dividend den 1 januari 2021
22.10.2020 Delårsrapport för perioden januari – september 2020
29.10.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Lampi)

NOVEMBER

24.11.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Lampi)

DECEMBER

14.12.2020 Transaktioner utförda av personer i ledande ställning (Lampi)
17.12.2020 Sofie Holmström ny ledningsgruppsmedlem i Ålandsbanken Abp

Adressförteckning

Ålandsbanken Abp

Mariehamn
HUVUDKONTOR
Nygatan 2
AX-22100 Mariehamn
Tfn 0204 29 011
city@alandsbanken.ax

Finström
Von Knorringsvägen 1
AX-22410 Finström
Tfn 0204 291 660
godby@alandsbanken.ax

Kumlinge
– samarbete med Åland Post
Kumlingeby
AX-22820 Kumlingeby
Tfn 018 636 772
aland@alandsbanken.ax

Kökar
– samarbete med Åland Post
Karlby
AX-22730 Karlby
Tfn 018 636 773
aland@alandsbanken.ax

info@alandsbanken.ax
www.alandsbanken.ax

Helsingfors
Bulevarden 3
FI-00120 Helsingfors
Tfn 0204 293 600
bulevarden@alandsbanken.fi

PRIVATE BANKING
Georgsgatan 9 A, våning 3
FI-00120 Helsingfors
Tfn 0204 293 600
private.banking@alandsbanken.fi

Tammerfors
Hämeenkatu 8
FI-33100 Tammerfors
Tfn 0204 293 200
tammerfors@alandsbanken.fi

Vasa
Hovrättsesplanaden 11
FI-65100 Vasa
Tfn 0204 293 300
vasa@alandsbanken.fi

Åbo
Hansakvarteret
Eriksgatan 17
FI-20100 Åbo
Tfn 0204 293 100
abo@alandsbanken.fi

Pargas
Köpmansgatan 24
FI-21600 Pargas
Tfn 0204 293 150
pargas@alandsbanken.fi

Uleåborg
Kyrkogatan 17B, våning 16
FI-90100 Uleåborg
Tfn 0204 29 011
uleaborg@alandsbanken.fi

info@alandsbanken.fi
www.alandsbanken.fi

Stockholm
Stureplan 19
SE-107 81 Stockholm
Tfn +46 8 791 48 00
bankkontoret@alandsbanken.se

Göteborg
Kungsportsavenyen 1
SE-411 36 Göteborg
Tfn +46 31 333 45 00
goteborg@alandsbanken.se

Malmö
Carlsgatan 3
SE-211 20 Malmö
Tfn +46 40 600 21 00
malmo@alandsbanken.se

info@alandsbanken.se
www.alandsbanken.se

ÅLANDSBANKEN FONDBOLAG AB

Mariehamn
PB 3
AX-22101 Mariehamn
Tfn 0204 29 088
fond@alandsbanken.fi

CROSSKEY BANKING SOLUTIONS AB LTD

Mariehamn
HUVUDKONTOR
Elverksgatan 10
AX-22100 Mariehamn
Tfn 0204 29 022

Helsingfors
Gate8 Business Park – Piano
Örevägen 12A
FI-01510 Vanda
Tfn 0204 29 022

Åbo
Lemminkäinengatan 32
FI-20520 Åbo
Tfn 0204 29 022

information@crosskey.fi
www.crosskey.fi

Stockholm
Rådmansgatan 40
SE-113 58 Stockholm
Tfn +46 8 791 49 00
information@crosskey.se
www.crosskey.se

Ålandsbanken Abp
Besöksadress huvudkontor: Nygatan 2, Mariehamn

Postadress: PB 3, AX-22101 Mariehamn, Åland, Finland. Tfn 0204 29 011. Fax 0204 291 228
BIC AABAFI22 www.alandsbanken.fi info@alandsbanken.fi